JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

JAZZ

EKİM-KASIM-ARALIK 2002/04 • 106422 • YIL 7 • SAYI 28 • 4 MİLYON TL

12. Akbank Jazz Festivali

Hasan Kaçmaz

Selim Selçuk

Eskişehir Müzik Festivali

Terence Blanchard

Volkan Hürsever

13. Efes Pilsen Blues Festivali

Joe Zawinul

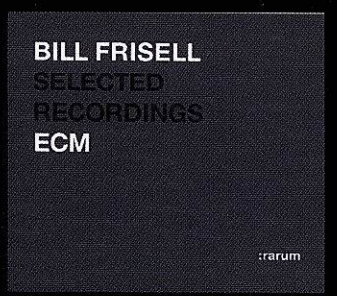

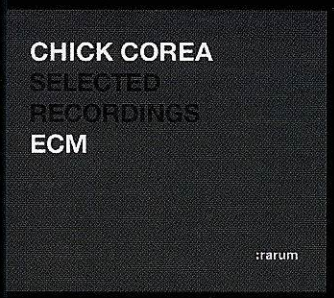

ECM

:rarum

:rarum serüvenine katılmaya hazır mısınız?

Sanatçıların seçtikleri eserleri, özel yazı ve fotoğraflarıyla...
Müzisyen ve dinleyici arası bir köprü...!

www.akustamusic.com

AKUSTA MUSIC

RKD Müzik ve Sanat Ürünleri Ltd. Şti.

Ferah Sok. Ferah 1 Apt. No:19 Daire:8-9 80200 Nişantaşı İstanbul
Tel: +90 (0212) 241 34 11 Fax: +90 (0212) 231 96 73 e-mail:info@akustamusic.com

info@boyut.com.tr
Sayı: 28
Ekim, Kasım, Aralık 2002

JAZZ

ISSN 1300 - 8846

GENEL YÖNETİM

Boyut Yayıncılık ve Tic. A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni
Bülent ÖZÜKAN

Genel Sanat Yönetmeni
Murat ÖNEŞ

Genel Müdür
Nilgün ÖZÜKAN

YAYIN

Yayın & Reklam Yönetmeni
Zuhal FOCAN

Katkıda Bulunanlar
Berke Can Özcan, Elçin Takavcı, Emre Memecan, Filiz Küçük, Metin Paksoy, Mehmet Kısmet, Ozan Boz, Özge Baykan, Seda Binbaşgil, Serhan Yedig, Tunç Bozoğlu, Umut Akgül

Tasarım
Şebnem AKGÖL

Matbaa Müdürü
Memduh ARSLAN

Muhasebe Müdürü
Jale ÜRPER

Müessese Müdürü
Ejvet OKTAY

Abone İlişkileri
Dilara Mercan

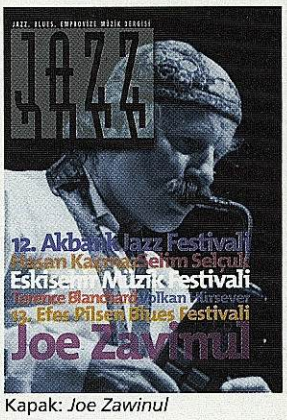

Kapak: *Joe Zawinul*

Yönetim Yeri
Jazz Dergisi
Matbaacılar Sitesi
1. Cadde No:115
(Milliyet Gazetesi arkası)
34554 Bağcılar / İSTANBUL
Telefon: 90 - 212 - 629 53 00
Fax: 90 - 212 - 629 05 74 - 75

Basıldığı Yer
Boyut Matbaacılık A.Ş.

Fiyatı
4 MİLYON TL

BOYUT YAYIN GRUBU

NARDIS

Merhabalar,

Jazz'ın yayın yaşamındaki 7. yılı da başarıyla bitiriyor olmaktan inanılmaz gurur ve mutluluk duyuyoruz. Daha nice 7 ve 17. yıllar beklentisiyle yepyeni jazz sezonunu, önce **12. Akbank Jazz Festivali**'yle açıyoruz. Programı gördünüz sanıyoruz. Geçen sayımızda ilk biz duyurduk, bir şekilde kimler geliyor, müzikleri hakkında genel bilgilere sahip oldunuz diye düşünüyoruz. Bu yıl müziklere ve müzisyenlerine göre mekanlar farklılık gösteriyor. Jazz'ın da her türüne yer verilmiş, çok başarılı bir program. Sizin yapacağınız radyolardaki tanıtım programlarını takip edip, sıkılmadan sizin tarzınıza uygun müziği bulmak olacak. Dergimize yazı yazan arkadaşlarımızın radyo programları özellikle bu haftalarda Akbank jazz festivaline ayrılmış durumda.

Ardından 13 Ekim'den itibaren **Eskişehir Müzik Festivali** gelecek. Önder Focan Trio, Randy Brecker Group, Jason Moran Trio, Mike Stern Quartet; İstanbul, Ankara ve yakın kentleri harekete geçirecek gibi görünüyor. İşSanat'da ise her ay bir konser var. Michel Portal & Richard Galliano; 20 Kasım'da, Terence Blanchard; 26 Kasım'da İş Sanat Konser Salonu'nda yer alacaklar. Dergimiz baskıya hazırlanırken Jacques Loussier Trio henüz kesinleşmemişti. Kesinleşemeyen programlar bizi heyecanlandırıyor, Babylon'da **Garanti Jazz** kapsamındaki Eddie Palmieri adı geçiyor, buna karşın yeni açılacak olan, tadilatı dergimiz baskıya hazırlanırken süren jazz kulübümüz **Nardis** de her ay bir yabancı jazz müzisyenine yer verecek. Ayrıca bütün yazarlarımızın okurlarıyla buluşacağı nokta olacak.

Blues'cuların her yıl bekledikleri tek festival var şimdilik. **Efes Pilsen Blues Festivali** 13. yılında da yine pek çok şehirdeki blues severleriyle buluşacak. **CRR** de bu yıl jazz konusunda iddalı görünüyor. Genelde Avrupalı jazz müzisyenlerine yer verilecek programlardaki isimler kaçırılmayacak sanatçılar.

Yazarlarımız da tabii bu gelen müzisyen konuklarımızı yakalayabildikçe röportajlarını yaptılar. Bu sayımızdaki röportaj adedini gördünüz sanıyorum. Üstelik **Seda Binbaşgil**'in Jane Monheit ile yaptığı, **Elçin Takavcı**'nın da Joshua Roseman ile yaptığı röportajları sığdıramadık, önümüzdeki sayıda yer vereceğiz. "**Anılar**", keza yer veremediğimiz yazılardandı. "**Radyolar**", **Çağlayan Yıldız**'ın yazısı sığamayan yazılardan. Yazarımız **Akif Hamzaçebi** de yazısını veremedi, onun telaşı ise CHP Trabzon'dan liste başı aday olması. Kendisine başarılar diliyoruz.

Bu arada kısaca CD vitrini köşemize bir kez daha değinmek isteriz. Biz burada albüm eleştirisi yapmıyoruz. İki nedenden dolayı; 1) Eleştirmen olmak farklı bir şeydir (bu tür bir insan şu anda Türkiye'de yok). Dünya piyasasında çıkıp da ithal edilen CD'leri biz tanıtıyoruz. 2) Büyük bir kriz içinde olan sektör, kıt olanaklarla bu CD'leri ithal ediyor, iddialı eleştiri hakikaten insafsızlık olur, düşüncesindeyiz. Ayrıca jazz'ın gelişim zamanlarındaki müzisyenler, Miles Davis ya da Coltrane gibi isimler kendi müziklerini çalıyorlardı ve albüm sayısı bugüne oranla çok daha azdı. Günümüzde o kadar çok kayıt oluyor ki artık duyurmak gibi bir sorun var. Prodüktörler de çok fazla yenilik aramıyorlar, müzisyenler başka çalışmalar da yapıyorlar yapmasına ama piyasayı artık müzisyenler değil, prodüktörler yönetiyor. Dolayısıyla eleştiri, zaman zaman negatif eleştiri, acımazsızca da olabiliyor. Bu bağlamda prodüktörün ne yaptığı değil, müzisyen eleştirilmiş oluyor. Ayrıca eleştiride sübjektiflik ön planda, örneğin Mike Stern'ün yaylılar kullandığı, Voices albümü Down Beat'de son derece negatif eleştirildi. Oysa birçok yerde de pozitif eleştiri aldığı gibi, sanatçı röportajlarında bu işe çok emekle, yüreğini koyarak yaptığını ve bu menfi eleştiriden dolayı da çok yaralandığını belirtti.

Büyük emeklerle ve yılların birikimiyle ortaya çıkan bu CD'leri tamamen sübjektif kriterlerle, belki de tam olarak anlamadan değerlendirmek çoğunlukla sanatçı için haksızlık olmaktadır. Ayrıca basın organlarında hak etmeyen pozitif eleştiriler de söz konusu tabii. Bunlar da satışa yönelik, belki de yönlendirmeli eleştiriler. Tüm bu kaygılardan dolayı biz dergimizde "vitrin" adını kullanıyor, CD'lerin genel anlamda türünü, müzisyenlerini, firmasını tanıtmakta, ancak başarısı konusunda hiçbir olumsuz veya olumlu değerlendirmede bulunmadan, beğeniyi dinleyiciye bırakıyoruz.

Hepinize gönlünüzce jazz'lı, keyifli bir sezon diliyoruz.

ZUHAL FOCAN
ofocan@prizma.net.tr

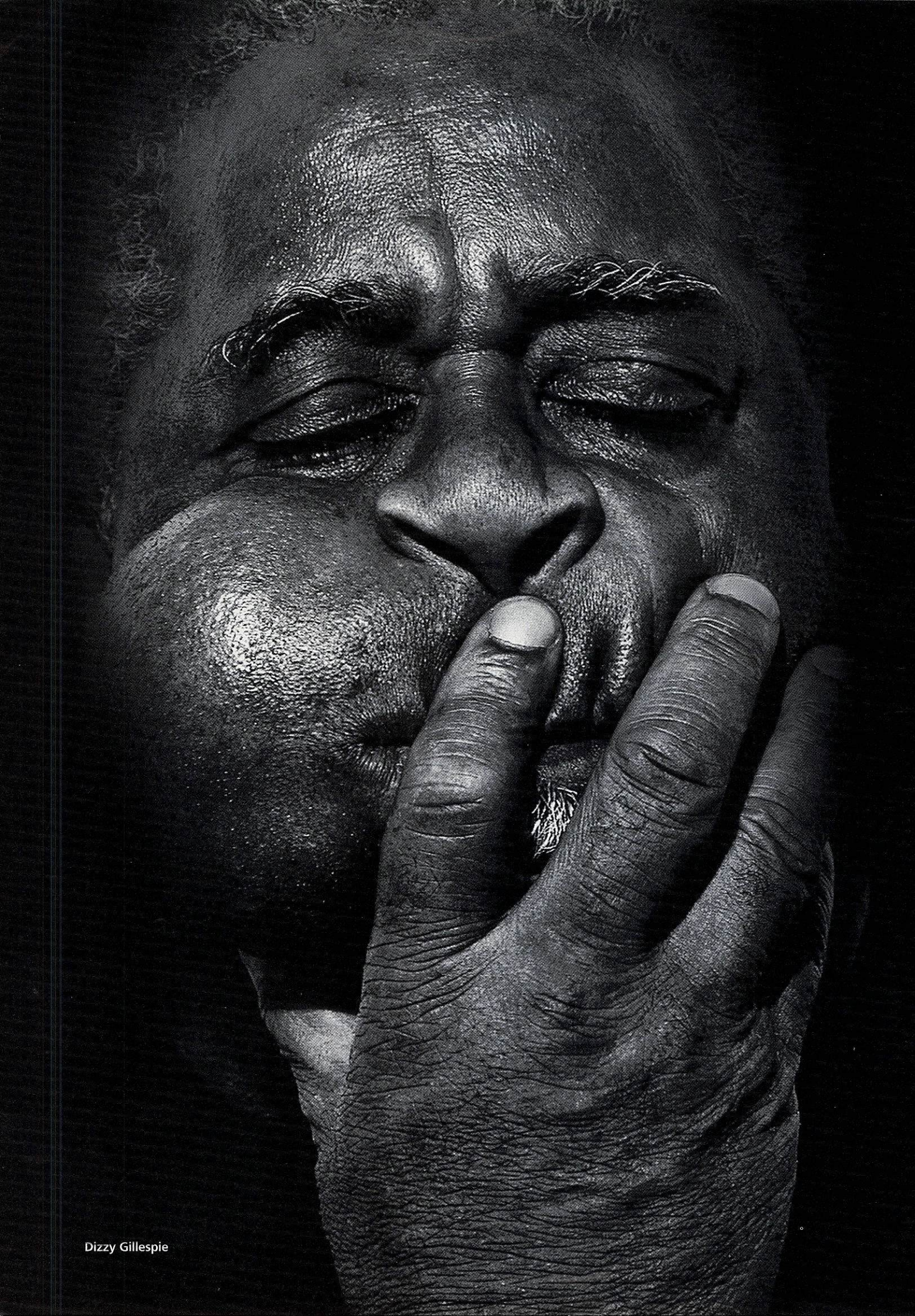

Dizzy Gillespie

içindekiler

1 NARDIS

4 RIFFS

- JUNE CHRISTY *Özge Baykan*
- NPR JAZZ *Seda Binbaşgil*
- RAY BROWN *Victor Bensusan*
- AKUSTA ETİLER
- MÜZİSYENLER ANTOLOJİSİ
- LIONEL HAMPTON *Erhan Altunay*
- DOWNBEAT "EN İYİLER"
- NAAPJAZZ *Zuhal Focan*
- ROSEMARY CLOONEY *Victor Bensusan*
- GORDION JAZZ OKULU
- YENİ DVD'LER
- FIRST LADY'LER *Victor Bensusan*

22 ŞU JAZZ DEDİKLERİ

- Ali Sönmez

26 AD-LIB

- STEVE COLEMAN *Orhan Kahyaoğlu*

30 HI-FI

- EISA ÖDÜLLERİ *Tunç Bozoğlu*

34 RÖPS.

- HADEN & METHENY *Hülya Tunçağ*
- HASAN KOCAMAZ *Tunçel Gülsoy*
- SELİM SELÇUK *Tunçel Gülsoy*
- GONZALO RUBALCABA Seda Binbaşgil
- VOLKAN HÜRSEVER *Tunçel Gülsoy*
- BILLY COBHAM *Umut Akgül*
- TERENCE BLANCHART *Emre Memecan*
- TERENCE BLANCHART *Serhan Yediğ*
- TİMUÇİN ŞAHİN *Özge Baykan*
  LOS DE ABAJO *Emre Memecan*
- ROY HAYNES *Umut Akgül*

69 NELER OLACAK

- 12. AKBANK JAZZ FESTİVALİ
- JOE ZAWINUL *Serdar Karabatı*
- ŞENOL KÜÇÜKYILDIRIM *Berke Özcan*
- ARTO LINDSEY *Emre Memecan*
- ANKARA JAZZ FESTİVALİ
- ESKİŞEHİR MÜZİK FESTİVALİ *Zuhal Focan*
- CRR'DE SEZON *Zuhal Focan*
- BABYLON *Raife Polat*
- NARDIS JAZZ CLUB *Zuhal Focan*
- GOSSIP'DE R&B
- EFES PILSEN BLUES FESTİVALİ
- LOUISIANA RED
- LIL' ED
- C.J CHENIER

92 NELER OLDU

- NORTHSEA JAZZ FEST *Metin Paksoy*
- NEW COOL COLLECTIVE *Elçin Takavcı*
- TORONTO JAZZ *Ozan Boz*
- ERDOĞAN AĞCA & PAT MARTINO *Zuhal Focan*

99 PORTRE

- CHICK COREA *Berke Can Özcan*

100 GÖRÜŞ AÇISI

- CEM AKSEL *Filiz Küçük*

103 KLİNİK

- MICK GOODRICK *Cem Tuncer*

104 CD VİTRİNİ

Mehmet İkiz, Steve Coleman, Dave Douglas, Brad Mehldau, Mike Stern, Dave Holland Big Band, Sam Yahel, Sidsel Endresen & Bugge Wesseltoft, Gerald Albright, Dee Dee Bridgewater, Anouar Brahem, Cecilie Norby, Ketil Bjornstad, Bela Fleck & The Fleckstones, Jane Monheit, Nils Landgren, Dave Brubeck, Weather Report, Miles Davis, Ruben Blades, David Binney, Grant Green, Norman Brown, Chucho Valdes, Horace Silver, Vinicius Cantuaria, Hugh Masekela, Nguyen Le, Kirk Whalum, Angelique Kidjo, Malia, The Jazz Chillout, Verve Unmixed, East 2 West, 9.İstanbul Jazz Festival, Los Super Seven Canto, Cesaria Evora, Koko Taylor, Albert Collins, Akın Eldes, Azymuth.

111 KÖRLEME

- VOLKAN HÜRSEVER Serdar Karabatı

112 BULMACA

- Serdar Karabatı

İLANLAR

02 AKUSTA
09 GARANTİ
15 AKBANK
17 SENKOP
19 EFES PİLSEN
25 NEFAN
31 THOMASTIK INFELD
37 ELIXIR
56 FORD
57 FORD
105 LALE PLAK
109 PAUSE
114 LOTUS

June Christy

Haziranda bir parça buz

June Christy'yi dinlerken kimi zaman insan bir uçaktaymış da, uçak irtifa kaybediyormuş gibi hissedebiliyor.

Özge Baykan
ozgebaykan@yahoo.com

Anita O'Day'den Helen Merrill'e bulaşmış bir cool'luk. June Christy'nin de bu anlamda O'Day'e bir nevi "kulluk" ettiği söylenebilir. Christy'nin Stan Kenton orkestrasına nasıl girdiğini de unutmayalım ki göbek bağı iyice anlaşılsın.

Nasıl girmiş? Beyaz jazz vokalin oymak başı Anita yerini devretmiş de June Christy'ye, öyle. Tarzı kalmış yadigar.

June Christy deyince hemen akla gelen Something Cool. Hem albümü, hem şarkısı. Capitol plak şirketinin gözüne girmesini sağlayan, son derece başarılı ve keyifli bir çalışma. İşin keyfini anlamak nasıl mümkün oluyor? O da yazarın her türlü şeyi farz etme yoluyla ölçen ekonomist sezgisine kalmış artık.

Evet, denebilir ki, June Christy'nin kariyeri, pek çok inatçı jazz vokalistine kıyasla son derece kısadır. Christy altın çağını 1950'lerde yaşamıştır. Yine diğerleri gibi. Ama bir farkla: o, 1960'ların ortasından sonra kozasına geri dönmüştür. 1977'de Impromtu ile stüdyoya yeniden girmiş olsa da aynı başarıyı yakaladığını söylemek zor görünüyor. Tabii bir yandan, performans-seçilmiş repertuar arasındaki pozitif korelasyonu yadsımamak gerek. Nitekim, Angel Eyes, Fly Me To The Moon, Willow Weep For Me, How High The Moon, Baby All The Time, How Long Has This Been Going On, They Can't Take That Away From Me gibi çok nitelikli şarkıların yorumlarına kattığı çeşnilerin ayrı bir güzel olduğu gün gibi aşikar.

> Christy elastiki scat kabiliyetini özgün ses tonuyla birleştirip şarkılara bir nevi kartvizit eklemeyi her zaman becerdi

June Christy'yi dinlerken kimi zaman insan bir uçaktaymış da, uçak irtifa kaybediyormuş gibi hissedebiliyor. Pek inişli çıkışlı; üstelik basamakları üçer beşer atlar gibi. Tekin mi? Tekin. Anayoldan pek sapmıyor çünkü. Çok karıştırmıyor. Şimdi bir de her sesin ısısını artırma eğilimi başgösterdi ya; bunu June Christy'ye uygulamazsak vokalistin hatrı kırılır. O "sımsıcak" sesiyle ve tekerleme haliyle mistymisschristy Stan Kenton'un ümitlerini hiçbir zaman boşa çıkarmadı. Hem bu sıcaklık hadisesi June'un da derdi imiş. Kendisi her türlü eleştiriye hak veriyor da (efendim, swingi beceremiyorsunuz, tonlamalarınız da hatalı vb.) "soğuk" vokali, hele hele soğuk bir gülümsemesi olduğu yolundaki iddiaları asla hazmedemiyor. Daha doğrusu hazmedemiyordu. June Christy 21 Haziran 1990 tarihinde öldü.

Hem her şeye de inanmamak lazım. Asıl adı: Shirley Luster. Erken yaşlarda, daha lise yıllarında başlamış o da. Sonra kökten bir imaj yenilenmesi: isim yine değişiyor: Sharon Leslie. 1945'te hemen O'Day'den boşalan koltuğa kuruluyor Stan Kenton'un dibine oturuyor. İmaj "olayı"nı abartıp June Christy adını alıyor. Sonra gönül rahatlığıyla önüne geleni Midasvari bir şekilde swinge çevirmeye başlıyor. "Disiplinlerarası" çalışıp Shoo Fly Pie and Apple Pan Dowdy, Her Tears Flowed Like Wine ve Tampico ile June Christy'lik kurumunu dünyaya tanıtıyor. How High the Moon'u da aradan çıkarıyor tabii bu sırada. Aranjör Pete Rugolo'yla birlikte görünecek bundan sonra uzun bir dönem. Gerisi Kenton. Uzağa gitmeye gerek yok: kocası da Kenton'un saksofoncusu Bob Cooper zaten.

1954'te ünlü Something Cool, jazz'da yeni bir akımın da habercisi aynı zamanda. Ardından da The Misty Miss Christy anılmalı. Bunlarda repertuar hep klasik. 1950'lerde daha liste menzilli çalışmalar da göze çarpmıyor değil, ama söz konusu June Christy olunca Kenton günlerini ve mirasını anımsamamak gerçekten de olanaksız.

Yazar June Christy'yi de dönemin pek çok popüler jazz vokalisti gibi Kenton yıllarında bırakmayı yeğledi. Ama bu demek değil ki sesi olgunlaşmadı, gelişmedi. Yalnızca küçük bir tercih. Yoksa Christy elastiki scat kabiliyetini özgün ses tonuyla birleştirip şarkılara bir nevi kartvizit eklemeyi her zaman becerdi. Beyaz jazz vokalistlerinin en şanlı yıldızlarından olageldi Miss June Christy.

SEÇİLMİŞ DİSKOGRAFİ

Özgün Albümler:

- Something Cool (1953) CAPITOL
- The Misty Miss Christy (1955) CAPITOL
- Duet (1955) CAPITOL
- This Is June Christy (1956) CAPITOL
- Impromptu (1977) MUSICRAFT

Toplamalar:

- The Uncollected June Christy With The Kentones (1946) CAPITOL
- The Best Of June Christy: Jazz Sessions (1949) CAPITOL
- Spotlight On June Christy [Great Ladies Of Song] (1995) CAPITOL
- June Christy&Stan Kenton Orchestra (1996) COLLECTOR'S CHOICE MUSIC

Amerikan Ulusal Kamu Radyosu'nun Jazz Web Sitesi NPRJazz

Bu sayıda sizlere, Amerika'daki 'National Public Radio'nun (NPR = Ulusal Kamu Radyosu) öncelikle jazz programlarının tanıtımı için kurduğu, ama sürekli yaptığı yenilemeler ve eklemelerle oldukça dinamik ve pek çok yönden tatmin edici bir jazz web sitesi haline getirdiği 'NPR Jazz'ı www.nprjazz.org tanıtmaya çalışacağım.

Seda Binbaşgil
esintiler@turk.net

Ama jazz kısmına geçmeden önce, kısa da olsa NPR'ın geçmişine bir göz atmak istiyorum sizlerle: NPR, 24 Şubat 1970'de, Amerika'da habercilik ve yapımcılık alanlarında önderlik etmek ve ticari olmayan irili ufaklı bir çok radyo istasyonunu ülke genelinde ilk kez kalıcı bir şekilde birbirine bağlayan bir yayın şebekesini gerçekleştirmek için kurulan, kar amacı gütmeyen özel bir kuruluşu. Bugün NPR, her hafta, 680 kamu radyo istasyonu ve internet aracılığıyla 20 milyon Amerikalıya; NPR Worldwide –yani uluslararası radyo yayınıyla- Avrupa, Asya, Avustralya ve Afrika'ya; 'American Forces Network' –yani Amerikan Askeri Kuvvetleri Yayın Şebekesiyle- denizaşırı ülkelerdeki askeri tesislerine, ve kablo aracılığı ile de Japonya'ya yayın yapmakta. NPR, 32 senedir haber gazeteciliği ve kültür programları konularında Amerika'daki hemen her önemli ödüle layık görülmüş olan çok önemli bir radyo kuruluşu.

Konumuz jazz. O nedenle artık, bir an evvel radyonun www.nprjazz.org adresinde bulunan jazz web sitesinin anasayfasına giriş yapabiliriz. Hem zevkli dizayn edilmiş hem de işlevsel bir sayfa bu. Sayfaya hakim renk elbette jazz'a yakışır bir blue(s)!

Web sitesinde bir şeyler dinleyebilmek için 'Real Audio Player' yazılımının bilgisayarınızda yüklü olması gerekli. Değilse de anasayfanın altında bu programı yükleyebileceğiniz siteye sizi yönlendiren bir link var. Tabi bilgisayarınızda bu program varsa, artık sitedeki herşeyi rahatlıkla dinleyebileceğinizi zannetmeyin. Bunun için oldukça hızlı bir internet bağlantısı ve iyi donanımlı bir de bilgisayar gerekiyor. Ama böyle bir bilgisayar ortamınız olmasa bile yine de, sitedeki önemli bir takım röportajlara, haberlere ve albüm değerlendirmelerine erişebiliyorsunuz. Çünkü bunları sesli olarak (Listen) dinleyemeyenler için bir de 'metin okuma' (Or Read A Transcript) seçeneği de sunuyor NPRJazz sizlere.

Sayfanın sol üst köşesinde alt alta sıralanan beş ana bölüm aslında web sitesinin içeriğini kabaca oluşturuyor:

Radio Programs (Radyo Programları)

NPR'ın jazz yayını yapan beş programı var: Marian McPartland's Piano Jazz, JazzSet with Dee Dee Bridgewater, Jazz from Lincoln Center, Jazz Profiles, Billy Taylor's Jazz at the Kennedy Center. Bu sayfada her programın içeriği hakkında bir özet paragraf ve web sitesinin linki var. Web sitelerinde ise, programların yayın gün ve saatleri, geçmiş ve gelecekteki programların içeriği, programcı verileri de dahil olmak üzere detaylı bilgiler buluyorsunuz.

Features & Reviews
(İnceleme Yazıları ve Albüm Değerlendirmeleri)

Her hafta bir jazz müziyeni üzerine büyütecini doğrultuyor NPRJazz ve bunu da anasayfasının ortasında müzisyenin, sayfaya oranla oldukça büyük ve dikkat çarpıcı bir resmini koyarak duyuruyor. İster o resmin üstüne tıklayın, ister bu bölüme girin o haftanın 'ana inceleme yazısı'na (Main Feature) kolaylıkla ulaşabiliyorsunuz.

Ben bu yazıyı yazdığımda büyüteç kemancı Regina Carter'ın üzerindeydi. NPR programcılarının geçmişte bu sanatçıyla yaptığı çeşitli söyleşiler, albümlerinin değerlendirmeleri, hakkındaki haberler de 'Ana İnceleme Yazısı'na tıkladığınız zaman bulacağınız ses dosyalarında saklı. Sayfanın sonunda ise sanatçının müziği, çeşitli parçalarıyla tanıtılıyor. İster bir kısmını, ister tüm parçayı dinleyebiliyorsunuz, o artık sizin keyfinize kalmış.

Features & Reviews Sayfası, 'inceleme yazıları' ve 'albüm değerlendirmeleri' olmak üzere iki kolona ayrılmış. İnceleme yazıları bölümünde sadece o haftanın müzisyeni ile ilgili yazı değil, geçmiş haftaların arşivi de seçenek olarak sunuluyor. Değerlendirme kolonunda ise albüm eleştirilerini isterseniz sesli, isterseniz okuyarak öğreniyorsunuz.

Basic Jazz Record Library
(Temel Jazz Kayıtları Kitaplığı)

Burada, NPR 'olmazsa olmaz' diye düşündüğü jazz albümlerini alfabetik olarak sıralıyor. Değerlendirmeler yine sesli ve metin olmak üzere iki şekilde hazırlanmış.

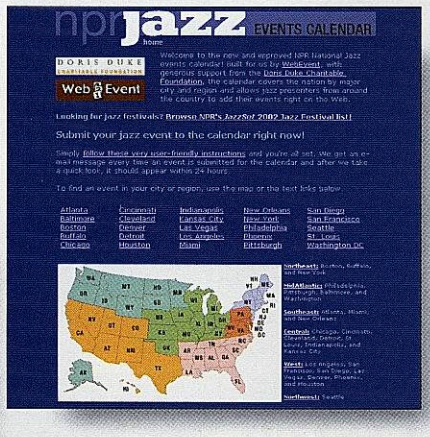

Calendar (Takvim)

Bu aslında tamamen Amerikalı jazz-severleri ilgilendiren bir sayfa. Sayfada karşınıza çıkan Amerika haritası üzerindeki eyaletlere tıklayarak, buralarda yapılan jazz festivalleri, konserleri veya seminerleri gibi etkinliklerin hakkında bilgi edinebiliyor ve bir organizatörseniz, bu etkileşimli sayfadaki gayet basit yönlendirmelerle, kendi düzenlediğiniz jazz etkinliğinin girişini de yapabiliyorsunuz.

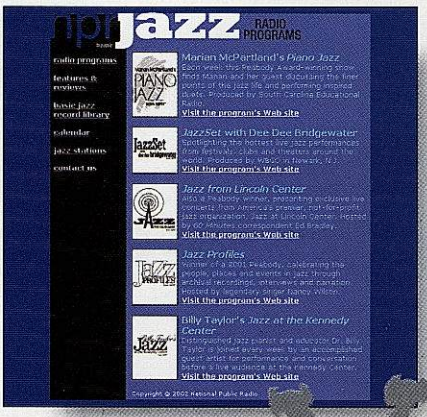

Jazz Stations
(Jazz Yayını Yapan Radyo İstasyonları)

Bu sayfada da karşınıza jazz yayını yapan veya NPR'ın jazz programlarını yayımlayan radyo istasyonlarının bulunduğu eyalet isimleri çıkıyor. Eyaletlerin üstüne tıkladığınızda oradaki bu tarz radyo istasyonları hakkındaki her türlü bilgiyi öğrenebiliyorsunuz. Bu da sırf Amerikalıların işine yarayacak bir sayfa gibi durmasına rağmen, bir çok radyonun internet üzerinden yayın yaptığı web sitesi olduğu için, daha evvel de dediğim gibi, iyi bir donanım ve hızlı bir internet erişimiyle, bu radyoların jazz programlarını dinleme imkanına kavuşabiliyorsunuz.

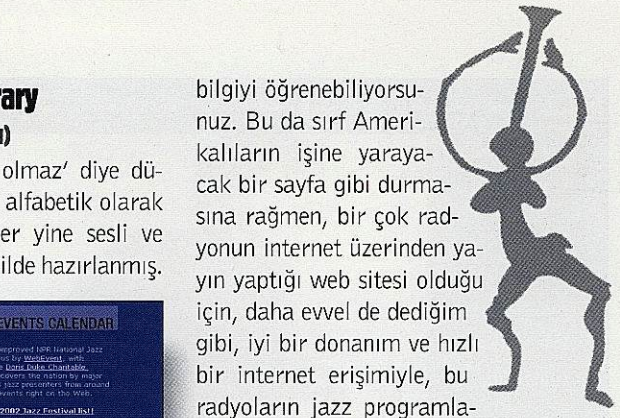

Anasayfanın ortalarında 'Notes From The Road' (Yolculuk Notları) isimli çok yeni eklenmiş bir link var. Buraya tıkladığınızda karşınıza çıkan sayfada tromboncu Delfeayo Marsalis'in turnede olan jazz müzisyenleri hakkında verdiği haberler, yaptığı röportajlar yeralacak.

Şimdi anasayfanın en solundaki kolona geçelim: En başta 'Heard It On NPR?' (NPR'da mı Duymuştunuz?) linki, NPR'ın herhangi bir programında tanıtımını veya bahsini duyduğunuz/okuduğunuz, ama bir şekilde kaçırdığınız bir jazz öyküsünü, söyleşisini, haberini dinleyebilmeniz için yapılmış bir sayfaya yönlendiriyor sizi. Bu sayfaya uğradığınız zaman, eski-yeni programlardan oluşan bir arşivde o kaçırdığınız veya yeniden dinlemek istediğiniz programı kolayca bulabiliyorsunuz.

Soldaki kolonda diğer göze çarpan linkler de 'Jazz Birthdays' (Jazz Müzisyenlerinin Doğumgünleri) ve 'Jazz Links' (Jazz'la İlgili Web Sitelerine Linkler). 'Jazz Birthdays' Sayfası, içinde bulunduğumuz ayda doğan müzisyenleri, özet bilgi içeren birer paragraflık yazılarla tanıtırken, 'Jazz Links' Sayfası da, gerçekten de çok yararlı jazz sitelerini tanıtan linklerle dolu.

Son olarak gözüme çarpan ise, NPRJazz'in Amerika'nın en saygın Jazz dergilerinden biri olan JazzTimes ile yaptığı işbirliği. Bu da nispeten yeni bir sayfa. Her ay derginin jazz müzisyenleriyle ilgili son haberleri içeren 'Hearsay' (Haber) köşesinden seçilen yazılarla bu sayfa oluşturuluyor. Eylül ayı yazısı Kanadalı grup Metalwood hakkındaydı.

NPR benim sık sık uğradığım ve oldukça yararlandığım bir site, sizlerin de ilginç bulacağınızdan eminim.

Ray Brown Öldü

Jazz tarihinde kontrabas denince akla gelen ilk isimlerinden biri olan ve jazz müziğinde bu çalgıyı yarım yüzyılı aşkın bir süredir bir gitarist virtüyözlüğünde icra eden Ray Brown, 2 Temmuz günü hayata veda etti.

Victor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

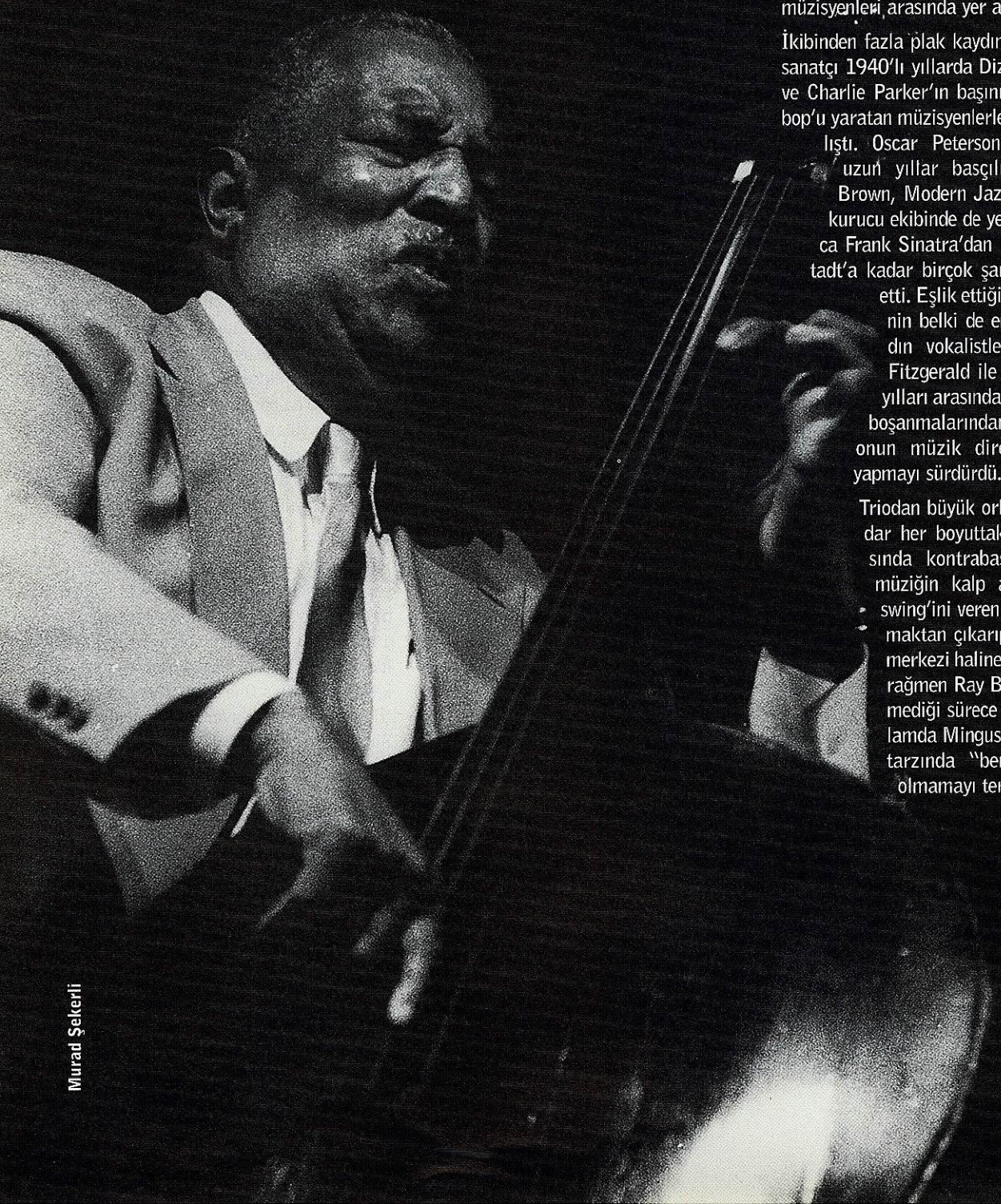

Murad Şekerli

O gece, Indianapolis şehrindeki bir kulüpte saat 21:15'teki programına gelmemesi üzerine kaldığı otele giden organizatörler sanatçıyı odasında uykusu sırasında ölmüş olarak buldular.

Eleştirmen ve dinleyici anketlerinde sürekli en popüler kontrabasçılar listesinin ilk sıralarında yer alan Ray Brown bu çalgıda, Oscar Pettiford, Charles Mingus, Ron Carter, Charlie Haden, Scott LaFaro, Milt Hinton ve Duke Ellington Orkestrasındaki yorumlarından çok etkilendiği Jimmy Blanton ile birlikte jazz'ın tüm zamanlarının en iyi müzisyenleri arasında yer alır.

İkibinden fazla plak kaydında yer alan sanatçı 1940'lı yıllarda Dizzy Gillespie ve Charlie Parker'ın başını çektiği bebop'u yaratan müzisyenlerle birlikte çalıştı. Oscar Peterson Trio'sunun uzun yıllar başçılığını yapan Brown, Modern Jazz Quartet'in kurucu ekibinde de yer aldı. Ayrıca Frank Sinatra'dan Linda Ronstadt'a kadar birçok şarkıcıya eşlik etti. Eşlik ettiği, jazz tarihinin belki de en büyük kadın vokalistlerinden Ella Fitzgerald ile 1947-1952 yılları arasında evli kaldı ve boşanmalarından sonra da onun müzik direktörlüğünü yapmayı sürdürdü.

Triodan büyük orkestraya kadar her boyuttaki jazz icrasında kontrabası, yalnızca müziğin kalp atışlarını ve swing'ini veren bir çalgı olmaktan çıkarıp bir melodi merkezi haline getirmesine rağmen Ray Brown gerekmediği sürece müzikal anlamda Mingus veya Haden tarzında "benmerkezcil" olmamayı tercih etmiştir.

Triodan büyük orkestraya kadar her boyuttaki jazz icrasında kontrabası, yalnızca müziğin kalp atışlarını ve swing'ini veren bir çalgı olmaktan çıkarıp bir melodi merkezi haline getirmesine rağmen Ray Brown gerekmediği sürece müzikal anlamda Mingus veya Haden tarzında "benmerkezcil" olmamayı tercih etmiştir.

Dizzy Gillespie onun için "o kadar derin ve içten çalar ki neredeyse kontrabasın yaylarını değil tahtasını duyar gibi olursunuz" demişti.

Raymond Matthews Brown, 13 Ekim 1926 yılında A.B.D.'nin Pittsburgh şehrinde dünyaya geldi. İyi bir müzik dinleyicisi olan babasının teşvikiyle dinlediği plaklardan Duke Ellington, Count Basie, Fats Waller ve Art Tatum'un piyano stil ve tekniklerinden etkilendi ve 8 yaşında piyano dersi almaya başladı. Lisede okuduğu yıllarda, okul orkestrasına kontrabasçı arandığını duyunca bu fırsatı değerlendirmek için çalgısını değiştirdi. Kısa zamanda kontrabasta o kadar ustalaştı ki ailesine okulu bitireceğine dair verdiği sözü tutabilmek için jazz gruplarından gelen profesyonel teklifleri geri çevirmek zorunda kaldı.

Okulu bitirdikten sonra, Pittsburgh'da çeşitli gruplarda çalmaya başladı ve 1945 yılında tek başına New York'ta şansını aramaya karar verdi. Orada piyanist Hank Jones ile tanıştı. Jones onu o günlerde grubuna bir basçı arayan Dizzy Gillespie ile tanıştırdı ve ünlü trompetçi güvendiği dostu Hank Jones'un tavsiyesine uyarak anında Ray Brown'u işe aldı. Bir gün sonra Brown kendisini, karışık armonilerle yıldırım hızına yakın tempoda icra edilen yeni bir jazz türü olan bebop'un yaratıcıları yani Gillespie, Charlie Parker, Bud Powell ve Max Roach ile aynı sahnede buldu. Dizzy Gillespie, anılarını derlediği "To Be Or Not To Bop" adlı kitabında sanatçı için, " Ray Brown, modern jazz'da kontrabası, belki bir tek Oscar Pettiford dışında, en güçlü, en akıcı ve en yaratıcı çalan müzisyendir" demişti.

Gillespie'nin büyük orkestrasıyla " One Bass Hit" ve "Two Bass Hit" adlı klasikleri de içeren kayıtlar yaptıktan sonra piyanoda Hank Jones ve davulda Charlie Smith ile kendi triosunu kurdu ve Ella Fitzgerald'a eşlik etmeye başladı.

Ella ile evlendi

Ray Brown, kısa bir süre sonra evlendiği Ella Fitzgerald ve o yılların diğer star müzisyenleri ile organizatör Norman Granz'ın Jazz At The Philarmonic turnelerine katıldı. 1950'li yılların başında Gillespie Orkestrası'ndan arkadaşları Milt Jackson, John Lewis ve Kenny Clarke ile Modern Jazz Quartet'in ilk orijinal kadrosunu oluşturdu.

1951 yılından 1966 yılına kadar gitarist Herb Ellis ile, uzun yıllar boyunca dinleyici anketlerinde en popüler küçük jazz grubu olarak ilk sırada yer alan Oscar Peterson Trio'da bas çaldı ve kendisi de özellikle 60'lı yıllarda yılın en iyi kontrabasçısı anketlerinde sürekli birinci çıktı. Oscar Peterson'a göre Ray Brown "bir eşlikçi olarak uyumlu öngörünün en iyi örneği" idi.

Ray Brown, 1966 yılında Los Angeles'a yerleşerek kariyerini free-lance stüdyo müzisyeni olarak sürdürmeye karar verdi. 1973 yılında Duke Ellington ile birlikte, idolü olan basçı Jimmy Blanton anısına kaydettiği "This One's For Blanton" adlı tribute albümünü yayınladı. Ayrıca Frank Sinatra'nın televizyon için çekilen tüm konserlerinde yer aldı ve Monterey ve Concord jazz festivallerinin müzik direktörlüğünü de üstlendi.

Bu yıl gerçekleştirilen bir söyleşide kendisine, yer aldığı albümler arasında en çok hangisini beğendiği sorulduğunda Ray Brown şu cevabı verdi: "Eğer bir müzisyen albümlerindeki yorumlarını beğenmeye başlamışsa, emekli olma vakti gelmiş demektir. Bu yüzden bana en sevdiğim albümüm hangisidir diye soracak olursanız vereceğim tek bir cevap olur: Bir sonraki albümüm".

Ekstra mil.

Buralarda: *Anjelique, Café Home Store, Californian Brasserie-Beer Garden-City Lights Bar-Safran (Ceylan Inter-Continental İstanbul), Club 29 Antalya, Conrad, Da Mario, D'oeuf, George, Hammam, Hyatt Regency İstanbul, If, Köşebaşı, Küba, Liman Lokantası, Marché Restaurant, Martini Café, Nupera, Paul, Picante, Polat Renaissance İstanbul, Princess İstanbul, Pucci, Q Jazz Club, Refika, Sea Garden, Sheraton Çeşme, Sheraton Voyager Antalya, Vogue...*

444 0 333 shopandmiles.com

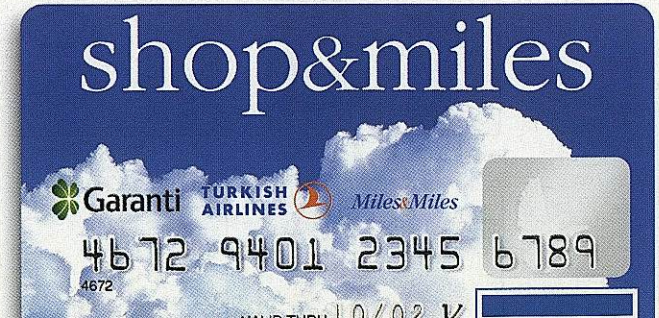

B&W Bowers&Wilkins

Akusta - Etiler

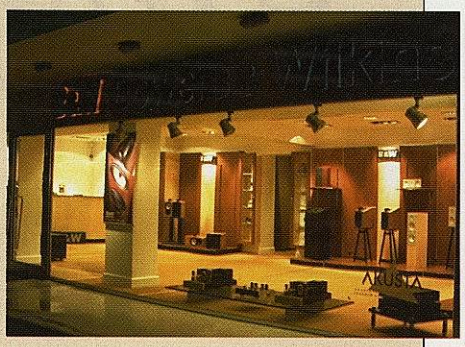

Sektörde uzun yıllardır hizmet veren Akusta yenilikleri ve çarpıcı değişiklikleri ile ilgi odağı olmaya devam ediyor.

2001 yılı sonunda alınan bir kararla Etiler mağazası brandinge yönelmiş ve çok kısa bir sürede hazırlanarak "B&W Bowers & Wilkins Etiler" olarak hizmete girmiştir.

Mağaza girişte dev bir vitrin olarak karşımıza çıkıyor. Bowers &Wilkins ürünleri A'dan Z'ye gözümüzün önünde. Bunun yanında dünya elektronik sektörünün önde gelen markaları hemen elinizin altında. High-end sektörünün ilk mağazası olan Akusta yeni oluşumda bu özelliğinden birşey kaybetmeden yoluna devam ediyor. Mağazanın arka tarafından bulunan demo odalarının en büyüğü high-end ürünler için ayrılmış.

Tüm demo odaları temelde bir sabit sisteme sahipler. Bu, onları doğal ve keyifli kılan bir kombinasyon olarak, Akusta personelinin seçimi ile karşımıza çıkıyor. Bu odalar değişik bütçe gruplarına göre düzenlenmiş. Her bütçeye göre hifi ve sinema kombinasyonlarını bulmak mümkün.

Birinci oda tam bir sinema odası olarak düzenlenmiş. Akustik düzenlemesi, Amx otomasyonu, plazma+projection görüntü sistemleri ile ideal bir sinema odası.

Bu oda yapısı itibari ile stereo hifi demoları için de ideal boyutlarda tasarlanmış. Bowers&Wilkins logosu heryerde olduğu gibi burada da göze çarpıyor.

Ikinci oda daha dar bütçeli sistemler için tasarlanmış bir oda bu odada Bowers&wilkins ürünlerinin en alt basamaklarını bulmak mümkün. Bu hoparlörler surround sistemler içerisinde uygun bütçe ve güçteki amplifikatörler ile birleştirilmiş olarak müşterinin ilgisine sunuluyor.

Üçüncü ve son oda gerçekten gözkamaştırıcı.

Bowers&wilkins hoparlörlerinin highend serileri ve sektörünün önde gelen muhtelif elektronik marka ve modellerini bu odada bulmak ve inanılmaz akustik tecrübelere bu odada ulaşmak mümkün. Tavan duvar ve zeminde yapılan akustik düzenlemeler ile odaya boyutsuzluk kazandırılmış. Gözünüzü kapattığızda kendinizi müzisyenler ile birlikte uzayda uçuyormuş gibi hissedebilirsiniz. Oda içerisinde aynı zamanda high-end klasmanında bir de sinema sistemi bulunmaktadır. Burada en iyi projectionları görebilir ve en iyi multikanal ses sistemlerini dinleyebilirsiniz. Akusta personeli dinletilerde sizin için en uygun olan kombinasyonu beğeninize sunmak icin bekliyorlar. İstek ve bütçenize uyan kombinasyonlar için Akusta'nın deneyimli personelinden destek alabilirsiniz.

Farklı zamanlarda farklı kombinasyonları ve en son yenilikleri dinleyebilmek için Akusta'yı rutin uğrak noktalarından biri olarak ajandanıza kaydetmeniz gerekli.

Akusta pek yakında ultra highend ürünleri ve farklı markaları ile yeni ULTRA HIGH-END mağazasını da hizmete açıyor.

Alışılmış ötesindeki hertürlü ürünü bulacağınız bu mağaza standart ürünleri içermeyecek. Geçmişte sadece yabancı dergilerin özel raporlarında kritiklerini okuduğunuz, hiç göremediğiniz ürünler çok yakında AKUSTA ULTRA HIGH-END mağazasında beğeninize sunulacak. Atmosferi ile de sizi büyüleyeceğine inandığımız magazamız aşağıdaki adreste hizmete giriyor.

AKUSTA ULTRA HIGH END:
Kucuk Camlik Sitesi , Esra Sokak, 2BUlus - Istanbul 80600

Gerek Akusta Ultra High-End gerekse diger sorulariniz icin:
BOWERS&WILKINS ETILER (AKUSTA ETILER)
Ihsan Aksoy sokak no7/1 –ETILER
Tel: 0212-287 6094/6095
Contact:Murat Ozarslan
murato@akustatr.com

Türkiye Müzisyenler Antolojisi

Selim Yeniçeri bir müzisyen. Uzun zaman içinde müziğin farklı türleri ile ilgilenmiş bir gitarist, aynı zamanda pek çok araştırma ve inceleme kitaplarına imza atmış bir yazar.

Türkiye Müzisyenler Antolojisi, Deniz Danışmanlık ve Yayımcılık Şirketi tarafından 2001 yılında ilk baskısı yapılmış bir çalışma. Sanatçı bu kitabı ilk önce kendisine kaynak olması, kendi müzik tarihi kültürü için Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana Türkiye'deki müzik insanlarının yaşam öykülerine dair bilgi edinmek maksadıyla yapılmış bir çalışma olduğunu belirtiyor.

Kitap; Besteciler, Güfteciler, Aranjörler, Orkestra Şefleri; Yorumcular (ses sanatçıları ve enstrümantalistler) ve Gruplar olmak üzere 3 kısımda hazırlanmış. İncelenilen müzik türleri ise, pop, rock, klasik batı müziği, new age, jazz, fusion, klasik Türk musikisi ve Türk halk müziği olarak sayılabilir.

Deniz Danışmanlık Yayın Dağıtım,
Piyer Loti Cad.
Sinanağa Apt.
No.19 D.1 Çemberlitaş-İstanbul
Tel: 0212-5161529,
Faks: 0212-5171075
www.deniz-dan.com

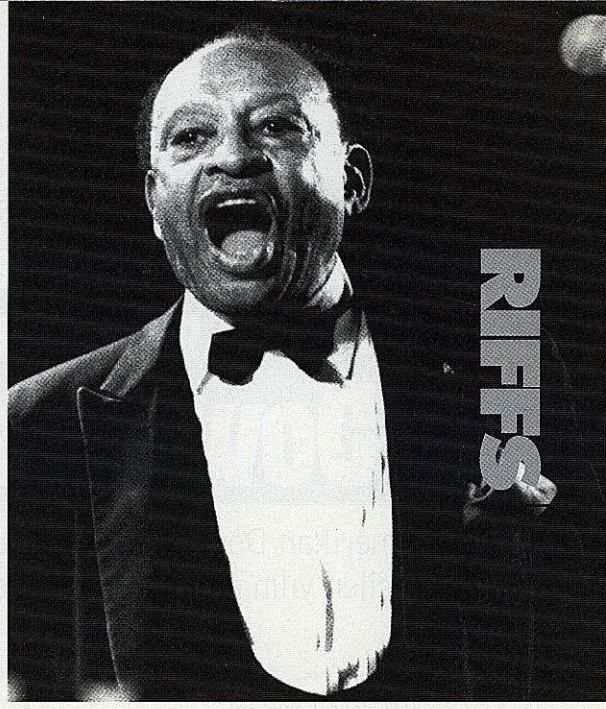

Bir Jazz Efsanesi Daha Aramızdan Ayrıldı

Lionel Hampton

Tarih 31 Ağustos'u gösterdiğinde haber ajansları jazz tutkunlarını şok edecek bir haberi geçmekteydiler: Lionel Hampton'un 94 yaşındaki kalbi artık dayanamamıştı ve sanatçı hayata veda etmişti.

Erhan Altunay
erhana@92nokta3.com

"O bir centilmendi, tatlı, nazik ve bu ülkenin yetiştirdiği en büyük müzisyenlerden biri. Dünya'nın her yerinden binlerce sanatçıyı etkilemişti."

Hampton'un menajeri Phil Leshin'in ilk açıklamaları böyle olmuştu.

Bir yüzyıla yakın zamandır müziğe damgasını vurmuş bir sanatçı için söylenecek çok söz vardı.

Dünyanın en meşhur vibrafon sanatçılarından biri olan Hampton 20 Nisan 1920'de Kentucky, Louisville'de dünyaya geldi. 1916'da ailecek Chicago'ya taşındılar. 1920'lerin sonunda gece kulüplerinde davul çalmaya başladı. 1930'da birlikte kayıt yaptıkları Louis Armstrong onu vibrafon çalması için iyice yönlendirdi. Artık Lionel Hampton'un adı vibrafon ile anılacaktı.

Hampton bundan sonra bir çok toplulukta çaldı.

Ağustos 1936'da bir gece Benny Goodman onu dinlemeye gitmişti. Üç ay sonra ise Lionel Hampton New York'ta, Pennsylvania Hotel'de Benny Goodman'la çalmaktaydı. Jazz tarihine geçen ünlü Benny Goodman Quartet böyle doğmuştu; klarinette Benny Goodman, piyanoda Teddy Wilson, davulda Gene Krupa ve vibrafonda Lional Hampton. Bu dörtlü yüzlerce konsere ve kayıta imza atmıştı. Lionel Hampton için, Benny Goodman ile bu şekilde "dört muhteşem yıl geçti".

Hampton daha sonra kendi topluluklarını kurdu. Swing döneminin kapanması ile birlikte, Hampton küçük topluluklara yöneldi. Bir çok ünlü jazz sanatçısı ile çaldı. Kendi orkestralarını kurdu. Dünyanın bir çok yerinde konserler verdi. Bir çok ünlü isime çaldı. Bunların içinde ABD başkanları Truman, Eisenhower, Johnson, Nixon, Carter, Reagan ve Bush da vardı.

Ancak Lionel Hampton'un adını ölümsüzleştiren yüzlerce kayıdın yanı sıra kurduğu The Lionel Hampton School of Music oldu. Hampton bu şekilde müziğe çok farklı bir yönden hizmet etme olanağını buldu. Bunun dışında jazz müziğinin gelecek kuşaklara ulaşması için bir merkez kurdu. Ayrıca kendi adı ile anılacak Jazz Festivallerini başlattı.

Hampton sadece jazz sanatçısı yönüyle de değil seçkin kişiliği ile de insanları etkiledi. Yardım ve kardeşlik örgütlerine olan ilgisi, sosyal etkinliklerde sürekli yer alması bir çok kişinin gözünde saygınlığının artmasını sağladı.

Bu haliyle Hampton'un ölümü dünyadaki bir çok hayranını üzdü.

Lionel Hampton'un kilisedeki töreni de şanına yakışır şekilde oldu. Riverside Church'de yapılan cenaze töreninde hayranları ve sanatçı dostları vardı. Lionel Hampton bu kez onları gülerek neşeyle değil yatarak karşılıyordu ama elinde vibrafon bagetleri tutuyordu.

Cenazesi ise tam bir jazz sanatçısına yakışır şekilde oldu. New Orleans usulü cenaze töreni ise bir çok ünlüyü buluşturdu. Cenaze önce Cotton Club'a da götürüldü. Ünlü jazz sanatçıları da burada çaldılar. Duke Ellington ve Cab Calloway gibi ünlülerin adıyla anılan bu ünlü kulüp bu kez Hampton'u uğurlamış oldu.

Cenaze arabası atların çektiği beyaz bir araba idi. Bir çok ünlü jazz sanatçısı oradaydı. Cenazenin arkasından çalanlar arasında Wynton Marsalis de vardı. Lionel Hampton Orkestrası da ustalarının arkasından çalmayı ihmal etmedi. Orkestraya Clark Terry, Cyrus Chestnut ve Hank Jones gibi sanatçılar da katılmış ustaya son görevlerini yapmışlardı. Carrie Smith ise Hampton'un sevdiği şarkıları seslendirdi.

Başkan George W. Bush'un başsağlığı mesajı ise babası eski başkan George Bush tarafından okundu. Bush, Hampton'un gelecek kuşakları etkilemeye devam edeceğini söyledi.

Cenaze töreninin ardından Hampton, Woodlawn Cemetery'ye gömüldü. Bir jazz sanatçısı olarak orada yalnız değildi Hampton. Aynı mezarlıkta jazz dünyasının ünlü isimleri vardı; Duke Ellington, Miles Davis, Coleman Hawkins ve Irving Berlin.

Geri dönelim ünlü Benny Goodman dörtlüsüne; Benny Goodman 13 Haziran 1986, Teddy Wilson 31 Temmuz 1986, Gene Krupa 16 Ekim 1973 tarihlerinde hayata veda etmişlerdi. Bu efsanevi dörtlünün son üyesi Lionel Hampton ise 31 Ağustos 2002'de hayata gözlerini yumdu. Böylece dörtlü tamamlanmış oldu. Bir yerlerden I've found a New Baby melodisi geliyor zaten. Birisi de anons ediyor; ya Erol Pekcan ya Aykut Sporel olsa gerek.

50. Geleneksel eleştirmenlerin seçtiği ilk beşe giren "En İyiler" listesi

Down Beat

Amerikan Down Beat jazz dergisinin kritikleri tarafından seçilen yılın en başarılı müzisyenleri, albümleri...

Onur Sanatçısı

107 John Lewis (p)
57 Wayne Shorter
49 Muhal Richard Abrams
49 Tommy Flanagan
41 Antonio Carlos Jobim

Jazz Sanatçısı

116 Dave Holland
97 Dave Douglas
74 Keith Jarrett
68 Joe Lovano
58 Sonny Rollins

Jazz Albümü

108 Dave Holland, Not For Nothing (ECM)
73 Keith Jarrett/Gary Peacock/Jack DeJonhette, Inside Out (ECM)
47 Bob Belden, Black Dahlia (Blue Note)
46 Jason Moran, Black Stars (Blue Note)
38 Dave Douglas, Witness (Bluebird)

Label (etiket)

240 Blue Note
121 ECM
99 Verve
97 Palmetto
72 Mosaic

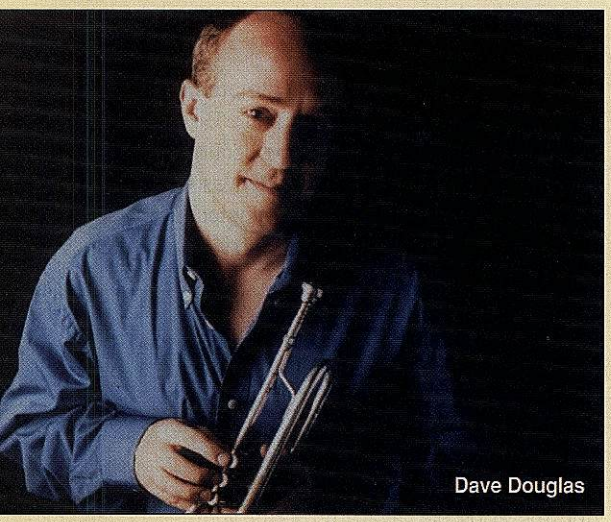
Dave Douglas

Besteci

129 Dave Douglas
84 Maria Schneider
82 Henry Threadgill
71 Bob Belden
57 Wayne Shorter

Aranjör

201 Maria Schneider
101 Bob Belden
69 Bill Holman
57 Bob Brookmeyer
39 Gerald Wilson

Yapımcı

198 Michael Cuscuna
155 Manfred Eicher
74 Orrin Keepnews
50 Bob Belden
41 Tommy LiPuma

Big Band

227 Mingus Big Band
166 Maria Schneider
68 Lincoln Center Jazz Orchestra
49 Vanguard Jazz Orchestra
39 ICP Orchestra

Akustik Grup

232 Dave Holland Quintet
143 Keith Jarrett Trio
56 Brad Mehldau Trio
55 Wayne Shorter Quartet
47 Dave Douglas New Quintet

Elektrik Grup

141 Medeski & Martin & Wood
132 John Scofield Group
102 Pat Metheny Group
81 Bill Frisell Trio
50 Zawinul Syndicate

Trompet

226 Dave Douglas
116 Nicholas Payton
100 Roy Hargrove
97 Wynton Marsalis
80 Tom Harrell

Soprano Saksofon

241 Steve Lacy
130 Wayne Shorter
109 Dave Liebman
81 Jane Ira Bloom
55 Evan Parker

Alto Saksofon

175 Lee Konitz
142 Phil Woods
114 Greg Osby
108 Kenny Garrett
70 Ornette Coleman

Tenor Saksofon

228 Sonny Rollins
190 Joe Lovano
70 Michael Brecker
62 David Murray
51 Chris Potter

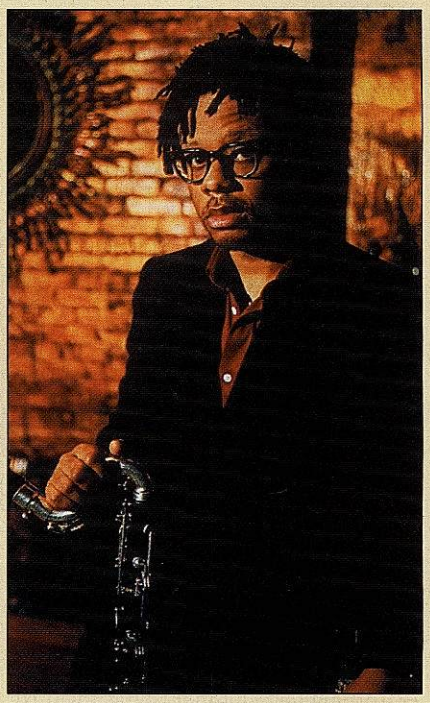

Bariton Saksofon

169 James Carter
128 Nick Brignola
104 Ronnie Cuber
97 Gary Smulyan
94 Hamiet Bluiett

Trombon

214 Steve Turre
125 Robin Eubanks
117 Roswell Rudd
116 Wycliffe Gordon
112 Ray Anderson

Flüt

173 James Newton
150 James Moody
97 Lew Tabackin
79 Sam Rivers
57 Jane Bunnett

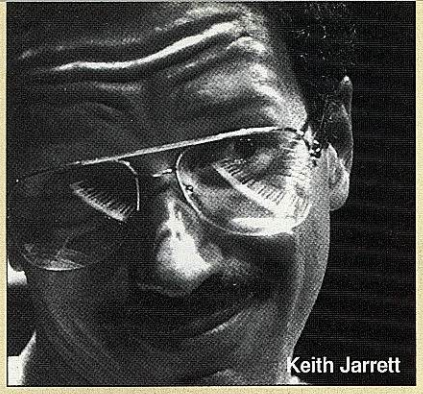
Keith Jarrett

Klarinet

284 Don Byron
95 Ken Peplowski
86 Buddy DeFranco
74 Marty Ehrlich
71 Eddie Daniels

Vibrafon

257 Bobby Hutcherson
228 Gary Burton
182 Stefon Harris
119 Steve Nelson
66 Joe Locke

Akustik Piyano

161 Keith Jarrett
107 Kenny Barron
94 Brad Mehldau
66 Cecil Taylor
62 McCoy Tyner

Tuşlular

205 Joe Zawinul
121 Herbie Hancock
102 John Medeski
56 Lyle Mays
43 Chick Corea

Org

235 Joey De Francesco
223 Jimmy Smith
138 Larry Goldings
100 John Medeski
81 Dr.Lonnie Smith

Gitar

155 Jim Hall
134 John Scofield
115 Bill Frisell
88 Pat Metheny
68 Russell Malone

Akustik Bas

299 Dave Holland
135 Ray Brown
113 Charlie Haden
103 Christian McBride
62 Gary Peacock

Elektrik Bas

247 Steve Swallow
92 Victor Wooten
91 Marcus Miller
29 Eberhard Weber
25 John Patitucci

Keman

307 Regina Carter
148 Mark Feldman
117 Billy Bang
60 Johnny Frigo
53 Leroy Jenkins

Davul

208 Roy Haynes
157 Jack DeJohnette
72 Elvin Jones
48 Max Roach
45 Jeff Watts

Perküsyon

134 Trilok Gurtu
99 Poncho Sanchez
96 Ray Baretto
47 Leon Parker
40 Zakir Hussain

Değişik Enstrümanlar

173 Toots Thilemans (har)
106 Bela Fleck (banjo)
53 Steve Turre (deniz kabuğu)
44 Erik Friedlander (cello)
44 Tom Varner (French Horn)

Erkek Vokal

197 Kurt Elling
109 Jimmy Scott
94 Kevin Mahogany
90 Tony Bennett
86 Mark Murphy

Kadın Vokal

205 Cassandra Wilson
100 Dianne Reeves
99 Dee Dee Bridgewater
90 Shirley Horn
72 Diana Krall

Blues Sanatçısı

119 B.B.King
102 Buddy Guy
60 Taj Mahal
36 R.L.Burnside
35 Corey Harris

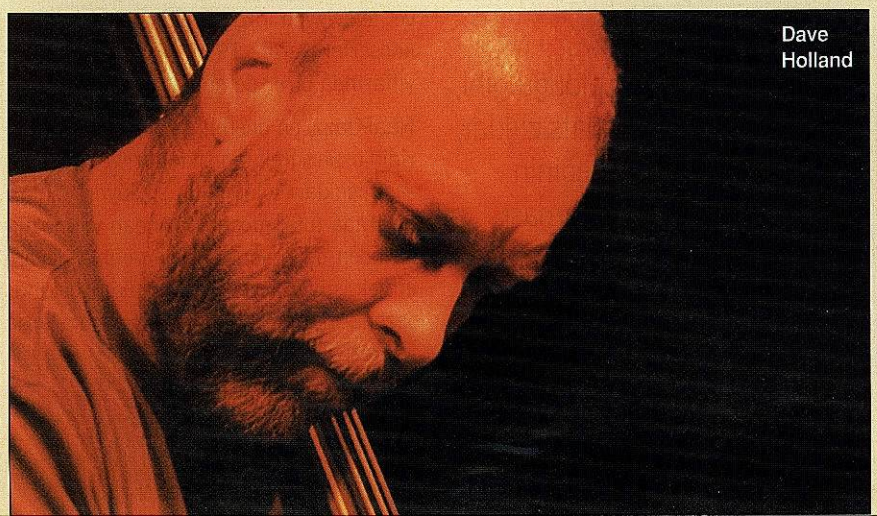
Dave Holland

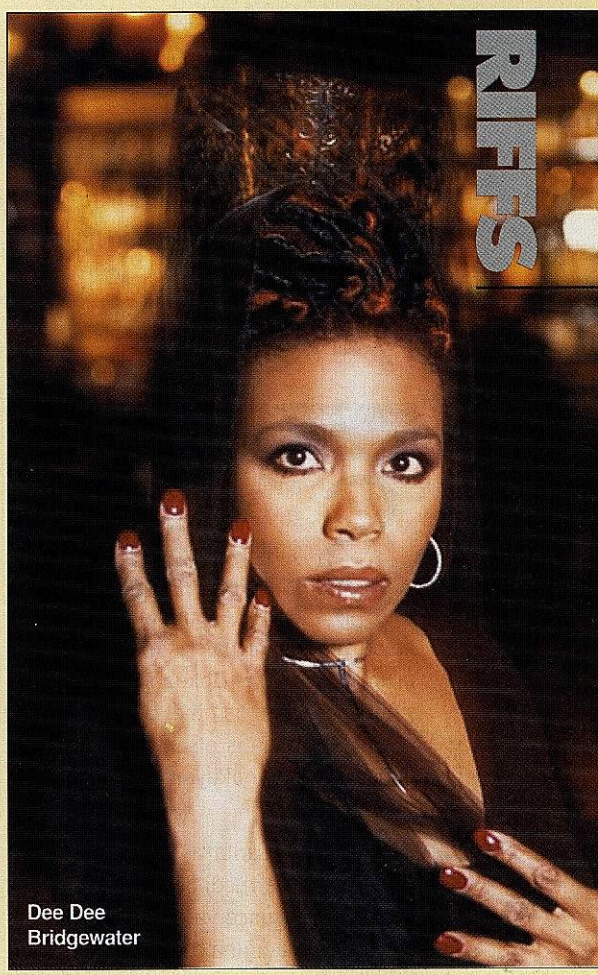

Dee Dee Bridgewater

Blues Albümü

69 Buddy Guy, Sweet Tea (Silvertone)
26 James "Blood" Ulmer, Memphis Blood: The Sun Sessions (Label M)
16 Various Artists, Avalon Blues: The Music of Mississipi John Hurt (Vanguard)
15 Chris Thomas King, The Legends of Tommy Johnson Act1 (21st Century Blues)
14 John Hammond, Wicked Grin (EMD)

Jazz Ötesi Sanatçı

43 Cesaria Evora
29 Caetano Veloso
28 Bob Dylan
26 Björk
22 Ralph Stanley

Jazz Ötesi Grup

40 Sex Mob
38 Kronos Quartet
27 Radiohead
23 King Krimson
18 Alison Krauss & Union Station

Jazz Ötesi Albüm

29 Björk, Vespertine (Elektra)
28 Various Artists, Down From The Mountain (O Brother, Where Art Thou Soundtrack) (Lost Hihgway)
19 Orlando Cachaito Lopez, Cachaito (Nonesuch)
19 Bob Dylan, Love and Theft (Columbia)
16 Caetano Veloso, Noites De Norte (Nonesuch)

NaaPJazz Dokuz Yaşında!

Grupların kendi müziklerini yaparak yaşamalarının çok zor olduğu bir dönemde kurulmuş olmasını ismiyle ironik bir biçimde anlatan NaaPJazz'ın işte dokuz yıllık öyküsü.

Zuhal Focan
ofocan@prizma.net.tr

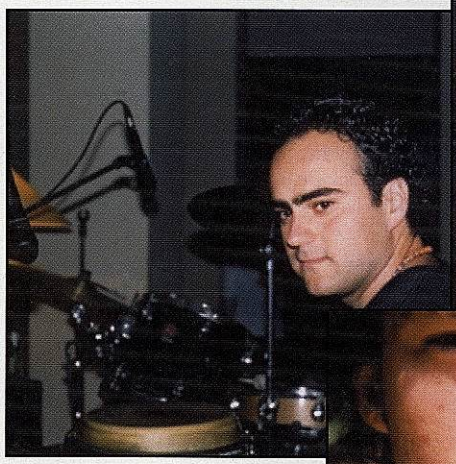

NaaPJazz; Korhan Futacı (ss, as, ts), Emre Beşli (synth), Caner Uluer (6 str eb), Özün Usta (perc, ac fx), ve Berke Can Özcan (d, cym)'dan oluşan bir grup.

Şehrin bitmek bilmeyen koşuşturmacasının içinde, insanların birbirleriyle yeterince konuşamadığı bu zamanda, müziğini İstanbul'un sokaklarına duyurmak isteyen bir garip grup, NaaPJazz. Dokuz senelik geçmişinin ardından, ismine daha önce bir yerlerde rastlamış olsanız ya da ismini ilk kez bu yazıyı okuyarak duymuş olsanız bile.

Günümüzde insanların diyaloglara yeterince önem vermediklerini, kendilerine yöneltilen düşünce ya da bilgilerin kaydadeğer olmadığına dair bir refleks, bir tür seçici algılama mekanizması geliştirmiş olduklarını düşünen NaaPJazz, müziğinin dinlenmesiyle ilgili olarak kaygılanıyor ve mevcut müzik mekanlarında çalmak konusunda seçici davranıyor. Öte yandan, bu refleksin NaaPJazz müziğine katkısının olumlu yönde olduğunu da söylemek gerekli.

NaaPJazz, insanlara yeni önermeler ve söylemler sunulurken söz konusu bu refleks karşısında iki şekilde davranılabileceğini düşünüyor. Birincisi, bu aktarımdan vazgeçmek, ikincisi, bu aktarıma, kendine güvenli, dingin, ve kararlı bir şekilde devam etmek. NaaPJazz, ikinci yolu tercih ettiğini söylüyor.

Tıpkı ikili ilişkilerde olduğu gibi, çeşitli zarif insani rahatsızlıklar, özellikle paylaşma isteğinin uygun koşulları bulamaması, kızgınlıklar, ve sevgiler, NaaPJazz müziğini en temelden etkileyen unsurlardan. İçe dönük stüdyo ve bireysel ev çalışmaları, yaratıcı ve paylaşımcı sahne performansları, tüm dönemlerinde grubu sağlıklı bir biçimde besledi. Bu beslenme, hem ikinci yolu seçmenin bir sonucuydu, hem de ikinci yolu seçebilmek, grubun ayakta durabilmesi için elinde kalan tek seçenekti.

Grupların kendi müziklerini yaparak yaşamalarının çok zor olduğu bir dönemde kurulmuş olmasını ismiyle ironik bir biçimde anlatan NaaPJazz, "Jazz" kelimesiyle aynı zamanda müziğinin tanımlanabilen türler içinden jazz'a daha yakın olduğunu ifade ediyor.

Korhan Futacı (ss, as, ts), Emre Beşli (synth), Caner Uluer (6 str eb), Özün Usta (perc, ac fx), ve Berke Can Özcan (d, cym)'dan oluşan NaaPJazz'ın yarattığı seste tam ton kullanımları, perküsyon ve davulun uzun tekrarlar kullanarak oluşturdukları ayinsel örgüler ya da temaların ve soloların altındaki ritmik varyasyonlar, minimalleşmiş akorlar, soloistlerin ton ve ritm dışı yaklaşımları belirgin bir gerilim oluşturmaktadır. Bütün bu öğelerin çevresinde gezinmekte olan müzik deneysel unsurlar içermekte, temel insani duyguları ve sıradan hikayeleri anlatmaktadır.

Tıpkı ikili ilişkilerde olduğu gibi, çeşitli zarif insani rahatsızlıklar, özellikle paylaşma isteğinin uygun koşulları bulamaması, kızgınlıklar, ve sevgiler, NaaPJazz müziğini en temelden etkileyen unsurlardan.

1993 sonbaharında İstanbul (Erkek) Lisesi'nde kurulan NaaPJazz, 2000 yılında kurucu kadroda bulunan Cem Himmetoğlu (e gtr) ve 2002 yılında yine bu kadroda yeralan Onur İmamoğulları (d)'nın ayrılmasıyla bugünkü şeklini aldı. Grup, bugüne kadar çeşitli yarışmalara ve festivallere katıldı, ödüller kazandı, radyo ve televizyon programlarında yer aldı, konserler verdi. 1994, 2000, ve 2002 yıllarında birer demo kaydetti.

NaaPJazz, en önemli dinamiğinin, üyelerinin uzun süreli tanışıklıkları ve ortak yaşanmışlıkları olduğunu söylüyor; onları birarada tutan dostluklarından ve müziklerinden ödün vermeksizin yoluna devam etmek istiyor. NaaPJazz'ı önümüzdeki kış sezonu boyunca sayılı performanslarda izleyeceğiz.

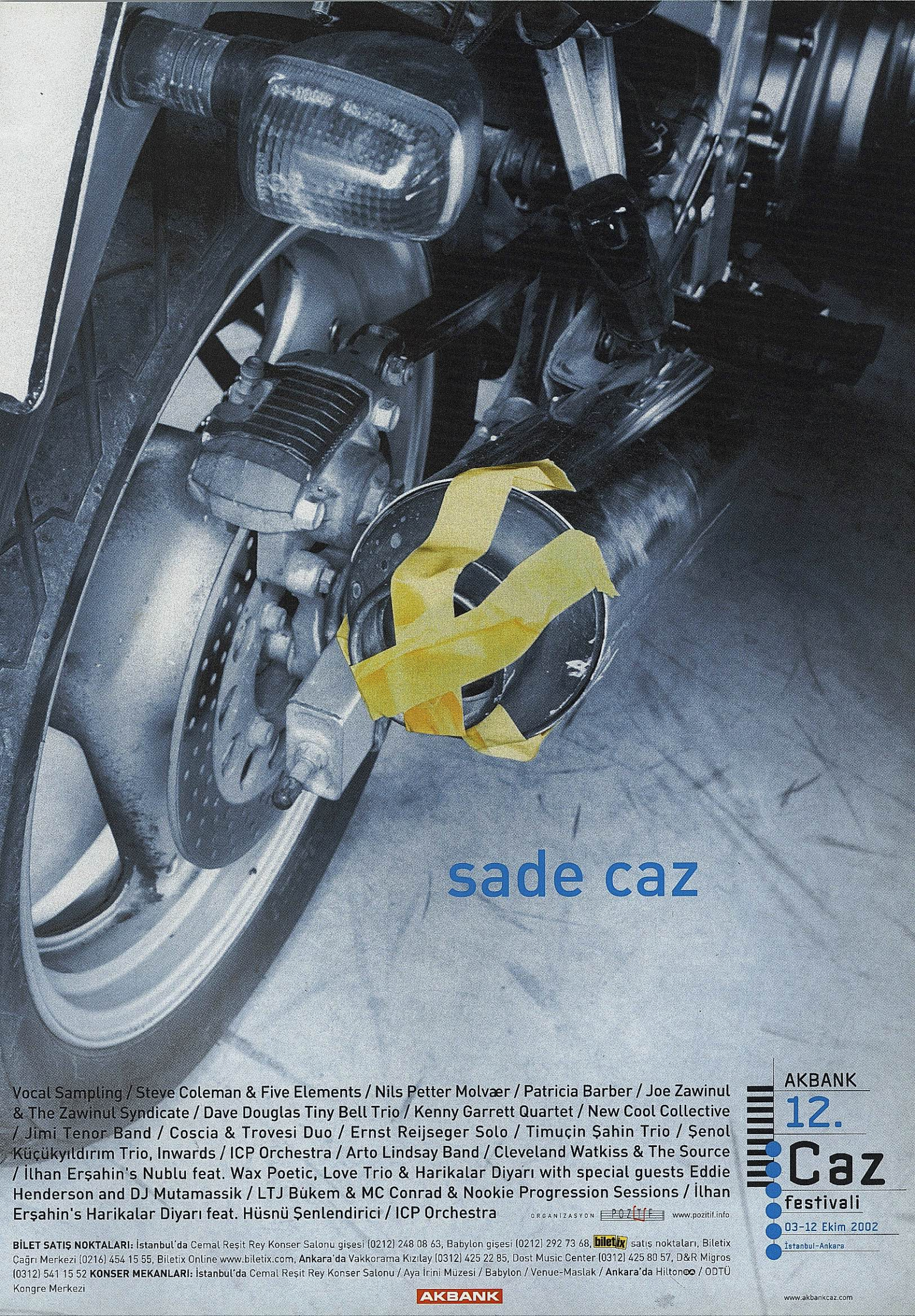

sade caz

Vocal Sampling / Steve Coleman & Five Elements / Nils Petter Molvær / Patricia Barber / Joe Zawinul & The Zawinul Syndicate / Dave Douglas Tiny Bell Trio / Kenny Garrett Quartet / New Cool Collective / Jimi Tenor Band / Coscia & Trovesi Duo / Ernst Reijseger Solo / Timuçin Şahin Trio / Şenol Küçükyıldırım Trio, Inwards / ICP Orchestra / Arto Lindsay Band / Cleveland Watkiss & The Source / İlhan Erşahin's Nublu feat. Wax Poetic, Love Trio & Harikalar Diyarı with special guests Eddie Henderson and DJ Mutamassik / LTJ Bukem & MC Conrad & Nookie Progression Sessions / İlhan Erşahin's Harikalar Diyarı feat. Hüsnü Şenlendirici / ICP Orchestra

ORGANİZASYON POZİTİF www.pozitif.info

AKBANK 12. Caz festivali

03-12 Ekim 2002

İstanbul-Ankara

BİLET SATIŞ NOKTALARI: **İstanbul'da** Cemal Reşit Rey Konser Salonu gişesi (0212) 248 08 63, Babylon gişesi (0212) 292 73 68, biletix satış noktaları, Biletix Çağrı Merkezi (0216) 454 15 55, Biletix Online www.biletix.com, **Ankara'da** Vakkorama Kızılay (0312) 425 22 85, Dost Music Center (0312) 425 80 57, D&R Migros (0312) 541 15 52 **KONSER MEKANLARI:** **İstanbul'da** Cemal Reşit Rey Konser Salonu / Aya İrini Müzesi / Babylon / Venue-Maslak / **Ankara'da** Hilton∞ / ODTÜ Kongre Merkezi

AKBANK

www.akbankcaz.com

Gülümseyen bir yüzün ardında Rosemary Clooney

Işıltılı sesiyle yaklaşık yarım yüzyıldır pop ve jazz müziğinin önemli kadın vokalistleri arasında yer alan Rosemary Clooney geçtiğimiz Haziran ayında akciğer kanseri sonucu 74 yaşında aramızdan ayrıldı.

Derleyen: Victor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Clooney, Frank Sinatra gibi duygusal içeriği yüksek şarkılar söylemedi, Mel Tormé gibi sesini bir enstrüman gibi kullanmadı, Ella Fitzgerald gibi şarkının özgün sözleri yerine scat tarzını benimsemedi. Ama, kendinden emin, yalın ve dürüst bir tarzda yorumladığı şarkılarla geniş bir dinleyici kitlesinin gönlünde taht kurmayı başardı. Bir eleştirmenin deyişiyle, "Rosemary Clooney'nin şarkıcılığı Spencer Tracy'nin oyunculuğuna benzetilebilir".

Sanatçı, ağırlıkla Harold Arlen, Cole Porter, Duke Ellington, George Gershwin, Johnny Burke, Jimmy Van Heusen ve Richard Rodgers bestelerini yorumlayarak üne kavuştuysa da müzik dünyasındaki ilk yıllarında oldukça farklı stillerdeki şarkılarıyla ismini duyurdu. 1951 yılında seslendirdiği "Come-on-a-my-house" adlı şarkısı haftalar boyu Amerikan popüler müzik listelerinin üst sıralarında yer aldı; daha sonra jazz'a daha yakın bir vokal tarzını benimsediyse de hayranları onun yıllar önce meşhur ettiği "Botcha-Me", "Mambo Italiano" ve "This Old House" gibi şarkılarını dinlemekten bıkmadı. 1954 yılında Bing Crosby ve Danny Kaye ile birlikte "White Christmas" müzikalinde oynadığı rol ile sanat kariyerinin zirvesine çıktı.

Clooney'nin her zaman gülümseyen yüzünün arkasında ise hayatı boyunca yaşadığı birçok acı gizliydi. Evi alkolik babası yüzünden terk eden annesinin yokluğunda geçen çocukluğu, beş çocuğunun babası olan aktör Jose Ferrer ile yaptığı iki başarısız evliliği, yakın arkadaşı Robert Kennedy'nin, bizzat şahit olduğu bir suikast sonucu öldürülmesi, ilaç alışkanlığı ve hep hüsrana uğradığı evlilik dışı ilişkileri ile özel yaşamında mutsuzluğu yakından tattı.

Rosemary Clooney, 1928 yılında Kentucky eyaletinin küçük bir kasabasında dünyaya geldi. İlk sahne deneyimi, ilkokul 4. sınıftayken "Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler" oyunundaki cadı rolü oldu. Lise yıllarında bir yerel radyonun yetenek yarışmasına katıldı ve birinci oldu. Daha sonra Cincinnati şehrinin bir dans orkestrası olan Pastor Big Band'de şarkı söylemeye başladı. 1946 yılında bu orkestra eşliğinde doldurduğu ilk solo plağı olan "I'm Sorry I Didn't Say I'm Sorry When I Made You Cry Last Night" (dün gece seni ağlattığımda üzgünüm demediğim için üzgünüm) adlı şarkıyı fısıldayarak söylemesi diskjokey'lerin ilgisini çekti. 1947 yılında müzik medyasının da ilgisini çekmeye başladı; Downbeat dergisi Rosemary Clooney için "Olağanüstü güzellikte bir ses, belki de Ella Fitzgerald'ınkine en yakın olanı" demişti. Bir yıl sonra Columbia plak şirketi kendisiyle sözleşme yapmaya karar verdi. Kendi tarzına pek uymayan şarkıları söylemeye biraz isteksizce kabul etmesine rağmen, Amerikan dinleyicisi ve medyası ona, tahmin edilenden daha çok ilgi gösterdi. Bu durumu Clooney, "Hep gözleri yaşartabilecek ballad'lar yorumlamak istememe rağmen, bunun için karşıma fazla fırsat çıkmadı" diyerek anlatmıştı.

1950'li yıllar sanatçı için oldukça yoğun ve başarılı geçti. Aktör Jose Ferrer ile evlendi ve sinemaya adım attı. Ne yazık ki, aynı başarı grafiğini '60'lı yıllarda tutturamadı. Evliliği yürümemeye başlayınca, altı çocuk babası olan tanınmış aranjör ve orkestra şefi Nelson Riddle ile bir yere varamayacağı bir ilişkiye girdi. Yüksek dozda uyku hapı kullanmasından dolayı, hem profesyonelliğinde hem de müzikal performansında büyük bir düşüş yaşadı. Artık Rosemary Clooney, müzik piyasasının güvenilmez kişilerinden biri olarak kabul ediliyordu.

1968 yılında, senatör Robert Kennedy'nin başkanlık seçimi kampanyasına bizzat destek veriyordu ve senatörün Los Angeles'ta Sirhan Sirhan tarafından kurşunlanarak öldürülmesi sırasında onun tam yanında durmaktaydı. Daha sonraki yıllarda bir psikiyatri kliniğine yatarak depresyon tedavisi gördü. Hastaneden taburcu olduğunda cebinde beş parası kalmamıştı. Artık parayı veren herkes için şarkı söylemekteydi. Çoğunlukla, Los Angeles'taki otellerin hafta sonu programlarına çıkıyordu.

1974 yılında Bing Crosby, 50. sanat yılını kutlayacağı bir gösteri için Rosemary Clooney'i çağırdı. Başarılı geçen bu konserden sonra Crosby ile turnelere çıktı. Bu tarihten sonra sanatçı, özellikle jazz dünyasında hakettiği başarı basamaklarını yorgun ama emin adımlarla tekrar tırmanmaya başladı. Son on yıl içinde Concord plak şirketi için birçok albüm yayınladı. Birçok eleştirmen, Clooney'nin sesinin eskisinden daha iyi bir noktaya geldiği konusunda hemfikirdi. Rosemary Clooney, kaderin onun lehine dönmesini şöyle açıklıyordu: "Piyasada uzun bir süre bulunursanız, eninde sonunda karşınıza iyi şeyler de çıkar".

Ortega®

"İspanya'dan sıcak bir Akdeniz klasiği"

Gerçek klasik saundu, yumuşak tuşe ve süper ucuz fiyat ayrıcalığıyla...

R 120
Top: Masif Fichte (çam)
Arka ve Yanlar: Maun
Sap: Maun
Mekanik: Chrom

R 130
Top: Masif - Sedir
Arka ve Yanlar: Maun
Sap: Maun
Mekanik: Chrom

SANSAMP

Tube Amplifier Emulators

Evde, Südyolarda, sahnelerde profesyonel bir ton için

Genel Dağıtım:
SENKOP MÜZİK
www.senkop.com.tr • senkop@superonline.com
Tel: 0212 249 39 51 • 243 19 89
Fax: 0212 243 19 90

BAYİLER:

Antalya: ***Senkop Müzik***
0242 247 55 23 • 247 80 93

İzmir: ***Trigon Müzik***
0232 446 10 76 • 425 14 35

Adana: ***Adana Müzik Merkezi***
0322 453 88 26

Eskişehir: ***Evrensel Müzik***
0222 226 68 05

Denizli: ***Doğa Müzik***
0258 242 53 95

Jazz-sever öğrencilere

Gordion Jazz

Gordion Academy gerek öğretim kadrosunu zenginleştirmek, gerek se öğrencilere daha geniş imkanlar sunmak için ilgilenen kurum ve kuruluşlardan destek bekliyor

Gordion Academy'nin 2002-2003 Öğretim yılı ön-kayıtları 15 Eylül - 15 Ekim tarihleri arasında başlıyor 2001-2002 Öğretim Yılını Ankara Hilton Murphy's barda 30 Mayıs 2002'de düzenlenen konserle noktalayan Akademi, geçen yıl olduğu gibi bu yılda maddi durumu uygun olmayan yetenekli öğrencilere burs vermeyi hedefliyor.

Geçtiğimiz yıl Ankara Caz Derneğinin ve A.B.D Büyükelçiliğinin ve bazı özel kurum ve kuruluşların katkılarıyla 40 öğrenciye Gordion Academy'nin jazz workshoplarına burslu olarak katılma imkanı sunuldu. Yine bu yıl merkezi Ankara'da olan Deda Uluslararası Yönetim Hizmetleri Firması caz sever öğrencilere burs vermek üzere Gordion Academy'le temaslarını sürdüyor. Ankara'da özel anlamda jazz eğitimi veren tek eğitim kurumu olan Gordion Academy gerek öğretim kadrosunu zenginleştirmek, gerek se öğrencilere daha geniş imkanlar sunmak için ilgilenen kurum ve kuruluşlardan destek bekliyor.

Yine bu öğretim yılında, geçen yıl olduğu gibi Ankara Caz Derneği, Gordion Academy'ye maddi ve manevi desteğini sürdürmektedir.

Yeni DVD'ler

"Jazz Channel" adıyla bir seri jazz DVD'si, DMC tarafından piyasaya verildi.

Bunlar arasında **Tony Bennett's New York** (çok keyifli New York görüntüleri eşliğinde, röportajlar ve konser görüntüleri), **B.B. King** (15 parça konser görüntüsü ve ayrıca sanatçı ile yapılmış özel bir röportajı da içeriyor), **Diana Krall** (Live in Paris; Diana Krall (vo), John Clayton (b), Paulinho DaCosta (per), Jeff Hamilton (d), John Pisano (g), Anthony Wilson (g), Alan Broadbent (dir, con), sanatçının 17 parçanın yer aldığı Paris konserini verdiği gibi ayrıca konser provaları ve 2 de bonus parça yer alıyor. **Cesaria Evora**'nın muhtelif konserlerinden görüntülerle toplam 105 dakikalık bir DVD ayrıca 2 de video klipe yer verilmiş. R&B severlere de önereceğimiz bir DVD var şu sıralarda **Lou Rawls**. Bir başka DVD ise Live from House of the Blues adlı kulüpte yapılan konserden kayıt edilen görüntülerle **Kool & The Gang**'e ait.

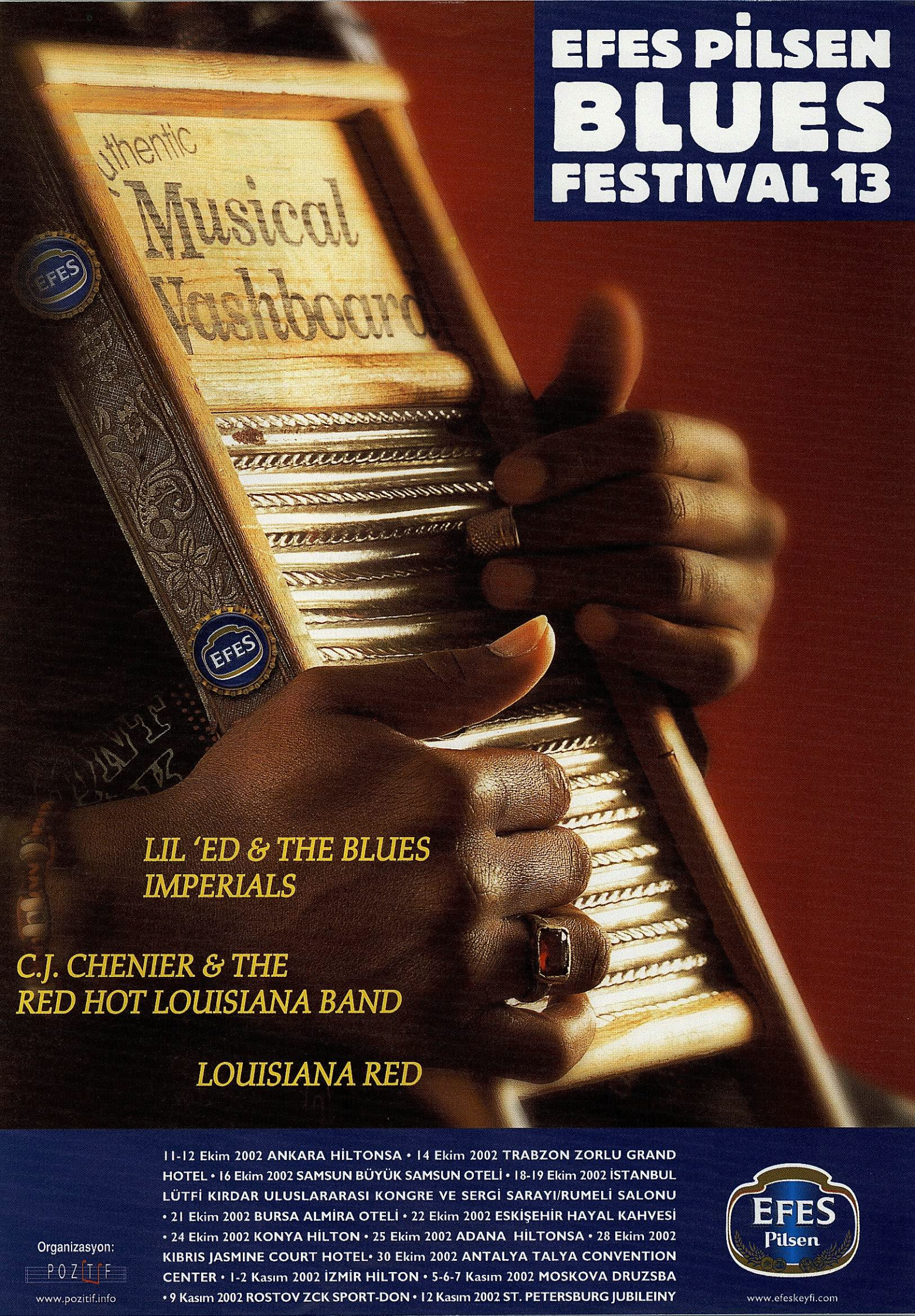
EFES PİLSEN
BLUES
FESTIVAL 13
LIL 'ED & THE BLUES IMPERIALS
C.J. CHENIER & THE RED HOT LOUISIANA BAND
LOUISIANA RED
11-12 Ekim 2002 ANKARA HİLTONSA • 14 Ekim 2002 TRABZON ZORLU GRAND HOTEL • 16 Ekim 2002 SAMSUN BÜYÜK SAMSUN OTELİ • 18-19 Ekim 2002 İSTANBUL LÜTFİ KIRDAR ULUSLARARASI KONGRE VE SERGİ SARAYI/RUMELİ SALONU • 21 Ekim 2002 BURSA ALMİRA OTELİ • 22 Ekim 2002 ESKİŞEHİR HAYAL KAHVESİ • 24 Ekim 2002 KONYA HİLTON • 25 Ekim 2002 ADANA HİLTONSA • 28 Ekim 2002 KIBRIS JASMINE COURT HOTEL• 30 Ekim 2002 ANTALYA TALYA CONVENTION CENTER • 1-2 Kasım 2002 İZMİR HİLTON • 5-6-7 Kasım 2002 MOSKOVA DRUZSBA • 9 Kasım 2002 ROSTOV ZCK SPORT-DON • 12 Kasım 2002 ST. PETERSBURG JUBILEINY
Organizasyon:
POZİTİF
www.pozitif.info
EFES Pilsen
www.efeskeyfi.com

Jazz'ın "First Lady"leri

Genelde erkek hegemonyasında olan ve kadınların da "erkek gibi kadın" olması gerektiği konusunda sessiz bir anlaşma bulunan jazz dünyasında kadının yeri, hakları veya kadın müzisyenlerin jazz müziğine katkıları bu yazımızın konusu değil. Zaten doğruluk payını vurgulamak niyetiyle giriş bölümünü biraz abarttığımız bu yazıda jazz müziğinin değil jazz dünyasının kadınlarından bahsedeceğiz.

Mrs. Donald Byrd, 48. Cadde'de

Derleyen: Victor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Dostlarının tabiriyle, Monk ve Nellie, jazz dünyasının önde gelen uyumlu çiftleri arasında yer alırdı. Eşinin kariyerinde profesyonel anlamda önemli bir rol oynayan Nellie Monk, Thelonious Monk'un hem menajerliğini, hem de müzik danışmanlığını yapmaktaydı. İki çocuk annesi Nellie, bazı dönemlerde de ailenin geçimini sağlayan tek birey olma durumunda da kalmıştı. Eşinin 1982 yılında ölümünden sonra Nellie, jazz müziğine eğitim programları ve yarışmalar yoluyla katkıda bulunmayı amaçlayan Thelonious Monk Institute adlı kurumu ve bir aile girişimi olan Thelonious Records adlı plak şirketini kurmuş ve her ikisinin de uzun yıllar yöneticiliğini yapmıştı.

Geçtiğimiz Haziran ayında vefat eden Nellie Monk, jazz dünyasının yegane "first lady"si değildi kuşkusuz. Birçok müzisyen eşi ev kadınlığının yanı sıra kocalarının turnelerinin, albümlerinin ve teliflerinin yönetimini üstlenmiş, muhasebelerini tutmuş, müzisyenlerin okumakta "zorlandıkları" sözleşmelerin hazırlanması, uygulanması ve ihtilaf durumundaki kanuni süreçlerin takipçiliğini de yapmışlardı. Trompetçi Dizzy Gillespie, 53 yıllık eşi Lorraine'in mali konulara hakimiyetiyle ilgili "eğer o olmasaydı, cebimde bugün tek kuruşum bile bulunmazdı" demişti.

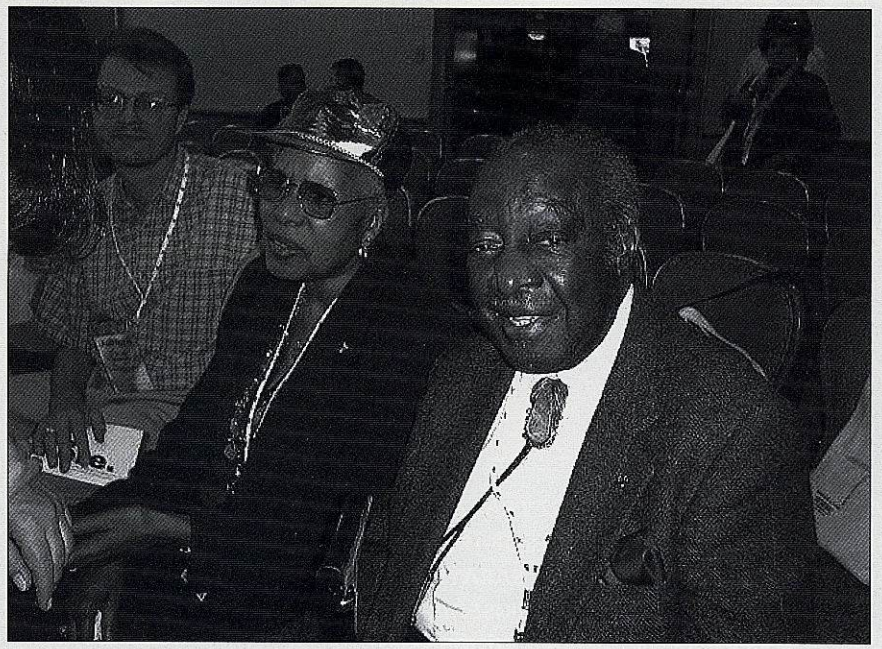
Milt Hinton ve eşi Mona'nın beraber çekilmiş bir fotoğrafı

Nellie Monk ve Lorraine Gillespie, yalnızca eşlerinin yaratıcı arzularına ilham kaynağı olan veya tam tersi, bilerek geri planda kalmayı seçen kadınlar değildi. Jazz dünyasında, hem sosyal hem ekonomik anlamda itici güç olarak çalışan ve zamanlarının çok ilerisinde düşünen insanlardı. Tabiiki bu ikisi cımbızla çıkarılmış istisnai örnekler değildi; Mona ve Milt Hinton, Lucille ve Sonny Rollins, Anita ve Gil Evans, Zuhal ve Önder Focan, June ve Percy Heath, Sue ve Charles Mingus, Sandy ve Milt Jackson, Iola ve Dave Brubeck ve diğerleri... Fakat, düzenli ve mutlu ilişkiler diğer tüm sanat dallarında da olduğu gibi jazz ile ilgili pek az biyografik kitap ve film senaryosuna konu olabilmektedir; belki bunun istisnalarından biri olarak, başrollerini James Stewart ve June Allyson'un paylaştığı "Glenn Miller Story" adlı filmi sayabiliriz.

Bahsi geçen birçok kadın müstakbel eşleriyle tanışmadan önce de jazz ile ilintili bir hayat sürdürüyorlardı. Lorraine Willis, Dizzy Gillespie ile

Donald Byrd

tanıştığında, Edgar Hayes Orkestrasının korosunda yer alıyordu. Anita Cooper radyoda jazz programları dinleyerek büyüdü ve 1961 yılında Fordham Üniversitesinde master yaparken, atmosferi bizzat solumak için New York'un jazz kulüpleri ile ünlü semti Greenwich Village'a taşındı. Orada aranjör ve piyanist Gil Evans ile tanıştı ve iki yıl sonra onunla evlendi. Gil Evans, kendi ifadesiyle "yeteneği olmadığı daha doğrusu ilgisini hiç çekmediği için" karısına orkestrasının menajerliğini üstlenmesini teklif etti. Menajerlik Anita'nın da çok bayıldığı bir iş değildi ama neden bu teklifi kabul etmek zorunda olduğunu şöyle açıklamıştı: "Aç kalmamamız için, telefonlara ben cevap veriyor ve orkestraya birkaç iş ayarlamaya çalışıyordum". 1980'lerde Gil Evans, evlilikte hayatın müşterek olması gerektiği prensibini bir adım ileriye taşıdı ve eşine orkestrada perküsyon çalmasını önerdi, bu teklifi ile ilgili Anita'ya yaptığı açıklama netti: "Bana ilham veren seyircilerin arasında seni görmüyorum, bari orkestrada yer al".

Gladys Hampton, müzisyen eşi ve yöneticilik kimliklerini birbirinden çarpıcı bir şekilde ayırmasıyla tanınmaktaydı. 1930'lardan itibaren Lionel Hampton Orkestrasının menajerliğini üstlenmiş ve eşinin tüm telif ve albüm işlerini yürütmüştü. Kurnazdı ve emir almaktan hoşlanmazdı. Bir keresinde, Lionel Hampton'un işine son verdiği şarkıcı Betty Carter'ı aynı gün içinde tekrar işe aldı. Yıllar sonra Carter bu olay için, "O anda hayatımda ilk defa patron olan bir kadınla muhatap olduğumu hissettim" demişti.

Dizzy Gillespie'nin eşi Lorraine Willis, Gil Evans'ın eşi Anita Cooper, gibi pek çok kadın müstakbel eşleriyle tanışmadan önce de jazz ile ilintili bir hayat sürdürüyorlardı.

Jazz müzisyenlerinin dayanışma içinde hareket edemeyip kendi haklarını da pek koruyamadıkları dönemlerde, çalışma şartlarının iyileştirilmesi konusunda kulüp patronları ve plak şirketleri ile genelde kadınlar mücadele ederlerdi. Maxine Gordon, kocası tenor saksofoncu Dexter Gordon ile tanışmasından yıllar önce de müzik endüstrisinde aktif olan bir insandı. Onbeş yaşından itibaren New York'un ünlü jazz kulübü Village Vanguard'a gitmeye başladı ve yıllar içinde müzisyenlerin maruz kaldığı zorlukları yakından gördü. Geç saatlere kadar süren mesai, kaotik çalışma düzeni, sabit bir gelirin olmaması ve sağlık sigortasının bulunmaması gibi sorunlar yıllarca onun kafasını meşgul eden konulardı. Jazz müzisyenlerinin artık iş hayatından biraz anlamaları gerektiğini ve haklarını korumak için birlikte hareket etmelerinin kaçınılmaz olduğunu birçok defa açıkça dile getirdi. Sonunda, yalnızca konuşarak bir yere varılamayacağını görünce, fikirdaşı birkaç kadınla biraraya gelerek 1972 yılında Ms. Management adlı bir şirket kurdu. Şirketin amacı, kulüplerde "gig"ler ayarlamak, turne düzenlemek, sözleşmelerdeki pazarlıkları yürütmek, beste ve yorumların yayın ve telif işleri ile ilgili müzisyenlere danışmanlık vermekti. Maxine ve Dexter, 1974 yılında tanıştılar ve birkaç yıl sonra evlendiler. Maxine Gordon, eşinin 1990 yılında ölümüne kadar onun tüm profesyonel faaliyetlerini yönetti.

Hikayelerini anlattığımız "müzisyen ve eşi" tanımındaki bütün ilişkilerin ortak paydasını müzik sevgisinden ziyade ev ve aile kavramlarına olan bağlılık teması oluşturmakta. Monk'un oğlu Thelonious Jr., babasını "eşine aşık, çocuklarına düşkün bir baba ve bestelerine aile fertlerinden esinlenerek isimler veren bir müzisyen" olarak tanımlamıştı. "Crepuscule with Nelly" (Nelly ile alacakaranlık) adlı ballad'ın ise babasının en sevdiği bestelerinden biri olduğunu söylemişti.

Derleyen: Ali Sönmez
(alisonmezjazz@hotmail.com)

Şu jazz dedikleri...

"It's hard to define what JAZZ is, in specific terms; because it's a way of life. / JAZZ'ı özel terimlerle tanımlamak zordur; çünkü o bir yaşam biçimidir." – McCoy Tyner

Genç koleksiyoncu: SARAH VAUGHAN

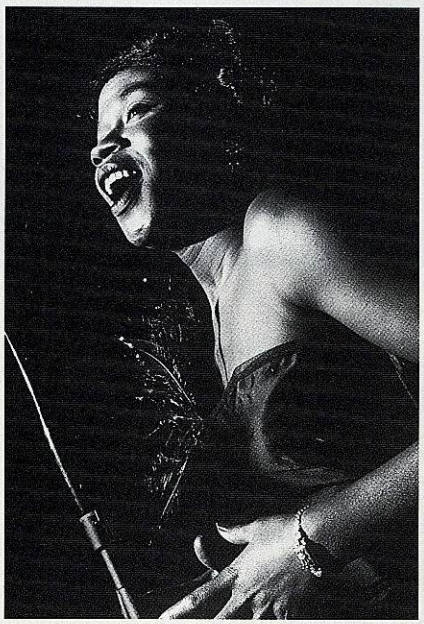

27 Mart 1924 günü New Jersey eyaletinin Newark kentinde dünyaya gözlerini açan Sarah Lois Vaughan, çok dindar bir ailenin kızıydı. Marangoz olan babası amatör bir gitarist, çamaşırcılık yapan annesi ise, kilise korosunda şarkıcıydı. 7 yaşından itibaren piyano dersleri almaya başlayan Sarah, Newark'taki Mount Zion Baptist Kilisesi'nde hem koroda hem de solist olarak ilahiler söylerken, kilisenin orgcusundan da iki yıl org dersi aldı. Küçük kız, daha 12 yaşındayken kilisenin orgcusu olmuştu. İlerde iyi bir piyanist ya da kilisede koro şefi olmayı hedefleyen Sarah, yıllar boyunca piyano eğitimini sürdürdü. 1942 yılının Ekim ayında, Harlem'deki ünlü Apollo müzikholünde, amatörlere açık şarkı yarışmasına katılan 19 yaşındaki Vaughan, seslendirdiği "Body & Soul" ile 10 dolarlık büyük ödülü kazanacak, ama asıl önemlisi, o sırada Apollo'da sahneye çıkan Ella Fitzgerald'ın ilgisini çekip, ondan profesyonel şarkıcılığa atılması konusunda teşvik görecekti. Genç kız, yine o gün kendisini dinleyen ve sesine hayran kalan, şarkıcı ve trompetçi Billy Eckstine'ın girişimiyle, 1943'ün Nisan ayında, Eckstine'ın çalıştığı piyanist Earl Hines'ın orkestrasında, hem şantöz hem de ikinci piyanist olarak profesyonel müzik yaşamına atılacaktı. Bu orkestranın elemanları arasında yer alan Dizzy Gillespie ve Charlie Parkar'la çalışması sayesinde, tohumları daha yeni yeni atılmakta olan Bebop akımına yakın bir vokal Jazz anlayışı benimseyen Sarah Vaughan, o sırada yürürlükte olan plak kayıt grevi yüzünden bu ekiple stüdyoya giremedi. Ama ertesi yıl Billy Eckstine'ın öncülüğünde kurulan ve Dizzy ile Bird'ün yanısıra, Dexter Gordon, Gene Ammons, Art Blakey, Miles Davis gibi müzisyenleri de içeren bir bebop big band'inde şarkı söylemeye başlayınca, bu orkestranın yaptığı plakta solist olarak yer alma olanağını buldu. O dönemde büyük orkestraların şarkıcıları, Jazz müzisyenleri tarafından pek ciddiye alınmazken, dört oktavlık mükemmel sesi ve hızla geliştirdiği tekniğiyle Sarah Vaughan, kısa sürede Bebop müzisyenlerinin saygı ve hayranlık duyduğu bir isim olmayı başarmıştı. Kendi adına ilk plak kayıtlarını, geleceğin ünlü Jazz eleştirmeni, piyanist ve kompozitör Leonard Feather'ın önayak olmasıyla, Dizzy Gillespie'yi de içeren bir grupla yapan ve bir yıl çalıştıktan sonra Billy Eckstine Orkestrası'ndan ayrılan Sarah Vaughan, o sıralarda Dizzy Gillespie ile Charlie Parker'ın ortak bir plak kaydında seslendirdiği "Lover Man" ile büyük ilgi toplamıştı. 1945-46 kışında kontrbasçı John Kirby'nin grubunda kısa bir süre solistlik yapan ve bu topluluk la New York'taki Copacabana klübünde sahneye çıkan genç şarkıcı, artık kendi adına çalışmaya karar vererek Musicraft plak şirketiyle iki yıllık kontrat imzalamıştı. 1947 yılında Cafe Society'de çalışırken tanıştığı trompetçi George Treadwell'le ilk evliliğini yapan Sarah Vaughan, daha sonra menajerliğini de üstlenen kocasının gayretiyle gerçekleştirdiği televizyon şovları, Columbia plak şirketiyle yaptığı kontrat doğrultusunda doldurduğu plaklar ve çıktığı turnelerle ismini sadece Jazz dünyasında değil, popüler müzik alanında da geniş kitlelere duyurmaya başladı. Sarah Vaughan'un Columbia için dört yıl boyunca doldurduğu 60 parçanın çoğu, stüdyo orkestraları eşliğinde seslendirdiği slow, popüler baladlardı. Radyolarda ve jukebox'larda sık sık çalınan bu şarkılarda sergilediği pürüzsüz sesi sayesinde, dönemin popüler şarkıcıları arasında ayrıcalıklı bir konuma kavuşan Vaughan'un 1950 yılının Mayıs ayında yaptığı ilk kayıtlar, şarkıcının Columbia dönemindeki tek Jazz çalışması kabul edilir. 1954 yılında Columbia'dan ayrılan Vaughan, Mercury plak şirketiyle yaptığı anlaşma doğrultusunda, bu kurumun EmArcy Jazz logosu altında, yeniden Jazz ağırlıklı plaklar da doldurmaya başladı. Şarkıcının bu tür çalışmalarına öncülük eden "Swingin' Easy" albümünü açan "Shulie a Bop" ilginç minyatür "skat" çalışması, Dizzy ve Bird'le çalıştığı dönemlere gönderme yapıyordu kuşkusuz. Sarah Vaughan'un EmArcy için yaptığı Jazz kayıtları arasında en fazla ilgi gören, 16 Aralık 1954 günü seslendirdiği George Shearing'in ünlü bestesi "Lullaby of Birdland" olmuştu. 50'li yıllarda, gerek popüler müzikte, gerekse Jazz'da şöhretinin zirvesine çıkan yetenekli şarkıcı, 60'lı yıllarda klüp çalışmalarını azalttı, ve Roulette plak şirketine transferiyle birlikte, yeniden orkestra ağırlıklı ticari parçalara yöneldi. 1967-71 yılları arasında, beş yıl boyunca stüdyoya girmeyen Sarah Vaughan, 70'li yılların ilk yarısında meslek yaşamının en talihsiz albümlerini doldurdu. Şarkıcının bu dönemdeki tek başarılı Jazz çalışması, Tokyo'da verdiği konserler sırasında kaydedilen "Live in Japan" adlı ikili albümdü. 70'li yılların ortasından itibaren, ünlü plak prodüktörü Norman Granz'ın yeni plak şirketi Pablo için, eski günlerini aratmayacak albümler doldurmaya başlayan şarkıcı 80'li yıllarda da müzik çalışmalarını yüksek bir tempo içinde sürdürdü, hatta senfoni orkestraları eşliğinde konserler verdi. Betty Carter'ın bir defasında, "Eğer gerekli şan eğitimini alsaydı, en az Leontyne Price kadar başarılı bir operacı olabilirdi; ama o zaman da bugünkü mükemmel Jazz şarkıcısından mahrum kalırdık" dediği; "The Divine One / İlahe", ya da "Sassy" lakaplarıyla anılan Sarah Vaughan, 3 Nisan 1990 günü, California'da, akciğer kanserine yenik düşerek yaşama veda etti. Billie Holiday ve Ella Fitzgerald'la birlikte üç büyük kadın Jazz şarkıcısından biri kabul edilen sanatçının albümleri arasından yaptığımız seçimleri, her zamanki gibi, Jazz'a olan ilginize, bütçenize ve hedeflediğiniz koleksiyonun çapına göre sınıflandırdık. Bunlar arasından belli bir dönemde ülkemize ithal edilmiş olan CD'leri de (bu kez sayıları pek çok) bir ayyıldızla işaretledik. Her bölümde öncelikli olarak alınması gereken, en başarılı yapıtları ise birer okla vurguladık.

DERLEME ALBÜMLER

(İlk CD'lerini alacaklar ve kısıtlı bütçeler için)

* Interlude (1944-1947) NAXOS 8120572
➲ Young Sassy (1944-1950) PROPER 1027 (4 CD)
➲ Ken Burns Jazz: Sarah Vaughan (1944-1985) VERVE 549088
➲ The Divine Sarah Vaughan: The Columbia Years (1949-1953) COLUMBIA-SONY 44165 (2 CD) Z
* Sarah Vaughan's Finest Hour (1949-1964) VERVE 543597
* Golden Hits (1954-1958) MERCURY 824891
➲ The Ultimate Sarah Vaughan (1954-1963) VERVE 539052 Z
* Verve Jazz Masters 18: Sarah Vaughan (1954-1963) VERVE 518199
➲ Verve Jazz Masters 42: The Jazz Sides: Sarah Vaughan (1954-1967) VERVE 526817
* Jazz 'Round Midnight (1954-1967) VERVE 510086
➲ Sings Broadway: Great Songs from Hit Shows (1957-1959) VERVE 526464 (2 CD)
The Roulette Years (1960-1963) ROULETTE JAZZ 94983
Ballads (1960-1963) BLUE NOTE 37561
The Best of Sarah Vaughan (1978-1981) PABLO PACD-2405-416

ÖZGÜN ALBÜMLER

(Kapsamlı bir koleksiyonu hedefleyenler için)

* One Night Stand: The Town Hall Concert (1947) BLUE NOTE 32139
➲ Sarah Vaughan (with Clifford Brown) (1954) EMARCY 814641 / VERVE 543305
* The Rodgers & Hart Songbook (1954-58) EMARCY 824864
➲ Swinging Easy (1954, 1957) EMARCY 514072
* In the Land of Hi-Fi (1955) EMARCY 826454
* The Irving Berlin Songbook (1957) EMARCY 822526
➲ At Mister Kelly's (1957) EMARCY 832791
* Sarah Vaughan Sings George Gershwin (1957) EMARCY 557567 (2 CD)
* Misty (1958) MERCURY 846488
➲ Sarah Swings Soulfully (1963) ROULETTE 98445
➲ Sassy Swings The Tivoli (1963) EMARCY 832788 (2 CD)
* Viva! Vaughan (1964) VERVE 549374
* Sassy Swings Again (1967) MERCURY 814587
➲ Complete: Live in Japan (1973) MOBILE FIDELITY MFCD 844 (2 CD)
➲ How Long Has This Been Going On? (1978) PABLO PACD-2310-821
➲ The Duke Ellington Songbook, Vol.1 & 2 (1979) PABLO TODAY 60842/60843 (2 CD)
* Crazy and Mixed Up (1982) PABLO PACD-2312-137
* Brazilian Romance (1987) COLUMBIA-SONY 42519
* Songs of The Beatles (1990) ATLANTIC 16037

KOMPLE SETLER

(Fanatik ve "tuzu kuru" (!) "Sassy" hayranları için)

* The Complete Sarah Vaughan On Mercury, Vol. 1: Great Jazz Years (1954-1956) MERCURY 826320 (6 CD)
* The Complete Sarah Vaughan On Mercury, Vol. 2: Sings Great American Songs (1956-1957) MERCURY 826327 (5 CD)
* The Complete Sarah Vaughan On Mercury, Vol. 3: Great Show On Stage (1954-1956) MERCURY 826333 (6 CD)
* The Complete Sarah Vaughan On Mercury, Vol. 4, (1960s) MERCURY 830714 (6 CD)

ŞU CAZ DEDİKLERİ

Her Cuma gecesi 23:00-24:00 arası, TRT Radyo 3'te

2002 yılı boyunca her hafta, efsanevi Blue Note plak şirketinin en çok beğenilen 50 albümü sırayla tanıtılıyor. (2000 ve 2001'de tanıtılan "En Önemli 100 Jazz Albümü" arasında yer almayanlar)

4 Ekim	Black Fire ANDREW HILL
11 Ekim	Let Freedom Ring JACKIE McLEAN
18 Ekim	The Cape Verdean Blues HORACE SILVER
25 Ekim	Born To Be Blue GRANT GREEN
1 Kasım	In'n'Out JOE HENDERSON
8 Kasım	A Night in Tunisia ART BLAKEY
15 Kasım	One Step Beyond JACKIE McLEAN
22 Kasım	The All-Seeing Eye WAYNE SHORTER
29 Kasım	Our Man In Paris DEXTER GORDON
6 Aralık	Blues Walk LOU DONALDSON
13 Aralık	Blue Hour STANLEY TURRENTINE
20 Aralık	Green Street GRANT GREEN
27 Aralık	Life Time TONY WILLIAMS

CHARLIE PARKER ÖLDÜ, AMA "BIRD LIVES!"

Tarih: 12 Mart 1955, Cumartesi; **Yer:** New York; **Konu:** Alto saksofonun efsane ismi Charlie "Yardbird" Parker, bir önceki Çarşamba günü nefes almakta zorluk çektiğini söyleyerek, Jazz müzisyenlerinin hamisi Barones Nica Rotschild de Koenigswarter'in 5. Cadde üzerindeki apartmanına uğrar. Çağrılan doktor, Parker'ın hemen hastaneye kaldırılması gerektiğini söyler, ama müzisyen oradan ayrılmak istemez. Cumartesi gecesi televizyonda Dorsey Kardeşler'in şovunu izlerken gülmeye başlar ve ardından kalbini tutup yere yığılarak son nefesini verir. **Sonuç:** Charlie Parker'ın alkol ve uyuşturucu bağımlılığı nedeniyle yıpranmış cesedini inceleyen doktor, ciddi ülser ve siroz problemleri olan müzisyenin ölüm nedenini zatürree olarak tespit eder; ölüm raporunun yaş hanesine ise 60 yazmıştır. Gerçekte henüz 34 yaşında olan Parker'ın (aslında pek beklenmedik sayılayamıyacak) bu genç yaştaki ölümünü kabullenmek istemeyen Jazz-severler, o günden itibaren pek çok kentin duvarlarını "Bird Lives!" (Bird Yaşıyor!) graffitileriyle süsleyeceklerdir.

Arşiv

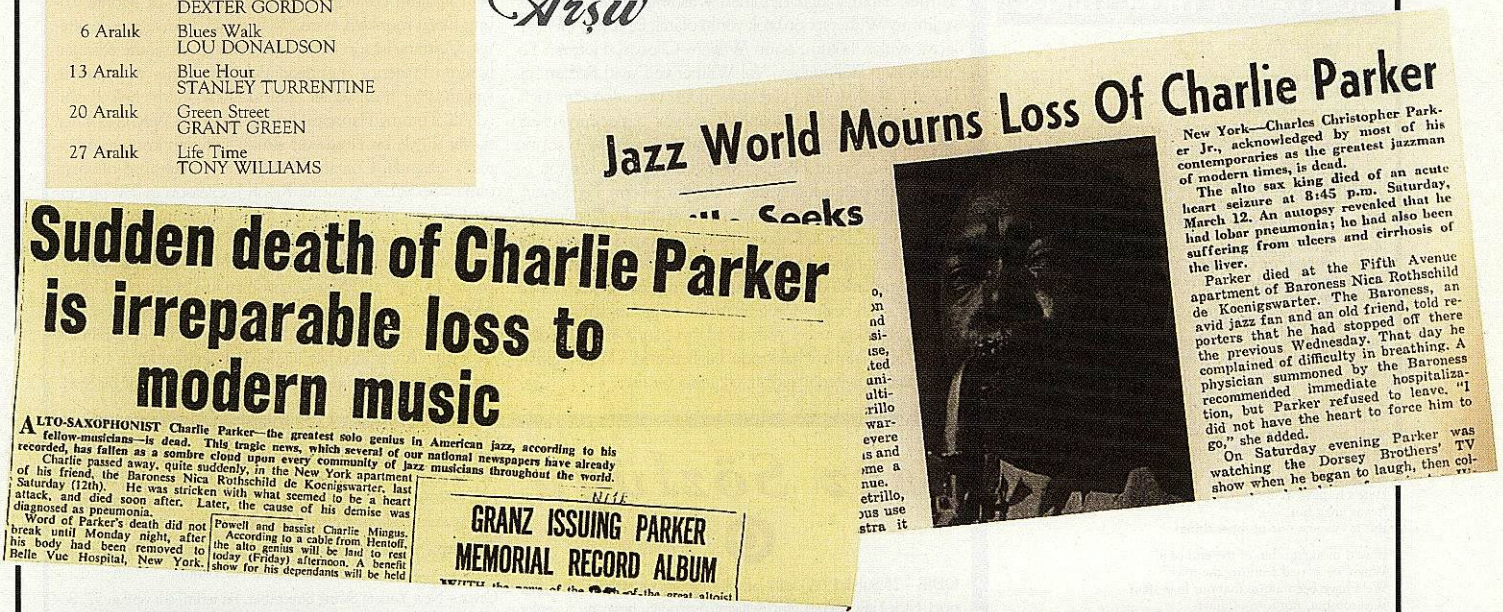

Jazz World Mourns Loss Of Charlie Parker

New York—Charles Christopher Parker Jr., acknowledged by most of his contemporaries as the greatest jazzman of modern times, is dead.

The alto sax king died of an acute heart seizure at 8:45 p.m. Saturday, March 12. An autopsy revealed that he had lobar pneumonia; he had also been suffering from ulcers and cirrhosis of the liver.

Parker died at the Fifth Avenue apartment of Baroness Nica Rothschild de Koenigswarter. The Baroness, an avid jazz fan and an old friend, told reporters that he had stopped off there the previous Wednesday. That day he complained of difficulty in breathing. A physician summoned by the Baroness recommended immediate hospitalization, but Parker refused to leave. "I did not have the heart to force him to go," she added.

On Saturday evening Parker was watching the Dorsey Brothers' TV show when he began to laugh, then col-

Sudden death of Charlie Parker is irreparable loss to modern music

ALTO-SAXOPHONIST Charlie Parker—the greatest solo genius in American jazz, according to his fellow-musicians—is dead. This tragic news, which several of our national newspapers have already recorded, has fallen as a sombre cloud upon every community of jazz musicians throughout the world.

Charlie passed away, quite suddenly, in the New York apartment of his friend, the Baroness Nica Rothschild de Koenigswarter, last Saturday (12th). He was stricken with what seemed to be a heart attack, and died soon after. Later, the cause of his demise was diagnosed as pneumonia.

Word of Parker's death did not break until Monday night, after his body had been removed to Belle Vue Hospital, New York.

Powell and bassist Charlie Mingus. According to a cable from Hentoff, the alto genius will be laid to rest today (Friday) afternoon. A benefit show for his dependants will be held

GRANZ ISSUING PARKER MEMORIAL RECORD ALBUM

JAZZ TEST

Aşağıdaki 3 sorunun doğru yanıtlarını, 15 Aralık gününe kadar, alisonmezjazz@hotmail.com adresine yollayacak okurlarımız arasında yapacağımız çekiliş sonucunda bir kişiye Charles Mingus'un "Mingus Ah Um" adlı Columbia CD'sini hediye edeceğiz.

1) Aşağıdaki Jazz albümlerinden hangisi ABD'de "Top 40" listelerinde 1 numara olmamıştır?
a) Time Out / Dave Brubeck; b) Jazz Samba / Stan Getz; c) Hello Dolly / Louis Armstrong d) Kind of Blue / Miles Davis.

2) İlk Jazz Festivali hangi kentte yapılmıştır?
a) Newport; b) Paris; c) Nice; d) Monterey.

3) Jazz dünyasının sayılı trompetçilerinden üçünün önemli bir ortak noktası vardır. Aşağıdakilerden hangisi bu açıdan öteki müzisyenlere benzemez? (Lütfen diğerlerinin ortak noktalarını da belirtiniz.)
a) Fats Navarro; b) Dizzy Gillespie; c) Clifford Brown; d) Booker Little.

Geçen sayıdaki testin doğru yanıtları:

***1)** c) Sophisticated Lady; **2)** a) Chet Baker; **3)** d) Peggy Lee.*

Ne yazık ki bu kez yanıtlarını yollayan okuyucularımız arasında üç soruyu da doğru bilen çıkmadı. Çünkü hiç kimse birinci soruda, Duke Ellington Orkestrası'nın "Sepia Panorama"yı 1940-41 arasında "signature tune"u olarak kullandığını tahmin edemedi. Duke Ellington'la özdeşleşmiş olmasına karşın, "Sophisticated Lady" hiçbir zaman orkestranın "imza parçası" olmamıştı. Bu nedenle bu sayıdaki testi doğru yanıtlayanlardan bir diğerine de geçen sayının armağanı Coleman Hawkins'in Verve CD'si "The Genius of Coleman Hawkins"i armağan edecegiz. Kolay gelsin!

Not: Gelen mesajlardan, sorduğumuz soruların zorluğundan şikayet edenlerin sayısının fazla olduğu görülüyor. Ancak bu İnternet çağında, konuyla ilgili olmayanların bile yanıtını bir arama motoru tarafından çok kolay bulabileceği sorulara itibar etmememizi anlayışla karşılamalısınız.

ÖLÜMSÜZ STANDARTLAR

HOW DEEP IS THE OCEAN

Söz ve Müzik: Irving Berlin

How can I tell you what is in my heart?
How can I measure each and every part?
How can I tell you how much I love you?
How can I measure just how much I do?

How much do I love you?
I'll tell you no lie
How deep is the ocean?
How high is the sky?

How many times a day do I think of you?
How many roses are sprinkled with dew?

How far would I travel
To be where you are?
How far is the journey
From here to a star?

And if I ever lost you
How much would I cry?
How deep is the ocean?
How high is the sky?

JUST ONE OF THOSE THINGS

Söz ve Müzik: Cole Porter

As Dorothy Parker once said
To her boyfriend, "fare thee well"
As Columbus announced
When he knew he was bounced,
"It was swell, Isabel, swell"

As Abelard said to Eloise,
"Don't forget to drop a line to me, please"
As Juliet cried, in her Romeo's ear,
"Romeo, why not face the fact, my dear"

It was just one of those things
Just one of those crazy flings
One of those bells that now and then rings
Just one of those things

It was just one of those nights
Just one of those fabulous flights
A trip to the moon on gossamer wings
Just one of those things

If we'd thought a bit, of the end of it
When we started painting the town
We'd have been aware that our love affair
Was too hot, not to cool down

So good-bye, dear, and amen
Here's hoping we meet now and then
It was great fun
But it was just one of those things

If we'd thought a bit, of the end of it
When we started painting the town
We'd have been aware that our love affair
Was too hot, not to cool down

So good-bye, dear, and amen
Here's hoping we meet now and then
It was great fun
But it was just one of those things
Just one of those things

BLUE MOON

Söz: Lorenz Hart
Müzik: Richard Rogers

Blue Moon
You saw me standing alone
Without a dream in my heart
Without a love of my own

Blue Moon
You know just what I was there for
You heard me saying a prayer for
Someone I really could care for

And then there suddenly appeared before me
The only one my arms will hold
I heard somebody whisper please adore me
And when I looked to the Moon it turned to gold

Blue Moon
Now I'm no longer alone
Without a dream in my heart
Without a love of my own

And then there suddenly appeared before me
The only one my arms will ever hold
I heard somebody whisper please adore me
And when I looked the Moon had turned to gold

Blue moon
Now I'm no longer alone
Without a dream in my heart
Without a love of my own

Blue moon
Now I'm no longer alone
Without a dream in my heart
Without a love of my own

BİR KİTAP / BİR VİDEO

JAZZ SINGERS – The Great Song Stylists In Their Own Words

Editör: Paul Roland
Billboard Books
ABD, 2000
ISBN: 0-8230-8342-X
160 sayfa
Karton kapaklı
$24.95

İlk kez 1999 yılında İngiltere'de Hamlyn yayıncılık tarafından bez ciltli olarak piyasaya sürülen (bu versiyonunu bu yaz Londra'da indirimli kitap satan dükkanlarda 5 pound'a almak mümkündü) bu mükemmel kitap, 20 unutulmaz Jazz şarkıcısını (Louis Armstrong; Chet Baker; Tony Bennett; Ray Charles; June Christy; Nat 'King' Cole; Billy Eckstine; Ella Fitzgerald; Billie Holiday; Peggy Lee; Anita O'Day; Annie Ross; Nina Simone; Frank Sinatra; Mel Torme; Joe Turner; Sarah Vaughan; Dinah Washington; Joe Williams ve Jimmy Witherspoon) çok yönlü olarak tanıtıyor. Her şarkıcıya ayrılan bölüm, onun William Claxton, Herman Leonard, Bob Willoughby, Val Wilmer ve David Redfern gibi ünlü fotoğrafçıların objektiflerinden yansıtılan tam sayfa siyah-beyaz klasik bir fotoğrafıyla açılıyor. Şarkıcının müzik yaşamını özetleyen iki sayfalık bir tanıtım yazısından sonra, aralarında Leonard Feather, Max Jones ve Ren Grevatt gibi isimlerin bulunduğu yazar ve eleştirmenlerin, bir dönemde sayfalarının çoğunu Jazz müziğine ayıran İngiltere'nin efsanevi müzik dergisi Melody Maker için yaptıkları söyleşiler aracılığıyla şarkıcıların daha yakından tanıtılması sağlanmış. Şarkıcıların farklı dönemlerinde çekilmiş, hepsi birbirinden çarpıcı siyah-beyaz fotoğraflarıyla zenginleştirilmiş her metin, önerilen temel plak kayıtlarıyla sona eriyor. Vokal Jazz'ın usta isimleri hakkında bilgilendirici olduğu kadar, grafik tasarımıyla da başarılı, etkileyici bir eser.

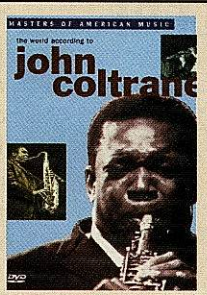

THE WORLD ACCORDING TO JOHN COLTRANE

BMG 72333 80067-9
ABD-Almanya-Japonya
1991/2002; 59 dakika
Renkli & Siyah-Beyaz
1.33:1; Mono
DVD Region 1 / NTSC
$16.99

60'lı yılların en etkili Jazz müzisyeni kabul edilen John Coltrane'in müzik yaşamını değişik perspektifler kullanarak gözden geçiren ve ilk kez Masters of American Music dizisi kapsamında TV'de yayınlanan, 1991 tarihli bu belgesel, müzisyenin eşi Alice Coltrane'in de katkılarıyla kotarılmış olduğu için, daha özel bilgi ve belgeleri de içeriyor. Genç yaşta yaşama veda eden Coltrane'in müziğinin farklı açılardan ele alındığı ve bu arada sanatçının uzak doğu felsefesine olan ilgisinin özellikle vurgulandığı filmde, La Monte Young Doğu müzikleri teorisi ile Batı psiko-akustiğine girerek, Coltrane'in son dönem yapıtlarının hipnotize edici kalitesinin köklerini araştırıyor. Belgesele görüş ve anılarıyla katılan diğer müzisyenler arasında Roscoe Mitchell, Rashied Ali, Tommy Flanagan, Jimmy Heath ve Wayne Shorter da var. Böyle bir filmde yer alması şart olan konser görüntüleri arasında, Coltrane'li Miles Davis altılısının olmazsa olmaz "So What" yorumu, Ralph J. Gleason'ın TV programı Jazz Casual'ın Coltrane dörtlüsü kayıtları, Newport Festivali performanslarından renkli görüntüler ile Coltrane'in Avrupa turnesinde kaydedilmiş olan oldukça uzun "My Favorite Things" ve "Naima" performansları da var. Coltrane'in 1947 yılında, donanmada askerliğini yaparken kaydedilen ve alto saksofon çaldığı "Koko" yorumu ise, bilinen ilk kaydı olması itibariyle ilgiyle dinlenen bir keşif. Gerçek bir Jazz ustasının sıradışı evrenine açılan sağlam bir belgesel.

Jazz Sözlüğü

O

ODJB – 26 Şubat 1917'de ilk Jazz plak kaydını yaparak ünlenen, kornetçi Nick LaRocca'nın grup şefliğini üstlendiği, beyaz müzisyenlerden oluşan bir beşli olan **Original Dixieland Jazz Band**'in isminin kısaltılmışı.

Ofay – (Afrika dillerinden Gola dilinde "beyaz" anlamına gelen **fua**; Ndob dilinde "beyaz" anlamına gelen **fowe**, ya da Yoruba dilinde "bela" anlamına gelen **ofe**'den; İngilizce'deki **foe** (düşman) ile ilişkili) Zencilerin beyazlar için kullandıkları aşağılayıcı terim; **Ofay Band** – Sadece beyaz müzisyenlerden oluşan grup.

Off-beat – 1. Sıradışı; 2. Tempoya uymayan.

Off the Wall – Garip, sıradışı.

Okie-Dokie (Okey-Dokey) – 1. "Tamam", "sorun yok", "anlaştık" anlamlarına gelen **Ok** yerine: ("*Okie Dokie Stomp*" – Clarence Gatemouth Brown); 2. Beyazların fikirleri ya da değerleri; 3. Üçkağıtçı, sahtekar; 4. Kalitesiz uyuşturucu; 5. İçki yasağı döneminde: Sahte para.

Old Lady – (Sözlük anlamı: Yaşlı Hanım) 1. Metres, sevgili; 2. Karı, eş; 3. Pezevenkler için fahişelerinden her biri.

On – 1. Mükemmel, süper; 2. Zevklerinde rafine; 3. Modayı takip eden.

On the Other Side of the Tracks – (Sözlük anlamı: Trenyolunun öteki tarafında) Zenci getolarında kaderine terkedilmiş, (beyaz) toplum tarafından umursanmayan kitleler için kullanılır. ("*On the Other Side of the Tracks*" – Sarah Vaughan)

On the Sunny Side of the Street – (Sözlük anlamı: Yolun güneşli tarafında) Sıkıntısız, keyifli bir yaşam. ("*On the Sunny Side of the Street*" – Louis Armstrong)

One-Man-Band – Tek kişilik orkestra. Vücudunun farklı bölgelerine bağladığı değişik enstrümanları aynı anda çalarak müzik yapan kişi. Sokaklarda çalan ve daha çok şov amacı güden bu performanscılardan öteye, Jazz'da birbirine bağladığı üç nefesli sazı (çoğunlukla tenor saksofon, manzello, stritch; bazen flüt ya da klarnet) birden çalabilen Rahsaan Roland Kirk'ün ayrı bir yeri vardır.

One Night Stand (One-nighter) – 1. Jazz müzisyenlerinin belli bir mekanda sadece bir gece çalmaları. Bu sözcük çoğul olarak kullanıldığında, her bir mekanda tek bir performans verilen turne kastedilir. ("*One Night Stand*" – Artie Shaw); 2. Buradan yola çıkılarak, tek gecelik macera. Sadece bir defa beraber olunulan geçici ilişki.

One-Step – 20. Yüzyıl'ın başında popüler bir dans. ("*Original Dixieland One-Step*" – Original Dixieland Jazz Band)

Onyx – New York'ta **Swing Street** (bkz. bu terim) adı verilen 52. Sokak'ta (5. ve 6. Caddeler arasında) ilk kez 1927 yılında açılan, 1940'larda üne kavuşmuş Jazz kulübü. 1935 yılında yanmış, bir başka binada yeniden açılmış, bir ara kapanmış, 1942 de bir diğer binada farklı işletmeciler tarafından yeniden açılmıştır. 1949 yılında striptiz kulübüne dönüşmüştür.

Oo-Bop-She-Bam (Oo-Shoo-Be-Doo-Be, Oo-Pa-Pa-Da, Oop-Bop-A-Da, vb) – Başta Dizzy Gillespie olmak üzere, Bebop müzisyenlerinin **scat** (bkz. bu sözcük) tarzına kazandırdıkları, bol sesli harf içeren uydurma sözcük ve deyimlerden bazıları. Bu sözcüklerin her biri ayrı zamanda birer Bebop klasiğinin adıdır.

Open Horn – (Sözlük anlamı: Açık Boru) Sesi yumuşatmak amacıyla surdin (susturucu) kullanmayan trompetçi veya tromboncu. Genelleme yaparak, Hot (bkz. bu terim) Jazz trompetçilerin çoğunlukla bu tarzda çalmayı, Cool (bkz. bu terim) Jazz akımından gelen trompetçilerin ise (başta Miles Davis olmak üzere) surdinli trompeti yeğledikleri söylenebilir.

Organ – Org. Jazz müziğinin ilk dönemlerinde, piyanist Fats Waller dışında kullanılmayan org, 1930'ların ortalarında elektronik versiyonunun (ve özellikle Hammond'ın) yaratılmasıyla birlikte, aralarında Count Basie'nin de bulunduğu bazı piyanistlerin ilgisi çekmiştir; ama asıl popüler olmasını Milt Buckner, Wild Bill Davis gibi öncülerin ardından özellikle Jimmy Smith ile Jack McDuff, Richard 'Groove' Holmes, 'Big' John Patton gibi müzisyenlerin 60'lı yıllardaki Soul Jazz çalışmalarına borçludur; **To play organ** – Solo yapan bir müzisyene org benzeri akorlarla armonik destek sağlamak.

Out to Lunch – (Sözlük anlamı: Öğlen Yemeği İçin Dışarıda) Öğle tatilinde dükkanların kapısına asılan tabelada yazan bu deyim, Free Jazz müzisyenleri tarafından sınır ve kalıp tanımaz müziklerini ifade etmek için kullanılmıştır. ("*Out to Lunch*" – Eric Dolphy)

Out-of-Sight – (Sözlük anlamı: Gözden ırak) Mükemmel, olağanüstü, heyecan verici.

Out-of-this-World – (Sözlük anlamı: Bu dünyanın ötesinden) İnanılmaz, müthiş, olağanüstü.

SHURE®

Performance Gear™ Mikrofonları

Her uygulama için özel mikrofonlar
Seçimi kolay, davul, vokal ya da enstrümanlar için ideal

Kablo ve aksesuarlar
Tüm modellerde kablo dahil

Mikrofonların sahnede tam kontrolü
Her mikrofonda kolay ulaşılır açma/kapama anahtarı

PG52 PG48 PG58 PG57 PG81 PG56

Davul Kitleri

NEFAN Türkiye Distribütörü
TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hattat Halim Sok. No: 8 Dikilitaş - İstanbul Tel: (0212) 288 4139 Fax: (0212) 275 9118
Bağlar Cad. 159/A Seyranbağları, Çankaya, Ankara Tel: (0312) 447 0792 Fax: (0312) 447 0793

SHURE®
It's Your Sound™

Gündelik Hayat İle Kozmik Dünya'nın Buluşmasında Beliren Bir Müzik

Steve Coleman

Müthiş yetenekli bir saksofon sanatçısı olmanın yanı sıra, doğaçlamaya ilişkin deneyleri, eski kültürlere yönelik araştırmaları, Afrika ve Afro-Küba müzik geleneklerinden esinlendiği çalışmalarıyla Steve Coleman çok yönlü bir yenilikçi ve teorisyendir.

Orhan Kahyaoğlu

Steve Coleman için, başarılı bir saksofon virtüözü ya da benzersiz bir grup lideri türünden açıklamalar yapmak, yalnız haksızlık değil, onu hiç anlamamak olur. Coleman'ın çoğu usta virtüözde bulunmayan, kendine özgü bir felsefesi, formasyonu, jazz'ın da ötesinde özgün bir müzik algısı var. O, bir tür teorisyen ve devamlı yenilikler yaratan bir isim. Başta, 'yaratıcı doğaçlama' denebilen bir kavramın ilk günlerinden beri kesin savunucusu. Siyah Müzik'in her dalı- soul'dan rap'e, funk ve R&B'a kadar- onun temel dayanakları arasında. Ağırlıklı, Afrika merkezli Eski Çağ felsefeleri ve yaptıkları müzikler, Afro- Cuban müzikler, onun yaratıcı doğaçlama tavrının köklerini oluşturuyor. Coleman'da bu kültürleri incelikli biçimde araştırarak, kendi müzik birikimini oluşturmuştur. Siyah Müzik merkezli etnik arayışlar, kent merkezli alt kültürler, benzeri yaşama ve müzik biçimleri onu devamlı etkilemiştir. Ritim onun için en temel öğedir. O yalnızca an'ın, yaşanan günün ritminin değil, evrenin ritmiyle ilgilenmektedir. Ona göre evrenin bir aklı, hayatın da bir düzeni vardır. Hayat ve evren birbirinden hiç kopmaz. Bu yüzden, önce, ritmik karmaşık yapısını anlamak lazımdır ki müzik de anlaşılsın. Yani, ona göre ritim, yalnızca müzik değil, hayata dair her şeydir. 'Ritim, şimdi sizin nasıl yürüdüğünüz, nasıl konuştuğunuz, nasıl düşündüğünüzdür' der onunla yapılan bir söyleşide. Yani, sanatçının kaotik, aynı ölçüde de kozmik bir felsefesi vardır. Bu yüzden, inançlarını, hayat tarzlarını ritmin gücüyle müziğe dönüştüren, çoğu Afrika merkezli kültürlere inanılmaz yakın bulur kendini. Görüldüğü gibi, Coleman'ın müzikle felsefe arasında sıkı köprüler kurmuş nadir jazz'cılardan biri olduğunu söylemek gerekir. Çok farklı noktalarda, benzersiz duyumlar üreten bir felsefedir yaslandığı. Ton ve ritmin tek bir vücut olduğunu söyler bir söyleşisinde; müzikse daha kuşatıcı, evrene dair bir kavramdır. O zaman da, Coleman kaçınılmaz olarak sembollerden hareketle geniş bir müzik ufkuna vardığını söyler. Hayatı ve evreni sembollerle anlatır. Yani bir tür anolojidir yaptığı. Bu semboller yoluyla, ulaşılabilecek en temel dilin, kainatta 'müzik dili' olduğunu teorize eder. Müzik fikirlerinin derinleşmesinde bu sembollerin en büyük dayanak olduğunu savlar hep. Tüm bu genel perspektiften hareketle, Coleman, bireysel düşünce ve yaratıcılığın, jazz'da, eğitimden daha önemli olduğunu savlar. Soyutlama

düzeyinde, onun için önemli olan, hayatın ve yaratmanın eğitimini yapmaktır, jazz müziğinin değil! Yaratıcı doğaçlamaya dair fikir sahibi olmayan bir müzisyenin, doğaçlamacı olmasının da imkan dahilinde olamayacağını düşünür.

Coleman için bu noktada kolektivist algıdır önemli olan. Yaratıcılığın yeşermesinde kolektif doğaçlama belirleyicidir. Duygu her zaman mantığın önünde seyir etmektedir.

Steve Coleman'ın müzik felsefesini özetlerken, onun müzikle olan ilk tanışmasını, yaşadığı deneyim ve birikimleri kısaca anlatmak gerekiyor. Onun bu fikirleri ilk yeşertme süreci olan 1980'li yılların hemen başında oluşturduğu "M. Base Collective" adlı bir yapılanma var. Bu felsefenin öncüllerini bu projeyi ve ürettiği müziği kavrayarak gün ışığına çıkarmak mümkün. Ama, bakalım, Coleman genç yaşta iyi bir altocu nasıl olmuş? Müziğe ne zaman, nerede başlamış? Önce bu soruların yanıtlarına gidelim.

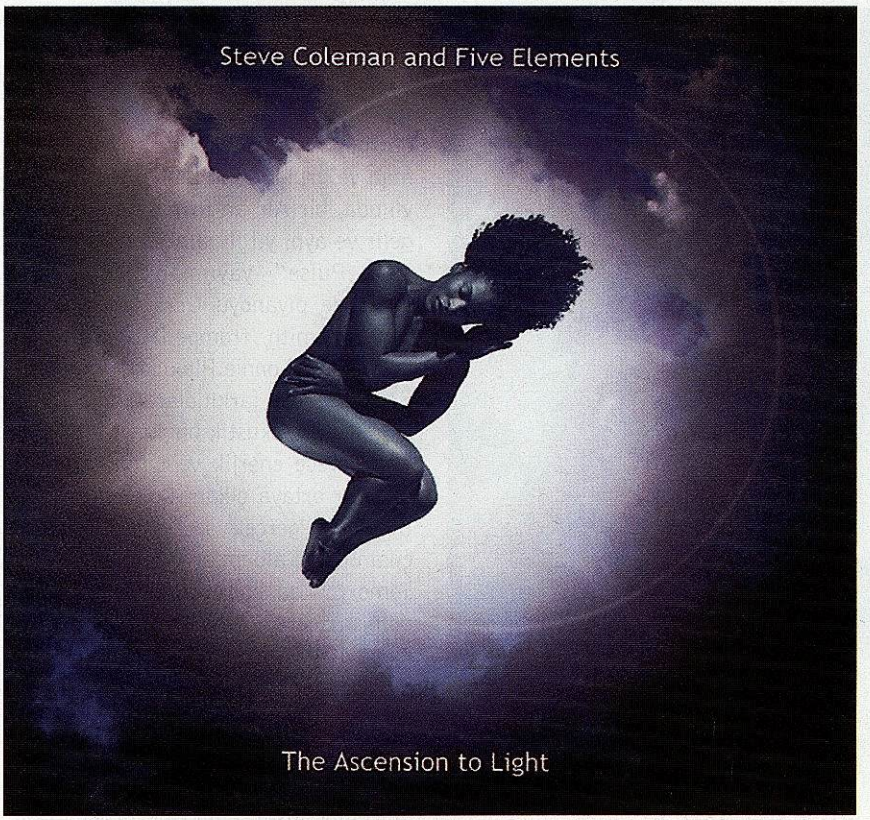

Yaşamı

Sanatçı, Siyah Müzik'in geleneksel merkezlerinden biri olan Chicago'da 1956 yılında dünyaya gelmiş. Yaşadığı yer olan Chicago'nun güneyindeki Windy City'nin blues ve jazz ortamlarında büyümüş. Bir kazayla, lise orkestrasında keman çalmaya başlamış. Altı ay sonra, alto saksofonunu aldığında, yaşı 14, yılsa 1970'miş. Özellikle bir jazz meraklısı olan babası onu bir 'Charlie Parker kulu' olarak jazz'a yönlendirmeye çalışsa da, o dönemin funk ortamından esinlenerek, gencecik yaşta funk gruplarında çalmaya başlamış. O günlerde idolü, James Brown'ın altocusu Maceo Parker'miş. Jazz, özellikle de Charlie Parker dinlemeye üniversite yıllarında başlamış. O dönem, Coleman'ı Charlie Parker müziğiyle tanıştıran ve hocası olan müzisyense Von Freeman olur. Teknik yetisinin ve stilinin oluşmasında en büyük paya Freeman'ın sahip olduğunu, sonraki yıllar çeşitli kereler söyleyecek, bu ustasıyla albümler yapacaktır. Enstrümanında hızla yetkinleşir. Chicago'da birlikte çaldığı bir başka önemli müzisyense Bunky Green'dir. Kısa sürede Charlie Parker kompozisyonlarını mükemmel çalan bir altocu olmuştur. Artık jazz'ın asıl mekanı olan New York'a yerleşmeyi amaçlamaktadır. Bu kentteki Max Roach, Art Blakey, Sonny Rollins gibi ustaların orkestraları onu kıyasıya etkilemeye başlamıştır. Nasıl bir müzik yapacağı, müzik felsefesine dair ilk yeşermeler New York'a gelmesiyle filizlenmeye başlar. New York'a geldiğinde yıl 1978'dir. Önceleri küçük kulüplerde, sokakta çalmaktadır. Onu ilk aşamada etkileyen sokağın ritmidir. Ritmi algılayış biçiminin kökleri, bu hayat kokan deneyimlerde yatmaktadır. Kısa zamanda önemli big-band'lerin üyesi olur. Doğaçlamaya dair yeni fikirleri de bu süreçte biçimlenmeye başlar. Thad Jones- Mel Lewis Big Band, çaldığı ilk önemi gruptur. Ardından Sam Rivers, Cecil Taylor'ın orkestraları gelir. Jam-session sanatçısı olarak onun ustası yine Von Freeman'dır bu dönem. Ancak, kompozitör kimliğinin biçimlenmesinde, en çok esinlendiği isim Sam Rivers olacaktır. Süreç içinde, New York'un bir çok jazz deviyle çalmayı sürdürür. David Murray, Abbey Lincoln, Branford Marsalis birlikte çaldığı müzisyenler arasında birkaçıdır. 1980 yılında tanıştığı davulcu ve kompozitör Doug Hammond'sa, Coleman'ın kavramsal düşüncelerinin oluşmasında en büyük etkiye sahip isimdir.

Artık Coleman, yeni, kolektif bir grup yapılanmasının peşindedir. Doug Hammond'ın müzikal motivasyonuyla da artmıştır bu istek. Yaşadığı bazı değişimlerin ardından bir 'hücre' karakteri taşıyan gruplarını oluşturup Harlem ve Brooklyn'de çalmaya başlamıştır. Grup, onu, gitgide geliştirir, yeniler. Yeni bir müzikal yapı ve tavır inşa etmektedir sanki. Ve onun için özel bir kavram, kolektivist kimliğiyle ortaya çıkar. "M. Base" adı verilmiştir bu yeni, yaratıcı oluşuma. Yani bir anlamda sokaklarda doğar bu kavram. Graham Haynes'le oluşturduğu grubun adıysa "Five Elements"dir. "M. Base" doğaçlama için yapılan bir yapı teorisidir. Fikirler kolektif bir biçimde filizlenir. Hayattan geldiği için de son derece hakikidir. Yaşadıkları deneyimler ve ritim duyguları, bu doğaçlamacı, kolektif tavrın kopmaz parçasıdır. Sound, hayat deneyimleriyle biçimlenir en başta. "M. Base"in açılısı "Macro- Basic Array Of Structural Extemporization" anlamına gelmektedir. "Yapısal doğaçlamanın makro temelli düzeni" anlamına gelen bu tavırda, bedenle zihnin birbirinden kopuk düşünülemeyeceği savlanmaktadır. Soyut ve entelektüel bir tavırdır bu. Özel bir gi-

Coleman'ın müzikle felsefe arasında sıkı köprüler kurmuş nadir jazz'cılardan biri olduğunu söylemek gerekir. Çok farklı noktalarda, benzersiz duyumlar üreten bir felsefedir yaslandığı.

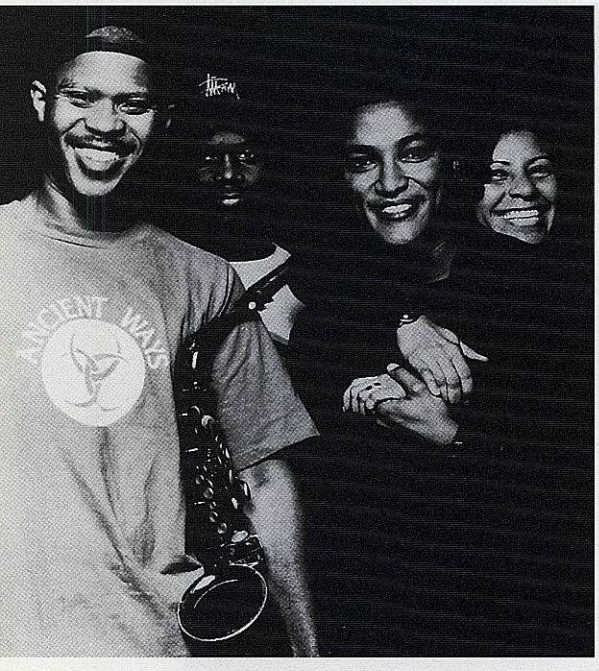

Five Elements, ritme yaslanan ama melodi ve ses'e de aynı oranda önem veren; bir kolektif doğaçlama tavrı geliştirmiş özel bir gruptur.

zi de simgelemektedir. Müziği hep ana bir konsept içinde yaparlar. Bu konsept bir müzik stili değil, bir fikir ve ruh halidir. Önemli olan müzisyenin yaratıcı enerjisidir. İki müzisyenin ortak yaratısı; iki müzisyenin ortak müzik yapabilmeleri anlamına gelmektedir. Akılla, matematikle değil, duygularla çözülen bir müziktir bu.

"M. Base" yıllar içinde yepyeni deneyimler ve üretim yaşarken, yeni bir kolektif doğaçlama tavrını da beraberinde getirmektedir. Coleman bu serüvende aktif bir rol oynar ve burada biçimlenen Five Elements grubuyla müzik yapmayı sürdürür. Genç, yeni isimlerle doludur bu serüven. Greg Osby, Cassandra Wilson, Geri Allen gibi bir çok önemli müzisyen bu yapının içinde yeşerip, sonraki yıllar önemli yıldızlar olacaklardır. Steve Coleman'sa bir çok farklı jazz proje ve grubunda da çalmayı sürdürür. 1981'den itibaren Dave Holland'ın grubunda çalmaktadır. 1982'de Doug Hammond'ın "Spaces" ve iki yıl sonra Abbey Lincoln'ün "Talking To The Sun" albümünde aktif bir solist durumundadır.

Coleman'ın 1981'de oluşan "Five Elements"i trompet ve klarinet ustası Graham Haynes'le birlikte şekillenmiştir. Ritme yaslanan ama melodi ve ses'e de aynı oranda önem veren; bir kolektif doğaçlama tavrı geliştirmiş özel bir gruptur. Coleman'ın bu ilk göz ağrısı bugün de müzik yapmaya devam eder. Coleman ve grubuna ilk albüm teklifi 1985 yılında, bir Alman firma olan JMT'den gelir ve aynı yıl ilk albümleri "Motherland Pulse" yayımlanır. Five Elements'de piyanoyu Geri Allen, davulu Smitty Smith, trompeti Graham Haynes ve bası Lonnie Plaxico çalmaktadır. Sonrakilerden farklı olarak bu albümün ana özelliği akustik bir kayıt olmasıdır. Son derece enerjik ve tempolu bir sound'dur ortaya çıkan. Coleman ve Five Elements gerçek sound'unu, 1987'de çıkan ikinci albümleri "On The Edge Of Tomorrow'da bulur. Funk esinli, coşku dolu, maceraperest havada, Geri Allen dışındaki müzisyenler yeni, genç M. Base müzisyenleridir. M. Base'in çekirdek vokalisti Cassandra Wilson'da iki albümdür bazı parçalarda vokal yapmaktadır. Parçalarda post- bop bir duyarlık ağırlığını koyar. Funky bir özden, Coleman hiç vazgeçmemiştir. Bu çizgilere bir de ilginç poliritimler katıldığında, ortaya değişik bir kaynaşım müziği çıkar. O güne dek benzerine hiç rastlanmamış bir kolektif doğaçlama tavrının açık izlerine rastlanır. Ardından gelen Five Elements'li yeni JRT yapımı "World Expansion" da önceki albümle aynı özelliklere sahiptir. Tek fark, bu projede bir de "M. Base Neophyte" ekibinin yer almasıdır. Coleman, bu dönem Greg Osby'yle birlikte "Strata Institute" adlı bir grup projesi oluşturur. Fazla ağır tempolu ve kaotik bu albümde yine Five Elements üyeleri ağırlıktadır. Albüme "Cipher Syntax" adını vermişlerdir.

Coleman'ın oluşturduğu felsefe 1980'li yılların sonunda gitgide derinleşirken, onun öğretmenlik ve produktörlük konusunda da yetkinleştiği görülür. Biten on yıl içinde Cassandra Wilson, Geri Allen, Smitty Smith, Steve Wiliamson gibi isimlerin albümlerinin produktörü o olur. Onun, adına, tam anlamıyla "jazz" demediği bir jazz sound'u, 80'li yılların ikinci yarısında, Coleman'ın öncülüğüyle şekillenir. Bu arada sanatçı, Five Elements'le birlikte 1990 yılında "Sine Die" adlı bir albüm daha yayınlar. Greg Osby, Gary Thomas ve özellikle Branford Marsalis, ekibin özel konuklarıdır.

1990 sonrası

Steve Coleman, 1990 yılıyla birlikte önemli bir değişimi yaşar. Bu yıl, sanatçı artık RCA/ Novus firmasının sanatçısı olacak ve bu yıl çıkan "Rhythm People" albümüyle daha yaygın bir üne ulaşacaktır. Kendi felsefesinin yanında, görece politik bir tavrı da açıkça sergilemektedir. "The Resurrection Of Creative Black Civilization" albümün yanında yazılmaktadır. Yani "Yaratıcı Siyah Medeniyetin Yeniden Yaratılışı" anlamına geliyordur bu. Dave Holland dört parçada akustik bas çalarken, yeni eleman ünlü Reggie Washington'dur. Enteresan bu albümde Sun Ra'nın grubunda da çalan gitarist David Gilmore'da vardır. Sıkı bir poliritmik funk bir çizgiyi temsil eder albüm. Robin Eubanks'da yaratıcı doğaçlamacı tavrın trombonuyla yeni neferlerinden biridir. Karmaşık notasyonu ve ilginç funky deneylerle bezeli inanılmaz albüm "Black Science"sa Coleman ve grubunun belki en çok yankı uyandıran albümlerinden biri olur. Aynı yıl, Strata Institute'la ikinci ve son albümü de çıkarır. Yine Five Elements'le 1992'de yayımladığı "Rhythm In Mind" da, başta değindiğimiz ritim algısını, kozmik dünyasını kompozisyonlarına taşırken, diğer yandan Siyah Müzik'lerin müzikal ve ruhsal bağlarını- zincirini- kurmaya çalışmaktadır. Buna ek olarak, özellikle bu albümde geleneksel jazz'la açık köprüler kurmuş bir Coleman'a rastlanır. Bu albümde, ustası Von Freeman'da çalar. "M. Base Collective"le çıkan, aynı ruhu taşıyan "Cool Lou" albümü de bu süreçte yayımlanır. 1993 yılında Five Elements'le çıkan etkili albümün adıysa "Drop Kick"dir.

1994 yılıyla birlikte, grup projeleri süreç içinde artmaya başlar. Bu yıl kurduğu, konserler verdiği ilk grubun adı Metrics'dir. "A Tale Of 3 Cities" adlı bir EP'leri yayımlanır. Grup, vokal ve müzikal doğaçlama konusunda orijinal metotlar geliştirmiştir. Futuristik vokal ve enstrümantal doğaçlama son derece çekicidir. Afrikan ve Amerikan halkının yaşama tarzından izlerle doludur müzikleri. Bir tür jazz- fusion grubu da denilebilir onlara. Coleman, bu projenin ardından da "The Mystic Rhythm Society" grubunu kurar. Evrenin yapısını keşfetmektir yapacakları müzikte hedefi. Evrene dair izlenimci bir özü temsil ederler. Yeni müzikal formlar oluşturmaya çalışırlarken, Coleman'ın gitgite

yoğunlaşan kozmik algısı en iyi bu grupla birlikte üremektedir.

"Mystic Rhythm Society"nin ilk albümü 1995'de "Myths, Modes & Means" adıyla çıkar. Coleman, albümde evrenin yapısını, gizini keşfetmeye çalışmaktadır. Kozmik dünya, hayat algısının, müzik tavrının kopmaz bir parçası olmuştur. Kaotik atmosfer sound'dan hiç kopmamaktadır. Aynı yıl, Coleman'ın Metrics projesiyle bir de 'live' albümü çıkar. Bu süreçte Five Elements'le olan projelerine de hiç ara vermemektedir. İlk göz ağrısının 3'lü live albümü "Curues Of Life"da, aslında Coleman'ın on beş yıllık jazz ve müzik tavrının bir tablosu, panoraması çizilmektedir. Müziğindeki içsel değişimleri en iyi yansıtan kayıtlardan biridir bu. Coleman'ın The Mystic Rhythm grubuyla 1996'da bir albümü daha yayımlanır: "The Sign And The Seal". Aynı felsefenin devamının yanında Küba formları ve Afrika'nın dinsel müziklerinden dolaylı esinler almaktadır. Geleneksel müziklerle kurdukları bağı akustik bir müzik tavrıyla yansıtırlar bu albümde. Ritim algısı gitgide zenginleşmiş, başkalaşmıştır. Bu arada Steve Coleman'ın iki grup projesi içinde de yer aldığını görürüz. Bunlardan ilki, Rngade Way adını taşımaktadır. Bu bir saksofon dörtlüsüdür. Ekipte Coleman'ın yanında Joe Lovano, Bunky Green ve Craig Handy yer almaktadır. Bu, sanatçının serüveni içinde ilginç bir nefesliler deneyimidir. Ama, üyelerin hepsi grup lideri olduğundan birlikte çalmaları sık olmaz. Coleman'ın bir başka grubu ise Mystic Rhythm Society'nin daha küçük bir versiyonu olan The Secret Doctrine. Özellikle sahne deneyimi çok farklı olan bu ekip, gösterilerinde müzikseverleri derinden etkiliyordu.

Onun, yaratıcı doğaçlamaya yaslanan müzik tavrı her çalışmasında daha derinleşmektedir. Ritim tavrı gitgide karmaşıklaşır. Ama o ölçüde de 'dini' olmayan ama bir inanç biçimini yansıtan bir müzik tutumu ağırlığını koyar. Yaratılış ve sonsuz geleceğin arasına sıkışmış bir insanı, kozmik hayat algısı, özgürlük duygusu, müziğin tam anlamıyla kuşatmaktadır artık. 1999 yılında çıkan "The Sonic Language Of Myth" ve geçen yıl piyasada yer alan "The Ascension To Light" sanatçının ulaştığı birikim ve mistik felsefesinin en iyi yankılarıdır. Batı'nın müzik formlarını tamamen dışlayan kozmik bir sound'dur ağırlığını koyan. Parçalarını yine sembollere yaslayarak, spontan bir ruhla üretmiştir. Kozmik dünyayla kent hayatı içiçe varolmakta, solumaktadır bu albümlerde. Kaotik ruh halleri ve içsel tablolardan hiç vazgeçmemektedir parçalarda. Yer yer bir ayin havasıyla başbaşa kalınmaktadır.

Son olarak, bu yıl, "Resistence Is Futile" adlı bu live albüm ve "Alternate Dimension Series-1"i yayınlanan Coleman, kıdemli grubu Five Elements'le yeni Akbank Jazz Festivali'nde sahne alıyor. Bir tür hayat büyücüsü olan Coleman'ı bir kez daha canlı olarak izlemek gerçekten heyecan verici. Müziğin gerçek anlamda 'evren'sel boyutlarında, gizil dünyasında ve hayat kokan yanıyla bir arada soluk almayı deneyenler için bu konserin büyük bir heyecan nedeni olduğunu söylersek sanırız pek abartmamış oluruz.

Steve Coleman and Five Elements Afrika kökenli Amerikalıların günlük hayattaki deneyimlerine dayanan ve Afro-Amerikan müziğine dair erken dönem formları ve kavramları yeniden tanımlamayı hedefleyen, tümüyle kısıtsız ve yaratıcı bir müzik üretmek amacıyla yola çıkmıştır.

Steve Coleman & Five Elements

Müthiş yetenekli bir saksofon sanatçısı olmanın yanı sıra, doğaçlamaya ilişkin deneyleri, eski kültürlere yönelik araştırmaları, Afrika ve Afro-Küba müzik geleneklerinden esinlendiği çalışmalarıyla **Steve Coleman** çok yönlü bir yenilikçi ve teorisyen. Chicago'da, blues'dan jazz ve R&B'ye uzanan zengin bir müzikal çevrede yetişen Coleman, New York'a taşındığında David Murray, Doug Hammond, Dave Holland, Mike Brecker ve Abbey Lincoln gibi dev müzisyenlerle çaldı. Ancak Von Freeman ve Sam Rivers'dan aldığı ilham ve Batı Afrika müziğine duyduğu ilgi, Coleman'ın müziğine yön veren etkenler oldu. New York'ta trompetçi Graham Haynes'le birlikte kurduğu sokak orkestrasının 80'li yılların başında efsanevi **Steve Coleman and Five Elements**'e dönüşmesiyle Coleman'ın tüm üretim sürecinde başı çeken grup doğmuş oldu. Grup, tenha Harlem ve Brooklyn kulüplerinde kendisine yer edinip, geliştirmekte olduğu özgün bir doğaçlama stilini işlemeye devam etti. Coleman ve arkadaşları, "iç içe geçerek kendini sürekli tekrarlayan öğelerden oluşan" bu altyapıya "M-Base concept" adını verdiler. Sanatçılar, yeni filizlenen bu fikirleri Coleman'ın liderliğindeki albümlerde belgeleme şansı buldular ve www.m-base.com/mother.htm, www.m-base.com/edge.html" ve www.m-base.com/worldexp.html" gibi kayıtlar gerçekleştirdiler.

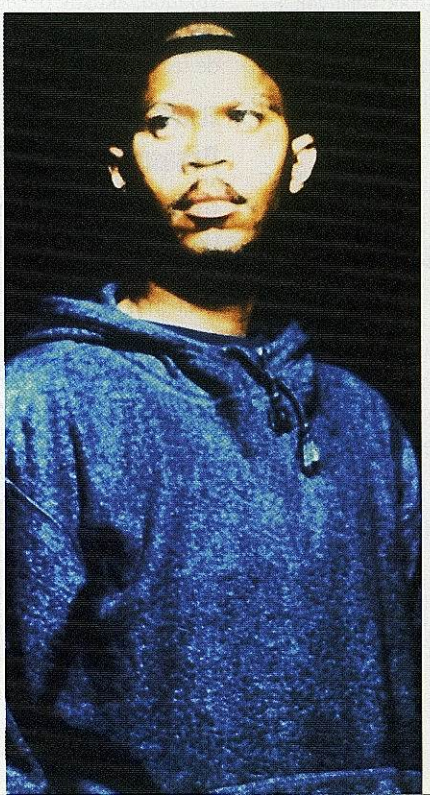

Steve Coleman and Five Elements Afrika kökenli Amerikalıların günlük hayattaki deneyimlerine dayanan ve Afro-Amerikan müziğine dair erken dönem formları ve kavramları yeniden tanımlamayı hedefleyen, tümüyle kısıtsız ve yaratıcı bir müzik üretmek amacıyla yola çıkmıştır. Özgün bir ritmik altyapı geliştirmek ve bunun üzerine grubun müzikal temel taşlarını yerleştirmek için geliştirilen Five Elements'in keşifleri bugüne dek bir adım daha ileri gitmiş ve melodik yönleri de genişleme alanı bulmuştur.

Antik kültürler ile müziğin ardındaki fikirler üzerine felsefi çalışmalarına ve müzikle bilgi aktarımı alanındaki araştırmalarına devam eden Coleman, dünyanın dört bir yanından müzisyenlerle kültür alışverişi yapmaya yönelik projelerini de sürdürüyor. Müziğindeki etnik kökenlere doğru arayışın yanında, şehir yaşamının nabzını tutan ritimler de sanatçının eserlerine çağdaş bir doku katıyor.

Bu yılın EISA Ödülleri

Tunç Bozoğlu
tunc@lotushifi.com

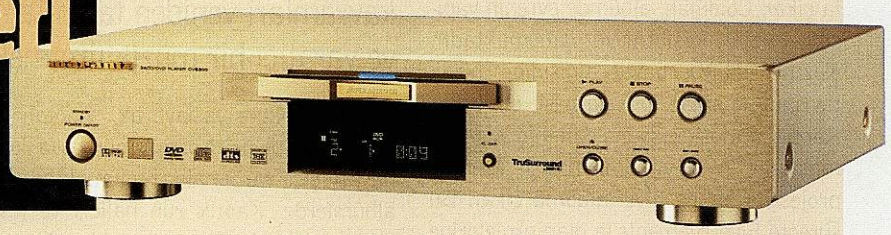

EISA'nın açılımı European Imaging and Sound Association, yani Avrupa Ses ve Görüntü Topluluğu. Bu organizasyonun amacı, fotoğraf, video, hi-fi, ev sineması ve mobil elektronik alanındaki yenilikleri Avrupa çapında desteklemek.

EISA'nın geçmişi 1982 yılına kadar uzanıyor. O yıl, fotoğrafla ilgili yayın yapan beş Avrupalı dergi yöneticisi bir araya gelip Yılın Kamerası diye bir ödül yayınlamaya karar veriyorlar. Bu ödül öylesine popülarite kazanıyor ki, kısa bir zamanda fotoğrafla ilgili diğer cihaz kategorilerini de kapsamına alıyor. 1989 yılında EISA organizasyonu bugünkü şekline, yani video, hi-fi ve ev sinemasını da kapsar hale geliyor. En son kategori, bu yıl katılan Mobil Elektronik Cihazlar kategorisi.

EISA üyelerini yirmiye yakın Avrupa ülkesinde yayınlanmakta olan elliye yakın dergi oluşturuyor. EISA Ödülleri de bu üyeler arasından oluşturulan Seçici Kurul yoluyla belirleniyor. Şu anda dört adet Seçici Kurul var. Bunlar; Foto, Video, Audio/Ev Sineması ve Mobil Elektronik. Bu Seçici Kurullarda her ülkeden en fazla bir adet dergi yer alabiliyor.

Her üye magazin kendi öneri listesini hazırladıktan sonra Kurul toplantıları yapılıyor ve ortaya toplu bir liste çıkarılıyor. Listeye en son şekli ise dergilerin baş editörlerinin katılımıyla oluşturulan Yıllık Genel Toplantıda tartışılarak veriliyor. EISA Ödülleri belirlenirken cihazların en son teknolojiyle üretilip, en ileri özellikleri üzerinde toplamış olmasına, en tatmin edici ergonomiye ve tabii ki en iyi fiyat/değer ilişkisine sahip olmasına dikkat ediliyor.

EISA Ödüllerinin bizi ilgilendirenleri HiFi ile ilgili olanları, tabii ki. İşte onlardan birkaçı:

EUROPEAN AUDIO PLAYER OF THE YEAR 2002-2003

Marantz DV8300

Hangisi daha iyi ses kalitesine sahip, DVD-Audio mu yoksa SACD mi?...derken, Marantz, DV8300 ile bu soruyu kullanıcının kendisinin cevaplamasına imkan tanıyor. CD, CD-R/RW, SACD, DVD-A çalabilen DV8300 sadece seste değil progressive scan çıkışıyla videoda da iddialı.

EUROPEAN LOUDSPEAKER OF THE YEAR 2002-2003

JMlab Electra 906

Electra hoparlör serisinin yenilenmiş hali, ünlü Utopia serisinin pekçok özelliğini üzerinde barındırıyor. Gerçekten de stand üzerinde kullanılan Electra 906, aynı yapıdaki Micro Utopia modelinin performansına oldukça yaklaşıyor – tabii çok daha düşük bir fiyata. Hoparlör üniteleri JMLab'in kendi tasarım ve üretimi. W-sandviç yöntemiyle üretilmiş 165mm çapında bir bas ünitesi ve ters kubbeli bir Tioxid tiz ünitesi, çok dikkatli ve ince ayarlanmış bir x-over devre ile birlikte zamanlama ayarlı hakiki ahşap kaplama bir kabin içerisine yerleştirilmiş. Sesine gelince; hızlı, dinamik ve zengin detaylı, her zaman kibar değil ancak o anlamda bir o kadar homojen, yumuşak ve dengeli (Fransızvari?).

EUROPEAN HOME THEATER INNOVATION OF THE YEAR 2002-2003

Pioneer VSA-AX10

"Tamamen dolu" bir AV amplifikatör! VAS-AX10 modelinde Pioneer, bugüne dek sadece astronomik fiyatlı cihazlarda rastlanabilen yaratıcı bir yöntemi kolay kullanım ve daha da geliştirilmiş bir şekilde sunuyor; gelişmiş bir otomatik kalibrasyon sistemi. Bu sistemde bir mikrofon yardımıyla oda büyüklüğü, akustik değerlendirme, hoparlör uzaklıklarının kompanzasyonu, düzensizlik ve seviye ayarları yapılabiliyor – hem de tek bir tuşla.

EUROPEAN MULTIMEDIA OF THE YEAR 2002-2003

Panasonic SV-AV10/SV-P10

Gerçek "cep boyutunda" ölçülere sahip olmasına rağmen (28x50x87mm ve sadece 98gr ağırlığında) bu cihaz, dijital resim, video ve ses kaydı yapıyor. Aynı zamanda dijital müzik çalma özelliği de var. Dataları SD kart üzerinde saklayan cihaz USB arabirimi sayesinde kolaylıkla bilgisayara bağlanabiliyor, tüm bu özellikleri ekran üzeri gösterge ile kolayca yönlendirilebiliyor. USB ile SV-P10 model, mini (dünyanın en ufak yazıcılarından biri) renkli yazıcıya da bağlanabilen cihazdan anında hardcopy elde edilebiliyor.

SV-AV10 multimedia elektronik dünyasının gideceği yolu gösteren öncü bir cihaz. (Bu cihaz EISA'nın tüm panelleri tarafından seçilmiş olma gibi bir özelliğe de sahip, yani öncülüğü oy birliğiyle tescil edilmiş.)

"Ton, dayanıklılık ve entonasyon"
Volkan Hürsever çok sevdiği kontrabası için tel seçerken esas kriterleri bunlar.
Tüm isteklerini bir arada THOMASTIK-INFELD Spirocore kontrabas tellerinde buluyor.
Onun seçimi de diğer büyük kontrabasçılar gibi THOMASTİK-INFELD Spirocore.
Spirocore Künstler-Seilsaiten
SPIROCORE
İstanbul
Lale Plak
Galipdede Cad. No: 1 Tünel
Tel ve Faks: 0212 293 77 39
Senkop Müzik
Galipdede Cad. No:14/16 Tünel
Tel: 0 212 243 19 89
Faks: 0212 243 19 90
İzmir
Trigon
Gazi Bulvarı Gazi İşhanı
No:66/A Çankaya
Tel: 0232 446 10 76
THOMASTIK-INFELD

Sib & Cub

Sib, İngilizce Sibling (kardeş) kelimesinin kısaltması, Cub ise vahşi hayvan yavrusu anlamına geliyor. Herhalde subwoofer ünitesi için aslan yavrusu tanımını uygun görmüşler, bence de bu terim oldukça uygun. Sib-Cub hoparlör sisteminin son zamanlarda beni en çok etkileyen budget sistem olduğunu söyleyebilirim.

Sib ve Cub'ı ilk kez JMlab'in StEtienne'deki fabrikasında Grande Utopia'nın yeni versiyonunun tanıtımı sırasında dinleme olanağı buldum. LCD bir projektörle 200x150cm boyutlarında bir ekrana yansıtılan görüntülere Sib-Cub hoparlörlerden kurulu 5.1 sistem eşlik ediyordu. İlk demo DVD'si de Diana Krall'ın Paris konseriydi. Her nedense (büyük ihtimal ses kalitesinin pin-pon tarzı olacağını düşündüğümden) bu konser kaydını ilk çıktığında pek önemsememiş ve satın almamıştım. Bahsettiğim tanıtımı yaşadıktan sonra büyük pişmanlık duydum, ve tabii döner dönmez de sipariş ettim.

Diana Krall konserinin sadece başlangıcını seyretme imkanı bulduk. Ne de olsa oldukça kalabalıktık ve yirmişer kişiden oluşan beş ya da altı grup halinde dinletilere katılıyorduk. Konserin ilk parçasında gitarist Anthony Williams güzel bir solo yakaliyor ve bitiminde piyanonun tonalitesini yakalayarak Diana Krall,a devrediyordu. Daha sonra sirasiyla bateri ve bas gitar sololari. Son bir yildir çalmaya çalistigim bas gitardaki soloyu öylesine merak ederken pat diye sesi kisip dinletiye son veriyorlar, acayip sinirleniyorum. Bu arada şaşkınlıkla fark ettiğim şey şu; 200x150cm gibi bir görüntüye Sib-Cub gibi, o ana dek pek de önemsemediğim bir hoparlör seti eşlik ediyor, ve ben kendimi ses-görüntü bütünleşmesine kaptırıp zevk içinde bir konser izliyorum. Hem de 5.1 sinema sisteminde!

Bu noktada ilk aklıma gelen şey bu konser DVD'sini düzenleyen ses teknisyenlerinin oldukça dikkatli davranmış olabilecekleriydi. Hemen ardından, onca senenin getirdiği birikim ile artık ev sineması sistemlerinde de müzik dinlenebilmesinin gerekliliği, ancak yine de bunun büyük ölçüde kayıt teknisyenleri ve software kodlayıcılarına bağlı olduğu vs geçti. Bu düşünceler kafamın içerisinde hızla yol alırken ikinci tanıtım DVD'si oynamaya başladı. The Corrs grubunun London Filarmoni ile birlikte verdikler .... konserin 4.parçası Forgiven Not Forgotten çalıyor. Hayret, bu DVD'nin ses balansı da çok iyi! Ne basta ne de tizde bir abartı var, perde üzerinde canlanan ses sahnesi dikkati başka noktalara (hoparlörlere!) değil sahnedeki icracılara yönlendiriyor. Bu noktadan sonra artık Sib ve Cub sisteminin katkısını ciddiye almaya başladım.

Sib ve Cub yeni ithal edilen bir ürün ve Fransa'dan sonra kendi mekanımda dinleme imkanını ancak bulabildim. Ve...! Evet, aynı güzellik, aynı zevk. Sib ve Cub sayesinde. Bence bunun nedeni, hoparlör sisteminin aşırı uçlar yerine insan kulağının duyarlı olduğu sesleri homojen bir şekilde vermeye ayarlanmış olması. Stereo (2 Sib + 1 Cub) konumda dinlediğimde de aynı kanıya vardım. Çok akıllıca tasarlanmış, ergonomi ve mekana uyum açısından da mükemmel denebilecek bir sistem. Bazı yabancı dergilerde sıkca kullanılan bir jargonu burada tekrarlamakta bir sakınca görmüyorum: hararetle tavsiye ederim.

Bu sayfalarda hi-fi hakkında yazmaya başlayalı sanırım üç yıl gibi bir zaman oldu ya da olacak. Yazılarım hakkında kulağıma gelen eleştirilerden en ilginç olanı "hep kendi ithal ettiği ürünler hakkında yazıyor" oldu.

Farkındaysanız, mümkün olduğunca tanıdığım müzik sistemleri ya da cihazları hakkında kendi deneyimlerimi yazmaya ve yine mümkün olduğunca başkalarının yazdıklarını tercüme etmekten uzak durmaya çalışıyorum. Bu bağlamda kendi ithal ettiğim, ya da satın aldığım ürünlerden bahsetmemin doğal olduğu kanısındayım, çünkü elimin altında mevcut ürünler bunlar!. Nitekim arada bir elime geçen ve dinleyip değerlendirme imkanı bulduğum diğer firmaların ithal ettiği cihazlara da değinmeye çalıştım. Tabii ki çok daha çeşitli ürünü denemek/dinlemek (kim istemez?) ve onlar hakkında da düşüncelerimi bu sayfaları okuyanlara duyurmak isterim. Ancak, ülkemizde böyle bir ortamı sağlamak bugün için çok zor. Ne zaman hi-fi ve ev sineması pazarı Avrupa ülkeleriyle boy ölçüşür, bu konuda yayımlanan dergilerimizin sayısı birler değil ama onlarla ifade edilmeye başlanır ve dergilerin satışlarda belli oranda etkisi hissedilirse, işte o zaman ürün temsilcileri yazılanları ciddiye alacak ve bu konuda yazar/eleştirmenlere tanıtım ya da deneme amaçlı cihazlar yollayacaklardır.

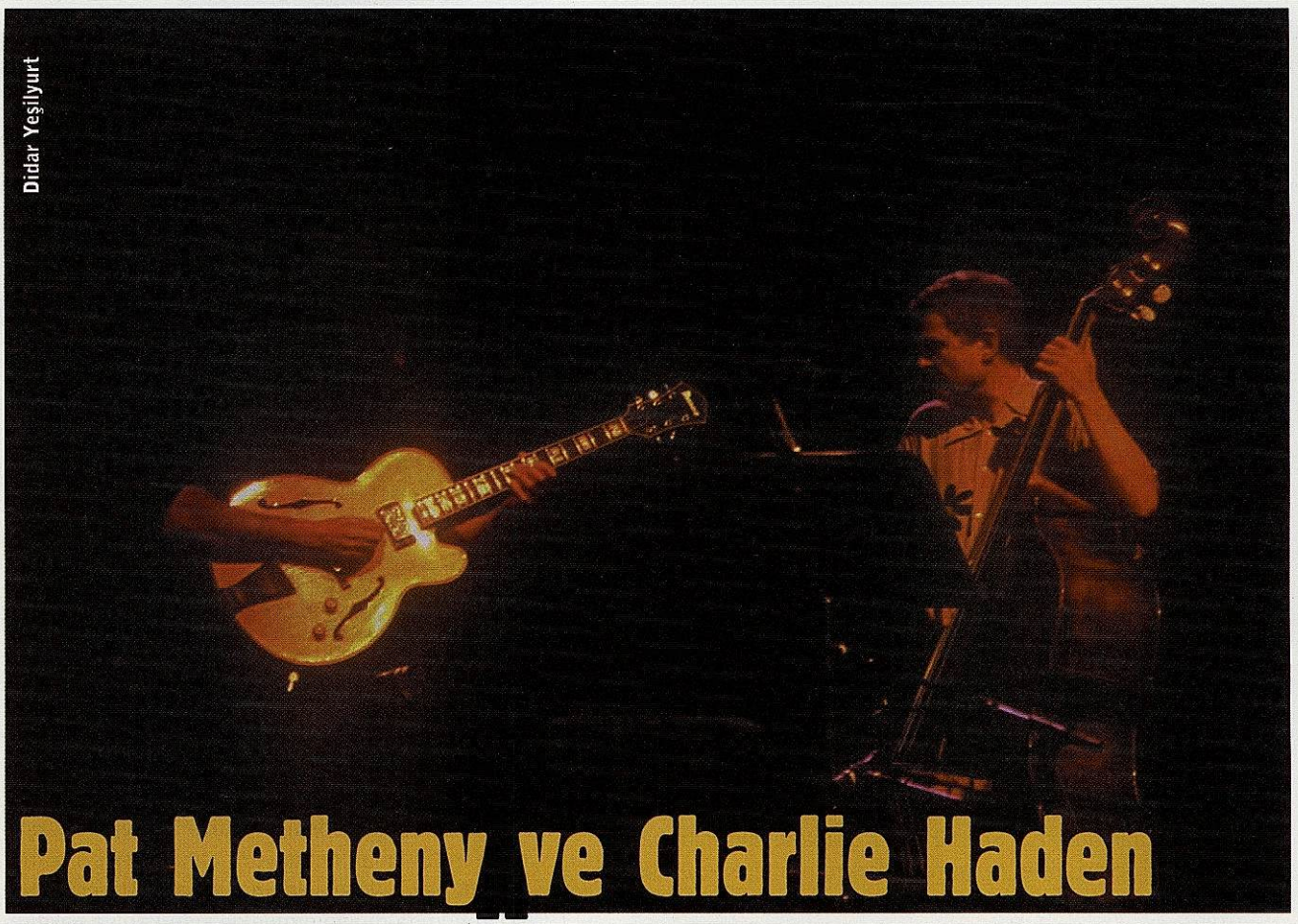
Didar Yeşilyurt

Pat Metheny ve Charlie Haden ile Yaşam Üzerine

"Bu bir röportaj değil" dediğim zaman ikisi de bir "oh" çekti. Anlaşılan İstanbul'a gelinceye kadar röportajlardan bıkmıştı "Missouri İkilisi".

Hülya Tunçağ
htuncag@veezy.com

Ritz Carlton otelindeyiz. Bize güzel bir dinlenme odası açmışlar söyleşi için. Tarih 14 Temmuz Cumartesi, saat 19:00, Rus TV'si ve CNN Türk'ün röportajları yeni bitmişti. Aslında onlar gelmeden önce, İstanbul'da basın toplantısı ve röportaja pek gönüllü olmadıklarını duymuştum. Ancak vakfın ısrarıyla (bir de tabii JAZZ dergisi söz konusu olunca) son dakikada karar değişmişti .

Sonunda birlikteydik, Pat Metheny, Charlie Haden ve ben.

Haden'la önceki gelişlerinde konuşmuşluğum olduğu için benim asıl hedefim Metheny'ydi. Metheny ise gerek saygısından gerek ikili olduklarını düşünerek Haden'ın da söyleşilere katılmasını istedi.

Röportaj klişelerini bir yana bırakarak sizlerle politika, müzik, sinema, yani yaşam üzerine konuşalım. Sizlerin ve genel yaşam üzerine.

(İkisi birden) Harika!

Önce şunu öğrenmek istiyorum. Missouri'de hiç komşu oldunuz mu?

PM: Hayır olmadık. Charlie, aşağı Missouri'den, ben de Kansas City yöresindenim.

Gençlik yıllarınız da çakışmıyor doğal olarak.

PM: Evet, ben doğduğum zaman Charlie onsekiz yaşındaydı. Ama onun yöresinden bazı müzisyenleri biliyordum ilk gençlik yıllarımda. John ve Kim Park gibi.

CH: Öyle mi? Şu anda öğrendim bunu.

PM: Evet ve çok iyi müzisyenler olduklarını anımsıyorum. Kim Park hala çok iyi. Oğlu John Park da çok iyi bir saksofoncuydu. Stan Kenton orkestrasında çalıyordu. John'la tanışıyorduk. Senden çok sözederdi Charlie.

CH: Ya, ne rastlantı değil mi?

Çok ilginç! Size dönersek Pat, ailenizde sizden ve kardeşiniz trompetçi Mike Metheny'den başka müzisyen var mı?

PM: Evet var. Babam trompetçi, kendisi beğenmiyor ama hala çok iyi bir trompetçi. Annemin babası da usta bir trompetçiydi. Herşeyi kulaktan öğrenmiş.Yetmiş yaşlarında müthiş jam session'lar yapıyordu. 1920'lerde sessiz filmleri müziklermiş. Hatta at sesini bile trompetle yaparmış (burada beraber gülüşüyoruz).

CH: Büyüdüğün yıllarda dedenin çalışını duydun mu hiç?

PM: Evet, ağabeyim Mike altı yaşındayken trompet öğrenmeye başlamıştı. Bu

arada Urban Bug'da eski müzisyenler biraraya gelirlerdi. Ben de Mike'la beraber dinlemeye giderdim. Dedemin çalışını orada duymuştum. Ailemizin çalgısıydı trompet.

Ama siz gitarı seçtiniz?

PM: Ailem için herhalde en kötü kabus, benim gitar çalmamdı. Yetiştiğim yılların ise gözde çalgısıydı. Henüz onbir yaşındaydım.

Akustikle mi yoksa elektro gitarla mı başladınız?

PM: Elektro gitarla.

Rock çalarak mı?

PM: O yıllarda elekto gitar pekçok tarzı ifade ediyordu. Ama temel olarak Beatles'dı. Gitar yalnızca bir çalgı değildi. Dönemin "İkon"uydu. Benim dokuz-on yaşlarımda gitardan ve Beatles'dan etkilenmem kaçınılmazdı. Zaten ağabeyimin aldığı gitarla da tüm yaşamım değişti. Yine ağabeyimin getirdiği jazz plaklarında neyin nasıl çalınacağını duydum. Doğal olarak jazz'a yöneldim. 1960'ların ortasıydı. Gitarda herşeyi deneme özgürlüğüm vardı. Ufkum yeniye hep açıktı. Beni destekleme konusunda, başta ailem olmak üzere arkadaşlarım ve öğretmenlerim harikaydı.

Aynı dönemde Charlie Haden'a baktığımızda "Free Jazz" akımında önemli çalışmalar yaptığını görüyoruz. Yanısıra politik yönünü. Önce Ornette Coleman'ın sürekli bascısı, ardından Liberation Music Orhestra'nın kuruluşu. Neden müzikle politika içiçe? Ya da şöyle sorayım: Free jazz'la özgürlük kavramının ilişkisi nedir?

CH: Müzik gerçekten politik bir kavram. Müzik yaratmak, doğaçlama yapmak, insanlara ulaşmak politik bir süreç gibi. Ben politikacı değilim, müzisyenim. Ama dünyadaki olaylara uzak kalamam. Olup bitenleri çok derinden ve güçlü bir şekilde algılıyorum. Bu benim müziğimi yaratmamda ve sanata bakışımda çok önemli bir nokta. Bir kere ben ırkçı bir toplum içinde büyüdüm. Bu nedenle çok erken bir zamanda ırkçılık karşıtı düşünce biçimim ve bunun müziğime yansıması gerçekleşti.

Ve şiddet olgusu?

CH: Evet şiddete tanık oldum. Bildiğiniz gibi, "jazz" denilen müzik Afrikalı köleler tarafından Amerika'da yaratıldı. Özgürlüğün ifadesiydi. Bu sırada beyazların yarattığı Folk ve Country müziği de vardı. Ama herşeye rağmen ikisi bir noktada birleşti. İşte ben de Pat'in olduğu gibi müzisyen bir ailede ve böylesine bir müzik ortamında büyüdüm. Şu anda böyle bir ortamda büyüdüğüm için ne kadar şanslı olduğumu anımsadım bu sorularla. Çevremde herşeyi sorgulayarak, etkilenerek büyümek ve dolayısıyla müzikte de hedefimi seçmek, gerek dönemin etkisi gerek örgürlük kavramını sorgulayarak yetişmem,beni doğal olaral "free jazz" ortamına çekti. Bu o zamandı tabii. Hep yaşamlarında müzik olan insanların ne denli bir zenginliğe sahip olduklarını düşünmüşümdür. Yalnızca müzik değil, bütün sanat biçimlerine, resim, heykel... Öğrencilerime de daima diğer sanatlara açık olun, eski ve yeni neler olup bittiğine bakın diyorum. Örneğin ben çok şanslıyım. İlk gençlik yıllarım New York'da yoğun bir sanat çevresinde geçti. Hala da öyle. Birçok ressam tanıdım. Bunlardan biri de Robert Thompson; savaşçı ve hırçın bir insandı. Ne zaman evine gitsem üstübaşı boya içinde apartmanda kavga ederken bulurdum. Resim yaparken mutlaka müzik dinlerdi. Özellikle bizi dinlerdi. Sonuçta politikaya dönersek insanlıkla çok ilgili bir olgu. Bu arada sizin ekonomi bakanınızı çok beğeniyorum (O sıralar Kemal Derviş). Umarım dilediği gibi problemlerin üstesinden gelir. Oysa ülkemin hükümetini hiç beğenmiyorum.

Ama Charlie Haden'ın müzik yaşamı orada?

CH: Öyle ama burada da böylesine güzel ve derin bir sohbet olanağını buldum.

Benim için de öyle, teşekkürler. Şimdi ikinize birden soruyorum, Liberation Music Orchestra ya da Pat Metheny Group içinde demokrasiden söz edebilir miyiz?

CH: Benim L.M.O. için demokrasi her zaman söz konusu.

Müzik gerçekten politik bir kavram. Müzik yaratmak, doğaçlama yapmak, insanlara ulaşmak politik bir süreç gibi. Ben politikacı değilim, müzisyenim. Ama dünyadaki olaylara uzak kalamam. Bu benim müziğimi yaratmamda ve sanata bakışımda çok önemli bir nokta.

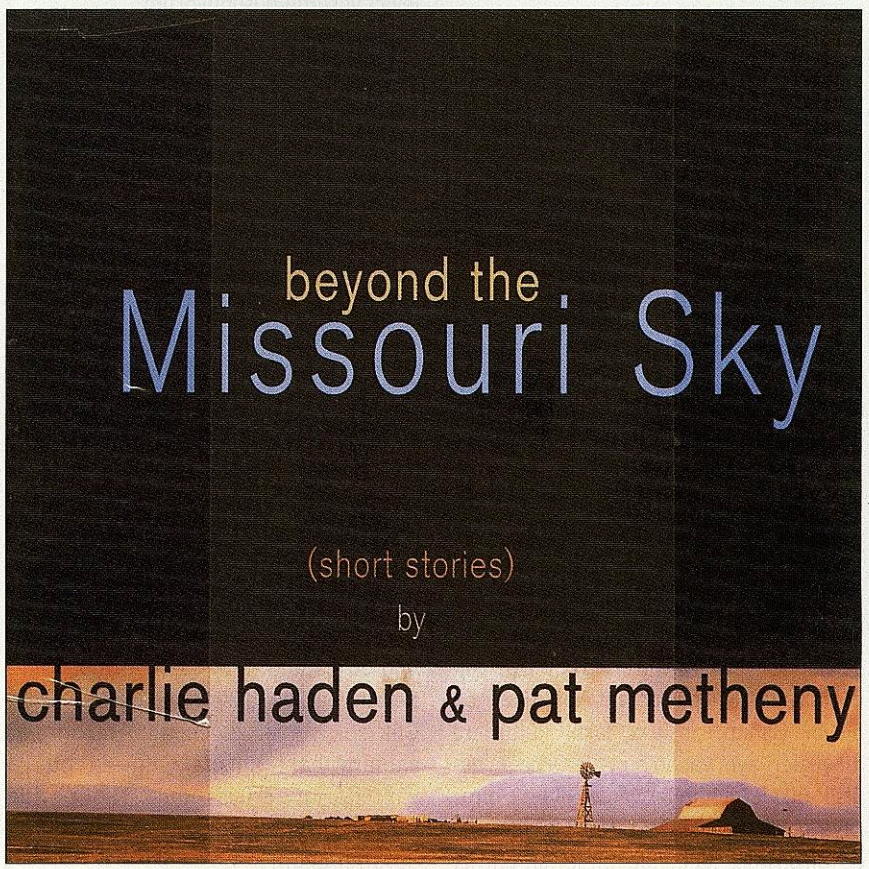

Önemli olan "birliktelik". Bu olgu, politikanın da en dinamik hareket noktasıdır. Benim için ulusallık yalnızca bayrak demek değil. İçinde büyüdüğüm kültürü, dolayısıyla müziğimi ve duygularımı tüm dünya ile paylaşmak.

Nasıl yani? Çünkü Charlie Haden orkestranın lideri, diğer müzisyenler ise halk. Burada demokratik bir yönetimi nasıl uyguluyorsunuz?

CH: (Duraklıyor ve düşünüyor)

PM: Çok ilginç bir soru, ben jazz'da demokrasiyi bir metafor olarak ele alıyorum. Söz konusu olan "liderlik", değil mi?

Evet.

PM: Benim topluluğumda bir reçete var: Parçaların oluşmasında fikir birliği şart. Burada önemli olan "özgürlük" değil.

Önemli olan "birliktelik". Bu olgu, politikanın da en dinamik hareket noktasıdır. Tıpkı bizim toplulukta olduğu gibi. Hayvan topluluklarına bile bakınca daima birlikte davrandıklarını ve bundan güç aldıklarını görüyoruz. Benim için ulusallık yalnızca bayrak demek değil. İçinde büyüdüğüm kültürü, dolayısıyla müziğimi ve duygularımı tüm dünya ile paylaşmak. Örneğin Northsea Festivali'nden Türkiye'ye geldik, buradan da Japonya'ya geçeceğiz. Her yer birbirinden farklı. Güzellik de burada. Bu paylaşımda politika yok oluyor. Benim için jazz, farklı kültürlere ait yüzleri aynı yapan bir ışık. Örneğin değişik ülkelerden müzisyenler olarak biraraya geliriz. Ne dilimizi konuşabiliriz ne de birbirimiz hakkında birşeyler biliriz. Ama hemen bir topluluk oluşturup uyum içinde çalmaya başlarız. Sınırlar ortadan kalkar.

PM: Çok doğru. İşte bu benim için "demokrasi" demek.

CH: Aslında jazz orkestralarının çoğunda demokratik bir yapı vardır. Yaşam için de aynı. Kimi jazz sever kimi de Country.

PM: Garth Brooks! (gülerek)

CH: Aman tanrım!

PM: Yoo hiç de kötü değil.

Tipik bir country şarkıcısı. Bu arada Pat Metheny'ye dönersek benim aklıma güzel film müziği çalışmaları geliyor. Aslında ilk olarak "Under Fire" filmindeki o etkileyici yorumu düşünüyorum.

PM: Müzik Jerry Goldsmith'e aitti. O olay benim için büyük bir olanaktı Hem de deneyim. Üzerinde çok çalıştık.

Asıl etkileyici olan çalışma, Lyle Mays'le birlikte "Falcon and the Snowman" filmine yazdığınız müzik ki aynı soundtrackden David Bowie'nin söylediği "This is not America" uzun zaman hit oldu. Son olarak Sigourney Weaver'ın başrolünü oynadığı "A Map of the World", çok duygu yüklü ve lirik temaları içeriyor. Film müziği çalışmasının özelliği nedir?

PM: Evet o film çok derindi ben de elimden geleni yaptım ama film müziği yazmak çok emek ve zaman isteyen birşey. Oysa size sınırlı bir zaman tanıyorlar. Çok stresli. Örneğin "A Map of the World" için beş günüm vardı. Kayıt için de iki gün. Çok baskı altındaydım. Bazen herşey baştan değişebiliyordu. Çok zor bir iş. Zaten film müziği yazanlara baktığınızda yalnızca bu işi yaptıklarını görüyorsunuz. İki üç yılda bir yaparsam benim için hoş bir iş ama devamlı değil.

Ama çok hoş bir duygu. Güzel bir film ve Pat Metheny'nin müziğiyle bezeli.

PM: Evet çok özel bir şey bu. Heyecan verici. Sinema dünyasına da girmiş oldum böylece. Değişik bir ortam ve çalışma. En uygun ve doğruyu yazmak gerekiyor.

Bazan sahnesine göre çok kısa geçişler. Ana tema çeşitlemesi ya da melodi yazmak gerekiyor değil mi?

PM: Evet. Bazan üç saniyelik bir geçişle birşey anlatmak gerekiyor. Bazan da dokuz dakikalık müzikle etkiyi sürdürmek lazım.

Çok özel bir çaba. Bunu bir iş gibi görmeyip zevk almak gerek. Bir tür yeteneklerini deneme çabası.

Jazz sanatçısının sinemayla ilişkisi çok eskilere dayanıyor tabii. Ben biyografik filmlerin çoğunu başarılı bulmuyorum.

CH: "Paris Blues" çok iyiydi.

Clint Eastwood'un yönettiği "Bird" yanıltıcı bir filmdi örneğin.

CH: Evet, bazı bölümleri yakındı o kadar. Çok zor bir iş bence ama "Round Midnight" farklıydı

Samimiydi çünkü.

CH: Çok doğru. Örneğin "Bird"de Charlie Parker'ın tüm geçmişi ve gerçek kişiliği verilmemişti. Ben onun ne denli iyi kalpli, çalışkan ve entellektüel olduğunu biliyorum.

Chan Parker da aynı şeyi söylemişti.

CH: Yaa öyle mi? Birçok ünlü jazz müzisyeni müziğin dışında da pekçok şeyle ilgilendi ve ilgileniyorlar. Örneğin Pat ile ben biraraya geldiğimizde politikadan sanata çok şey konuşuruz. Şimdi olduğu gibi.

PM: Bana göre "Round Midnight" çok iyiydi. Dexter Gordon harikaydı. Ayrıca müzik çok özeldi.

(Bu arada sanatçıların çok yorgun olduğu uyarısını sevimli rehberlerinden alıyoruz. Ama onlar söyleşiden çok zevk aldıklarını söylüyorlar. Ancak ben bencilliği bırakıp söyleşiyi kesiyorum).

On dakika yerine kırk dakika süren bu söyleşi için teşekkür etmeden önce son olarak soruyorum: Birlikte yeni proje var mı?

(İkisi birden): Evet var. Dileriz yine görüşürüz bu şekilde

Elixir®

strings

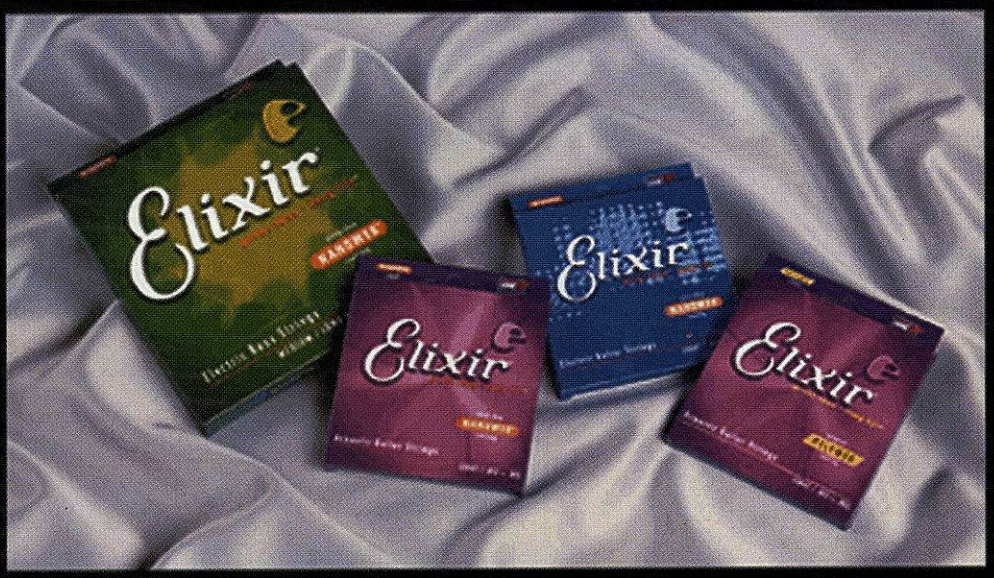

Critical Zone of Tone

15 günde ses kalitesi bozulan, parlaklığını yitiren tellerden şikayetçi misiniz?

O zaman Elixir gitar ve bas tellerimizi deneyiniz!

"Ses kalitesini, parlaklığını ve yüksek performansını diğer tüm tellere göre 3 kat daha fazla süre koruyabilen bu mucize tel şimdi Türkiye'de! Elixir tellerindeki özel kaplama, telleri ter, rutubet, paslanma, kirlenme, metal yorgunluğu gibi etkilerden korumaktadır. Bu uygulama sayesinde Elixir tellerinin ömrünün, diğer normal tellerin ömründen 3 - 5 kat daha uzun olduğu görülmüştür. Yani normal şartlarda 3 - 5 takım tel değiştirdiğiniz süreci tek bir Elixir takımı kullanarak geçirebilirsiniz. Ayrıca Elixir tellerinin, çalım sırasında el teması ile gerçekleşen tel gürültülerini de (diğer tellere göre) minimuma indirgediği görülmüştür. Bu özellik, stüdyo müzisyenlerinin Elixir tellerini tercih etmesinin en önemli nedenidir."

Genel Dağıtım:
SENKOP MÜZİK
www.senkop.com.tr
senkop@superonline.com
Tel: 0212 243 19 89 0212 249 39 51
Fax: 0212 243 19 90

Bayiler:

Antalya - Senkop Müzik	: 0242 247 55 23 - 0242 247 80 93
İzmir Trigon Müzik	: 0232 466 10 76 - 0232 425 14 35
Adana Müzik Merkezi	: 0322 453 88 26
Eskişehir Evrensel Müzik	: 0222 226 68 05
Denizli Doğa Müzik	: 0258 242 53 95

Zuhal Focan

Hasan Kocamaz ile Geçmişe Bir Yolculuk

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Madem Türk jazz müzisyenlerini yazıyorsunuz, o zaman bunları da yazın: "Armonika aslında müzik yaparken tek başına çalınabilecek bir enstrüman değildir. Onun bir ritm ve armoni ile tamamlanması gerekir" diyen Hasan Kocamaz ile küçük bir sohbet...

Benim için Hasan Kocamaz Emin Fındıkoğlu ile beraber yaptığı albümlerden dinlenmiş bir armonika sesiydi. Sonra birgün telefonda konuşurken armonika sesinin ardındaki gerçek insanı farketmeye başladım. O gün bana 'madem Türk jazz müzisyenlerini yazıyorsunuz, o zaman bunları da yazın' dedi. Şimdi okuyacağınız yazı onun güneşli bir Eylül sabahı bana Bebek'de anlattığı şeylerden benim sizlere aktarabildiklerimdir. Konuştuklarımızın şahidi ise altında konuştuğumuz o güzel asırlık ağaçlar oldu.

"1945-46 seneleriydi, bilmem hiç duydunuz mu, o yılların İstanbul'unun Pangaltı'sında bir okul vardı, Mihtaryan Ermeni Okulu. Hayatımın ilk jazz'ını ben o okulda dinledim. Tromboncu Arto, davulcu Kohenka, trompetçi Dikran Haçaduryan ki kendisi aynı zamanda benim de trompet hocamdır, Hırant Lüsikyan ile birlikte çalarlardı. Demek Lüsikyanı duydunuz, güzel, hoşuma gitti. Ha bir de piyanist Alex vardı. Bu grubun aranjmanlarını galiba Dido Kornfield yapardı. Bu okulu ve grubu bilmeden, onlardan bahsetmeden Türkiye'deki jazz müziğinin tarihi eksik olur. Arif Mardin de onları dinlerdi, daha ileriki çalışmalarında o dinlediği şeylerin tesiri olduğunu zannediyorum."

Bebek'teki randevuya ben daha önce gelmiştim, onu uzaktan bana doğru yaaklaşırken tanıdım, spor giyimi ile tam bir İngiliz beyefendisine benziyordu. Özellikle giydiği şapka bu duygumu güçlendirdi, yaşını hiç göstermiyordu, kısaca tanıştık soru sormam gerksizdi ve onu dinledim:

"22 Mayıs 1928 yılında doğmuşum, 75 yaşındayım, uzun bir akademik müzik öğrenimim olmadı, herşeyi kendi kendime öğrendim. Bazı hocalarım oldu. Amerika'daki jazz müzisyenlerini de takip etmedim, benim için asıl maksat müziği öğrenmek oldu. Jazz müziğinin belirli bir matematiksel denklemi vardır. Bu denklem üzerinde jazz'ın kalıpları oluşur. Bunları bilmeden jazz ne dinlenebilir, ne de çalınabilir. Ne takip edebilirsiniz ne de doğaçlama yapabilirsiniz."

Beraberce benim bildiğim bir jazz parçası olan 'Take the A Train'nin melodisini üfürdük, o bana kalıpları gösterdi ben de ona Billy Strayhorn'un bu parçayı nerede ve nasıl yazdığını anlattım. İlk karşılaşmamızdaki gerginlik ve soğukluk hafifledi, garsona çay söyledik ve o konuştu ben dinlemeye devam ettim:

"Fransızca biliyorum, Galatasaray'a gittim, İngilizcem azdır. Django Reinhardt'ı tanır mısınız? Ben onu Fransa'da çok dinlerdim, üç parmak çalardı, çocukluğunda bir kaza geçirmiş, iki parmağı yoktu. O zamanlar çok gençtim, Django'nun çaldığı kulüpte benim görevim onun gitar amp-

lisini açmaktı. Bana başıyla işaret verince düğmeleri çevirirdim, sonra sessizce onun büyülü çalışını dinlerdik. Fransa'ya yeni gelmiştim, çok ilginç günler yaşadım. Hatta bir armonika yarışmasında birinci olmuştum, bunu biliyor muydunuz?

İstanbul Nişantaşı'nda doğmuşum, Galatasaray'a önce Ortaköy'deki binasında başladım, sonra yukarı okula geçtik. Ortaköy'deki okulda hocamız Hikmet beyin idaresinde bir bandomuz vardı, 4 mandolin ve bir akordeon ile birlikte ben de davul çalardım. Daha sonra bandoneon da çaldım, ama hepsinden daha kolay olduğu için zamanla mızıka çalmaya yöneldim. Okulda bir müzik grubu daha vardı, o da izci grubunun orkestrası 'İzcaz' idi. Orada izci olmayanlar da çalardı ama çalarken izci kıyafeti giymek mecburi idi. Grupta bir piyanist ve kemancılar vardı ama kontrabas var mıydı şimdi hatırlayamıyorum. Sekizinci sınıftayken beni de mızıka çalamak için 'İzcaz'a çağırdılar. Son sınıftan Tahsin ve Erzin de mızıka çalardı. Beyaz ceket ve siyah pantolonlarımız vardı, 'sing sing'i çaldık, çok büyük bir sükse olmuştu. O günden sonra ben 'İzcaz' konserlerine çıkmaya devam ettim. Daha sonra kendim de yeni gruplar kurdum. Galiba yıl 1947 veya 48 idi. Grubumda piyanoyu Yeşilköylü Didi Difonti çalardı, çok iyi bir piyanistti. Davulda bir başka Yeşilköylü olan Nihat ve basta ise Melih vardı. Hatta Melih'e şarkı da söyletirdik ve adı 'Vokal Melih' kalmıştı. O devirde bir erkeğin şarkı söylemesi çok gülünecek birşeydi, Melih söylerken herkes gülerdi. Zaman içerisinde bu orkestraya giren çıkanlar oldu ve iş yürüdü gelişti. Bazen quartet bazen sextet olduk."

'İzcaz'ın doldurduğu taş plakların bir kısmını Cemal Ünlü ile birlikte 94. 9 Açık Radyo'daki Cazname programında çalmış olmamı işitmiş olması aramızdaki köprüyü biraz daha kısalttı ve onun açtığı tarih kuyusunda biraz daha derinlere daldık.

"Bir Erdem Buri vardı, onu bilir misiniz? Şimdiki neslin çoğu bilmiyor, Moda'da otururdu, son derece muntazam davul çalar saat gibi ritm tutardı. O zamanlar Erdem'in oturduğu evi bir kulüp olarak kabul etmemiz gerekir. Burada her zaman amatörce jazz müziği çalınır ve plak dinlenirdi. Erdem aslında bir petrol şirketinde çalışırdı, evdeki müzik faaliyetleri daha çok hafta sonları gerçekleşir ve Modalı gençler bunlara müthiş bir ilgi gösterirlerdi. Bir başka önemli isim de Fazıl Abrak, onu da şimdi Cüneyt Sermet'ten başka kimse hatırlamıyor.

Jazz müziğinin belirli bir matematiksel denklemi vardır. Bu denklem üzerinde jazz'ın kalıpları oluşur. Bunları bilmeden jazz ne dinlenebilir, ne de çalınabilir. Ne takip edebilirsiniz ne de doğaçlama yapabilirsiniz.

Fazıl doktordu, emekli oldu, o da Django meraklısı idi, hem İspanyol hem de jazz gitar tarzlarını iyi çalar ve yanlış çalınmasına hiç tahammül edemezdi. İlhan Mimaroğlu da benim gibi armonika çalardı, bir çok kere beraberce çaldık. İlhan tüm jazz standartlarını iyi bilir, şimdi adını hatırlayamıyacağım başka bir kaç kişi daha onlarla bir araya gelirler meşk ederlerdi. O günün meşk eden çocukları bugün hepsi koca koca insanlar oldular. Erdem şimdi rahmetli oldu, tüm bu işler onun evinde gelişti, hakkını yememek lazım.

Cüneyt Sermet o zamanlar Amerikan Haberler Bürosunda plak çalar küçük gruplara ' jazz nedir, nereden gelmiştir, nereye gider' anlatırdı. Hani şu jazz ağacı var ya, jazz tarih ve müzisyenlerini gösterir, işte Cüneyt onu anlatırdı.

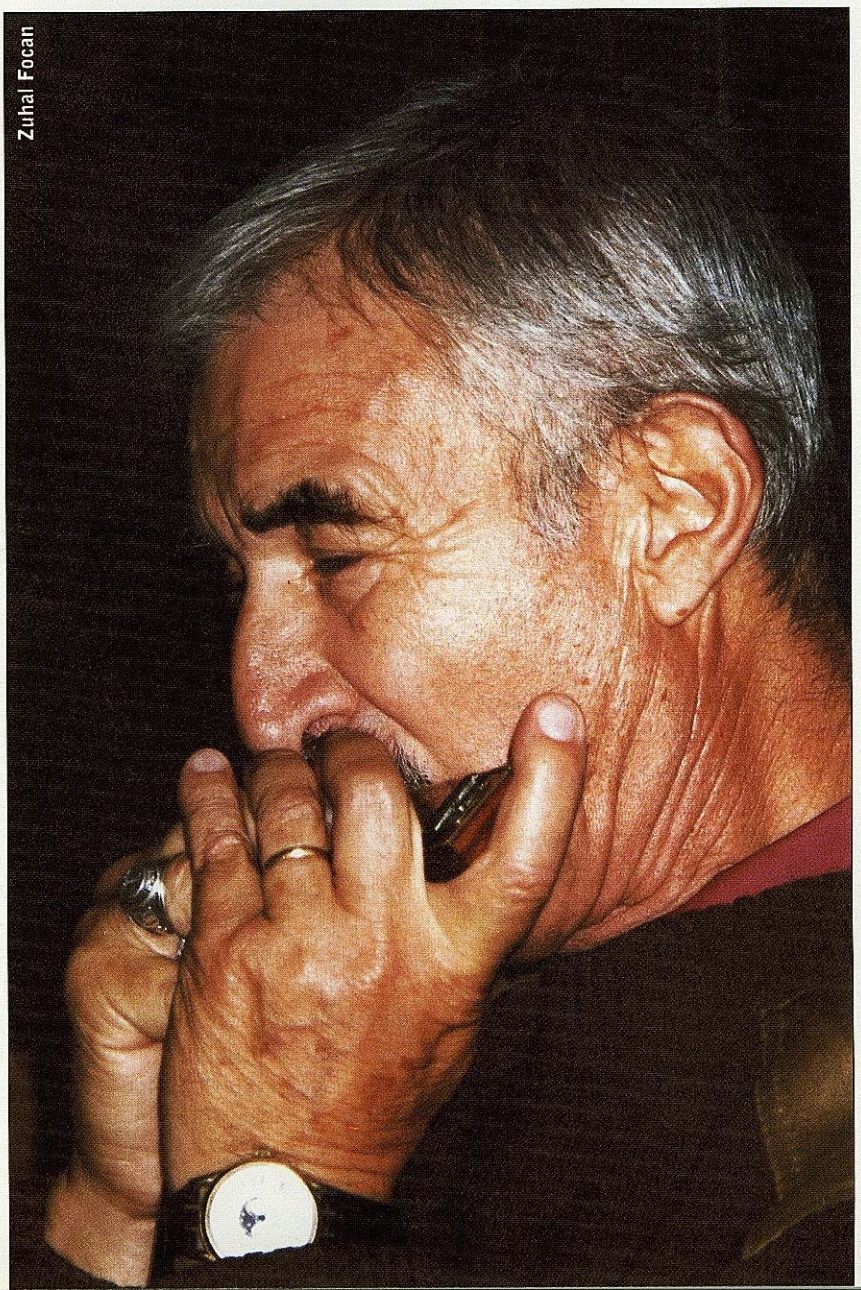
Zuhal Focan

Bence jazz Amerika'dır. Bir çok jazz müzisyenini seviyorum, Miles Davis'in o puslu tonunu, John Coltrane'i, Joshua Redman'ı, kısacası herhangi bir tarihçe kaygısı olmaksızın tüm güzel jazz müziklerini dinliyorum. Jazz'ı çalmak da, dinlemek de zor.

Miles Davis o günlerde daha yeni yeni tanınmaya başlamıştı. Cüneyt hayatını jazz'a vermiş bir insandır, sert ve acımasız eleştiriler yapar ama geniş bilgisi olan insanı yönlendiren bir insandır. Oğlu Hüseyin Sermet de bir zamanlar jazz çalardı biliyorum ama şimdi klasik müzikte önemli bir yerlere geldi, artık çalamaz.

Biz gençliğimizde jazz çalarken bu insanlar başımızda bizi yönlendirir, uyarırlardı. Şimdi artık böyle şeyler de yok. Cüneyt Sermet çalınan bir şeyi beğenmeyince 'Romanza ile karışık Extravaganza' derdi.

Bir gruptan bahsetmek istiyorum. Nejat Cendeli'yi tanıyor musunuz, piyano çalardı, onun grubunda çalışıyorduk. Ben trompet, Turan Eteke davul ve Eray Turgay bas çalardık. 1960'lı yıllarda Boğaz da bir tanker yanmıştı. Cüneyt o tankeri görmeye giderken radyoda bilmeden bizi dinlemiş, Miles Davis'in grubu çalıyor sanmış. Daha sonra bizim çaldığımızı öğrenince gelip Nejat'ı tebrik etmiş. Ama sizin dergide çıkan yazıda Nejat bundan hiç bahsetmedi. Bana bunun bir izahatının yapılması gerekir. Nejat Cendeli neden kendisini meşhur eden bu gruptan kendisi ile yapılan röportajda hiç söz etmiyor, olacak iş değil."

Ben yazılarımda her zaman karşımdaki insanın düşüncelerini ve duygularını doğru anlamaya ve yansıtmaya çalışırım. Zaman zaman sohbetlerde gerçekten söylenmiş olsalar bile bazı sözleri onları söyleyen kişinin tercihine göre yazıdan çıkarttığım olmuştur. Bu yüzden de Nejat Cendeli hakkında söylediği sözleri yazayım mı diye kendisine sordum. Hiç tereddüt etmeden cevap vererek beraberce çıktığımız sohbet yolculuğuna kaldığımız yerden devam etti:

Yazın, bu sorunun cevabını henüz alabilmiş değilim. Gün geldi trompeti bıraktım, baktım ki boşuna çalıyoruz. Armonikayı da bıraktım. 1961 den sonra 17 yıl birşey çalmadım, taa ki bir gün gelip Emin hoca beni buluncaya kadar. Emin Fındıkoğlu'ndan çok şey öğrendim, bir çok kere değişik yerlerde çaldık. Ben tembel bir insanım, Emin benim tembelliğimi üzerimden aldı. Müzikte asıl insanı geliştiren şey çalışmadır, Emin hocadan duymuştum, Don Cherry hakkında söylemişti, adam tuvalette bile ağzında trompeti çalışmaya devam edermiş.

Ona biraz çekinerek evde küçük bir armonikam olduğunu, kendisinden ders alıp alamayacağımı sorunca hiç beklemediğim bir cevapla karşılaştım:

"Ben size armonika çalmayı öğretemem, aslında kimse kimseye birşey çalmayı öğretemez, ancak yönlendirebilir. Ben 12'lik Höfner armonika çalıyorum, ama bu enstrümanı çalmanın temeli aslında ıslık çalmaya dayanır. Toots Thielemans aslında gitarcıdır ama ıslık da çalar. Toots jazz dünyasında bu enstrümana olan ilgiyi arttırdı. Armonika aslında müzik yaparken tek başına çalınabilecek bir enstrüman değildir. Onun bir ritm ve armoni ile tamamlanması gerekir. Ben jazz'da klasik trio formatı olan piyano bas ve davulu da sevmem, yanlarında mutlaka bir nefesli olması gerekir, yoksa insana sıkıntı vereceğini düşünürüm.

Nerede kalmıştık? Galatasaray'dan sonra 1951 yılında Paris'e gittim. Orada Colis sinemasında 33 kişinin katıldığı bir yarışmada ağız armonikası çalmada birinci oldum. Yarışmayı ünlü armonikacı Larry Adler düzenliyordu, kazandığım için davetlisi olarak Gaumont Pallaca da o ve orkestrasıyla birlikte çaldım. 'Honey Suckle Rose' ve 'Take the A Train'i çalmıştık. Paris'te 6 ay kaldım ve okudum, ama oradaki yaşantıyı sevemedim ve sıkılarak Türkiye'ye döndüm. Evlendim, burada Bebek'te oturdum, yıllar boyunca emlak ve inşaat işleri yaptım. Bir ara Bodrum'a gittim, orada da bir ev yaptım ve sattım. Şimdi ise Kilyos'ta oturuyorum.

Bu arada 1958 yılında Bebek'te bir jazz kulubü açtım. Bu kulüp Mihtaryan okulundan sonra Türkiye'de açılan ilk jazz kulüplerinden biridir. Açıldığı zaman yer yerinden oynadı ve çok tutuldu. Adı 'Üçyüzaltı' idi. Ama devam edemedi, bir müddet sonra kapandı. Neden mi kapandı? Ben

size sorayım, Gramofon neden kapandı? Kerem'in kulübü niye devam edemedi, hep aynı sebeplerden. Biz ülke olarak jazz müziğini sevmiyoruz. Ama şunu da söylemeliyim, belki biz jazz müzisyenleri de halka bu müziği sevdirecek düzeyde çalmıyoruz. Yerli malı olmanın da dezavantajları var. Bakın bir şey söyleyeyim, yerli müzisyenlerden kurulu bir jazz grubunu Levent Kırca tiyatrosunda olduğu gibi makyajla zenci haline sokun ve yabancı müzisyenler diye tanıtın, herkes bunu yiyecektir.

Halbuki Türkiye'de çok iyi jazz müzisyenleri var. Bir İmer Demirer, bir Şenova Ülker dünyanın her yerinde çalabilecek kapasitede müzisyenlerdirler. Onları Ali Perret ve Raci Pişmişoğlu ile birlikte çalarken dinledim, bana yabancı gelen bir müzik çaldılar ama çok etkilendim. Aynı şekilde bir Kamil Özler, bir Neşet Ruacan, bir Önder Focan, bunlar dünyanın neresine gitseler jazz gitaristi olarak kabul görürler. Elvan Aracı gibi bir tromboncu kolay kolay gelmez. TRT Jazz orkestrasını da çok ilginç buluyorum, güzel bir tonaliteleri var. Beğendiğim basçılar arasında Selçuk Sun'u sayabilirim, Nezih Yeşilnil ve Volkan Hürsever çok iyi müzisyenler. Tuna Ötenel gibi bir müzisyen zor bulunur, tüm bu insanlar Türkiye'de varken ben neden Amerikalı'ların peşinden gideyim ki?

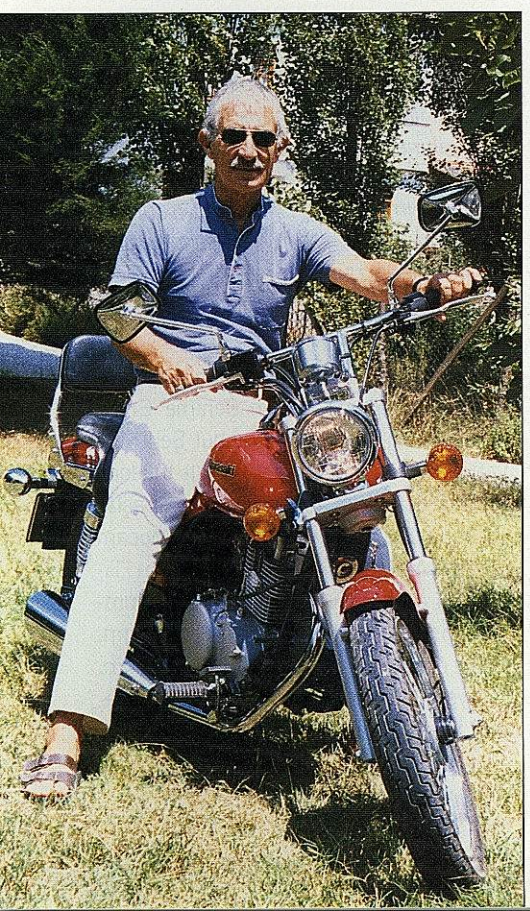

Biz gençliğimizde jazz çalarken bu insanlar başımızda bizi yönlendirir, uyarırlardı. Şimdi artık böyle şeyler de yok. Cüneyt Sermet çalınan bir şeyi beğenmeyince 'Romanza ile karışık Extravaganza' derdi.

Ama Amerikalı'ların üzerinde durulması gereken başka bir yönü var. Bunu Muvaffak Falay bana anlatmıştı. Amerikalı'lar insanların yüzüne hatalarını doğrudan doğruya vurmazlar, size hatanızı dolaylı olarak ve tatlılıkla farkettirirler, birbirlerine daima bildikleri şeyleri öğretirler. Örneğin,'akşam bize gel plak çalalım' derler. Orada müzik dinlerken 'bak!, şöyle daha iyi olmuyor mu' diye işaret ederek sizi daha iyi çalmaya teşvik ederler. Bunu başka hiç bir millet yapmaz. Amerikalıların bir sistemleri var, herşeyleri diğer milletlerden jazz konusunda üstün.

Toots bile Amerika'da farklı çalar. Halbuki hepimiz aynı marka aynı model armonikayı çalıyoruz ama Amerika'daki hava bunu bile etkiliyor, ses farklı çıkıyor.

Bizde ise herkes çok çabuk bir havalara giriyor, önemli birileri ile çalınca başka müzisyenlere dudak büküyor.

Sohbete kısa bir ara verdik, sanırım aktarmak istediği bir çok şey birikmişti ve onları çok kısa bir zaman diliminde, oldukça hızlı söylemişti. Biraz kendi hayatından ve evinden bahsetti. Kızı ve ondan bir erkek torunu olduğunu, torununa çalması için kontrabas aldığını öğrendim. Türkiye üzerine konuştuk. Burayı çok sevdiğini ve asla dışarıya gidip yaşamak istemediğini belirtti. Kilyos'taki evini anlattı. Tabiatı sevdiği için bahçeli bir evde yaşamak istediğini, Bebek'te deniz kirlenince Kilyos'a taşındığını öğrendim. Tabiatı sevmesini Çerkes asıllı olmasına bağladı. Konuşmamızın başında bana artık 75 yaşındayım, hiç bir merakım yok demişti ama bunun doğru olmadığını onu tanıdıkça farkettim. Sıkı bir avcı idi ve tam beş tane tüfeği vardı. Volkan Hürsever'in babasının arkadaşı olduğunu ve onun gibi motosiklet tutkunu olduğunu da öğrendim. Türkiye'ye ilk Vespa motosikleti getiren insanlardan biri olduğunu ama şimdi artık 125 cc motoru olan bir Kawasaki kullandığını söyledi. Ama tüm bu konuştuklarımız kısa süre sonra tekrar bizi asıl ortak konumuz olan jazz'a getirdi:

"Jazz'ın bana göre ne olduğunu pek öyle derinlemesine düşünmedim. Dizzy Gillespie'ye göre jazz aslında bir ritm. Benim için ise Amerikan şarkılarından kaynaklanan standartlar repertuarının ritme ve doğaçlamaya göre değişik enstrümanlara yansıması. Swing denen bir şey var, zıplama gibi bir duygu, entonasyon, chorous zamanlaması gibi kavramları var. Bence jazz Amerika'dır. Bir çok jazz müzisyenini seviyorum, Miles Davis'in o puslu tonunu, John Coltrane'i, Joshua Redman'ı, kısacası herhangi bir tarihçe kaygısı olmaksızın tüm güzel jazz müziklerini dinliyorum. Jazz'ı çalmak da, dinlemek de zor. Zaten artık Türkiye'de ne jazz çalacak yer ne de doğru dürüst jazz dinleyicisi kaldı. Kerem'in kulübünde de dinleyici olmazdı, çoğu zaman boş masalara çalınırdı. Türkiye'deki jazz hakkında düşüncelerim pek olumlu değil ama kırıcı olmamaya çalışarak durumu ortaya koymaya çalışıyorum."

Onunla geçirdiğim saaatler bana sözlerinin samimi olduğunu hissettirmişti. Tekrar armonika konusuna dönerek nasıl bir model almam gerektiğini sordum. Verdiği cevap içimde bir umut uyandırdı:

"Sakın kovboyların çaldıklarından almayın, onlarda diyez ve bemolleri çalamazsınız, 10'luk kromatik olan Hofner alacaksınız, Ama durun bir hele, isterseniz beraberce gidip alalım, ben size yardım ederim, Galatasaray'da bizim okulu geçtikten sonra bir dükkan biliyorum."

İşte Hasan Kocamaz ile bu sözlerle vedalaştık, tekrar ediyorum, şahidim Bebek kahvesindeki asırlık ağaçlardır.

Selim Selçuk İle Arnavutköy'de bir öğleden sonra

Bir müzisyenle röportaj yapmak hele karşınızdaki bir de jazz müzisyeni ise elinizde harita olmadan uzun bir yolculuğa çıkmak demektir. Siz bir yere gittiğinizi sanırsınız, halbuki yol sizi alıp götürmektedir...

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Bazen bir insanı tanışmamış olsanız bile tanımış gibi hissedebilirsiniz. Selim Selçuk ile sohbet etmek üzere randevu yerine gelirken onun hakkında bildiğim şeyleri gözümün önüne getirdim. Eski eşi Nükhet ile sohbet ederken duyduklarım, kızı Roksan'ın resmi, Editörüm'ün onun geçmişte açmış olduğu Naima jazz kulübü hakkında söylediği nostaljik şeyler, hepsi bir bir aklımdan geçti. Arnavutköy'de bir zamanlar jazz kulübü açmış bir insanla buluşmak için en uygun yerin gene bu semt olacağını düşünmüştüm. Ben randevumuza erken geldiğim için onun evine telefon edip geldiğimi bildirmek istedim. Cep telefonundan hoşlanmadığını söylemişti, evdeki telefonu annesi açtı. Karşımdaki insanın sesinden onun eski ve zarif bir İstanbul hanımefendisi olduğunu hemen hissettim, oğluna düşkün bir anne olduğu da belliydi.

'Selim şu an banyoda, saat ikide buluşacaktınız diye biliyorum' dedi. Telefonumu oğluna geç kaldığı için yapılmış bir sitem olarak algılamıştı ama ben bir iki cümle içerisinde gerçek derdimi anlatabildim. Aslında hiç bir acelem yoktu, üstelik Arnavutköy'deki Bahar pastahanesinde çok özlediğim bir domatesli menemeni yiyebilmek için yarım saat kazanmıştım ve onu keyifle değerlendirdim. Bir yandan 'acaba o da menemen ister miydi' diye içimde bir kuşku olmadı değil ama, açlık iç güdüm onu bastırdı. Misafirimle o ana kadar sadece telefonda konuşmuştuk, ama onu uzaktan gördüğümde hiç şaşırmadım. Editörümden bedensel ebatlarının bana benzediğini zaten öğrenmiştim, ayrıca babası rahmetli Münir Nurettin beyi ve ağabeyi Timur Selçuk'u tanıyan bir insan için onu farketmek hiç de zor değildi. Tanıştıktan sonra ise onunla bir kere sohbete başlayan insanın zamanın nasıl geçtiğini anlamasının kolay olmadığını keşfettim. Önce biyografik kimliği ile başladık:

"7 Ekim 1956'da İstanbul'da doğdum. Terazi burcuyum. Annem Şehime Erton eski bir Arnavutköylü, İstanbul Şehir Tiyatrolarından emekli, artık nesli tükenen insanlardan birisi. Piyano çalmaya başladığımda 3.5- 4 yaşındaydım. İlk hocam Jirayir Arslanyan beydir. Ağabeyim Timur'un da hocası olmuştu. Çocukluğumda hep piyano çaldım ve besteler yaptım. İlk ve orta okulu Galatasaray'da okudum. Liseye Şişli kolejinde başladım, ama oradan Site Kolejine geçtim.

Liseden sonra Güzel Sanatlar Akademisi Şadi Çalık atölyesinde heykel bölümüne devam ettim, ama 2 yıl sonra sıkıldım. Asıl istediğim bölüm mimarlık idi ama puanım tutmadı. Çamur mıncıklamaktan sıkılınca yavaş yavaş okulu ekmeye başladım. Müzik okumak istiyordum, Teşvikiye'deki Türk Müziği Devlet Konservatuarına geçtim. Babam orada hoca idi. 1.5 yıl Kani Karaca ile çalıştım, o söylerdi ben de kudüm ile ona eşlik ederdim. Ama bu okulu da bitirmedim. Zaten lise haricinde hiç bir okulu bitirecek kadar disiplinli ve sabırlı olamadım. Ağabeyim ise disiplinli ve sabırlı bir insandır. O girdiği okulları başarıyla bitirdi, Türkiye'ye döndü ve bir orkestra kurdu. Bana da orkestrasında perküsyon çaldırdı.

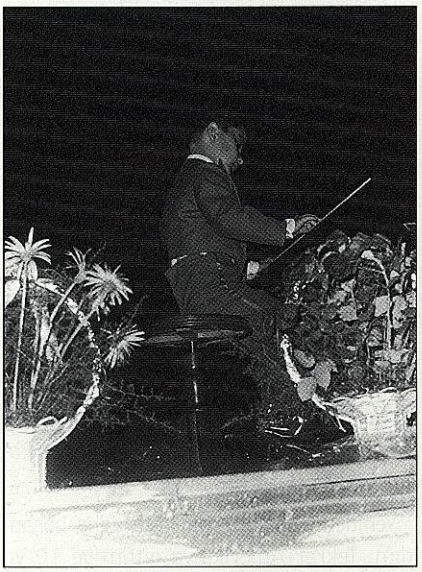

Ali Perret ile karşılaşıyorduk, o zamanlar başında bir bere ile gezerdi, annesinin transdantal meditasyon derneği yararına konser verdik. Zaman zaman Galata Kulesinde çalıyorduk. Erdem Sökmen, Josi Levi, Tahsin Ünüvar ile beraber çalıştık. Ben davul çalıyordum. Sonra bir zamanların ünlü grubu Istanbul Gelişim'de çaldım. Ajda Pekkan'a eşlik ettik. Festivallerde çaldık. 1975 yılında Eurovision seçmelerinde ağabeyim orkestrayı idare ederken ben de perküsyon çaldım. O grupta Onno Tunç ve Cezmi Başeğmez de çalacaktı, Cezmi çok kar yağdığı için Ankara'ya gelemedi. Onun yerine ben çaldım. Semiha Yankı birinci olarak Türkiyeyi temsil etti.

İnsan belli bir kalite seviyesine alışınca bu onun ruhuna ve kanına da işliyor. Müziğin nasıl olması gerektiğini babamdan öğrendim. Bu açıdan çok şanslıydım. Bir görgü okuluna gitmeme gerek kalmadı. Ondan görgü, tarz ve tavır öğrendim. Aynı kaliteyi kendi yaptığım müzikte de yakalamak istedim.

Bir müzisyenle röportaj yapmak hele karşınızdaki bir de jazz müzisyeni ise elinizde harita olmadan uzun bir yolculuğa çıkmak demektir. Siz bir yere gittiğinizi sanırsınız, halbuki yol sizi alıp götürmektedir. Selim Selçuk'u dinlerken ona bir çay içer misin diye sormadığımı unuttum, ancak işinin ehli bir garson yanımıza gelince kısa bir mola verdik. Menemen istemedi, çayla yetindik. İlgimiz biraz sağda solda oturan insanlara ve üstü açık kırmızı renkli bir Mercedes otomobile kaydı. Ama kısa bir aralıktan sonra karşımdaki jazz adamı doğaçlamamızın ana teması olan melodiye döndü, ve yavaş yavaş onun jazz dünyasına nasıl girdiğini öğrendim:

"Bir çok yerde ve kişiyle çaldım, pop da çalıyorduk jazz da çalıyorduk. Jazz kulüplerinde ve Bilsak'ta çaldım. Ali Perret'nin kurduğu Istanbul Jazz Dörtlüsü'nde ben de yer aldım. Saksofonda Danimarkalı Ole Thoger trompetde İmer Demirer ve basta Yaz Baltacıgil ile birlikte çalıyorduk. Istanbul Festivalinde çaldım. Burada Erol Erdinç piyano, Saim Akçıl keman ve Yaz Baltacıgil de bas çalıyordu.

Kısacası herkesle birlikte birşeyler çaldım denebilir. Ama Istanbul Gelişim'in bunlar arasında apayrı bir yeri oldu. Orada Blood Sweat and Tears, Chicago, Sergio Mendes ve Deadato parçaları çalardık. Rahmetli Selçuk Başar elektrik gitar, Uğur Başar elektirik bas, Garo Mafyan keyboard ve sonradan milli damat olan Asım Ekren de davul çalardı. Atilla Şereftuğ ve Erdal Kızılçay ise zaman zaman gruba dahil olurlardı. 1979 yılında Brooklyn Konservatuarı jazz bölümüne gitmeye karar verdim."

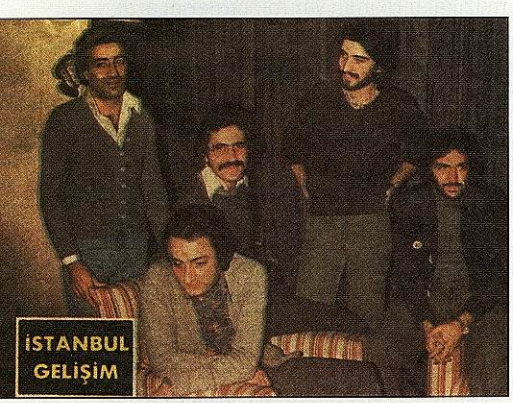

Bir sigara arası verdik, çaylar tazelendi. O yemek istemiyordu ama ben yeni çıkmış olan minik pizzalardan bahsederek onu da günaha çağırdım. Önce direndi, çok kilo aldım diye mazaret üretti. Sonra gardı düştü ve garsona siparişi verdik. Daha sağlıklı olur diye kepekli olanları tercih etti, biz de kaldığımız yerden devam ettik.

"Babamın hayatıma yaptığı katkı büyüktür, beraber çok iyi vakit geçirdik. Onun kendine has bir yaşam tarzı ve kaliteli bir müzik seviyesi vardı, ben de bunlara alıştım. Bunların altı bana birşey ifade etmiyor, hatta müzisyen gibi de gelmiyor. Babamın konserlerini hayranlıkla izlerdim. Bazen ona eşlik ettiğim de olurdu.

İnsan belli bir kalite seviyesine alışınca bu onun ruhuna ve kanına da işliyor. Müziğin nasıl olması gerektiğini babamdan öğrendim. Bu açıdan çok şanslıydım. Bir görgü okuluna gitmeme gerek kalmadı. Ondan görgü, tarz ve tavır öğrendim. Aynı kaliteyi kendi yaptığım müzikte de yakalamak istedim.

Ağabeyimle daha az beraber olduk. O Paris'te okudu ve yaşadı. Ondan da farklı şeyler öğrendim ama hepimiz için ideal olan babamdı ve herkes onu kendi kişiliğinde yorumladı. Ağabeyim işini çok iyi yapar, beraberce çok keyifli çalışmalarımız oldu. Bir de anne ayrı ablamız var, Meral Selçuk, Amerikan Kültür merkezinden emekli oldu..."

Konu döndü dolaştı en merak ettiğim şeye geldi. Ona Türkiye'de bir jazz kulübü işletmenin mümkün olup olmadığını sordum.

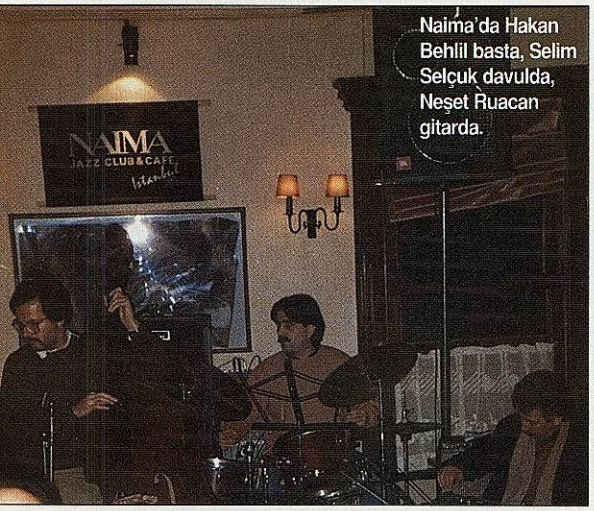

Naima'da Hakan Behlil basta, Selim Selçuk davulda, Neşet Ruacan gitarda.

Bu ülkede asıl eksik olan şey hiçbir karşılık beklemeden müziğe bağlılık ve sevgi. Müziğe ne kadar bağlısın, onu ne kadar seviyorsun, bunu düşünmek lazım. Böyle düşünen ve yaşayan insanların olduğu yerlerde hayat daha farklı yaşanabiliyor.

Gözleri derinlere daldı, kısa bir suskunluk oldu. Arnavutköy sahillerinde yürüyen insanları seyrettik. Onun bu sırada bir yerlere gidip geldiğini hissettim. Yavaşça derinlerden bir yerden döndü ve anlatmaya başladı:

"Sana bir şey söyleyeyim mi? Hesap kitap yaparsan jazz kulübü açamazsın. Benim Naima'yı açma sebebim farklı. 1979'da Amerika'ya gitmiştim. 1982'de döndüm. 1983'de askere gittim, Amerika'dan döner dönmez askerlik yapmak hiç de çekilecek birşey değildi. Bir karar verme aşamasındaydım, Türkiye'de birşeyler yapmak istiyordum ama buradaki müzik ortamı bana yetmedi, ilk eşim Nükhet'ten de ayrılmıştım. Kızımız Roksan yeni doğmuştu. Daha başka bir müzik ortamı yaratmak gerekiyordu. 1987'de işe giriştim, Arnavutköy'deki annemin yeri olan eski tarihi eser bir binayı restore ve renove ettirdim. Doğum günüm olan 7 Ekim 1989'da kulüp açıldı. Jazz'a yakın olmayanlar bilmezler, Naima John Coltrane'in bestelediği ünlü bir ballad'dır. Kulübe bu adı verdim. Jazz tarihinin çok ünlü bir eseri Arnavutköy'de tarihi bir eser olan binada yaratılan jazz kulübünün adı oldu. Güzel bir ortam ile jazz birleşince çok güzel bir sonuç çıktı. Yerli, yabancı bir çok müzisyen gelip bu kulüpte çaldı. Jazz dolu günler yaşadık. Üç aylık programlar yapıyorduk, on günde bir program değişiyordu. Pek çok önemli isim Naima'da çalıyordu. Her şey iyi gidiyordu ama 1991'de körfez krizi çıktıktan bir süre sonra kulübü kapatıp New York'a gittim.

Bir sessizlik daha oldu. Naima ile birlikte onun da içinde bir şeyler öldüğünü hissettim. Ama her bitiş aslında bir başka şeyin başlangıcı olur ve hayat sürer gider. Selim Selçuk için de böyle olduğunu o konuşmaya tekrar başlayınca öğrendim:

"Yeniden evlendim, bir kere daha boşandım. Tekrar Amerika'ya gittim ve 10 yıl kaldım. New York'ta Mannes müzik okuluna 3-4 sömestir devam ettim. Billy Heart ve Kenwood Dennard, Jeff Andrews hocalarım oldu. Çok keyifli bir dönem geçirdim. Davul, midi, jazz teorisi, armoni, jazz tarihi, ensemble çalma, kompozisyon dersleri aldım. Ama sonunda bir kere daha sıkılarak okulu bıraktım. Jam sessionlarda, jazz kulüplerinde çaldım. Şunu gördüm; Amerika'da müzisyenler çok tutucu, jazz müzisyeni olarak para kazanabilmek için ya siyah ya da yahudi olacaksın.

Bir de Wynton Marsalis tipi jazz yapanlar var, klasik müzik tavrı gibi, bu benim içimi bayıyor. Rock audition'lara katılmaya başladım, değişik rock gruplarında ve kulüplerinde çaldım. Amerika'da çalışmaya yılmadan devam etmek lazım. Orada herkes birgün keşfedilmeyi bekliyor. Ama çoğu zaman o gün de hiç gelmiyor. Birgün Güney Koreliler ile tanıştım, adamlar beni sevdi. Kulüpleri de vardı, orada davul çaldım. Günde 6 saat her gece çalıyordum. Ayda bir gün iznimiz vardı. Pop müzik, rock müziği aklına ne geliyorsa çaldım. Koreliler kulüplerine çok büyük paralar dökürüyorlardı. Aralarına pek yabancı almazlar ama beni sevdiler ve benimsediler. Bu şekilde 3.5 yıl çalıştık. Onların değişik kulüplerinde çaldım. Bu arada onların dillerini de çat pat öğrenmeye başladım. Onlarla beraber gittiğimiz Kore lokantalarda artık sipariş verebiliyordum.

Mesela 'No Zu Ye Loo' 'sen çok özel güzelsin' demektir. Koreli kadınlar gerçekten de çok özel güzeller. Bu sözü onların gözlerinin içine bakarak söylüyorsun.

Bir yandan da bilgisayarlar ve kayıt dünyasına ilgi duymaya başladım. Digital recording ve sequencing öğrendim. Şarkıcı ve gruplara demolar ve kasetler kaydettim. Şimdi de dance ve tekno müziklerden hoşlanıyorum."

Çay faslı bitmişti, birer kahve söyledik, ikimiz de şekersiz çay içmekle beraber minik acıbadem kurabiyelerinden tattık. Yan masada oturan güzel hanımlar dikkatimi çekti, Kore dilindeki sihirli cümleyi hatırlamak için notlarıma baktım. Gülmeye başladık, Türkçesi kulağa daha hoş geliyor dedim. O benim beceriksiz telaffuzumu düzeltmeye çalıştı. Arnavutköy'ün ne kadar güzel bir mahalle olduğunu konuşurken söz Türkiye'nin güzelliğine ve bu ülkede yaşamanın dayanılmaz hafifliğine geldi:

"Amerika'daki hayatımı bırakıp tekrar buraya döndüm, ama doğrusu moralim bozuldu. Acaba dönmekle iyi birşey yaptım mı diye düşünüyorum. Kızımı, annemi, ailemi özlemiştim. Ben buraya bir nefes almak ve endişesiz bir süre geçirmek için geldim. Ama görüyorum ki herşey belirsiz. Bakarsın Amerika'ya tekrar dönebilirim, ama belli olmaz, kalışım uzayabilir de.

Bu ülkede herkesin bir iş endişesi var. Ama bana göre bir müzisyenin öncelikle müzikle ilgilenmesi ve müzik üretmesi lazım. Amerika'da insanlar müziği karşılıksız olarak seviyorlar ve okullar her zaman yeni yeni müzisyenler yetiştiriyor. Burada ise herkes farklı. Türkiye'de herkes bir isim olma peşinde. Albüm yapamayanlar yapabilenlere kızıyorlar. Ama biliyor musun asıl önemli olan şeyler farklı. Bu ülkede asıl eksik olan şey hiçbir karşılık beklemeden müziğe bağlılık ve sevgi. Müziğe ne kadar bağlısın, onu ne kadar seviyorsun, bunu düşünmek lazım. Böyle düşünen ve yaşayan insanların olduğu yerlerde hayat daha farklı yaşanabiliyor. Kim istemez ki albüm yapmayı? Ama önce şunun sorulması gerek. Bir müzikal birikimin var mı, birilerini ardından sürüklüyebiliyor musun? Tüm bunlar aslında bir bütün. Bizim müzisyenler yaptıkları müziğin kendisi hakkında endişe duymuyorlar. Tek ardında koştukları şey şan, şöhret, bir isim yapabilmek, daimi bir iş edinebilmek. Bunlar bana ters geliyor. Kısacası Türkiye'de müziğin kendisi yok, bir endişe olarak. New York'da en önemli şey, hasta olmamak ve kiranı ödeyebilmektir. Bunları sağladıktan sonra müziğe ne kadar girebildiğin, ne kadar çalabildiğin önemlidir. Bir örnek vermek

istiyorum. Bakıyorum Türkiye'de yeni alınmış ambulanslar var, ama onları doğru dürüst kullanacak adamlar yok. Ambülans gecikiyor, içinden doktor yerine hademe çıkıyor. Vatandaş hastanın yardıma koşuyor. Jazz için de bu geçerli. Türkiye'de her türlü enstrüman var, iyi, teknik donanımlı stüdyo var, ama işin özü yok. Bu çok dikkatimi çekti.

Onun düşüncelerine katıldığım yönler de vardı, katılmadıklarım da. Kendisine onları sohbetimiz çerçevesinde ifade ettim ancak yazacağım yazıda sadece kendisinin düşüncelerinin yer alacağını söyledim. Bu tip sohbetlerin en basit ama cevaplanması en zor olan sorusuna sıra geldi:

"Jazz nedir diye soruyorsun. Bak, bana göre jazz bir yaşam tarzıdır. İnsan aslında ne yaşarsa onu çalar. Aslında bu tüm sanat dalları için geçerli bir kavram. Sanatın hiç bir şekli yaşadığından soyutlanamaz. Yaşarken bir tecrübe, bir birikim ediniyorsun. Şunu da belirtmek lazım, hayata ne vermişsen onu alabiliyorsun. Bir insanın kendi birikimini ne zaman nasıl ifade edeceği de bilinmiyor. Bunlar her zaman kişiye göre değişebilen şeyler. Ama asıl önemli olan samimiyet. Bir çocuk gibi beklentisiz ve karşılıksız olarak bir şeyleri sevebilmek. İşte benim için jazz bu. Ne başı var ne de ucu.

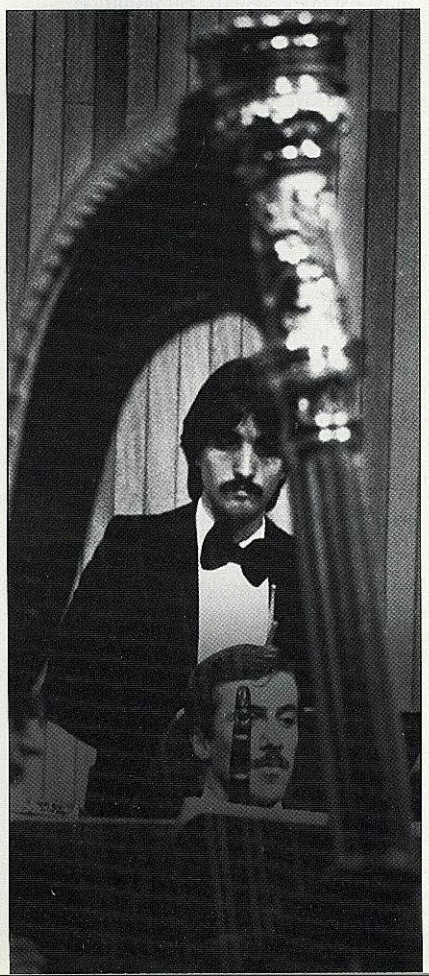

En çok dinlediğim müzisyenleri John Coltrane ve Miles Davis, Mike Stern. Keith Jarrett triosunu da çok seviyordum. Elvin Jones top favori davulcum. Jack deJonetthe de öyle, Tony Williams da. Ne zaman bir müzisyen ilginç birşey çalsa ilgilenirim. Ama günümüzün yeni müzisyenler de eskiler gibi çalıyorlar. Aslında duyulan müziğin insana ne zaman ilginç ve hoş gelebildiğini de bilmiyorum. Bazen uzun zaman jazz kulüplerine uğramadığım da oluyor.

Ama jazz müzisyeni tarzı tavır ve giyim gibi şeylerin bana empoze edilmesinden hoşlanmıyorum. Jazz müzisyeni denen insan her zaman kendi içinden geldiği gibi davranmalı. Hiçbir şeye göre de davranmamalı. Dahası var, müzisyen bir güvence içinde de olmamalı. Rahatlamış gevşemiş bir çalgıcı iyi birşey değil.

Konuşma bizi jazz'ın geleceği konusundaki düşüncelerine getirmişti, ben ondan daha kesin bir şeyler duyacağımı düşünürken beklemediğim bir cevap aldım:

"Jazz'ın geleceği hakkında kehanette bulunamıyorum. Genelde gelecek hakkında çok az şey biliyoruz. Kim bilir, belki de önümüzdeki günlerde yeni bir savaş çıkacak. Belki daha da yeni elektronik aletler yapılacak ve jazz müziği onlarla da çalınacak. Ama değişmeyen birşey olacak. Gene eskiden olduğu gibi kim ne hayatında ne yaşarsa müziğinde de onu çalacak. Kanı müzikle akan, çekinmeden araştıran, yeniliklerden korkmayan müzisyenler geleceğin jazz'ını kendilerine göre yaratacaklar. Bana göre bir jazz müzisyeni için korkutucu şey bir çarka girmek ve onun parçası olmaktır. Birşeylere itilmek, bir güvence aramak, bir güç peşinde koşmak, sosyal statü elde etmek istemek, tüm bunlar bir müzisyenin bağımsızlığını özgürlüğünü yok eden şeyler. Hesap verme endişesi beraberinde kuralları ve yasaları getirir. Bunun ise jazz'la ilgisi yok. Jazz müziğini okullarda öğretirken onun kurallarını da öğretirler, ama okul bitince öğrencilerden bunları unutup müzik yapmaları istenir.

Bence Türkiye'de jazz adına birşeyler olmamasının asıl sebebi müzisyenlerin özgürlüklerinden vazgeçmeleri ve toplumun kurallarına uymaya çalışmalarıdır.

Yanlız kalmayı göze alamayan hür olamaz. Hür olamayınca da değil jazz, hiçbir müzik olmaz. Rock da bir hayat tarzıdır, onu da yapabilmek için yaşaman gerekir.

Onu dinlerken ben kendi hayatımı nasıl yaşadığımı düşündüm. Nelerin peşinde koşmak zorunda olduğumu aklımdan geçirdim, herşeyin para kazanabilme becerisi ile değerlendirildiği bir toplum yaşamında keyfim için yazı yazabilmenin bile ne büyük zenginlik olduğunu farkettim. Sonra ona Türkiye'de para kazanmayı umup ummadığını sordum, bu soruya hazırlıklı olduğu belliydi:

"Jazz nedir diye soruyorsun. Bana göre jazz bir yaşam tarzıdır. İnsan aslında ne yaşarsa onu çalar. Sanatın hiç bir şekli yaşadığından soyutlanamaz. Yaşarken bir tecrübe, bir birikim ediniyorsun, hayata ne vermişsen onu alabiliyorsun.

"Para kazanmayı umuyor muyum, bilmiyorum. Türkiye için ilk projem sigara alabilecek ve şu biraz ilerideki Huzur restoranda yemek yiyebilecek kadar parayı kazanabilmek. Annemle kalıyorum, orada yemek yatak bedava, başka paraya ihtiyacım yok.

Bir de özürlü çocuklara ders vermek istiyorum. Türk TV'lerinde izlediğim pop starlara çalacak davulcu yetiştirmek istemiyorum. Özürlü çocuklar ise sadece karşılıksız olarak mutlu olmayı talep ederler. Ben de onlarla çalışmak ve burada geçireceğim vakitte mutlu olmak istiyorum."

Garsondan hesabı istedim, onu ben ağırlamış olmak istiyordum. Ancak garson 'hesap tamam efendim' dedi, Selim bir ara kalkıp içeri gittiğini hatırladım, kaşla göz arasında yediğim menemen onun ikramı olmuştu. İtiraz etmeyi düşündüm, ama burası onun mahallesiydi, o bir zamanlar burada Naima gibi bir yeri açmış ve yaşatmış bir insandı, Arnavutköy'ün yerlisi idi. Ben ise ondan farklı düşünen bir yabancı. Garson yüzüme bile bakmadı. Kalktık, vedalaşırken ona hem teşekkür ettim hem de bizim ülkemiz gibi bir yerde seçmiş olduğu yolda başarılar diledim. Kipling'in şiirinde bahsettiği insandı o, az seçilen yoldan yürüyen ve yanlız kalabilmeyi göze alabildiği için özgür kalabilen. Bu özgürlüğün bedelini ödemeye devam edecekti.

Engin A...iz

Albümlerinden Nefret Eden Piyanist RUBALCABA

Bu yaz İstanbul Jazz Festivali'nde, biri, üçlüsüyle "Küba Jazz'ı Gecesi", diğeri de Chick Corea düeti olmak üzere iki konser veren, son yılların en yetenekli müzisyenlerinden biri olan Kübalı piyanist Gonzalo Rubalcaba ile ilk konseri öncesi kuliste bir röportaj yaptım. Aslında 'yaptık' demek daha doğru olacak. Sadece ikimizin olacağını varsaydığım bu sohbette başkaları da vardı. Ama fena da olmadı. Katılanlar arasındaki İsrailli radyocu Danny Karpel, bu yazının sonunda yeralan iki sorusuyla röportaja zenginlik kattı.

Seda Binbaşgil
esintiler@turk.net

Gonzalo Rubalcaba tam zamanında içeriye girdiğinde, onun diğer jazz'cılardan genelde Amerikalılar'dan- ne kadar farklı bir dış görünüşü olduğunu düşündüm. Sporla hatta belki vücut geliştirmeyle yakından ilgilendiğini sergileyen bir üçgen vücut ve abartısız ama bakımlı, tertemiz bir giyim. Bir saat sonra sahnede ise, çoğu zaman yaptığı gibi pantalonunun üstüne çıkardığı pırıl pırıl kolalı uzun beyaz gömleği... Giyiminden cevaplarına, sorulara reaksiyonuna hatta konserde çalışına kadar çok disiplinli, prensip sahibi biri olduğu hemen anlaşılıyor. Sizin de okurken hemen yakalayacağınız gibi çok açık sözlü ve dürüstçe yaklaşıyor sorulara.

Sizi ilk kez, Jazz tarihinin en güzel standartlarından birini, piyanoda yorumlarken dinledim. Doğaçlamadaki hakimiyetinize, kıvraklığınıza ve herşeyden önce şiirselliğinize tanık olduğum, Caravan'ın yorumuydu. Bu mükemmel yorumu duyduğum zaman, çıkardığınız tüm albümleri almaya karar vermiştim. Ama geçen sene Charlie Haden'la çıkarmış olduğunuz "Nocturne" isimli albümünüz beni açıkçası epey şaşırttı. Bu albümde Meksika ve Küba boleroları çalıyorsunuz. Fakat, bu sefer parçaları, doğaçlamaya çok müsait yapıları olmasına rağmen, orijinallerine sadık kalarak çalıyorsunuz sanki. Neden böyle bir karar verdiniz bu albüm için?

Öncelikle armoniyi biraz değiştirdik hatta bayağı değiştirdik bile diyebilirim. 'Nocturne'de çaldığımız parçaların orijinal halini pek bilen yoktur. Kendimize ilk sorduğumuz soru bu müzikle neler yapabileceğimizdi. Aslında hiçbir şeyi değiştirmesek bile orijinal halleriyle de çok güzeldi hepsi. Ama ben armonisini olduğu gibi değiştirmeye karar verdim. Amaç müzisyenlere doğaçlama yapabilmeleri için boşluklar bırakmaktı ve bu tip müzik değişikliğe açık bir müziktir (Tabi benim kasdettiğim değişiklikler bu asgari değişiklikler değildi, benim aradığım tat, daha evvel sözettiğim 'Caravan' veya 'Besame Mucho' hatta 'Imagine'deki cesur, arayışlardan yorulmayan yorumuydu. Çok sevdiğimiz o me-

lodileri zaman zaman şöyle bir hissettiren, ama daha biz tadına varamadan uzaklaşan, çoğunlukla özlettirmek için elinden geleni yapan, nerdeyse acımasız diyebileceğim doğaçlamalarıydı). Mesela bazı tarz müzikler, örneğin folklorik müzik hiç değişiklik kabul etmez, son derece kapalıdır. Ama 'Nocturne'de müziklerini çaldığımız Meksikalı, Kübalı besteciler vizyonu olan, zamanlarının ötesinde müzisyenlerdi ve herkesin erişebileceği müzikler besteledi. Herkes bu parçaları değişik bir armoni, melodi veya tempoda çalabilir. Aynı zamanda Charlie bir de keman koymak istedi gruba, bu onun fikriydi benim değil. Ben daha evvel Küba'da bolero çalan hiçbir grupta bunu görmemiştim. Başlangıçta bana çok garip geldi. Ama provalarda beraber çalmaya başlayınca çok hoşuma gitti doğrusu, çok iyi dengelemişti müziği keman, mükemmel olmuştu.

Benim albümlerime gelince ben hiçbir zaman canlı çaldığım zamanlardaki kadar iyi çalamam stüdyo kayıtlarında. Stüdyoda çalmak benim için her zaman feci bir tecrübe olmuştur. Bir albüm çıkardığınızda önce onu stüdyoda kaydedersiniz ve sonra turnelere çıkarsınız. 2-3 ay turnede çaldıktan sonra o albümdeki parçaları stüdyodaki kaydından çok daha iyi çalmaya başlarsınız. Bu albümde de başımıza gelen bu oldu. Geçenlerde İstanbul'a gelip çaldığımızda (bu yıl 27 Nisan'da İş Kuleleri'nde verdiği konserden bahsediyor) ortaya çıkan müzik albümdekinden çok daha iyiydi. Ama yine de iyi bir albüm yaptık, romantik, adeta sihirli bir havası var. Fakat şu anda çaldığımız 'Nocturne' ile CD deki 'Nocturne'ü kıyaslayamazsınız bile. Şu anda bence çok farklı, çok daha iyi bir seviyede çalıyoruz artık. Tenor saksofoncu David Sanchez'i ele alalım mesela. Kendisi şu anda albümdekinden çok daha fazla bir özgüvenle çalıyor. Charlie de öyle, o da şimdi daha rahat çalıyor. Çünkü daha evvel bu müziğe aşina değildi. Bu parçalarla tanışması benim aracılığımla oldu. O albümü olması gerekenden çok daha erken bir zamanda yapmış olduk. Nocturne'ü aslında bir daha kaydetmeyi çok isterim ama canlı olarak, stüdyoda değil, bu haliyle hoş değil. Aslında sırf bu albümü değil, tüm albümlerimi aynı şekilde bir daha kaydetmek isterim. 'Supernova'yı ele alalım mesela, bu gece çalacağım parçaların bulunduğu albüm. Bu albümden daha şimdiden nefret ediyorum, üstelik bir de, konserden sonra bu beğenmediğim albümü dinleyiciler için imzalamak durumunda kalacağım (Açık sözlülüğünden ve dürüstlüğünden bahsetmiştim Rubalcaba'nın ama şimdi siz açık sözlü olun lütfen, böyle bir itiraf beklemiş miydiniz?).

Benim için en önemli şey müzikte dürüst olmaktır. Eğer çaldığınıza inanmazsanız, sizi dinlemek için konserinize gelenleri de ikna edemezsiniz. Benim çaldıklarımı beğenip beğenmemek size kalmıştır.

Bir yerde okuduğuma göre, solo piyano için klasik müzik bestelerinden oluşan bir albüm yapmayı planlıyormuşsunuz ve şöyle diyorsunuz bu konuda: "Eserler 19 & 20ci yüzyıl Kübalı bestecilere ait olacak, 2001 yılı böyle bir proje için iyi bir zamanlama. Bu aynı zamanda gerçekleştirmeyi çok istediğim bir misyon". Bu projeniz şimdi hangi safhada?

Projenin üstünde çalışıyorum. Ama maalesef bu projeye başlayabilmek oldukça zor. Çünkü dünyanın çeşitli yerlerinde değişik kişilere verdiğim sözler var. Bunlardan vazgeçmek de olmaz. Bu nedenle prova yapmak, çalışmak için çok az zamanım var. Bu projeye başlamak herhalde bir yılımı daha alacak. Çünkü ortaya amatörce bir iş çıkarmak istemiyorum. Çok güzel bir müzik bu. Proje kapsamındaki parçalar,19.yüzyılın sonlarıyla 20.yüzyılın başında yaşamış olan Kübalı çok usta bestecilerin sanat şaheserleri diyebilirim. Ve bu müzik Bartok, Stravinsky, Debussy gibi bestecilerin eserlerine eşdeğer bir müziktir, ama bu bestecileri tanıyan çok yoktur. Bu bizim müziğimiz, melodisiyle, sözleriyle... Amerika ve Avrupa etkileri de taşır. Ama ortaya çıkan eser Küba'ya özgüdür. Dolayısıyla bu müzikleri derleyip insanlara Küba piyanosu ile ilgili bir spektrum sunmak iyi bir fikir, sadece piyano için yazılmış eserler bunlar. Bir bakıma insanlar müziğin farklı bir dinamiğini duymuş olacaklar, sadece Küba'dan da değil Latin Amerika'dan. Çünkü insanların aklına Küba müziği denince, Salsa, Celia Cruz, ne bileyim bunlar geliyor işte. Kübalılar dansetmeyi severler tabi, ama bazen düşünebilirler de, kararlar alırlar, yanlış yaparlar, ağlayabilirler, dansedebilirler, ne bileyim normal insanlar nasıl davranırlarsa öyle davranırlar işte. Aynı zamanda entel-

lektüel sanat da yaparlar, dans, resim. İşte 'Nocturne'ü önemli bir albüm olarak görmemiz de bu nedenle bir bakıma. Çünkü insanlar bu albüm sayesinde Küba ve Meksika'nın başka bir yüzünü de görme imkanına kavuştular, sadece Mariachi, Pop veya Rock parçalarını dinlemekten yorulmuşlardı. Halbuki eski zamanların müziği projemde söz konusu olan bazen soruyorlar, bolerolarla Amerikan standartları/ballad'ları arasındaki ilişki nedir diye. İki müzik de aynı çünkü 50'lerde ve 60'larda Kübalı ve Amerikalı müzisyenler çok içiçelerdi. Bu sıkı iletişim her iki taraftan bazı unsurları müziklerinde kullanmalarına yol açtı. Sonuçta şu var: ballad'lar Amerikan tarzı, bolerolar da çok Kübalı, ama neredeyse aynı armoniler kullanılmış her iki tür müzikte de fakat farklı bir yapıda, şarkı sözleri de aynı. Her iki taraf da "aşk"ı anlatır. Evrensel birşey anlayacağınız *(Rubalcaba, büyüdüğü toprakların müziğini 'gerçek yüzü' ile dünyaya tanıtmaya baş koymuş. Her soruyu yaptığı gibi bunu da cevaplarken yüzünü bir ciddiyet kapladı ama bir şey daha, projeyi elinde olmadan geciktirmenin verdiği sıkıntı, o da farkediliyordu yüzünde).*

Bu festivalde iki konser vereceksiniz: Biri başçı Carlos Henriquez ve davulcu Ignacio Berroa ile "Küba Jazz'ı Gecesi", diğeri de Chick Corea ile bir piyano düeti. Her iki konserin programı hakkında bizi bilgilendirebilir misiniz? "Küba Jazz'ı Gecesi"nde 'Nocturne'deki gibi orijinal Küba melodileri mi çalacaksınız yoksa kendi kompozisyonlarınızı mı? Ya, Corea ile olan düetiniz, doğaçlama mı çalacaksınız?

Chick Corea ile ilk düetimiz 1991 ve 92 yıllarına rastlar. Japonya'da 'Fuji Dağı Jazz Festivali'nde, sonra başka nerelerde çaldık hatırlamayamıyorum ama, geçen sene Avrupa'da, özellikle Almanya'da birlikte beş konserimiz oldu. Sonra Ekim veya Kasım'da iki gece New York'ta Blue Note'da çaldık. Chick'in 60.yaşgünü nedeniyle, eğer doğru hatırlıyorsam. Biz bu düetler için kolay bir yol seçtik, zaten hiçbir şeyi komplike yapmak istemiyoruz, sahneye çıkıyoruz ve çalıyoruz, doğaçlama, spontan. Bazen iki veya üç parça seçiyoruz. Mesela Monk'tan bir parça veya Ellington'dan, konser sonunda mesela Chick'in popüler güzel parçası Spain'i çalıyoruz. Avrupa'daki programımızın aynısını mı burada yaparız bilmiyorum, ama eğer yaparsak, akış şöyle oluyor: Önce iki, üç parçayı beraber çalıyoruz. Sonra ben tek başıma çalıyorum. Konserin ikinci yarısında ise bu defa Chick tek başına çalıyor, konserin sonuna doğru yine beraber çalıyoruz ve o zaman belki yine doğaçlama, belki 'Spain', belki başka birşey çalarız, bilmiyorum *(Burada keşke en sonunda 'Caravan'ı çalsalar diye içimden geçirmiştim ve çaldı!).*

Herbie Hancock gibi başka önemli piyanistlerle de düet yaptığınızı biliyorum. Konserden evvel beraber prova yapmak için zaman bulabiliyor musunuz? Ve böyle önemli piyanistlerle düet yapmak diğer formatlarda çalmayla –mesela trio'yla kıyaslandığında ne gibi farklılıklar ortaya çıkıyor? Düet yapmak daha mı zor, değişik özellikler, yetenekler, tecrübeler mi gerektiriyor?

Bilmem. Böyle bir teklif geldiğinde ilk baktığım şey benzerliklerimizin olup olmadığıdır. Eğer benzer şeyleri paylaşmıyorsak teklifi kabul etmem. Ama 1-1.5 saat sahnede beraber çalacak kadar bir benzerlik bulursam , o zaman tamam, yaparım, benzerlikten kasdim de sadece müzikal açıdan değil, insani yönden bir benzerlikten de bahsediyorum. Kimyasal bir benzerlik yoksa olmaz. Bir de ben yarıştan falan hazzetmem. Bazen konsere gelenler bunu bir yarışma gibi görüyorlar, oysa bu bir yolculuk, sanırım biz Chick'le bu ruh beraberliğini Almanya'da bulduk ve konser bittiğinde Chick çok memnun kalmıştı. Bir nevi kendimizi aştık, çok rahattık, yaptığımızdan emindik ve insanlar çok sevdi. Umarım aynı şeyler yarın burada da olur.

Amerika'daki ilk konserinizi 1993 yılında Lincoln Center'da başçı Ron Carter'la beraber verdiniz, sanıyorum. O konserde harikalar yarattığınızı okudum ve sonraları adınızın geçtiği hemen her yerde bu başarılı performansın da hep bahsi edildi. Kariyerinizde çığır açan bu konserle ilgili neler söyleyeceksiniz?

'Şımarık biri' izlenimini bırakmak istemem ama birşey söylemek istiyorum: insanların sizi ve müziğinizi bilmesi, tanıması çok hoş bir şey, fakat, bu tarz bir popülarite ve üne ben çok önem vermem. Önem verdiğim tek şey yanlışlarımı düzeltebilmektir.

Ama o konser sayesinde ilk kez Amerika'da tanındınız.

Evet, ama, Amerika'da. Amerika'yı bilirsiniz, herşey kocamandır, bazen kocaman ve iyi, ama bazen de kocaman ve kötü. Ama elbette benim için çok güzel ve önemli bir andı. Çünkü o sayede dünyanın dört bir yanındaki insanlar müziğimi ve ismimi duydular ve benimle irtibata geçtiler. Ondan önce ise Dizzy Gillespie ve Charlie Haden benim için çok uğraştılar. Dünya çapında hem de, insanlara beni anlattılar. Önce Dizzy, Dizzy, benim müthiş reklamımı yaptı. Sonra da Charlie, Küba'daki bir konserimi kaydetmiş ve New York'taki Blue Note ofisindeki insanlara dinletmişti. Sonra onları, beni dinlemeleri için Küba'ya gelmeye ve akabinde de benle bir kontrat yapmaları için ikna etti. Bunu hiç unutmayacağım. Bazen şu da olabiliyor, ismin acayip büyüyebiliyor ama isminle müziğin aynı seviyede olmayabiliyor. Her zaman ün ve popülaritenin yaptığın müziğe bağlı olmadığını söylerim. Bu başka şeylere de bağlıdır. Sonuçta iyi bir promosyonla beraber iyi bir müzik de lazımdır, daha ileri gidersek, benle çalan müzisyenlerin de iyi olması gerekir. Çünkü onlar için de epey para ödüyorum.

Benim sorularım için çaldığım zamana artık burada haklı olarak müdahale edildi. Zaman daraldığından bir sonraki soru soruldu bekletmeden:

'Parçalarınızı dinleyiciye göre mi seçersiniz yoksa ne istiyorsanız onu mu çalarsınız?' Bu soru sahibinin ağzından çıkar çıkmaz, Rubalcaba'nın yaramaz bir çocuğu andıran çilli yüzü asıldı. Adeta 'böyle bir soruyu bana nasıl sorarsanız, cevap sizce belli değil mi?' der gibiydi ifadesi. Sert diyebileceğim bir tonla cevabına başladı:

Ben her zaman, hiçbir ödün vermeden ne istersem onu çalarım, belki de benim problemim bu. Bana kim veya hangi şirket, ne derse desin -şunu yaparsan plakların daha iyi satar gibisinden tavsiyeler de dahil- ben yine de kendi bildiğimi yaparım. Benim için en önemli şey müzikte dürüst olmaktır.

Eğer çaldığınıza inanmazsanız, sizi dinlemek için konserinize gelenleri de ikna edemezsiniz. Benim çaldıklarımı beğenip beğenmemek size kalmıştır. Ama bir şeyi gözardı edemezsiniz, ben ne yaparsam kaliteli yaparım, çünkü iyi olan şeyle sizin beğendiğiniz şey arasında bir ilişki yoktur. Muazzam bir sanat eseridir belki ama siz sevmeyebilirsiniz. Bu mümkündür. Kısaca çalarken, bestelerken, programıma veya albümüme parça seçerken veya prova yaparken, ne olursa olsun her zaman beni mutlu edeni, bana daha da büyüyebilmem için fırsat veren müziği seçmişimdir her zaman. Hiç ödün vermeden. Geleneklere çok saygım vardır. Ben geleneksel Küba müziği ile hep içiçe olmuş bir aileden geliyorum ve bundan çok memnunum. Çok şanslıyım çünkü büyürken hep iyi müzisyenler ve iyi müzikler dinledim. Her tarz kaliteli Küba müziği dinleme şansım oldu; dans, foklor ve diğer türleri. O zamanlar 4-7 yaşlarında bunun ne kadar önemli olduğunu idrak edememiştim ama 17-20 yaşıma gelince ne kadar kuvvetli bir müzikal altyapım olduğunu farkettim. Her stildeki Küba müziğini, tüm geleneksel kompozisyonları çalabildiğim gibi başka müzikler de bana yabancı gelmiyordu. Jazz ve klasik müzik gibi. Ailemden de çok önemli dersler aldığımı söyleyebilirim. Çaldığım müziğe dürüstçe yaklaşmayı ve moda akımlara itibar etmemeyi onlardan öğrendim. Bir nevi kız arkadaşını veya evleneceğin kızı seçerken yaptığın gibi. Seni olduğun gibi sevmeleri gerekir. Çünkü başkasına kendini beğendirmek için değişemezsin. Sen sensindir çünkü. İşte, ben de buyum!

Konu açılmışken, evli misiniz?

Evet 17 yıldır ve 3 çocuğum var.

Yıllar evvel ilk dünyaya açıldığınızdaki gencecik piyanistle şimdiki usta arasında ne gibi farklar var? Gonzalo Rubalcaba, bu konumuna gelirken hangi evrelerden geçti?

Her zaman pek çok seçeneği olan insan, az seçeneği olandan daha iyidir derim. İlk yıllardaki en büyük problemlerimden biri çok teknik bir şekilde çalmamdı. Çünkü çok kuvvetli bir okulda eğitimimi almıştım ve müzik benim için müthiş bir tutkuydu. 17-18 yaşındaysanız, sizi dinleyenlere neler yapabileceğinizi göstermek, bir nevi ustalığınızı kanıtlamak istersiniz. Bu normaldir. Benim, o günden bugüne, yani 12-15 yıl boyunca öğrendiğim en önemli şey tüm bildiklerimi, tecrübemi nasıl dengeli bir şekilde kullanacağım olmuştur. Soğukkanlı bir şekilde, kendine güvenerek, zamanım olduğunu idrak ederek. Böyle yaparsanız, kendinizi de iyi hissedersiniz. Çünkü artık "bir şeyler kanıtlama" endişesinden kurtulmuş, "bir şeyler verme" aşamasına gelmişsinizdir. Sanırım geçtiğim esas evre bu olmuştur.

Başka bir piyanistle düet yaparken izleyicilerin farketmediği, sadece piyanoyu çalan o iki kişinin arasında geçen ve sadece onların hissettiği hangi anlar vardır? Bunları –özellikle Chick Corea ile sizin aranızda olanları- bizimle paylaşabilir misiniz?

Her zaman böyle şeyler olur, tek bizim bildiğimiz şeyler, bilemiyorum, bilemiyorum. Chick komik biridir. En heyecanlısı sahnede ne olacağını hiçbir zaman kestirememizdir. Dolayısıyla kendimizi hep yeni bir şeyler beklerken buluruz. Bazen sinirli oluruz, bazen de çok heyecanlı, hiç bir zaman ne yapacağımızı bilmeyiz. Ama her zaman birşey olur. Bitirdiğimizde, bir kapı kapanmış olur ve sonraki konser tamamen farklı bir yolculuğa başlangıçtır artık. Sanırım ben Chick'i , Chick de beni kamçılıyor. Bu da beraber çalmamız için en güçlü neden. Yaptığımız şey, sürekli birbirimize yeni bir şey vermek ve verdiğimize cevap beklemek. Durmadan böyle bir oyun oynuyoruz sahnede. İzleyenleri bilmem ama biz çok eğleniyoruz. Ama sanırım onlar da eğleniyor, sahnede herşey net ve tertemiz olunca onlar da bizim bu havamıza, duygularımıza ortak olabiliyorlar. Bu işin bir parçası oluyor hatta katkıda bulunuyorlar. Sanırım Chick Corea da benim gibi düşünüyor çünkü bazen bu konuda konuşuruz . Onu henüz burada görmedim. Sanırım bu akşamüstü ben trio'mla 'soundcheck' yaparken geldi. Son çaldığımızda ise geçen yıl Kasım ayıydı. O tarihten beri ne çaldık ne de prova yaptık onunla. Konserden evvel yarın öğleden sonra biraz çalarız herhalde.

Yazımın başında bahsettiğim İsrailli radyocu Danny Karpel'in sorduğu bu iki soruyla Gonzalo Rubalcaba'nın bizlere ayırdığı yarım saat dolmuştu. Sempatik piyanistten bu kadar kısa sürede ayrılmak açıkçası hiç tatmin edici değildi. Laf olsun diye konuşan biri değildi Rubalcaba. Hemen her Kübalı gibi çok iyi eğitim görmüş, müzik dışında da bir sürü ilgi alanı olduğu her halinden belli ilginç biriydi. Ama çok da karalar bağlamamak lazımdı, ne de olsa bizi Gonzalo'lu iki muhteşem gün daha bekliyordu ve tahminlerimde yanılmadım. Bu yılki İstanbul Jazz Festivali'ndeki 'En Muhteşem Konser Özel Ödülümü', Esbjörn Svensson Trio ile paylaşan Gonzalo Rubalcaba oldu!

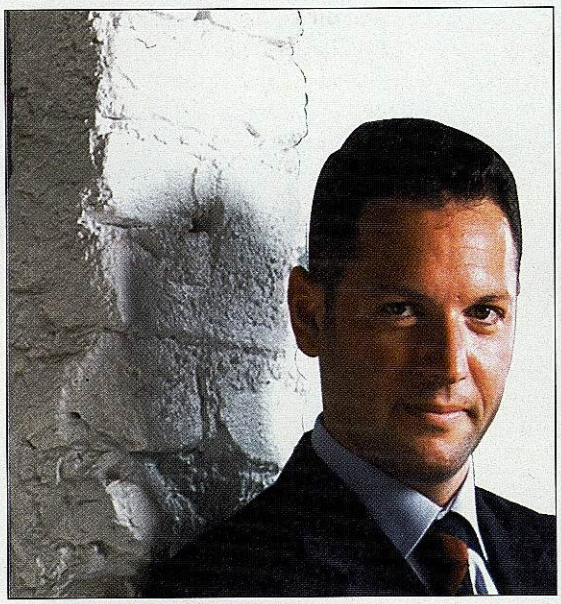

Volkan Hürsever İle Bir elma çekirdeği üzerine

Boğaziçi Üniversitesi mezunlar derneğinde buluşalım dediğimde Volkan'ın orayı daha bilip bilmediğini bilmiyordum. Biraz geciktiğim randevumuza vardığımda ona, onu sahnede keyifle izlerken hep merak ettiğim şey olan burcunu sordum.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Haziran ayında doğmuşum, hayır, ikizler değil yengeç burcuyum. Yengeçler hakkında birşey biliyor musun?

Ona bu burcun insanlarının sert dış görünüşlerinin aksine hassas insanlar olduklarını, ve sertliklerinin tıpkı bir yengeçin dış kabuğuna benzediğini söyledim. Nasıl sert dış kabuk yengeçin çok yumuşak ve lezzetli olan etini dış tehlikelerden korursa sert dış görünüş de bir yengeç burcunun hassas iç dünyasını kötü etkilerden korur diye ilave ettim. Yaptığım tarif sanırım kendi iç dünyasına uyuyordu ki sözleriyle teyid etti:

Doğru, ben aynen anlattığın tarife uyuyorum.

Bu yaz 9. İstanbul Jazz Festivali çerçevesinde Roy Haynes'in Charlie Parker'ı andığı proje olan "Birds of a Feather" konserinde Christian McBride son anda Ray Brown'un cenazesine katılmak için Amerika'ya gidince onun yerini bizden bir kontabasçı, Volkan Hürsever almıştı. Konser sırasında birçok jazz sever bu olağanüstü sorumluluğu başarıyla yürüten Volkan'ı dakikalarca alkışladı. Biz dergi için röportaj yapmak üzere sözleştiğimizde Volkan konuşma konumuzun bu olay olup olmayacağını sormuştu. Ben daha geniş bir çerçevede doğaçlama konuşacağız demiş olmama rağmen sohbetimizin ilk akorları bu notalardan gelişti:

"Roy Haynes çok büyük bir müzisyen, çok iyi bir grup toplamış. Ama bana göre o grubun lokomotifi Christian McBride'dı. O ayrılınca Roy Haynes festival yönetimini aramış, onlar da Kerem vasıtasıyla beni buldular. İlk karşılaşmamızda beni dikkatle süzerek "ne biliyorsun?" diye sordu. Ben de ona "sen ne biliyorsun" diye sorunca esaslı bir kahkaha attı. Sonra beraberce 5 parçanın üzerinden gittik. Bitirdiğimizde "hızlı çalmayı seviyorsun" dedi. Roy Haynes çok esaslı bir müzisyen ama yaşına bakarsak artık emekli olmuş sayılır. Beraber çaldığım Nicholas Payton için tam bir bebop'çu diyebilirim. Kenny Garrett da çok iyi bir müzisyen olmasına rağmen bana göre bu projenin kavramına uygun bir seçim olmamış. Ama bana göre hep arka planda kalmaya çalışmasına rağmen piyanist Dave Kikoski bu projenin asıl kahramanı idi. O da benim gibi klasik müzik kökeninden gelen bir müzisyen. Tam bir entellektüel. Herkesi ve herşeyi sürekli olarak büyük bir dikkatle izliyor. Roy Haynes sürekli olarak onunla çalışıyor, o da Roy Haynes'e büyük bir saygı duyuyor. Avusturya'da çaldığımız gece otele geç döndüğümüz için Roy'a yemek vermediler, Dave adamlara çıkıştı ve "Siz onun kim olduğunu biliyor musunuz?" dedi. Kısacası gruptaki tüm müzisyenler bugünün müziğini bir yerlere götüren insanlar."

Volkan'cığım bu sohbetin ve yazının teması o konser değil, sensin, gel başka melodilere geçelim dedim. O hemen derdimi anladı ve gayet rahat bir şekilde değişik bir telden sohbete devam etti:

"Bana göre müzisyenlikte iki önemli şey vardır. Bunlardan ilki bir perfomans adamı olmak ve virtüöz gibi çalmaktır. Ama bir de müzik adamı olmak var, bu farklı birşey. Ben bu farkı Charlie Haden'den onu İstanbul'daki konserini izlerken öğrendim. Haden'in yaptığı şeyler sadece çalışma ile yapılabilse idi Amerika'da bunu yapabilen başka insanlar da mutlaka çıkardı.

O nasıl melodik konrabas çalmak öyle. Bu ancak Allahın insana verebildiği bir yetenek. Biraz Eddie Gomez onun gibi melodik çalabiliyor. Bence Charlie Haden dünyada eşi benzeri yok. Eğer birgün kendi albümümü yaparsam onun "Our Spanish Love Song" parçasını mutlaka orada çalacağım. Amerika'da iyi olanların hepsinin paylaştığı bir yetenek düzeyi, eğitim seviyesi ve çalışma sistemi var. Ama Haden tüm o müzisyenlerden farklı bir insan. Yahu baba, daldan dala atlıyoruz, sonra toparlayabilecek misin?

Aslında benim için yazı yazmanın içindeki güzel şeyleri başkalarıyla paylaşmak isteyen müzisyenlerden

duyduklarımı toparlamaktan ibaret olduğunu bilmiyordu. 'Sen merak etme dostum' dedim, dök yüreğini, sonra elbet bir yazı çıkar bu lafların arasından. 'Ama önce bir cümlede anlat bana ki öğreneyim, sen kimsin?:

"Ben sadece bir konrabasçıyım".

Gülüyordu, sözlerinde bir hınzırlık ve tatlı bir matraklık olduğu belliydi. Ben anlamamızlıktan gelerek üsteledim: 'Pek öyle gözükmüyorsun, havan yerinde, sazının hakkını veriyorsun, peki o zaman neden böyle düşünüyorsun' diye sordum.

"Jazz'dan başka birşey çalmadım, paramı da bundan kazandım. Her çaldığım gün çalabilme ve müzisyenlik grafiğim yukarı gitti. Festivaldeki o özel akşam benim Amerikalılar'la ilk çalışım değildi. 1995'den beri değişik zamanlarda Amerikalı müzisyenlerle çalıştım. Onları iyi tanırım ve iş ahlaklarını iyi bilirim.

Amerikalılar her zaman sana bir fırsat verirler. Asıl önemli olan o fırsatı kullanabilmendir. İstanbul'da Roy Haynes ile çalmam bence önemli değildi, o an bir ihtiyaç ortaya çıktı, beni buldular ve çaldım. Durum kaçınılmazdı, bari keyfini çıkartayım diye düşündüm. Bu da beni rahatlattı. Ben asıl ikinci parçada da heyecanlandım. Bana büyük destek verdiler, onlarla beraber çalmaktan büyük bir zevk aldım. Ama daha önemlisi o geceden sonra beni yaptıkları turnenin Avusturya ayağına da davet etmeleri oldu. Avusturya'da onlar ile beraber 300 kilometre aynı arabada gittik. Devlerle beraber yapılan bir uzun yolculuktu bu. Gruptaki müzisyenler aslında birbirlerini tanımıyorlar, onlarla beraber yolculuk yaparken fark ettim. Onları Roy Haynes bu proje çerçevesinde biraraya getirmiş. Nicholas Payton'un Christian McBride ile yakın olduğunu öğrendim. Ben de yolculuk sırasında Kenny Garrett ile arkadaş oldum. O hep değişik müzisyenleri arıyor, buluyor ve çalıyor. Avusturya'ya vardığımızda oradaki insanlar da beni bir kahraman gibi karşıladılar, yakından ilgilendiler ve destekliediler. İstanbul'dan sonra orada çalmamızın daha kolay olduğunu düşünebilirsin ama bu da doğru değil. Orada tamamen farklı bir repertuar çalındı".

Bana göre müzisyenlikte iki önemli şey vardır. Bunlardan ilki bir perfomans adamı olmak ve virtüöz gibi çalmaktır. Ama bir de müzik adamı olmak var, bu farklı birşey.

Ona bu durumda yurt dışına gidip çalışmalarını ve gelişimini orada sürdürmeyi düşünüp düşünmediğini sordum. Beklediğimden farklı düşündüğünü öğrendim:

"Ben bu saatten sonra artık New York'da yaşayamam. Yaşım bunun için geç. Düşün ki Gonzalo Rubalcaba bile olduğu yere 10 yılda gelebildi. Charlie Haden onun da hayatını değiştirdi. Bence onun triosu Bill Evans'dan sonra gelmiş geçmiş en büyük trio, o ne biçim çalış ve birbirine saygı. Müzik bu işte, Benim bundan sonra dünya müzisyeni olmam mümkün değil. Ama inanıyorum ki benim öğrencilerim olabilir. İstanbul Bilgi Üniversitesi kontrabas bölümünün hocasıyım. Altı tane öğrencim var."

Kerem Görsev'in birçok albümünde çalmış bir insan olarak birgün kendi albümünü yapmak isteyip istemediğini sordum. Bir an düşündü, Kerem'i çok takdir ettiğini, onun yapabildiği kadar albüm yapmanın zor iş olduğunu ve yürek istediğini söyledi. Ama sonra yüreğindeki aslanı salıverdi.

"Bence albüm yapabilmek için hayatı gerçekten ve derinlemesine yaşamış olmalısın. Albüm çıkartmak ayrıca bir tecrübe işi. İstediğin kadar sahnede çalmış ol, stüdyo denen şey farklı bir duygu. Ben stüdyoda istediğim gibi keyifli çalamıyorum.

Bir albüm yapmak istiyorum. Ancak hem seçeceğim müzikler, hem de bu albümü gerçekleştirmek için beraber çalacağım grubun formatı kafamda sürekli değişiyor. Şu anı kafamda bir trio hayal ediyorum. Davul saksofon ve kontrabasdan oluşan bir trio."

Albümün formatı ve müziklerini öğrenmek için biraz daha beklemem gerektiğini anlamıştım, bundan fazlası şimdilik belirsizdi. Ama konuşma bizi başka bir boyuta, yaşadığımız ülkenin gerçeklerine taşıdı. Bu konuda içinin dolu olduğunu hissettim:

"Türkiye'de yaşamanın ve çalışmanın getirdiği özel zorluklar var. Türkiye'de rekabet işini daha iyi yapmak olarak değil rakibini karalamak olarak alınıyor. Bizde rekabet yok çünkü bana göre rekabet birbirini geçmek. Bizim insanlarımız ise birbirini geçmek yerine birbirini aşağıya çekmenin peşinde. Rekabet olmayınca yarış da olmuyor. Demin belirttiğin yengeç burcu özelliklerine uyduğumu söylemiştim. Evet beni yakından tanımayanlar için sert bir insan görüntüm var ama hiç kimsenin ardından konuşmam. Ne söyleyeceksem kişinin ardından değil yüzüne söylerim.

Roy Haynes ile beraber çalacak bascı olarak benim seçilmemden dolayı rahatsız olanlar olduğunu biliyorum. Ama ben de onların yerinde olsam aynı duyguları paylaşırdım. Bu şansı başka hakedebilecek müzisyenler de olabilirdi belki, ama ben de çizdiğim çizgi ile bu yere geldim. Kerem Görsev ile çalışmış olmak benim için büyük bir şans. Bizde rekabet olmadığı için yarış da yok demiştim. İnsanların çoğu yarışın aslında kendi mahallemizde değil, dünya ile olması gerektiğini anlamıyorlar".

Onu dinlerken vakit akıp gitmişti ama daha ne çocukluk yıllarında ne de müzik dışı ilgilerine değinebilmiştik. Kronometremizi biraz gerilere sararak bu konulara girdik:

"Babam Hasan Hürsever TRT Jazz Orkestrasında kurulduğu günden beri davul çaldı ve geçen sene emekli oldu. Onunla her zaman gurur duydum ve duyacağım. Babamı örnek alarak geldim bu günlere. Ondört yaşında ortaokulu bitirdiğimde beni konservatuara götürdü. Okul Yıldız Üniversitesinin arkasında bir yerde idi, çok beğendim ve eleme sınavını kazanarak girdim.

Kimseler bilmez ama ben ortaokulda gezi ve gözlem kolunda idim. Gezmeyi severim. Dağlara tırmanmayı da severim. Geçtiğimiz Şubat

ayında İskender Iğdır'ı anma tırmanışına katıldım, Ağrı Dağı'na çıktık.

Motosiklete binerim, sen aradığında motor sürdüğümden cep telefonunu duyamadım.

Dalgıçlığım da var. Roy Haynes için beni çağırdıklarında Çanakkale'de dalıştaydım. Su altı fotoğrafları da çekiyorum bunlar da yakında Sualtı Dünyası dergisinde yayınlanacak."

Bir müddet motosiklete binmenin insana verdiği duygular üzerinde konuştuk, sonra beklemediğim bir anda sohbetimizin akorları aniden değişti ve onun bambaşka bir yönünü öğrendim:

"Kitap okumayı çok seviyorum, bugünler de Doğan Cüceloğlunun son çıkan kitabını okuyorum. 'Keşkesiz bir yaşam için insan donatıları'. Onun her kitabı gibi bunu da okumak keyifli. Kitaptan sevdiğim bazı sözler vari. Mesela Halil Cibran'ın söylediği:

'Bir Elma çekirdeğinin içerisinde görülmez bir elma bahçesi gizlidir. Ama o çekirdek bir kayaya rastgelirse ondan hiçbir şey olmaz.'

Bu söz beni çok etkiledi, herkes olduğundan daha iyi olabilirdi. Bu benim için de geçerli . Diyelim ki 1000 basçı var ve ben onların dokuzyüzünden daha iyi çalabiliyorum. Kalan yüz tanesinden seksen tanesi ile de aynı seviyede çalabiliyorum diye düşünüyorum. Ama 20 tane çok iyi olan bir üst grup var. Aslında onlar da bu kalan seksen tane basçıdan çok daha iyi değiller. Ama bir fark var.

Jazz bir hayat tarzıdır. Ama ben bu hayat tarzında yaşamıyorum. Benim yaptığımı yaparak jazz müzisyeni olamazsınız. Öğrenmeye en yatkın olduğum zamanlarda kafamı beynimi böldüm ve başka şeylerle ilgilendim. Ben motosiklete binerken, bir yerlerde denize dalarken adamlar evinde oturmuş enstrümanını çalışıyor, onu daha iyi çalabilmek için uğraşıyor oluyor. Ben ise müzik dışında sevdiğim bu şeyleri yapmadan yaşayamıyorum.

Olayın başka boyutları da var. Roy Haynes ve arkadaşları ile beraberce 300 kilometre yol gittik ve altı saat sürdü. Tüm bu zaman boyunca ekip müzik dinledi. Dinledikleri en yeni müzik 1970 yılının idi. Onlar bu müzikleri iyi biliyorlar. Christian McBride eskiyi de iyi çalabildiği için yeniyi iyi çalabiliyor

Ben de birçok değişik jazz müzisyenini dinliyorum. Özellikle 1960-1970 arası dönemin müzikleri ile ilgileniyorum. Ben 1960'ların Miles Davis, Charlie Parker ve John Coltrane'ini seviyorum. O zamanların çetesi ile 10 dakika konuşabilmek için herşeyimi verirdim. Bir jazz müzisyeni başka müzisyenlerin eserlerini dinlemeli. Bunun birçok örneği var. Mesela John Pattituci'nin Scott Le Farro'yu dinlediğini biliyorum.

Jazz bir hayat tarzıdır. Ama ben bu hayat tarzında yaşamıyorum.

Konuşmamızın başından beri gözüm parmağındaki yüzüğe takılmıştı. Bakışlarımı farkedince nişanlı olduğunu ve yakında yeniden evleneceğini açıkladı.

Daha sonra gelecekle ilgili planlarını öğreendim:

"İdeallerim var, onlar da tıpkı kafamdaki albüm projesi gibi sürekli olarak değişiyorlar. Evimde küçük bir stüdyo kurdum. Türk müzisyenlerle beraber çalışmak istiyorum. Ben hayatımı kazanmak için pop müzik çalmak zorunda kalmadım, ama kalsaydım da çalmazdım. Ama yanlış anlama, pop müziğininin kötü birşey olduğunu düşünmüyorum. Kötü jazz müziği yerine pop dinlemeyi tercih ederim. Para kazanabiliyorum, rahat bir yerde yaşıyorum, evimde bir stüdyom var, istediğim CD'leri alabiliyorum. Kısacası müzik için iyi bir alt yapıya sahibim ve bu fırsatı da iyi değerlendirmek istiyorum. Arkamdan gelenlere iyi bir örnek olmak istiyorum. Benden daha iyi kontrabas çalan bir insan yetiştirmeden bu dünyadan gitmek istemiyorum. Ve bu kontrabasçı da çaldığı enstrüman da Türk olacak.

Kontrabas sevilebilecek en son enstrüman, onu seven müziği keşfetmiş demektir. Sesi en zor duyulan enstrüman. Düşün, bir insan onu duymuş, sevmiş olacak kişi bana gelip ders almak isteyecek. Bana göre kontrabası sevebilen insan müziği de keşfetmiş demektir. Benimle çalışan öğrencilerime çok şeyler vermek istiyorum. Tüm bu çocuklar iyi müzisyen olabilecek potansiyale sahip olabilirler. Sayın Cüceloğlu'nun kitabında yazdığı gibi onlar birer çekirdek ve içlerinde belki de büyük elma bahçeleri gizli. Ama şunu da belirtmek isterim ki aslında ben de bir öğrenciyim ve hala içimdeki potansiyali keşfetmeye çalışıyorum. Yaşadığım bu son olay bana bu düşüncemin doğru olduğunu gösterdi. Ne yazık ki Türkiye'de jazz çalabileceğimiz kulüp kalmadı. Konserlerde çalarak jazz'da fazla bir şey öğrenemezsin, işin ruhuna sadece kulüp ortamında çalarak varılabilinir.

Ben herkes iyi müzisyen olsun, herkes birbirinden birşeyler öğrensin istiyorum."

Jazz geleneğini bozmadık ve konuşmamızın sonunda baştaki temaya döndük, ondan son soloyu yapmasını istedim. O gene yıldızın parladığı ana döndü ve konuştu:

Roy Haynes ve arkadaşlarıyla geçirdiğim bu unutulmaz zamanlar geçti gitti. Onları tanımadan önce bu insanlar benim için sadece birer sesdiler. Onları bir insan olarak düşünemiyordum. Roy Haynes ile tanıştığım zaman elim ayağım kesildi. Miles Davis ile çalmış bir insan Roy Haynes, tam bir efsane. Ve ben o efsane ile birlikte aynı ortamda oldum, yemek yedim, çaldım, saatlerce aynı araçta müzik dinleyerek gittim. Dilerim Allah tüm bas çalan müzisyenlere böyle bir şans tanır. Keşke Roy Haynes ile bir de jam session yapabilseydim.

Benim inanışıma göre inanç kayadan güçlüdür ancak insanın içindeki sesi doğru tanıması gerekir. Ses sizi içinizdeki güzelliğe, güzellik de inançe götürür. İnan insanı ise hiç bir kaya durduramaz. Bana göre Roy Haynes ile geeçirdiği günler Volkan'ın içindeki sesi doğru tanımasına vesile oldu. Sıra sesin ona Christain McBride dan daha iyi olabileceğine inandırmasında.

Billy Cobham İstanbul'daydı

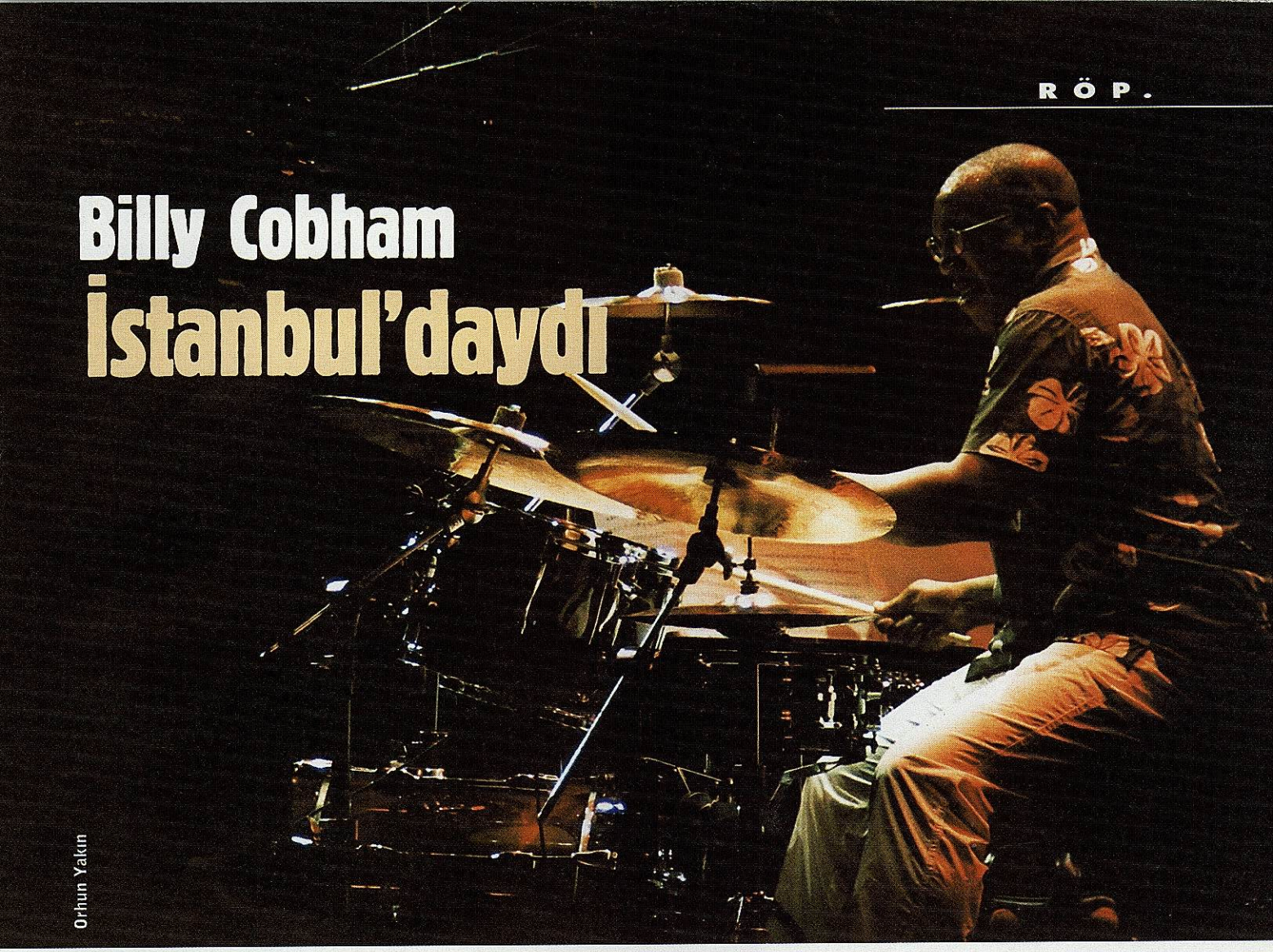

Orhun Yakın

Umut Akgül
www.umutakgul.com

Billy Cobham sessiz sakin ve hatta çok ciddi gözüken fakat sohbet ettikçe konuşkanlığı ve güleryüzlülüğü artan, zihninde sürekli yeni projeler üreten, gündemi çok yoğun olan bir müzisyen.

12 Temmuz Cuma sabahı saat 10:01'de The Marmara otelinin lobisinde buluştuğum Billy Cobham yıllardır dinlediğim ve hayranı olduğum bir davulcu olmasından ötürü farklı bir heyecanla beklediğim müzisyendi. Bir gece önce geldiği İstanbul'da gece geç saatte yaptığımız telefon konuşmasında sabah 10:00'da buluşmak ve hem İstanbul Zil fabrikasını hem de şehri gezmek üzere randevulaşmıştık. Son 4 yıldır jazz festivalinin sanatçı ağırlama bölümünde rehber olarak çalışmakta olan biri olarak kendisine ve ekibine yaklaşık 2 gün boyunca diğer 2 arkadaşımla birlikte rehberlik edecek ve zaman sınırlaması olmaksızın soru sorma lüksümü kullanacaktım.

Billy Cobham sessiz sakin ve hatta çok ciddi gözüken fakat sohbet ettikçe konuşkanlığı ve güleryüzlülüğü artan, zihninde sürekli yeni projeler üreten, gündemi çok yoğun olan bir müzisyen. Müzik dışında en büyük tutkusu fotoğraf çekmek olan Cobham İstanbul'da konser öncesi ve sonrası fırsat buldukça fotoğraf çekmeyi de ihmal etmedi. Sorularımı sorarken sürekli mekan değiştirdiğimiz için konular ve cevapları değişkenlik gösterdi ve özellikle bu yüzden röportaj akışında bulunduğumuz ortamı özellikle belirtmek istedim.

İstanbul Zil Fabrikası: (Cobham gelmeden önce e-mail ile kendisi için ayrılmasını istediği ebatlardaki zilleri deniyor).

Zil seçiminde tercih ettiğiniz tarz ve tonlar nedir?

Bu çaldığım müziğe göre değişir elbette, kesin bir şey demek zor fakat net sesleri seviyorum, aradığımı bulduğum an çabuk karar veririm. Çok koyu karanlık tonları ve rezonansı çok olan dağınık tonlu zilleri sevmiyorum. Parlak tonlar, yalın sesler şu an ki projem için daha uygun. Açıkçası özellikle aradığın bir şey var mı diyecek olursan 1969'da Tony Williams'ın bir K' Zildijan' Ride zili vardı, hep o tonda bir zilim olsun istedim kulağımdaki o sesi hiçbir zaman bulamadım. Tom'da o zilini çok severdi (Bu arada ardarda denediği 5 zili de çok beğenerek alan Cobham akşam konserine takım olarak İstanbul zilleriyle çıktı).

Sultan Ahmet Meydanı: (Zil fabrikasından sonra fotoğraf çekmek için meydandayız).

İstanbul hakkında neler düşünüyorsunuz?

Çok etkileyici bir şehir fakat ikinci gelişim olmasına rağmen fazla yakından tanıma şansım olamadı, konser vermek için geldiğim 2 günlük zaman diliminde edindiğim tek izlenim burada insanın mistik bir ruh haline kapıldığı. Tarihten gelen kültür bir sentez yaratmış ve insanlar çok sıcakkanlı. Özellikle Ayasofya ve Sultan Ahmet Camilerini çekmek istedim keşke vaktim olsaydı gezmek de isterdim (Bu sohbet esnasında Marmara Denizi'nin

Dışarıda şöyle 'şık' bir yemek... Tam senlik bir müzik... Geceni aydınlatacak bir eğlence... Hem şimdi, bütün bunlar için mükemmel bir nedenin daha var: Yeni Ford Fiesta. Bir kere, Yeni Fiesta çok geniş. Hem seni hem de sevdiklerini rahat ettirmeye kararlı. Tasarımı şık, performansı yüksek, havası büyüleyici...

Yeni Ford**Fiesta**

Koç

Tabii hepsinden önemlisi, 'Akıllı Güvenlik Sistemi' sayesinde, bütün sürprizlere hazırlıklı. Hayat, dışarıda bekliyor... Ne dersin? Onun ritmine kapılmanın zamanı gelmedi mi? Ayrıntılı bilgi için, Ford**Direkt** Hattı **0212 473 3673** ya da **www.yenifordfiesta.com**

Fotoğrafta görülen araçla satışa sunulan araçlar arasında farklılıklar olabilir.

Tasarımı yaşamdan, güveni teknolojiden.

Ford

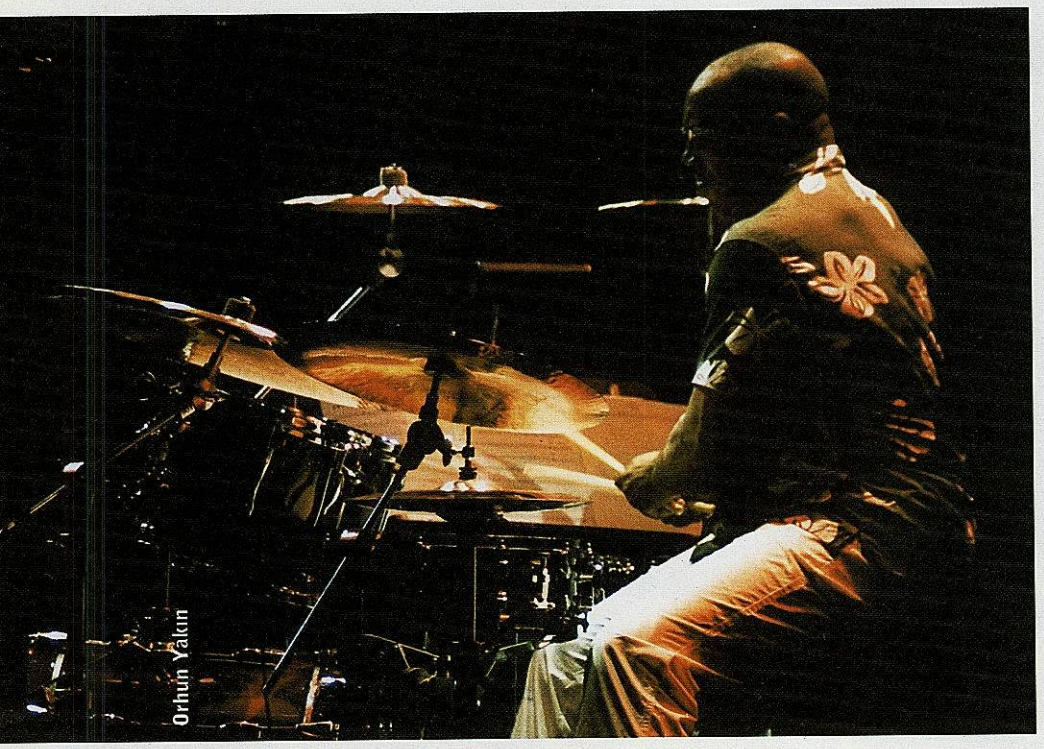
Orhun Yalkın

Teknik kapasite ve fiziki kondüsyon müzik bilgisiyle birlikte harmanlandığı zaman ortaya gerçek anlamda performans çıkabilir.

şehri Asya ve Avrupa yakası olarak ikiye ayırdığını ilk defa duyduğunu söyleyen Cobham bu durumdan ötürü hemen bir kitabevine girerek bir Türkiye rehberi alma girişimde bulundu).

The Marmara Oteli Lobisi: (Notebook önünde, uzun süreyle cep telefonu ile görüşüyor).

Teknolojiyi etkin bir biçimde kullandığınızı görüyorum, internet teknolojisinin müzik sektörüne yaptığı etkileri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Doğrusu çok olumlu yanları olduğu kuşkusuz bir gerçek. İletişimde hız çok ön planda, internet bu açıdan yaşamı kolaylaştırıyor fakat müzik sektörü açsından en zararlı tarafı bana göre sanatçının emeğinin haksız sunum ve paylaşımı. Örneğin; verdiğim bir konserin canlı kaydının internet yoluyla CD olarak satıldığını öğrendim tesadüfen ve bu tamamen yasal olmayan korsan yollardan yapılan bir işlem. Kim hangi hakla ve cüretle yapıyor anlamak mümkün değil, yasal hakkınızı aramak ise tam tersi çok zaman alıyor.

Açıkhava Sahnesi -Sahne Arkası: (Prova ve soundcheck öncesi).

Genç davulculara çalışmalarında ilerlemeleri neler önerirsiniz?

Teknik kapasite ve fiziki kondüsyon müzik bilgisiyle birlikte harmanlandığı zaman ortaya gerçek anlamda performans çıkabilir. Pratik yaparken önemli olan temel bilgileri çok ciddiye alarak çalışmak ve kişinin eksiklerini iyi analiz ederek kendini yakından tanıması. Örneğin solaksanız ve sağ kolunuz veya bileğiniz zayıfsa o zaman o bölgeye ilişkin etüdleri daha da çok çalışmanız gerçeğini görmezden gelemezsiniz. Gelişmenin temel kuralı temel bilgilerin düzenli tekrarı ve yeni bilgilerle pekiştirilen sürekli bir çalışma sistemidir ve elbette ne çalmak istediğinizi bilerek kendi tarzınızı geliştirmek...

Sanırım perküsyon enstrümanlarının tasarımlarını da yapıyorsunuz bu konuda bilgi alabilir miyiz?

Evet, bu sevdiğim bir konu çünkü enstrümanı çalarken tam anlamıyla ihtiyacınızın ne olduğunu daha yakından hissedebiliyorsunuz örneğin bagetlerde davulun bir parçası ve enstrümanı teşkil ediyor, elimdeki bagetler Vic Firth, Billy Cobham imza serisi ve tasarımını ben yaptım, bu bagetlerin son kısmında serçe parmağının bageti daha rahat kavraması ve performansın artması için son kısım daha inceltilmiş haldedir.

Peki bu bagetleri konser sonrası sizden hatıra olarak istesem bana vermeniz mümkün olur muydu?

Sanırım bu mümkün değil, çünkü onlar da enstrümanımın ve benim bir parçam ve eğer her isteyene bagetlerimi verirsem halim çok kötü olabilir (kahkalarla gülüyor).

Aslında böyle söylediğine bakmayın Billy Cobham o gece konserden sonra beni yanına çağırıp "senin için bir süprizim var" dediğinde içimden neler geçti bilemezsiniz, bagetlerini bana verirken "kimseye söylemek yok aramızda sır" demişti ama sanırım sizinle paylaşmam da bir sakınca yok.

Atatürk Havalimanı : (Dönüş Uçuşu Öncesi)

Bu konserden sonra önümüzdeki günlere ilişkin programınızda neler var biraz bilgi verir misiniz ?

İstanbul'dan Almanya'ya geçeceğim ilk olarak, orada bana bir ödül verecekleriniş açıkçası içeriğini bende pek bilmiyorum, yaklaşık 2 gün sonra İngiltere'ye dönüp Peter Gabriel'in Real World stüdyolarında Gabirel'le birlikte yer aldığım değişik projelere devam edeceğim, ilk başta Art of Five projesinin final kayıtları ve albüm miksajı hemen ardından da birlikte çaldığımız Kübalı müzisyenlerden oluşan bir grupla kayıtlar var. Fakat bu Kübalı müzisyenlerle yapacağımız kayıt doğrusu beni çok zorlayacak gibi gözüküyor.

Hangi açıdan zorlanacağınızı düşünüyorsunuz ?

Yaklaşık 20 yıldır birlikte çalan Küba'lı bir grup, adını söylemem şu an zor. Hepsi çok iyi çalıyor ve müzik çok keyifli ama sorun şu ki yıllardır herşeyi sahnede oturtmuşlar ve hep birbirlerini görerek göz temasıyla ve duygusal yoğunluğu fazla olan bir şekilde müzik yapmışlar. Parçaların stüdyo kayıt aşamasında bu kadar kalabalık bir grubu canlı kayıtta tek bir stüdyoya sokmak imkansız ve birbirlerini göremeden çaldıkları zaman performansları düşüyor. Böyle birşeye ilk defa şahit olduğum için biraz şaşırdım ama bende onlarda orta yolu bulacağız herhalde...

Umarım sizi en kısa zamanda daha uzun kalabileceğiniz bir İstanbul konserinde görürüz, iyi yolculuklar.

Umuyorum, İstanbul'da gerçekten daha fazla kalmak isterim. Herşey için çok teşekkürler ve tüm jazz severlere sevgiler...

Terence Blanchard
Bir film müziği makinesi (mi?)

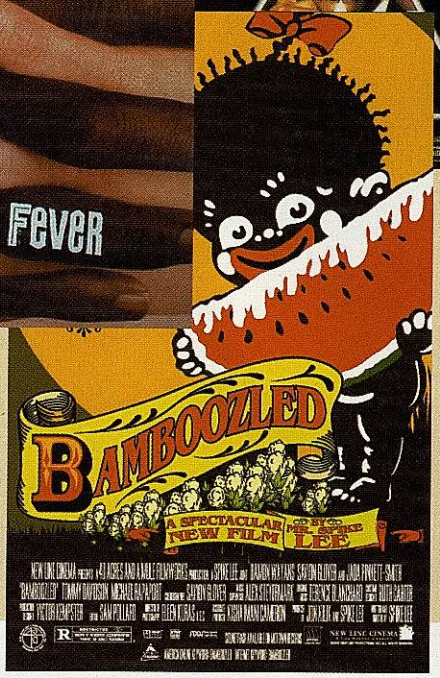

Terence Blanchard kendisini en çok hayal kırıklığına uğratan şeylerden birinin, film müziği çalışmalarının jazz müzisyeni olarak gerçekleştirdiklerini gölgede bırakması olduğunu söylüyor. Sanatçının her iki portföyü de çok başarılı çalışmalarla dolu olsa da, Blanchard kendisinin öncelikle jazz müzisyeni olduğunu düşünüyor. Bakalım siz ne diyeceksiniz?

Emre Memecan
emre_memecan@hotmail.com

Terence Blanchard'ın film müziği kariyeri ünlü yönetmen Spike Lee 1987 yılında kendisinden "School Daze" adlı filmin müziğini yapmasını istediğinde başlamış. Teklifi aldığında bunu gerçekleştirmenin çok zor birşey olduğunu düşünmüş, çünkü "bu iş okula gidip de öğrenebileceğiniz birşey değil" diyor. Şimdilerde ise kariyerinin bu tarafının yaratıcılığını geliştirmesinde çok önemli etkileri olduğunu ve müzikal açıdan olgunlaşmasına yardım ettiğini söylüyor. Chicago Tribune'da çıkan bir yazı Terence Blanchard ve Spike Lee'nin "Hollywood'un destansı geçmişindeki ünlü besteci-yönetmen işbirliklerinden birini gerçekleştirdiklerini" öne sürüyor. İkilinin beraber çalıştıkları projeler arasında "Do The Right Thing", "Mo' Better Blues", "Malcolm X" gibi unlu Lee filmleri yer alıyor. Ayrıca, her ne kadar buralara ulaşmamış olsa da, yönetmenliğini yine Lee'nin yaptığı, 1997 yılında dökümanter film dalında Oscar'a aday gösterilen "Four Little Girls" ve medyada ırkçılığa sert eleştiriler getiren 2000 yılı yapımı "Bamboozled" adlı filmleri de saymak gerekir. Blanchard'ın en yeni film müziği projeleri arasında ise Angelina Jolie ve Antonio Banderas'ın oynadığı "Original Sin" ve Al Pacino ve Kim Basinger'ın oynadığı "People I Know" var.

Terence Blanchard'ın enteresan başka bir projesinden daha söz ederek bu bahsi kapayalım: "Jazz in Film". 1999 tarihli bu çalışma, artık klasik haline gelmiş "Anatomy of a Murder" (Duke Ellington), "Chinatown" (Jerry Goldsmith) ve "The Pawnbroker" (Quincy Jones) gibi film müziklerinin yorumlarıyla, jazz'ın film müziği dünyasındaki yerine bir selam gönderiyor. Blanchard'ın aranje ettiği dokuz ünlü film müziğini, bir o kadar da sıkı bir grup çalıyor: Terence Blanchard (tp), Joe Henderson (ts), Donald Harrison (as), Steve Turre (t), Kenny Kirkland (p), Reginald Veal (b) ve Carl Allen (d). Ne dersiniz, Terence Blanchard bir film müziği makinesi mi?

Yaşamı

Blanchard 1962 yılında New Orleans'ta doğmuş. Babası opera eğitimi almış ve 1930'lu yıllarda Harlem Harmony Kings adlı bir grupta şarkı söylüyormuş. Babasının yönlendirmesiyle Blanchard ünlü New Orleans Center for the Creative Arts okulunda klasik müzik ve bestecilik eğitimi görmüş. Ayrıca Geoffrey Jenson'dan trompet, Ellis Marsalis'den piyano dersleri almış. Daha sonra Rutgers Üniversitesi'ne devam etmiş ve burada da Kenny Barron, Paul Jefferies ve Bill Fielder ile çalışmış.

Daha henüz okuldayken Lionel Hampton Orkestrası ile turnelere çıkan Blanchard okuldan sonra New York'a yerleşip, 1982 yılında Art Blakey'in Jazz Messengers grubunda çalmaya başlayarak Wynton Marsalis'in yerini almış. 1984 yılında gerçekleştirdiği ilk albümü "New York Second Line" ile Fransızların ünlü Grand Prix du Disque ödülünü kazanmış.1986 yılında gruptan arkadaşı ünlü saksofoncu Donald Harrison, Jr. ile Jazz Messengers'dan ayrılarak kendi beşlilerini kurmuşlar. Beraber yaptıkları çalışmalar arasında "Crystal Stair" ve "Black Pearl" adlı albümler var. 1991'de ise bugünlerde hala beraber çaldığı kendi grubunu oluşturmuş (Aaron Fletcher (as), Edward Simon (p) ve Eric Harland (d) grubun belkemiğini oluşturuyor ve sanatçı muhtemelen İstanbul'da da bu grupla çalacak). Sonraları ise, 1995 tarihli, Brezilyalı şarkıcı ve besteci Ivan Lins ile gerçekleştirdiği "The Hearth Speaks" ile Grammy'ye aday gösterildiğini görüyoruz.

Sanatçı 2000 yılında gerçekleştirdiği "Wandering Moon" adlı albümle Down Beat dergisinin anketinde yılın en iyi müzisyeni ve trompetçisi, albüm de aynı ankette yılın en iyi albümü seçildi ve Grammy'ye aday gösterildi. Bu albümde sanatçıya yukarıda adı geçen kendi grubu yanında Dave Holland ve Branford Marsalis'in de eşlik ettiğini belirtelim. Blanchard 2001 yılında ise "Let's Get Lost" adlı çalışmayı gerçekleştirdi. Bu çalışma, Amerikan popüler müziğinin devlerinden ve bir çok jazz standardının da esin kaynağı olan Jimmy McHugh'nun bestelerinin yorumlarından oluşuyor. Albümde Diana Krall, Jane Monheit, Dianne Reeves ve Cassandra Wilson parçaları yorumluyor.

Serhan Yedig

Trompetçi Terence Blanchard 26 Kasım'da Grubuyla İstanbul'da

Genç aslan pelikülde kükrüyor

1980'lerin "genç aslanı", yönetmen Spike Lee'nin vazgeçemediği besteci, Grammy listelerinin demirbaşı, neo-bop'ın trompetteki temsilcisi Terence Blanchard 26 Kasım'da grubuyla İstanbul'a geliyor. Eylülün ikinci haftasında Lee'nin son filmi 25. Saat'in müzikleri için Londra'ya kamp kuran Blanchard'ı stüdyoda, kayıt arasında yakaladık. 25 dakikada dün ve bugününü konuştuk.

Nihayet sizi kayıt odasının dışında yakalayabildik. Ne kaydediyorsunuz, ne zaman yayımlanacak?

Spike Lee'nin yeni filmi "25. Saat"in müziklerini kaydediyoruz. Film aralık ayında ABD'de vizyona girecek.

Jungle Fever filminin müziğindeki gibi yaylı çalgılar grubu ya da klasik orkestra kullandınız mı?

Farklı formlar kullandım. Çoğunluğu orkestral müzik. Latin etkileşimleri var; çünkü filmin karakterlerinden biri bunu gerektiriyor. Jazz ögeleri kullandık. Bunun dışındaki bölüm, söylediğim gibi, orkestral müzik. Spike genellikle geniş, büyük sesler istiyor. Ben de onun isteklerine uyuyorum, orkestral müzik tasarlıyorum.

Film müziği yaratıcılığınızı keskinleştiriyor mu?

Çizilen çerçeve ya da üslup kapsamında bir öyküyü anlatmanın inceliklerini kavramamı sağlıyor. Filme müzik yazarken öykünün dışına çıkmamanız gerekir. Çizilen sınırlara karşın besteci hala çok büyük bir özgürlüğe sahiptir. Bu alanda çalışmak bana bir albümde birden fazla besteyle bir öykünün nasıl anlatılabileceğini gösteriyor.

Müzik öykü anlatmalı

Okuduğum tüm röportajlarda, müziğin bir öykü anlatması gerektiğini savunuyorsunuz. Günümüz jazz'ı açısından düşünürsek, öykü neden önemli?

Öykü her tür sanat için en temel unsur. Sanat bireyin deneyimlerinden kaynaklanır. Birçok insanın hayat deneyimlerinin ardında anlatılacak öyküler vardır. Sanıyorum birçok sanatçının amacı da bu: İnsanlara yaşamla ilgili, yaşamdan öte öyküler anlatmak. Ben sanata hep bu açıdan yaklaştım. Müzik, görsel sanatlar, tiyatro ya da edebiyat...

Jazz'da yenilikçi bir çizgi benimsemenize karşın dinleyicinin tepkisini de yakından izlediğinizi görüyoruz. İletişim çabasıyla yenilikçilik arasındaki hassas dengeyi nasıl kuruyorsunuz?

Bazı müzikçilerin dinleyicileri önemsemediklerini söylediğine bakmayın. Dinleyici tepkisi derinlerde bir yerlerde iz bırakıyordur mutlaka. Herkes sanatının insanlar tarafından sevilmesini ister. Söylediklerim "Daha anlaşılır olsun diye sanatı sulandırmak gerekir" şeklinde algılanmamalı. Ne istersen yap, fakat sanatın sadece senin için olmadığını, dünyadaki herkes için olduğunu aklından çıkarma. Kendi için sanat yapmak bence çok büyük bir bireycilik.

Geçmişe dönüp yetişme döneminizle ilgili birkaç ayrıntıyı sormak istiyorum: Babanız opera şarkıcısıydı. Sizin de aynı seçimi yapmanızı istemişti. Piyano ve şan çalışarak müziğe başladıktan sonra trompete geçmenizde insan sesine yakınlığınızın etkisi oldu mu; şan tecrübesi trompette avantaja dönüştü mü?

Babamı dinlerken insan sesinin gücünü tüm boyutlarıyla algılama fırsatım oldu. Bu deneyimin beni çok etkilediğini söyleyebilirim. Aynı zamanda evde vokal müziğin iyi örneklerini dinlemenin de payı var tabii. Bu sayede bir müzikal eserin nasıl ve hangi temeller üzerine oturduğunu gördüm. Bir eseri yorumlarken içindeki armoniyi, kanon hatlarının işlevlerini nasıl yerine getirdiğine bakıyorsunuz. Sonra elinize tek notalı bir enstrüman alıp, grup içinde çalmanız gerekince melodiyi mi yoksa diğer kanon hattını mı çalmanız gerektiğine, bunlardan hangisinin gruba daha çok uyacağına otomatik olarak karar verebiyorsunuz.

Operacı babanın öğütü

Gurur duyacağı bir tenor yetiştirmeyi hayal ederken trompetçi olmanızı babanız nasıl karşıladı; 1980'lerde zirveye tırmandığınızda tavrı nasıldı?

(Gülüyor) Başlangıçta pek mutlu değildi. Jazz'cıların yaşam tarzı hakkında yanlış izlenimleri vardı. Aslında endişe duyduğu şey buydu. Operayı çok seviyordu. Hayranları arasında mazbut yaşayan birçok jazz'cı vardı. Sonuçta durumdan şikayetçi olmadı. Ne yazık ki başarılarımın çoğunu göremedi.

Babanızı 1998'de kaybetmiştiniz yanılmıyorsam. Son 10 yılında, dünyada adından en çok bahsedilen genç trompetçilerden biriydiniz.

Alzheimer'a yakalanmıştı, uzun yıllar hastaydı...

Her baba evladına, kulağına küpe olacak bir öğüt verir. Hele aynı mesleği paylaşınca... Babanızın size verdiği öğüt neydi?

İçten ve doğrulardan yana bir insan olmamı istedi. İstediğin yolda yürü, dedi. Bir sözü çok önemliydi benim için, profesyonelliğe ilk adımımı attığım günlerde "İstediğin zaman bu eve geri dönebilirsin, sana hiçbir şey sormayacağım. Her zaman sığınabileceğin bir yuvan olduğunu unutma" demişti. Gençliğimde bu yaklaşımı bana büyük güç verdi.

Wandering Moon'daki "Joe&O"yu babanıza ithaf ettiğinizi söylüyorsunuz bir röportajda. Babanız için daha kapsamlı bir proje düşündünüz mü hiç? Marsalis gibi klasikleri seslendirmeyi ya da babanızın en sevdiği eserleri jazz'a uyarlayı mesela...

Düşündüm. Babam vokal müziğe, operaya düşkündü. Evde Haendel'in Mesih'i kadar zenci ilahilerini de söylerdi. Defalarca dinledim bunları. Sanırım bu perspektiften biraz daha düşünüp, ne yapmam gerektiğine karar vermeliyim. Doğrusu epey zamandır aklıma bu konu gelmemişti.

Başarılı insanların hep babalarından bahsedilir, anneler unutulur. Okuduğum röportajlarda sizin de annenizden pek bahsetmediğinizi gördüm, müzikle ilgili değil miydi?

(Kahkahalar) O hep yanımızdaydı. Annem müzik açısından özel yeteneklere sahip değildi. Ama bize hep destek oldu. Egzersiz yaparken en sevdiğim yer yatağımdı. Yatağımı hep o toplar, daha çok çalışmam için beni teşvik ederdi.

Louis Armstrong'u sevmezdim

Louis Armstrong gibi hem çalıp hem de söylemeyi düşündünüz mü hiç?

Hayır. Armstrong'u pek sevmezdim. Birlikte çalışmaya başladıktan sonra Art Blakey'nin hep Armstrong'dan bahsettiğini gördüm. Bunun üzerine dikkatle dinledim ve sanatını takdir etmeye başladım.

Jazz'daki ilk yıllarınızda iki efsanevi müzikçiyle çalıştınız. Lionel Hampton ve Art Blakey'den öğrendiğiniz en önemli şeyler nelerdi?

Lionel Hampton'la çalışırken bir jazz'cının enstrümanında ne kadar ustalaşması gerektiğini gördüm. Enstrümanının başına geçip her zaman, her tonda, her şeyi çalabiliyordu. Kendimi geliştirmem gereken alanı gösterdi bana. Art Blakey'nin enstrümanına yaklaşımı aynıydı. Bunun ötesinde bilgi dağarcığıma bir başka unsur ekledi: Çaldığın müzik asla insanların üzerinde ya da altında olmasın. Kısacası, kendin olmayı bil.

Art Blakey gibi genç müzikçileri gün ışığına çıkarmayı misyon edinmeyi düşünüyor musunuz?

Çeşitli kurumlarda ders vermenin yanısıra yetenekli genç müzikçilere grubumda çalma fırsatı veriyorum. Bu

Söyleyecek sözü olan herkes konuşabilmeli, müzik geleneğine katkıda bulunabilmeli. Tek istediğim müzik çalmak. Yargılar, sınıflamalar, kimin jazz çalıp, kimin çalamayacağını söylemek gibi şeyler ilgi alanımın dışında. Hayat bu tür şeylere kafa yormaya değmeyecek kadar kısa...

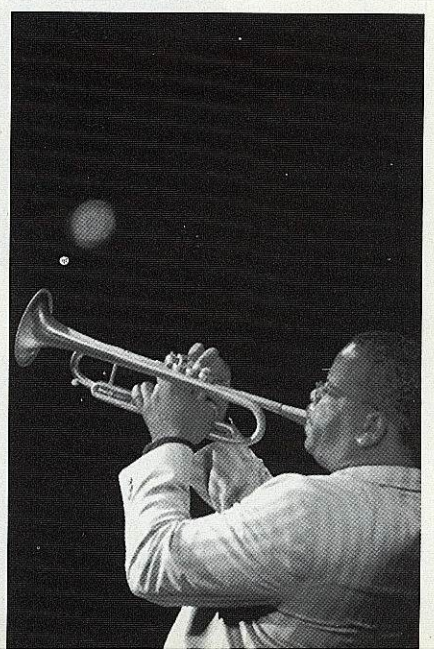

gençlere destek vermenin en iyi yolu. Onlara zaman ayırabiliyorum, bu arada bana yardımları da oluyor. Blakey ve Hampton genç müzikçilerin, gençliklerini korumalarına yardım ettiğini, etrafta neler olduğunu öğrenmelerini sağladığını söylerdi.

Sayenizde kimlerin yolu açıldı?

Cyrus Chestnut mesela... Edward Simon, Rodney Whittecar... Bunlar birlikte çalıştığım, çok güzel şeyler yapan gençlerden birkaçı ...

Dudakları iflas etmişti

Üfleme hatası yüzünden 1989'da dudaklarınızla ilgili bir sorun çıkmıştı, az kalsın Freddie Hubbard gibi müziği bırakıyordunuz. Tekniğinizi düzeltmeniz ne kadar zaman aldı? Bu arada sadece besteciliğe kaymayı, başka bir enstrüman seçmeyi düşündünüz mü?

Bir yıldan fazla zamanımı aldı. Ne yapmam gerektiğini biliyordum. Fakat kaslarım yeterince güçlü değildi. Müzikte hep yorumcu olarak kalmak istedim. Besteciliği de seviyorum. Ama her şeyden çok istediğim şey kendi enstrümanımı çalabilmek. Çalmak ve müthiş müzikçilerle birlikte olmak başlıbaşına bir heyecan.

Down Beat'te 10 yıl önce yayımlanan bir röportajda jazz'ın Afro Amerikan köklerinden kopmasından duyduğunuz rahatsızlığı ifade ediyorsunuz. Etnik müziklerin ön plana çıkmasından, jazz'ın dünya müziklerinin özgür platformuna dönüşmesinden mi şikayetçisiniz?

Şikayetçi olduğum söylenemez. Jazz farklı süreçler yaşadı, hep diğer müzik türlerinin etkileşimine açık oldu. World Music akımının jazz'a etkisi yeni değil ki, epey zamandır var bu. Yaşadığımız gerçekliğin bir parçası... Sanat böyle gelişiyor...

Aynı röportajda jazz'ın köklerinden habersiz beyaz müzikçilerin jazz'cı diye ortalıkta dolaştığını söylüyorsunuz. Saksofoncu Archie Sheep'in esprisini hatırlattınız bana. "Türklerin pişireceği croissant (Fransız usulü açma) ne kadar lezzetli olabilirse, Jan Garbarek'in müziği de o kadar jazz sayılır" demişti. Bu bağlamda Avrupalı beyaz jazz'cılarla ortak bir müzik diline sahip misiniz?

Herhangi bir önyargım yok. Her müzikçi eserlerinde kişisel deneyimlerini, duygularını yansıtıyor. Birinin diğerinden daha üstün olduğunu söyleyebilecek durumda değilim. Bu tür yargılara inanmıyorum. Söyleyecek sözü olan herkes konuşabilmeli, müzik geleneğine katkıda bulunabilmeli. Tek istediğim müzik çalmak. Yargılar, sınıflamalar, kimin jazz çalıp, kimin çalamayacağını söylemek gibi şeyler ilgi alanımın dışında. Hayat bu tür şeylere kafa yormaya değmeyecek kadar kısa...

MALCOLM X olabilirdim

Söz kafa yormaktan açılmışken sorayım, müzisyen olmasaydınız özgürlük, ırk ayrımcılığı, politika gibi konulara daha çok zaman ayırır mıydınız?

Malcolm X ya da Martin Luther King olabilirdim pekala... Bu konuda

biraz daha düşününce, herhalde gerçeklerin peşine düşmeyi iş edinirdim kendime, diyorum. Belki politik lider, dini lider olmazdım ama evrende neler olup bittiğini anlamaya adayabilirdim hayatımı.

Bir film müziğinde yaylı çalgılar dörtlüsü ve trompet için yazdığınız eseri kullanmıştınız. Bu tür çalışmalara devam ediyor musunuz, gelecekte sizi bir orkestra önünde birinci trompet konçertonuzu seslendirirken görecek miyiz?

Klasik Batı Müziği'yle büyüdüm, hayatımın bir parçası oldu. Filmler yaklaştırmadı beni klasiğe, sadece kendimi bu formda ifade etme fırsatı verdi.

Son soru... Yeni albümlerinizden "Let's Get Lost"ta Jimmy Mc Hugh'un şarkılarını ele almanızda nostaljinin bir payı var mı?

Betthy Carter, Carmen McRae büyük şarkıcılardı. Beni çok etkilediklerini söyleyebilirim. Abbey Lincoln de etkilemiştir. Çoğunluk, insan sesinin ne kadar mükemmel bir enstrüman olduğunun farkında değil. Öyle bir enstrüman ki bir notada çeşitli renkler yaratabilme yeteneğine sahip. Bunu enstrümanla yapmak çok zor. McHugh'un şarkılarını Diana Krall, Cassandra Wilson, Dianne Reeves gibi bir şarkıcıyla yorumlarken, sesin yeteneklerine dikkat çekmek istedim.

Terence Blanchard (tp)
Brice Winston (ts)
Edward Simon (p)
Sheddrick Mitchell (Ham.B.3)
Brandon Owens (b)
Eric Harland (d)

Michel Portal & Richard Galliano; 20 Kasım Salı, Saat 19:30, İş Sanat Konser Salonu

Terence Blanchard; 26 Kasım Salı, Saat: 19.30, İş Sanat Konser Salonu

Timuçin Şahin
ve On the Line Üzerine...

Halen Hollanda'da yaşayan gitarist Timuçin Şahin, bu yılki Akbank Jazz Festivali'nde 2001 yılında Hollanda Jazz Yarışması'nı kazanmış olan keman, piyano ve gitar üçlüsü On the Line ile 7 Ekim'de Babylon'da bir konser verecek. On the Line'ın müziğinde katı sınırlar yok, küçük nota kıvılcımları ve öncelikle jazz ve dünya müziğinden beslenen bol doğaçlamalı melodiler var. Timuçin Şahin ile müziği ve projeleri hakkında kısa bir röportaj yaptık. Umarız bu röportaj konser öncesinde Timuçin Şahin'i tanımak için iyi ipuçları sunacak...

Ozge Baykan
ozgebaykan@yahoo.com

Hayatınızda müziğin ve giderek jazz'ın (ya da tam tersi) yerinin giderek çoğalması nasıl gerçekleşti? Eğitiminizden ve müzikal eğilimlerinizin tarihinden bahseder misiniz kısaca?

Jazz'la on bir sene önce tanıştım. O zamanlar daha 17 yaşında okul grupları ve İzmir'de Blues Bar'larda çalan bir rock'çıydım. Jazz'ı keşfetmem sonradan Pat Metheny olduğunu öğreneceğim gitaristi tesadüfen radyoda Question & Answer albümünü dinlememle oldu. Sonra diğer jazz'cıları keşfetmem, müziğin beni içine alması çok kolay ve hızlı gelişti. Kendimi müzikle ifade edebildiğimi, ya da kendimde o potansiyeli görmem de aynı döneme rastlıyor. Sonra bu işin altyapısının Türkiye'de olmamasını anlamam ve Hollanda'ya gidişim, Rotterdam, Amsterdam Konservatuarları, lisans, master derken jazz'ın dışındaki müziklerle tanışıp onların içine girip öğrenmem hepsi çok hızlı bir süreç. Sonra tabii Klasik çağdaş müzik ve dolayısıyla 20 yy. bestecileri, kompozisyon okumam, Güney Hint müzikleri... Sanki onlar daha da hızlı süreçler. Yani olay çoktan jazz, şu ya da bu müzik olmaktan çıkıp "müzik" oldu. Yaklaşık 10 senedir konservatuarda olmam, aynı anda hem öğretim görevlisiyken hem de hala birşeyler okumam, yüksek lisans yapmam herhalde öğrenmeye olan açlığımdan kaynaklanıyor. Ama kompozisyon olayı 2003'ün ilk yarısında New York Manhattan School of Music'te yapacağım master ile tamamlanacak. Bu benim için de yeni bir başlangıç ya da başka bir deyişle öğrenciliğin sonunu iple çekiyorum.

Trio'yu seçmenizin nedeni nedir? Buna ek olarak keman-piyano-gitar gibi zor bir kombinasyonu seçmenizin nedeni nedir?

On the Line benim tek üçlüm değil. Üçlü ya da ikili formatları gerçekten seviyorum. Doğru insanlarla oluşturulmuşsa daha iletişime (müzikal) dönük birşeyler doğaçlayabiliyorsunuz. Müzikte alan yaratabilmeniz daha kolay. Tipik enstrümantalist rollerini çok iyi bilip, o rollerden arınabilen insanlarla birşeyler çalıyorsanız, çıkan sonuçlar etkile-

TİMUÇİN ŞAHİN TRIO
On The Line

Timuçin Şahin (g)
Oene van Geel (vi)
Albert van Veenendaal (p)

On The Line, 2001 yılında Hollanda Jazz Yarışmasını kazanarak uluslararası jazz çevrelerinde de adından söz ettirmeyi başardı.

Timuçin Şahin müziğini şöyle anlatıyor: "Amacımız, müziğimizin nasıl çalınması gerektiği konusunda önceden oluşan fikirlerin etkisinde kalmadan spontane olarak çalmak. Başka bir deyişle müziğin bizi yönlendirmesine izin veriyor, müziğin oluşageldiği ince ipte dengede durmaya çalışıyoruz". Müziklerini; güçlü melodik temalar ve yazılan müzikle yakından bağlı, dinamik doğaçlamalar oluşturuyor. Grup üyeleri orijinal tarzlarını harmonik, melodik ve ritmik bir bütünlük içerisinde yaratıyor."Performanslarında doğaçlamayı ve önceden çok iyi düşünüldüğü belli olan bir sunum tarzını mükemmel bir şekilde dengeliyorlar.

yici, daha doğrusu, daha çok ifadeye dayalı olabiliyor. Bunu üçlü formatta yakalamak daha kolay. Tabii başta dediğim gibi doğru kişiler olması şartıyla.

Keman-piyano-elektrik gitar gibi bir üçlü oluşturma fikrim hiçbir zaman olmadı. Burada daha çok kişilerin, enstrümanlardan önemli olduğu bir durum söz konusu. Rhythm section olmadan rhythm section rollerini başka enstrümanlarda üstlenerek bir birliktelik oluşturabiliyoruz On the Line ile.

Aynı zamanda Oene (kemancı) benim oda orkestraları için yazdığım bazı eserleri çaldı. Onunla birlikteliğimizin bir başka boyutu da besteci-solist ilişkisi. Sonuçta benim müziğim ile önceden içli dışlıydı kendisi. Albert (piyanist) ile ilk konserden itibaren daha önce pek herkesle kolay yaşamadığım bir uyum ve anlayış da oluşunca grubu devam ettirdim.

Sonuçta hem enstrümantasyona, hem de bize uygun bir tür yakaladık neredeyse. Ben buna "Chamber Jazz" (Oda Jazz'ı) diyorum.

Sizi jazz'cılar arasında en çok kimler etkiliyor?

Eski okulu iyi bilmek gerek. Tarihte önemli yer tutan tüm jazz'cılar herhangi bir yönüyle etkiliyor hepimizi. Wayne Shorter herhalde beni en çok etkileyenlerden.

Genel olarak hangi müziklerden besleniyorsunuz ve müziğinizin bunların ne kadarını içerdiğini düşünüyorsunuz?

Müzikal besin kaynaklarımın sadece bir bölümünü jazz oluşturuyor. Yelpazede Çağdaş Müzik son dört yılda daha geniş yer almaya başladı. Bunun yanında yine son beş senedir Karnatic Music (Güney Hint Müziği) masteri yaptım. "Polyrhthm", "polypulses", "microtonality" gibi kavramları çalıştım. Bana çok şey verdi. Özellikle çağdaş müziğin özelliklerini, yazdığım ya da doğaçladığım herhangi bir esere bir şekilde uyarlama isteğim var. Bu, jazz'da olmayan parametreleri jazz'ın içine sokmaya çalışmak gibi birşey. Sonuçta sevdiğim müziklerden bana kalmış birşeyleri yazıyorum. Yazdıklarımda beni esinlendiren tüm müziklerden birşeyler bulmak mümkün.

Günün birinde vokal içeren bir grupta çalmayı düşünür müsünüz?

Zaten böyle gruplarda çaldım. Şu anda da Alman başklarnetçi Tobias Klein'in beşlisinde çok iyi bir şarkıcıyla calışıyorum: Sylvia Hartong. Vokal çok güçlü birşey. Şarkı sözleriyle insanları etkileyebilmenin dışında insan sesi gibi sınırsız bir enstrüman sahibi olmak çok güzel olmalı.

Albümünüzün çıkış sürecinden ve içeriğinden kısaca bahseder misiniz?

Albümü stüdyoda üç kerede kaydettik. Stüdyoya ilk girdiğimizdeki fikir demo amacıydı. Sanırım 2000 haziranıydı. Sonuç o kadar hoşumuza gitti ki 2001 Şubat ve Nisan'da iki kere daha stüdyoya girerek albümü oluşturduk. Albert'in albümdeki besteleri daha çok yön verici notalar gibi. Yani kesin bir yönü yok. Yazılı birkaç notayı doğaçlamalarla geliştiriyoruz. Benim eserler daha çok yazıya dayanıyor. Bazı bölümleri tamamen bestelenmiş. Formu koruyarak doğaçlama var.

Akbank Jazz Festivali'ndeki konser için düşünceleriniz neler? Türkiye'de çalmak veya Hollandalda çalmak gibi farklı kavramlardan söz edebilir misiniz?

Akbank Jazz benim için de yeni olacak. Doğrusu heyecanlıyım. Bu sene değişik programlarla birkaç kez Türkiye'de olacağım. İlki Akbank Jazz. Babylon izleyicisini merak ediyorum. Hollanda'da büyük festivallerde tabii ki çok izleyiciye ulaşabiliyorsunuz. Bunun yanında progresif sanatçılar kendi podyumlarını yaratmaya çalışıyor, bunda da gayet olumlu gelişmeler oluyor. Yani yaptığınız müzik ne kadar avant-garde olursa olsun podyum var. İzleyici sayısı da azımsanamayacak derecede.

Jazz'a Avrupa'dan bakan biri olarak, Avrupa'da jazz ve hatta dünya müziği ortamını (müzik üretkenliği, müziğin pazarlaması ve tüketilmesi açısından) nasıl buluyorsunuz, dünya içinde nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tabii pazar sonuçta önemli. Dünya gitgide küçülse de insanın seçme şansı arttığı için, işinizi daha iyi pazarlamak zorundasınız. Bu da bazen üretkenliği sallamanıza yol açabilir. Dikkat etmek lazım. Bu işi neden yapıyorum sorusunu sık sık sormak lazım. Ortam progresif, çağdaş sanatlar için ne kadar zor gözükse de, yaptığınız işin değerini bilenler mutlaka olacaktır.

Gelecekteki projeleriniz neler? Bu projeler içinde Türkiye'ye dönük projeler de var mı?

Şu anda kendi adıma yapacağım ilk albümle çok yoğunum. İlk kayıtlara kasım sonunda başlıyorum. Vibrofonda Steps Ahead'den tanıdığınız Mike Mainieri, trombonda Robin Eubanks, basta Hein van de Geyn, perküsyonlarda Afra Mussawisade(İran) ve B.C. Manjunath(Hindistan) oluşan çok heyecan verici bir proje gerçekleştiriyorum. Kasımda Kültür Bakanlığının daveti üzerine Antalya (26 Kasım) ve İzmir'de (28 Kasım) iki konser vereceğiz. Bu arada davulda Owen Hart Jr, basta Thomas Anderson ile Norveç ve Fransa'da olacak turnemize Türkiye'yi ekleme ihtimali epey yüksek. Bunların dışında şu ana kadar yazmış olduğum oda müziği eserlerini bir albümde topluyorum. Bir seneye kadar çıkabilir.

Engin Aydeniz

Festivalden Kalanlar:
Los de Abajo

Gecen sayıda Los de Abajo için "dikkat patlayıcı grup" demiştik; hakikaten de 19 Temmuz Cuma gecesi Babylon'da parça tesirli bomba etkisi gösteren ilk konserlerini izleyip dağıldık!

Z. Emre Memecan
emre_memecan@hotmail.com

Ben uzun zamandır sahnede bu kadar enerjik ve izleyenlerle iyi iletişim kuran bir grup görmedim. Yanımdaki arkadaşım gecenin başında "Babylon'a gidip tuhaf, gürültülü birşeyler dinleyeceğiz, gecemiz de berbat olacak" diye söyleniyordu; beşinci dakikadan sonra o da dans etmeye başlamıştı! Ertesi gün, ikinci performanslarından önce kendileriyle röportaj yapmaya gittik ve grubu temsilen Liber Teran ile konuştuk. Bu arada belirtmeden geçemeyeceğim: "Cybertropik Chilango Power" adlı son albümlerini festivalin bitimini takiben İstiklal Caddesi'nde bir kaç yerde gördüm, ilgilenenlere duyurulur.

Oldukça uzun suredir beraber müzik yapıyor olmanıza rağmen isminizin duyulması geçtiğimiz yıl BBC World Music ödülleri dolayısıyla oldu. Bunun sizin için anlamı nedir?

Cybertropic Chilango Power albümünü kaydettiğimizde bu ödül için aday gösterilebileceğimiz hiç aklımızdan geçmemişti. Bu konu gündeme geldiğinde bir anda kendimizi Manu Chao, Trilok Gurtu gibi dev isimlerle yan yana gördük ve bu bizim için olağanüstü bir şeydi. Bizim için dünya müzik sahnesinde yer almak ve insanlara müziğimizi dinletebilmek çok önemli. Esasında "world music" gibi etiketlere inanmıyoruz, yarın başka bir kategoride de olabiliriz. Fakat bu dönemin bi-

Politikacı olmak istemiyorum, müzisyen olarak kalmak istiyorum. Bütün grup üyeleri için politik tavır önemli fakat sanıyorum müzik daha da önemli. Çok önemli politik mesajlar veriyor ve çok radikal bir tutum izliyor olabilirsiniz. Fakat eğer müziğiniz kötüyse kimseye ulaşmanız mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla biz ilk önce iyi bir müzisyen olmaya çalışıyoruz.

zim için çok yoğun bir dönem olduğunu söyleyebilirim. 1999'dan beri yoğun bir turne ve konser programımız var. Bu da aslında müziğimizi yakından etkiliyor. Özellikle Avrupa turnelerimiz çok iyi oldu. Tamam, Avrupa dünyanın merkezi değil ama, çok çeşitli ülkelerden, Afrika'dan Asya'dan gelen müzisyenlerin etkileşimi için güzel bir ortam sağlıyor.

David Byrne sizi nasıl keşfetti?

İlginç bir hikaye! Biz o sıralarda Meksika'da anlaşabileceğimiz bir plak şirketi arıyorduk. Maalesef Meksika'da şirketlerin başı korsan yapımlarla belada; bunu da bir dereceye kadar anlıyorum. Orijinal prodüksiyon ürünleri çok pahalı ve günümüzdeki teknoloji ile kopya ürün yapmak çok kolay. Neyse, o zamanlar bizim müziğimiz insanlara biraz tuhaf geliyordu. Ska gibi değişik ritimleri beraber kullanıyor, jazz ve rock temalarını ödünç alıyorduk. Meksika'daki yapımcılar müziğimizi nasıl sınıflandıracaklarını bilemediler. Bize "gayet iyi müzik yapıyorsunuz ama biz bunu ne yapsak acaba" falan diyorlardı. Sonra bir gün MTV seyrederken, Latin müziği yapan New York'lu bir grubun David Byrne'ın şirketiyle anlaştığına dair bir habere rastladım. Ben Talking Heads zamanlarından beri onun büyük bir hayranıyım. Kendi aramızda belki onun bizim müziğimizle ilgilenebileceğini falan konuştuk. Ama bu bizim için tamamen bir hayaldi. Sonunda ona bir demo kaydı göndermeye karar verdik. Daha sonra inanılmaz birşey oldu ve 1997'de LuakaBop ile konuşmak için New York'a gittik ve daha sonra da anlaşmayı imzaladık. Bu bizim için çok önemliydi ve o sıralarda hazırlamakta olduğumuz albümü de yakından etkiledi. Mesela, parçalara daha az enstrümantal pasajlar ve daha fazla vokal koyduk falan...Tabii bir de bizim müzik endüstrisini daha yakından tanımamızı ve beklentilerini anlamamızı sağladılar.

Şimdiki soru da biraz bu konuyla ilgiliydi zaten. Ticari başarı elde edebilmek için daha mainstream bir grup haline gelme riski var mi sizce?

Biliyorsun Ozomatli geçtiğimiz yıl Grammy ödülünü kazandı (Ozomatli, en iyi Latin rock/alternatif albüm dalında 2001 yılı Grammy ödülünü "Embrace the Chaos" albümüyle aldı). Bir kaç hafta evvel onlarla Brighton'da karşılaştık. Grubun solistine Grammy'den sonra kendileri için neyin değiştiğini sordum. Bana "hiç birşey" dedi; "biz hala aynıyız, müziğimiz de aynı, sadece daha fazla para kazanıyoruz". Bu bizim için öğretici bir cevaptı. Her müzisyenin, grubun istediklerini yapabilmek için parasal sorunu olmaması gerekir. Yanlış anlaşılmasın, hedefimiz çok para kazanmak değil; biz içimizden gelen müziği yapmaya çalışıyoruz,onu arıyoruz. Müziğin büyüsü gittiğinde kayboldunuz demektir. Bu her iş için böyle herhalde. Alışılmış tarzda mainstream bir grup olmak istemiyoruz, orijinalliğimizi korumak istiyoruz.

Değişik ritim ve tarzların çok heyecan verici bir şekilde kullanıyorsunuz. Müziğinizin kökleri ne, müzikal olarak nereden besleniyorsunuz?

İlk başlarda bir Latin ska grubu olarak çalmaya başladık. Merengue, salsa, cumbia ritimleri kullanıyorduk ama kendi yorumumuzla; mesela ska ve punk ritimleriyle beraber. Daha sonraları geleneksel "son" ritimlerini de kullanmaya başladık. "Son" Meksika'da geleneksel bir tarza verilen genel bir addır. Ülkenin değişik bölgelerinde değişik türde "son" ile karşılaşabilirsiniz. Biz daha çok Meksika Körfezi'ndeki De la Cruz bölgesinden esinlendik. Gruptaki gitar, trombon ve vurmalı çalgılardaki arkadaşlarımız daha önce bu bölgeden müzisyenlerle çalışmışlar. Bunun grupta önemli bir etkisi var. Aslında önemle belirtmem gereken birşey var: Grubun bütün üyeleri başka projelerin de içindeler. Mesela keyboard'cumuz bir jazz grubunda çalıyor; gitaristimiz geleneksel müzik yapan bir grupla beraber; trompetçimiz rap müziği ile ilgileniyor. Sanıyorum bütün bunlar müziğimizi bir şekilde etkiliyor. Ayni zamanda çok çeşitli müzik türlerini de dinleyip, sürekli takip ederek anlamaya çalışıyoruz. Gittiğimiz ülkelerin müziklerini dinliyoruz. Bugün de çıkıp, buradan birşeyler almayı düşünüyorum.

Buradan almanıza gerek yok, Meksika'ya dönünce alırsınız. Tarkan'ı hiç duymadınız mı?! Meksika'da tanındığını bizzat ben biliyorum.

Sahiden de Meksika'da çok tanınıyor. Onun müziği ile ilgili bana ne söyleyebilirsin? Geleneksel Türk müziği bu mu?

Durun bir dakika aklımı karıştırmayın, Tarkan'a sonra döneriz! Müziğiniz başladığınız günden bu yana nasıl bir değişime uğradı? İlk başladığınızda da böyle çalmıyordunuz herhalde?

Çok değiştiğini söyleyebilirim. İkinci albümümüz bile ilkinden oldukça farklı.Üçüncüsü de ikincisinden farklı olacak. Bence böyle de olması gerekiyor. Hep aynı kalarak belki ticari olarak daha başarılı olma imkanı var ama bir müzisyen için bunun çok sıkıcı olduğunu düşünüyorum. Aynı zamanda da müzik o kadar güçlü bir şekilde globalleşiyor ki, bu etkileşim dolayısıyla da sürekli değişiyor; bunun karşısında durmak mümkün değil.

Bence sahne performansınız kayıtlarınızdan daha iyi. Bununla ilgili ne söyleyeceksiniz?

Bence de öyle. İkinci albümümüzün kaydı bittikten sonra canlı performansımız ile ilgili olarak oldukça kaygılıydık. Çünkü kayıt o güne kadar yaptıklarımızdan çok farklıydı ve bunu sahneye nasıl yansıtacağımızdan emin değildik. Buna karşılık, David Byrne bize sahne için bir sürü yeni şey önerdi ve bunlar da bizim için yeni bir lisanı öğrenmek gibiydi. Anlayacağın sahnede tipik bir Alman tekno grubu gibi ses çıkarmamak için çok özen gösteriyoruz! Sahne performansımızın daha iyi olduğunun farkındayız ve bunun bizim için olumlu birşey olduğunu düşünüyoruz.

Sizin aynı zamanda kuvvetli bir politik tarafınız da var. Bu anlamda iletmek istediğiniz mesaj nedir?

Eşitlik ve çeşitlilik (diversity). Değişik lisanlar, kültürler, müzikler ve bunların arasındaki etkileşim. Sanıyorum politik olarak odaklandığımız konu bu.

Politik tavrınız yüzünden ülkenizde başınız derde giriyor mu?

Doğrudan değil. Meksika'da 1970'ler ve 1980'lerde ciddi bir sansür uygulaması vardı. Bu 1990'larda etkisini kaybetti. Yine de Zapatista hareketi Meksika'da konuşulması istenilmeyen konular arasındadır. Ayrıca TV ve radyolara çıkabilmek için paralar ödemek gerekiyor ki bizim için bu imkansız. Dolayısıyla, doğrudan değil ama dolaylı olarak sansüre uğradığımızı söyleyebilirim.

Birinci öncelikli kaygınız nedir, müzik mi, politik mesajlarınız mi?

Bu çok zor bir soru! Kişisel geçmişim açısından politik tavır çok önemli. Politikayla, özellikle de 1970'lerdeki komünist hareketle çok yakından ilgili bir ailede büyüdüm. Amcam 1968'de hapse girmişti; Meksika'daki önemli öğrenci örgütlerinden birinin lider kadrosundaydı. Babam aktif olarak politikanın içindeydi. Bir sürü arkadaşım ve aile dostumuz devlete bağlı güçler tarafından olduruldu. Bütün bunlar benim politik kimliğimin şekillenmesinde çok etkili oldu. Latin Amerika'daki komünist hareketi, Küba devrimini falan da unutmamak lazım tabii... Fakat sanıyorum benim için müzik daha önemli; çünkü o da bu mücadelenin başka bir yolu. Politikacı olmak istemiyorum, müzisyen olarak kalmak istiyorum. Bütün grup üyeleri için politik tavır önemli fakat sanıyorum müzik daha da önemli. Çok önemli politik mesajlar veriyor ve çok radikal bir tutum izliyor olabilirsiniz. Fakat eğer müziğiniz kötüyse kimseye ulaşmanız mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla biz ilk önce iyi bir müzisyen olmaya çalışıyoruz.

Son bir soru daha; müzikal açıdan hedefleriniz nedir? Önümüzdeki 3-5 yıl içinde ne yapmak istiyorsunuz?

Grubun tamamı için konuşmam biraz zor. Bazıları Meksika'dan taşınıp başka yerde, mesela Barselona'da yaşamayı düşünüyor. Barselona'da müzikal açıdan enteresan bir hareket var. Grubun diğer üyelerinin onları izleyip izlemeyeceğini bilemiyorum. Muhtemelen üçüncü bir albümü gerçekleştiririz! Bu albümün dünyanın çeşitli yerlerinden, halkın müziğini yansıtan bir çalışma olmasını istiyoruz. Kim bilir belki Türk müzisyenlerle de bir şeyler yaparız. Başka ilginç bir durum daha var: Grubun tamamı yirmili yaşların sonunda, otuzlu yaşların başında ve tahmin edebileceğin gibi müzisyen olarak hayat tarzlarımız sakin bir aile hayatı yaşayıp çoluk çocuk sahibi olmaya pek elverişli değil. Bazen bu konuları da düşünüp hayatımıza nasıl yön vereceğimizi konuşuyoruz. Ben şahsen en azından önümüzdeki bir iki yıl daha müzikle uğraşmaya devam etmek istiyorum ve grup olarak bunu yapacağımızı düşünüyorum. Sonrasını bilemiyorum...

Eşitlik ve çeşitlilik (diversity). Değişik lisanlar, kültürler, müzikler ve bunların arasındaki etkileşim. Sanıyorum politik olarak odaklandığımız konu bu.

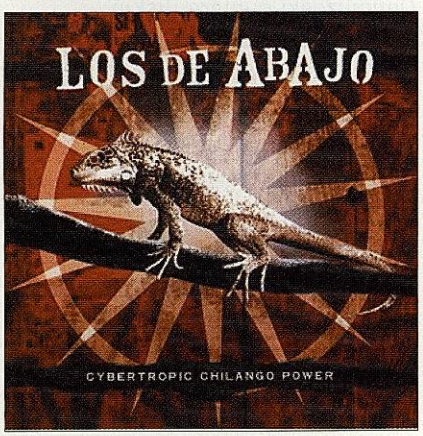

Roy Haynes'ın İstanbul Üçlemesi

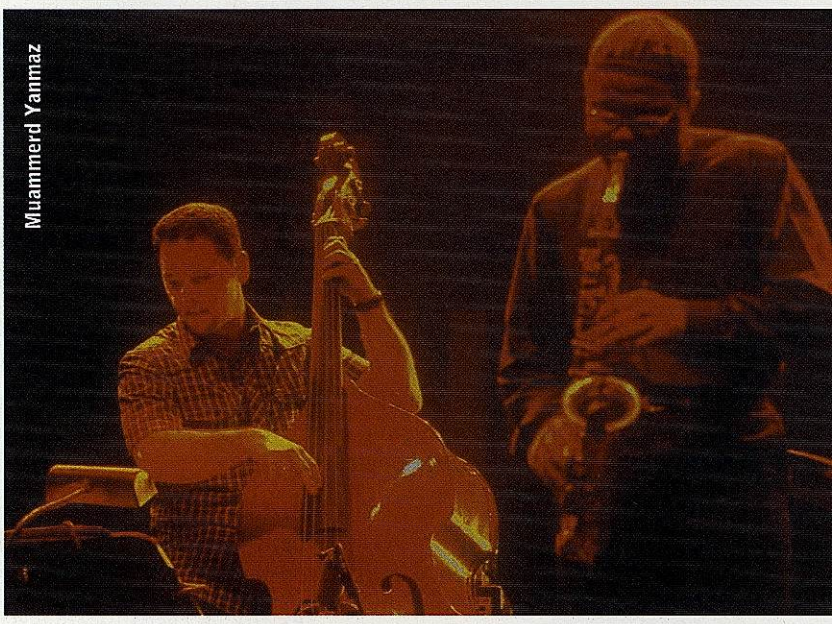
Muammerd Yanmaz

İstanbul'a 3. defa gelen Roy Haynes 8 Temmuz gecesi Cemil Topuzlu Açıkhava Sahnesinde bu sefer kadim dostu Charlie Parker'ı anmak üzere sahnedeydi.

Umut Akgül
www.umutakgul.com

Jazz tarihinin yaşayan efsanelerinin giderek azaldığı bu dönemde İstanbul'a 3. defa gelen Roy Haynes 8 Temmuz gecesi Cemil Topuzlu Açıkhava Sahnesinde bu sefer kadim dostu Charlie Parker'ı anmak üzere sahnedeydi. Kendisine "Birds of a Feather" projesinde eşlik eden Kenny Garret, Nicholas Payton ve Dave Kikoski ise jazz tarihine şimdiden isimlerini yazdırmış usta müzisyenler olarak daha öncede festival kapsamında Açıkhava sahnesinde izlediğimiz isimlerdi. Gecenin izleyiciyi şaşırtan sürprizi ise kontrobasçı Ray Brown'ın vefat etmesi üzerine İstanbul'a gelemeden Amerika'ya dönen Christian McBride'ın yerine basta sahneyi Türkiye'den Volkan Hürsever'in almasıydı.

Geceye ilişkin anonsun yapılmasından sonra Roy Haynes ve tüm diğer müzisyenler sahneye geldiler ve büyük usta davulun başına geçip ufak bir ses denemesi yaptı, belli ki kick tabir edilen büyük kısım da fazla ses vardı kalktı yılların verdiği tecrübeyle mikrofonun yerini değiştirdi ve tekrar denedi ve işte herşey istediği gibiydi yüzünde tecrübeli bir gülümsemeyle davulun başına oturdu ve müzik ziyafeti başladı. Gece konser sonrası sorduğum sorulara büyük bir keyifle cevap verdi.

Jazz tarihinde bir efsanesiniz ve genç müzisyenler için bir ilham kaynağı ve örnek teşkil ediyorsunuz bize önce jazz'ı, müziği ve müzisyenliği sizin bakış açınızla anlatır mısınız?

Jazz diğer müzik tarzlarından farklı bir disiplindir, his olarak anlatmak zor çünkü yıllardır bunu yaşıyorum ama müzisyen olarak örneğin bir rock müziğinden farklı bir bakış açısı gerektirir, davulun başına geçip sadece ritmi çalmak yetmez, müzikte her zaman ses yüksek olmamalıdır, ritme ve melodiye göre belirlenmelidir. İyi bir davulcu olmak için temel şart diğer müzisyenleri dinlemekten geçer, bu aslında tıpkı bir hikaye anlatmak gibidir ve enstrümana ne kadar hakimsen anlatması da dinlemesi o kadar keyifli olur.

Geride bıraktığınız yıllarda jazz müziğinin değişik dönemlerinde çok önemli isimlerle çalıştınız sizce en keyif aldığınız dönem ya da yıllar ve isimler kimlerdi?

Charlie Parker uzun yıllar evvel bir parça yazmıştı "Now is the time", geride bıraktığım yıllarda Charlie Parker, Bud Powell, Sarah Vaughan gibi isimlerle çalıştım, tüm dönemlerde ve geride kalan yıllarda bu müziğin ve hayatımın en değerli anıları var elbette, hala keyifle hatırlıyorum ve bir yandan da parçadaki gibi yaşadığım şu andan zevk almasını biliyorum (keyifle gülüyor).

Bu İstanbul'a üçüncü gelişiniz, belki klasik bir soru olacak ama İstanbul hakkında ne düşünüyorsunuz?

Heyecan verici bir şehir, yaşadığınızı hissettiren bir boğaz manzarası ve otel odam bu manzaraya bakıyor şanslıyım (gülüyor). Benim açımdan başka ilginç bir tarafı dünyanın en iyi zillerinin burada yapılıyor olması. Ayrıca hayat sürprizlerle dolu, meslea bu akşam Volkan'la (Hürsever) tanıştık ve birlikte çaldık bu da hoş oldu.

Bu gece Christian McBride yerine Volkan Hürsever ile birlikte hiç provasız bir biçimde çaldınız, onun performansı hakkında neler söyleyeceksiniz?

Doğrusu çok başarılıydı, genç bir müzisyen ve gelecek vaad ediyor, bu gece üstüne düşeni fazlasıyla yaptı (Bu konserden sonra Volkan Hürsever grupla birlikte Avusturya'ya geçerek Viyana'da da birlikte sahne aldı).

Önümüzdeki günlere ilişkin projeleriniz nelerdir?

Öncelikle proje kapsamında çıkan albümün turnesini tamamlamak elbette amacımız, sonrası için konuşmak için çok erken ve benim uykum var, sanırım önce uyuyup dinlenmeliyim. İyi geceler.

Bana zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederim, sizi İstanbul' tekrar dinlemek büyük bir keyifti.

Çok teşekkürler, iyi geceler.

3-12 Ekim 2002, İstanbul, Ankara

12. Akbank Jazz Festivali'nde

Sade Jazz

İstanbul Jazz Festivalinden sonra en önemli ikinci festivalimiz olan Akbank Jazz bu yıl "Sade Jazz" sloganıyla çıktı. Gerçekten de oniki yıldır düzenlenen en kapsamlı jazz festivali.

A) İSTANBUL

1) AYA İRİNİ MÜZESİ

3 Ekim	20:30	Vocal Sampling

2) CEMAL REŞİT REY KONSER SALONU

9 Ekim	20:30	Steve Coleman & Five Elements
10 Ekim	20:30	Nils Petter Molvaer
11 Ekim	19:00	Patricia Barber
	21:45	Joe Zawinul & the Zawinul Syndicate
12 Ekim	19:00	Dave Douglas Tiny Bell Trio
	21:45	Kenny Garrett Quartet

3) BABYLON

3 Ekim	22:00	New Cool Collective
4 Ekim	23:00	Jimi Tenor Band
5 Ekim	23:00	Coscia & Trovesi Duo
7 Ekim	21:00	Timuçin Şahin Trio
8 Ekim	21:00	Şenol Küçükyıldırım Trio, Inwards...
9 Ekim	22:00	ICP Orchestra
10 Ekim	22:00	Arto Lindsay Band
11 Ekim	23:00	Cleveland Watkiss & The Source
12 Ekim	23:00	Patricia Barber

4) VENUE - MASLAK

5 Ekim	21:00	Ilhan Erşahin's Nublu feat. Wax Poetic, Love Trio & Harikalar Diyarı with special guests Eddie Henderson and DJ Mutamassik
12 Ekim	23:00	LTJ Bukem & MC Conrad & Nookie Progression Sessions

B) ANKARA

1) HILTON

7 Ekim	21:00	Ilhan Erşahin's Harikalar Diyarı feat. Hüsnü Şenlendirici
8 Ekim	21:00	Steve Coleman & Five Elements

2) ODTU

10 Ekim	19:30	ICP Orchestra

Vocal Sampling

René Baños (tenor ses)
Reinaldo Sanle (tenor ses)
Renato Mora (tenor ses)
Jorge Chaviano (tenor ses)
Oscar Porro (bariton ses)
Abel Sanabria (vurmalı sesler)

Kübalı altı müzisyenden oluşan **Vocal Sampling** enstrüman çalmak yerine onların seslerini çıkartarak müzik yapıyor. Sadece solist ve koro değil, Latin orkestrasında bulunan enstümanların tümü; perküsyon, üflemeliler, klaviye, bas ve diğer tüm enstrümanlar insan ağzından çıkan seslerle yeniden yaratılıyor.

Bu işteki yetenekleri o kadar eşsiz ki **Quincy Jones, Carlos Santana, Peter Gabriel, David Byrne, Bobby Mc Ferrin** ve **Paul Simon** gibi müzisyenlerin dikkatini ve desteğini çekmeyi becerip, dünyanın her köşesinden izleyicileri kendilerine hayran bırakmayı başardılar

Vocal Sampling'in tüm üyeleri birbirlerini **Uluslararası Havana Müzik Enstütüsü**'nden tanıyor. İlk performanslarını partilerde a capella rutinleri çalan bir grup olarak 1992 yılında verdiler. O sırada Havana'da bulunan Belçikalı bir organizatör müziklerini çok beğenip onlara Avrupa'da ve daha sonra Amerika'da pek çok konser ve turne yapmalarına yardımcı olur. Bunu takiben kendilerini Asya, Latin Amerika ve Avrupa'yı kapsayan uzun turnelerde buldular.

Gruptaki herkes insan sesinin sonsuz gibi gözüken sınırlarını sürekli zorlamaya devam ediyor. Klasik ve orijinal altyapılar içeren son aranjmanları, Universal plak şirketi tarafından tüm dünyada dağıtılan son albümleri **Cambio De Tempo**'da veriliyor.

Latin müziği meraklıları için Vocal Sampling, guaracha, boleros, rumba, son ve swinging salsa gibi Küba müziğinin ritm ve melodilerini farklı bir boyutta tanımak için kaçırılmaz bir fırsat.

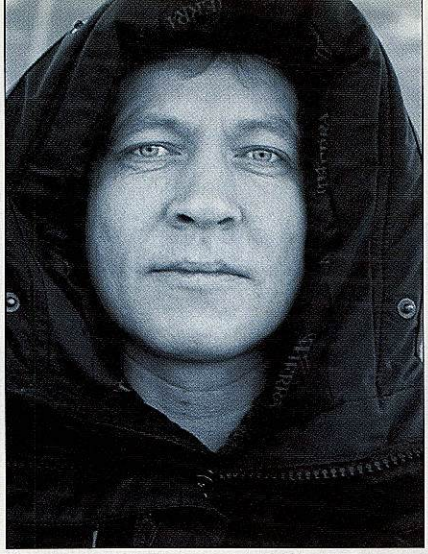

Nils Petter Molvaer

Nils Petter Molvaer (tp)
Eivind Aarset (g)
Audun Erlier (b)
Rune Arnesen (d)
Pal Nyhus aka dj Strangefruit (pikap)
Raymond C. Pellicer (sampler)

Molvaer, jazz ile İskandinav folk, hip-hop ve tekno ezgilerini harmanlayan yetenekli bir trompetçi. Müziğinin bir kısmı tekrar eden elektronik altyapılarıyla geleneksel jazz'cıları kendinden uzak tutsa da pek çok çalışması daha alışagelmiş Avrupa jazz'ı sınıfında. Molvaer'in yaptıkları kimi zaman akla, Miles Davis daha yaşasaydı müzikal açılımlarını bu yöne doğru kaydırıp kaydırmayacağı sorusunu akla getiriyor.

1960 yılında Norveç açıklarında küçük bir adada dünyaya gelen **Molvaer**, yerel olarak tanınan jazz müzisyeni babası tarafından erken yaşta müzikle tanıştı. 19 yaşında konservatuara yazıldı ve yeteneği fark edildi ancak sadece iki sene sonra okulu bırakıp Oslo'ya taşındı. Bu zaman içinde **Molvaer** kendine has bir tarz oluşturmaya başlamıştı. Müzikal etkileşimleri **Miles Davis, Don Cherry, Billie Holiday, Brian Eno, Joni Mitchell** ve **Bill Lasswell** kadar geniş. Hem akustik hem de elektronik seslere olan ilgisi pop, rock ve funk tarzlarını modern jazz örnekleriyle bütünleştirmesindeki başarısında görülebiliyor.

Molvaer ***"Khmer"*** üzerine fikirler geliştirmeye başladığında yıl 1993'tü ve elindeki tek enstrüman bilgisayarıydı. Elde edilen ilk çalışmalar Oslo'daki LydLab'de ses mühendisi ve prodüktör Ulf Holand tarafından daha da geliştirildi. Başarısını 1995'te Voss Uluslararası Jazz Festivali için özel olarak hazırlanan performans ile kanıtlandı. Bu dönem aynı zamanda Molvaer'in beraber çalacağı müzisyenleri biraraya getirdiği zamandır. **Eivin Asseth** (gitar, pikap ve sampler), **Audun Erlien** (bas), **Rune Arnesen, Per Lindvall** (davul) ve **DJ Strangefruit** bu dönemden sonra Molvaer ile birlikte çalışmaya başladılar. ***"Khmer"*** 1997 yılında **ECM** tarafından yayınlandı ve 100.000 adet satarak kısa sürede uluslararası bir başarı elde etmeye neden oldu. Ancak albümün yarattığı ilgi jazz çevrelerinde sınırlı kalmayarak dans müziği piyasalarında da yankı uyandırarak parçalar The Herbaliser, Mental Overdrive, Rocker's Hi-Fi, Mother Nature's Cloud ve Shower Snow gibi gruplar tarafından remixlendi.

Bunun ardından Molvaer'in müziği Montreux, Roskilde, Jazz Baltica, Jazz a Vienne, Washington ve Montreal Jazz festivalleri gibi dünyanın tüm önemli müzik mekan ve organizasyonlarından davet almayı başardı.

Patricia Barber

Patricia Barber (p, vo)
Michael Arnopol (b)
Neal Alger (g)
Eric Montzka (d)

"Biraz Billie Holliday, biraz Joni Mitchell - son on yılda jazz'ın çıkardığı en büyüleyici şeylerden..."

Partricia Barber, sınıflandırabilmesi güç, çok karmaşık bir sanatçı. Olağandışı sese sahip bir şarkıcı ve yetenekli bir jazz piyanisti olan Barber, pop dünyasının kuytularında kalmış parçaları ve kendi bestelerini de seslendirerek jazz'ın repertuvarını zenginleştirmeyi hedeflemiştir. Patricia

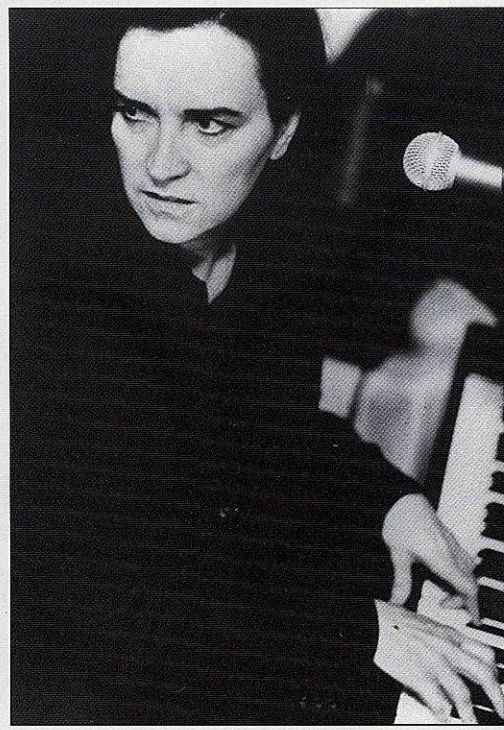

Barber'ın giderek artan ünü, 80'li yılların ortalarından itibaren tutarlı şekilde yükselen bir grafik izlemektedir. Değişken, dalgın sesi ve piyano tekniği ile ilk önce Chicago'nun kulüp sahnesinde adını duyuran Barber, 1998 yılında çıkardığı *Modern Cool* albümüyle dünya çapında büyük ün kazanmıştır.

Günümüz jazz'ının en bağımsız sanatçılarından biri kabul edilen Patricia Barber, klasik ballad'lar ve bop etkileşimli standartlarla belirlenen geleneksel doğaçlama sınırlarını aşan denemeleriyle, yeni ekol kadın jazz vokalistleri arasında öncü bir rol üstleniyor. "Distortion of Love", "Modern Cool" ve "Companion" gibi albümlerinde çağdaş pop ezgileri ile zekice oynayan yeniden yorumlara ve keskin bir zekanın ürünü olan kendi parçalarına yer veren sanatçı, "Nightclub" albümünde olduğu gibi bazen de dinleyenlerini şaşırtıyor. Sadece jazz standartlarına yer verdiği bu albümde kendi eşsiz yorumunu hissettiren sanatçı "Verse" adlı son albümüyle de tam tersine bir yol izleyip sadece özgün bestelerden oluşan bir repertuarla izleyicilerinin karşısına çıkıyor. Büyük Amerikan şarkı yazarlarından öğrendiklerini sindirerek yola çıkmasına karşın, alternatif pop müzik ve çağdaş müziğin karakteristiklerinden de ilham alıyor. Karanlık bir fısıltıymışcasına ruhundan kopup gelen sesi, ironik ve incelikli sözleri, öfke ve aşkın kıyısında gezinen duygu dalgalanmalarıyla şarkılarını tempolu ve merak uyandırıcı kılıyor. Kişisel tecrübeleri, Yunan mitolojisi, şiir ve Shakespeare'den ilham alan zengin bir hayal gücüyle şekillenen şarkılar, sadece aşka değil düşünce gücü ve yaşama da göndermeler yapıyor.

Dave Douglas Tiny Bell Trio

Dave Douglas (tp)
Brad Wesley (g)
James Black (d)

Hem besteci hem de bir trompet ustası olan Dave Douglas ilk solo albümünü 1993 yılında gerçekleştirdi. Aynı yıl içerisinde daha sonra grubu Tiny Bell Trio'nun kendi adını taşıyan ilk albümününü kaydetti. Bu iki çalışma adının kısa sürede uluslararası müzik çevrelerinde duyulmasına ve dünya'nın çeşitli yerlerinde konser vermesine olanak tanıdı. Douglas, günümüze kadar sekiz değişik grup ile birlikte onbeş değişik CD albüm yayınladı. New York Jazz Award, Down Beat, Jazz Times, Jazziz ve İtalyan Jazz Eleştirmenleri tarafından defalarca yılın en iyi bestecisi, trompetçisi ve jazz sanatçısı olarak seçildi.Bir besteci, doğaçlama ustası ve trompetçi olarak, Douglas kendini jazz'ın alışagelmiş dilinden uzak bir noktada bulan bir müzik geliştirmeye adamıştır. Yaptığı müzik hiçbir zaman rahatça alışılmış kategorilere sokulamamış ve gerçekleştirdiği çalışmalar jazz'ın çevresinde olduğu kabul edilen sınırları aşmıştır. Onu yaptığı müzik için nelerin etkilediği ve beslediği değişik müzik toplulukları için bestelediği müziklerde de görülebilir. Charms of the Night Sky, Tiny Bell Trio, Parallel Worlds (yaylı sazlar grubu), bir jazz dörtlüsü ve bir jazz altılısı, Electric Octet Sanctuary, Witness (dokuz müzisyen için yeni kompozisyonlar) ve ayrıca doğaçlama ile Hindistan müziğinin buluşma noktalarını araştıran son zamanlardaki bazı projeleri, Musique Concrete ve son olarak da henüz icra edilmemiş doğaçlama çalan trio ve orkestra için yazılmış bir konçerto. Dave Douglas için rahatça kendi neslinin en yetenekli trompetçi / bestekarı oldu ifadesini kullanabiliriz. Onun oldukça geniş, fakat başka müzisyenlerden etkilenmeemiş bir tarzı var. Müziği asla değişik kaynaklardan derlenmiş bir yamalı bohça değil, tersine geniş bir ilgi alanını yansıtan bir kişisel estetik meydana getiriyor. Etkilendiği müzisyenleri büyük bir açık yüreklilikle belirtiyor. Bunlar Igor Stravinsky'den Stevie Wonder ve John Coltrane'e uzanan geniş bir çizgi oluşturuyorlar. Bir besteci olarak Douglas, bir çok sıradışı ve birbirinden uzak müzikal yapıyı ele alıyor ve onların sentezini yaparak kendi özgün yapılarını meydana geetiriyor. Bir trompetçi olarak rahatça anlaşılabilir bir jazz tekniği var. Onun ses renkleri ve derinliklerini sürekli olarak değiştirerek bir oya gibi işlediği çalış stilinde Lester Bowie'nin ruhunu da kolayca işitebilirsiniz. Ama tüm çalışmalarında daha da belirgin olarak öne çıkan asıl özelliği onun yazılmış müzik kavramı ile doğaçlama kavramını birbiri içerisinde kesintiz olarak birleştirebilmesidir.

Kenny Garrett Quartet

Kenny Garrett (s)
Vernell Brown (p)
Vincent Archer (b)
Christopher Dave (d)

Saksofon üstadı **Kenny Garrett** tüm kariyeri boyunca pek çok değişik tür müziği keşfetmiştir. Güçlü ve melodik çalma tarzı ile jazz'ın mihenk taşı isimleri **Art Blakey**, **Dizzy Gillespie** ve **Miles Davis**, rock yıldızları **Sting**, **Peter Gabriel** ve **Bruce Sprigsteen** ve rap'in gelişiminde önemli rol oynayan

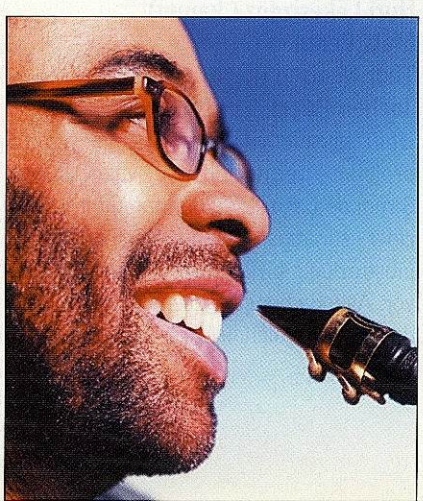

Guru gibi müzisyenlerin albümlerine kendine yer bulmuştur.

Doğumuyla birlikte jazz'la tanışan Garrett, üniversiteye gitmeye hazırlanırken Mercer Ellington liderliğindeki **Duke Ellington Orchestra**'da yer edinerek fikrini değiştirdi. Üç yılı aşkın bir süre burada kendini geliştirerdikten sonra New York'a yerleşti. **Mel Lewis Orchestra** ve **Dannie Richmond Quintet** ile beraber çaldı. Değişik projelerde geçen yılların ardından **Miles Davis**'in grubuna alto saksofon arandığını duyar ve bir kaç görüşme ardından gruptaki yerini alırak müzikal kariyerinin o zamana kadarki doruğuna ulaşır.

Atlantic Records için hazırladığı iki albüm **Prisoner of Love** ve **African Exchange Student** ona 1992'de Warner ile anlaşmanın yolunu açtı. Takip eden yıllar içinde **Donald Byrd, Hubbard, Mulgrew Miller, Cedar Walton, Wallace Roney** gibi isimlerle de çalıştı. Garrett'in stili müzik kariyeri boyunca çaldığı onca efsanevi grubun içinde bulunarak şekillendi. 2002 Kenny Garrett'in müzikteki onuncu yılı. Bu süre içinde kolunun altına 4 yıldızlı albüm eleştirileri, hakkında yazılan yüzlerce yazı, Rolling Stone dergisinden 1996 yılının yılın jazz sanatçısı (Hot Jazz Artist) ödülünü almayı, modern siyah filmleri klasiği **Love Jones** filmi için hazırlanan bir soundtrack çalışması ve Downbeat Dergisi Okuyucu oylamaları sonucu alto saksofon kategorisinde Phil Woods'u tahtından indirmeyi başardı.

Fusion ve hip-hop alanlarında gerçekleştirdiği çalışmalar jazz müziğinin sınırlarını zorlarken daha geleneksel jazz çalışmaları geçmişin unutulamayan sanatçılarına bir saygı niteliği taşıyor. Kenny, jazz dünyasının büyük grupları arasında çalma şansına kavuşmuş son müzisyen olarak görülüyor.

İLHAN ERSAHIN & Harikalara Diyari Feat. Hüsnü Şenlendirici (Ankara konseri)

İlhan Ersahin (s)
Hüsnü Şenlendirici (clt)
Mehmet Akatay (perc)
Nuri Lekesizgöz (kanun)
Matt Penman (b)
Thor Madsen (keyb, g)
Jochen Rueckert (d)

Ünlü saksofoncu İlhan Erşahin yepyeni projeler üretmekten hiç vazgeçmiyor. Şimdi de Laço Tayfa'dan tanıdığımız klarinet sanatçısı Hüsnü Şenlendirici'yle oluşturduğu birliktelikle karşımıza çıkıyor. Aslında her şey geçen yılın ocak ayında Hüsnü Şenlendirici'nin Amerika seyahatiyle başladı. Erşahin ve Şenlendirici, birlikte ABD'de atölye çalışmalarına katıldılar ve konserler verdiler.

Bu yoğun program, İlhan Erşahin'in bu yepyeni projesinin tohumlarını attı ve yine ortaya evrensel olduğu kadar bizden, eklektik olduğu kadar da rafine bir proje çıktı. Ankara'daki konserde vurmalı çalgılarda Mehmet Akatay, kanunda Nuri Lekesizgöz, basta Matt Penman, davulda Jochen Rueckert ve elektronik seslerde Thor Madsen ile zenginleşen topluluk, Erşahin ve Şenlendirici'nin dehasını bir kez daha gözler önüne serecek.

BABYLON GRUPLARI :

New Cool Collective

Benjamin Herman (s, flt)
Frank van (dokkie)Dok (konga)
Leslie Lopez (b)
Anton Goudsmit (g)
Willem Friede (fender rho)
Martijn Vink (d)
David Rockefeller (tp)
Jos de Haas (perc)

New Cool Collective, Hollanda müzik piyasasında bulunan müzisyenlerden oluşan gevşek yapılı bir oluşum. 1994 yılında kurulan grup müziklerinde kolaylıkla kendinizi dansa kaptıracağınız jazz ve funk örneklerine Latin tatları ekliyorlar. Grubun lideri **Benjamin Herman** Avrupa jazz çevrelerinde aldığı başarı ve ödüllerle adından sıkça söz ettiren bir müzisyen.

İlk albümleri Big Mondays'in yayınlanmasından sonra Amsterdam'da başlayan hareket zamanla Avrupa'nın diğer noktalarına yayılmış. Londra Jazz Cafe ve Edinburgh Fringe Festival'inde performansları ve ikinci albümleri More! ile Capetown, Londra, Bristol ve Prag'da buldular kendilerini. Grup 2001 yılında Heineken Crossover Ödülüne layık görüldüğü gibi Sony Music ile anlaşma da sağladı. Son albümleri "Bring it On" Eylül sonu itibariyle piyasalarda yer aldı.

Jimi Tenor BAND

Jimi Tenor (rhodes, s)
Chris Dawkins (g)
Simon Pearson (d)
Jukka Eskola (tp)
Ari-Pekka Anttila (b)
Juha Kortehisto (tb)
Timo Lassy (bs)

Tekno'nun ilk kabare star'ı ünvanlı **Jimi Tenor** bazıları için Detroit'in ikinci sınıf lounge sanatçısına cevabı olarak görülebilir. Adını değiştirmeden evvel Lassi Lehto olarak bilinen Jimi, Tenor adını en sevdiği enstrüman olan tenor saksofon'dan, Jimi'yi ise küçüklüğünde 70'lerin pop satar'ı Jimmy Osmond'a olan benzerliğinden alır. Bugünlerde daha çok tuşlu çalgıların başında oturmayı tercih eden Jimi Tenor, müziğe anavatanı Finlandiya'da başladığı zamanlarda ilk eserlerini Sahko / Puu tarafından yayınlar. İlginç müziği ve sahne gösterileri ile elektronika çevreleri arasında bir takipçi kitlesi oluşturur.

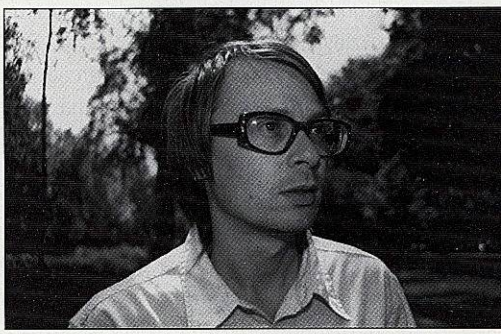

Etkileşim olarak Barry White, Isaac Hayes ve 70'lerden kalma kitch filmlerin kendi ekolunü oluşturmuş müziklerinden etkilenmiştir. Müzik eğitimi klasik olsada 1996 yılında yayınladığı ***Europa*** albümü ile elektronik müziğin etkin plak şirketlerinden Warp'ın ilgisini çekmeyi başarır. Bu tarihten sonra Warp üzerinden hem yeni hem de daha önce yayınlanmamış çalışmaları çıkarmaya başlar. Intervision (1997), Organism (1999) ve Out of Nowhere (2000) albümlerini tamamladıktan sonra Warp ile yollarını ayırırarak eski şirketi Sahko'ya döner. Utopian Dream, Tenor'un 6. albüm çalışması.

En büyük yeteneğinin fake atmak olduğunu, insanlara kendinde olmayan bir yeteneği varmış gibi gösterdiğini söylüyor. Neyin gerçek neyin yalan olduğu bilinmez ancak Tenor'un jazz, funk, soul ve electronicka'yı başarılı bir şekilde bütünleştirerek eğlenceli bir müzik yaptığı kesin.

Coscia & Trovesi Duo

Gianluigi Trovesi (clt)

Gianni Coscia (acc)

"Jazz, müziğin bir parçası ancak, Kuzey İtalya folk gelenekleri daha ön planda. Bunun yanına klasik motifler, film ve tiyatro müzikleri, mazurka, tango, klezmer ve fazlası... Trovesi ve Coscia'nın müziği çok derinden nostaljik. Üzgün, şakacı, mutlu, şiirsel ve duygusal bir müzik." ***Umberto Eco, Albüm kapağı içindeki giriş yazısından bu alıntı, İtalyan ikili Coscia & Trovesi ikilisinin yaptıkları müziği anlatmak için doğru bir seçim.***

İkilinin yaptığı müzikteki iletişim gücü konserlerinde de net bir şekilde görülebiliyor. Akıcı, eğlenceli ve enerjik müzikleri ile tabiri yerindeyse ortalığı dağıtıyorlar. Müziği icra edişleri "yüksek seviyede", dinleyiciye en ince detayları aktarırken, "düşük seviyede" ise müziğin kuralcı tarafını bir kenara atıyor. Bu, kaliteli müziğe bir popülerlik kattığı gibi, popüler müziğe de kalite getiriyor. Bu nedenle Coscia ve Trovesi'nin müziklerini hangi tapınağa yerleştireceğimize karar vermeye gerek kalmıyor. Konser salonunda olduğu kadar sokak köşesinde de evlerinde hissedeceklerdir.

ICP Orchestra

Misha Mengelberg (p)
Ab Baars (s, clt)
Michael Moore (s, clt)
Wolter Wierbos (tb)
Thomas Heberer (tp)
Mary Oliver (vi)
Tristan Honsinger (cello)
Ernst Glerum (b)
Han Bennink (d)

1990 yılların ortalarına gelindiğinde Hollandalı piyanist Misha Mengelberg'in kurduğu Instant Composers Pool Orchestra, Avrupa emprovize müziğinin en parlak örnekleri arasında yerini aldı. 20 yılı geçen bir süre içinde oluşum kendini denetleyen bir organizma, bestelenmiş müziği sıradışı jazz ile karıştıran bir mekanizma halini aldı. Giderek büyüyen bir aile halini alan ICP, yıllardır her bir üyesinin bağımsız olarak iyi bir müzisyen olduğunu ve onlardan istendiği takdirde hep birlikte her türden müziği birbirine işleyebileceklerini kanıtladılar. Çok yetenekli doğaçlama üstadlarından oluşan orkestra parmaklarının ucunda dünyayı ve tüm müzik tarihini döndürüyor.

Bu hem müzikal, hem görsel ve hem de eğlence anlayışı bu kadar gelişmiş izleyici ile bu kadar bütünleşen etkileyici ansamblların listesinde ICP; Sun Ra's Arkestra, The Art Ensamble of Chicago, William Breuker's Kollektief veya The Either Orchestra'dan aşağı kalmıyor. Bu türden grupları izlemek her zaman hem kulaklara hem de gözlere hitap ediyor ve aktardıkları enerji unutulmaz oluyor.

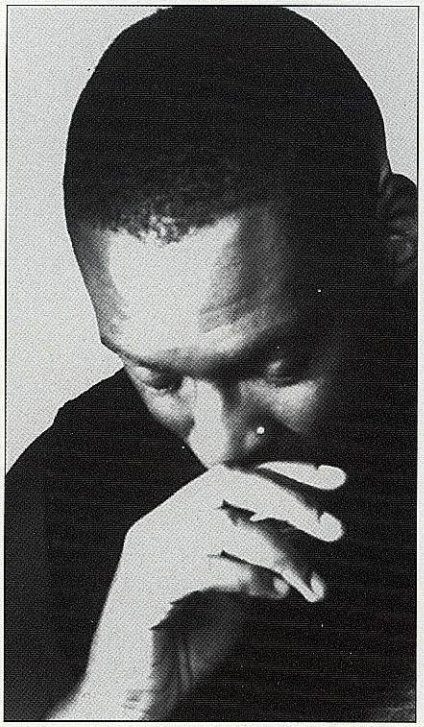

Cleveland Watkiss & The Source

Watkiss işini çok ciddiye alan, ulaşılabilir ve sıcak besteler yazan iddialı bir müzisyen. Kendini müziğine bu kadar adaması ona bir saygınlık kazandırıyor. Watkiss'in jazz söyleme yeteneği basit bir şarkıya inanılmaz derecede anlam ve ritmik özgürlük katıyor ancak hiçbir zaman gösteriş yapmıyor, herzaman kendisi. Victory's Happy Songbook' ise yılda bir elin parmağını geçmeyen sayıda albüm olan, o az bilinen müzik dinleyicisine bile hitap edebilecek bir çalışma. Müziği asla moda, uç veya daha aykırı olmaya çalışmıyor. Bu da Watkiss'i çevremizdeki en cool müzisyen yapmaya yetiyor.

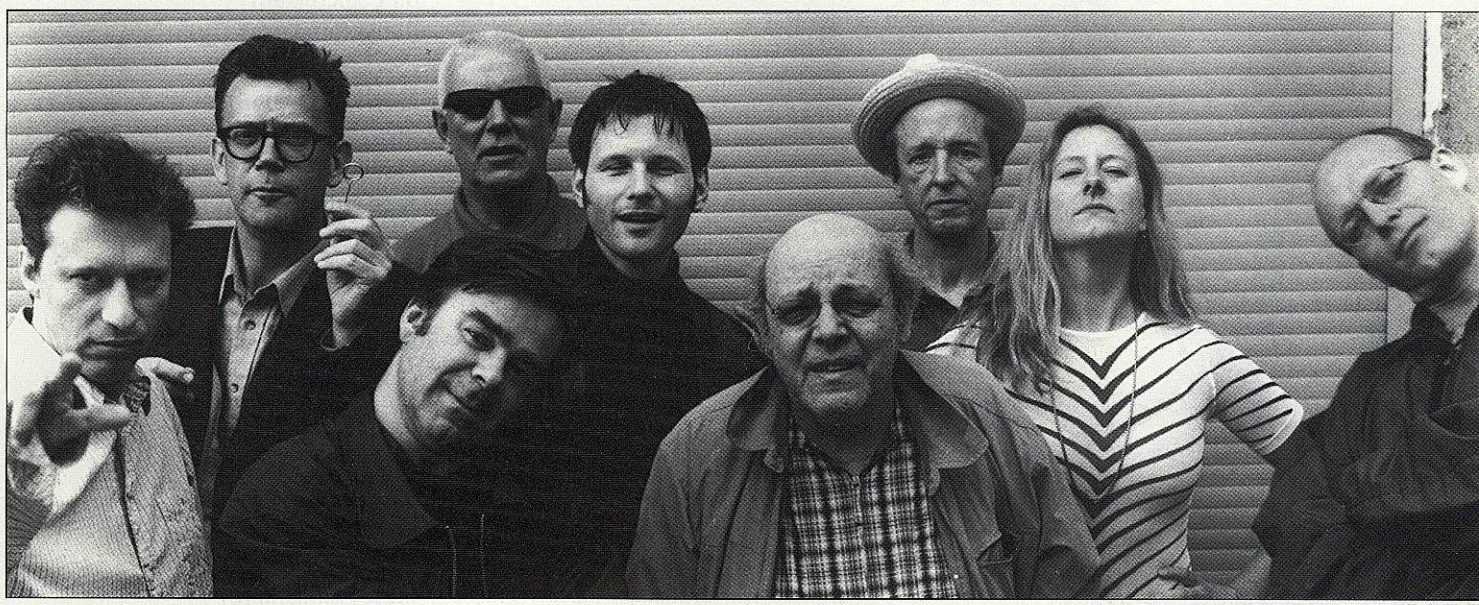

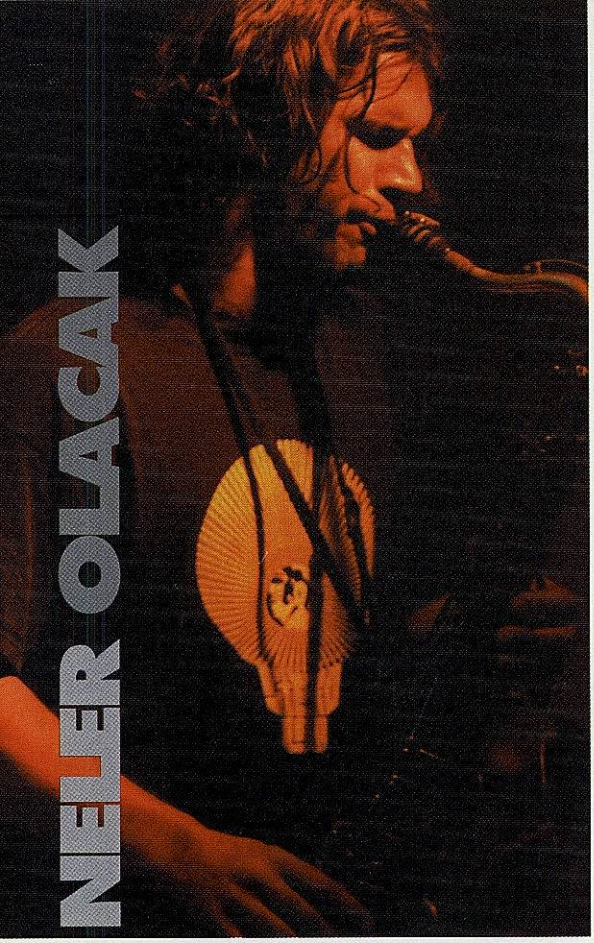

John Walters, The Guardian

Cleveland Watkiss (vo)
Jerry Brown (d)
Jean Toussaint (s)
Neville Malcolme (b)
Ciyo Brown (g, vo)
Trevor Watkiss (p)

Pek çok kişi tarafından defalarca İngiltere'nin 1 numaralı jazz vokalisti olarak gösterilen **Watkiss; Stevie Wonder, Courtney Pine, Talvin Singh, The Who** ve **Lisa Stansfield** dahil olmak üzere bir çok büyük müzisyenin de vokalisti olmuştur. Son albümü ***Victory's Happy Songbook*** ile geri dönen Cleveland Watkins, albümde çalan müzisyenlerden oluşturduğu **The Source** grubu ile müziğini canlı olarak müzikseverlere taşımayı hedefliyor.

VENUE KONSERLERI :

İlhan Erşahin Love Trio, Wax Poetic ve Harikalar Diyarı

İlhan Erşahin uzun zamandır yürümekte olduğu yolun yeni bir dönemecinde... Daima farklı formlarda yeni müzikler üretmek için çalışan sanatçı, bu süreç içinde tonunu olgunlaştırmayı ve durmadan yeni besteler yapmayı başardı. Müziğini, endüstrinin çeşitli kaygı ve baskılarından bağımsız üretmek ve çalmak amacıyla hayata geçirdiği Nu Blue konsepti, New York'un önde gelen jazz müzisyenlerini kendi müziği ve vizyonu etrafında toplayan bir plak şirketi. Aynı zamanda da New York East Village'da bu müzisyenlerin bir araya geldiği, projelerin tohumlarının atıldığı ve denemelerin yapıldığı bir performans yeri.

İlhan Erşahin's Love Trio, Avrupa'da filizlenen **nu jazz** akımının Amerika'ya "jam band" modası olarak yansımasının bir ürünü. Basta **Jesse Murphy** ve davulda **Kenny Wolleson**'un İlhan'a eşlik edecekleri proje jazz'ın yaşayan efsaneleri arasına yerleşen trompetçi **Eddie Henderson** ve **DJ Logic** konuk ediyor.

Miles Davis'in erken dönem fusion çalışmalarından ilham alan **Eddie Henderson** kendi kuşağının en yetenekli trompetçilerinden sayılıyor. John Handy, Joe Henderson, Herbie Hancock, Art Blakey ve Charles Earland gibi ustalarla çalışmış olan sanatçı 70'li yıllarda kurduğu rock etkileşimli topluluğuna karşın, 90'larda gerçekleştirdiği akustik hard bop çalışmalarıyla tanınıyor. **DJ Logic** ise sadece yetenekli bir DJ değil çok yönlü bir müzisyen. Bir çok başarılı pikap cambazı gibi o da plak cızırtılarıyla yetinmeyip pikabı çok sesli bir enstrüman gibi kullanıyor. Jazz ustalarının hip-hop arenasına sıçramak için aradıkları ilk isim haline gelen DJ Logic belirgin sound'u ile bu alanda çoktan sembolleştiğini ispatlıyor.

Harikalar Diyarı ise Erşahin'in İstanbul ile olan ilişkisinin, Türk müziğine olan merakının ve özellikle klarinetçi **Hüsnü Şenlendirici** ile olan müzikal buluşmasının, Amerika ve Türkiye turnelerinden sonraki olgunluk dönemi. Klarinet ustası **Hüsnü Şenlendirici**, Türkiye'deki Roman müziği geleneklerini yepyeni bir sentezle ifade eden **Laço Tayfa** grubunun lideri. Sanatçı kimi zaman hüzünlü kimi zaman neşe dolu sololarıyla Türk folk müziği örneklerini, çağdaş dünya müziği formlarında buluştururken Roman müziğinin ateşli doğaçlamalarından güç alıyor.

5. yılını dolduran **Wax Poetic** projesi ise bu güne kadar kadrosuna dahil ettiği sanatçılarla "yeni kuşak jazz'ın soy ağacı" benzetmesini çağrıştırıyor. Norah Jones, Saul Williams, Craig Taborn ve Nicolle Willis, Wax Poetic sayesinde Türkiye'de dinleme fırsatını bulduğumuz yıldızı parlayan isimler. Jazz ile güncel akımların birleştiği noktada geniş bir dinleyici kitlesine hitap eden Wax Poetic bu kez vokalde **Marla Browden**'ı bize sunuyor. Jazz'ın sokağa yansıması olarak tanımlanan hip-hop, acid-jazz, groove, trip-hop ve drum'n bass gibi müziklerle dans etmeye davet ediyor.

Love Trio;
İlhan Erşahin (s)
Jesse Murphy (b)
Kenny Wollesen (d)
guests :
DJ Logic(pikap)
Eddie Henderson (tp)

Harikalar Diyarı;
İlhan Erşahin (s)
Thor Madsen (keyb, g)
Jochen Roeckert (d)
Matt Penman (b)
Hüsnü Şenlendirici (clt)
Mehmet Akatay (perc)
Nuri Lekesizgöz (kanun)

Wax Poetic ;
İlhan Erşahin (s)
Thor Madsen (keyb, g)
Val (pikap)
Marla Browden (vo)
Jochen Roeckert (d)
Matt Penmann (b)

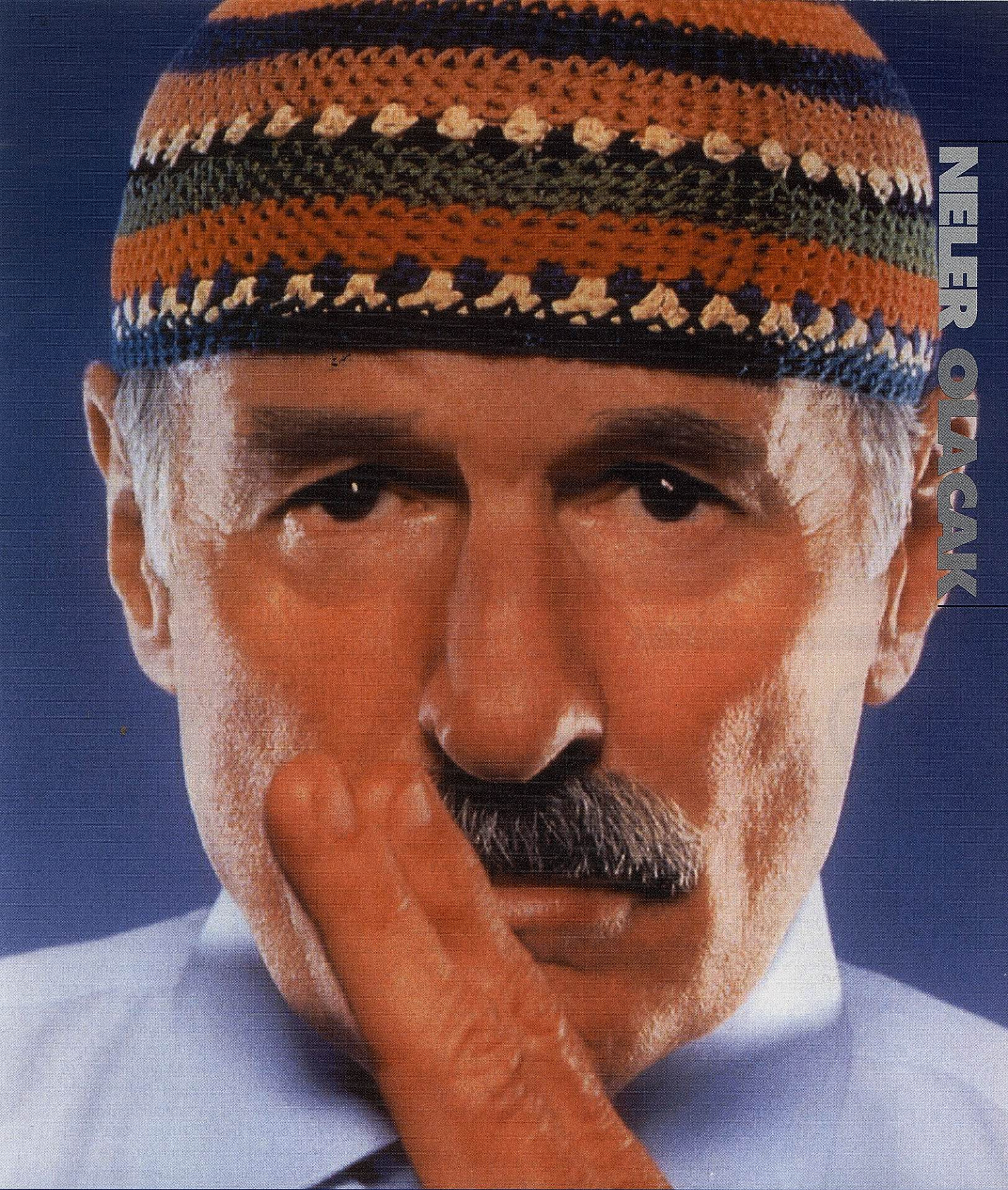

Basçıları dehşete düşüren müzisyen

Joe Zawinul

Kariyeri boyunca bu müzik türünün gelişiminde söz sahibi bir sanatçı ve gelecek nesil müzisyenlere yön veren bir kişilik; 11 Ekim 21:45'de CRR'de...

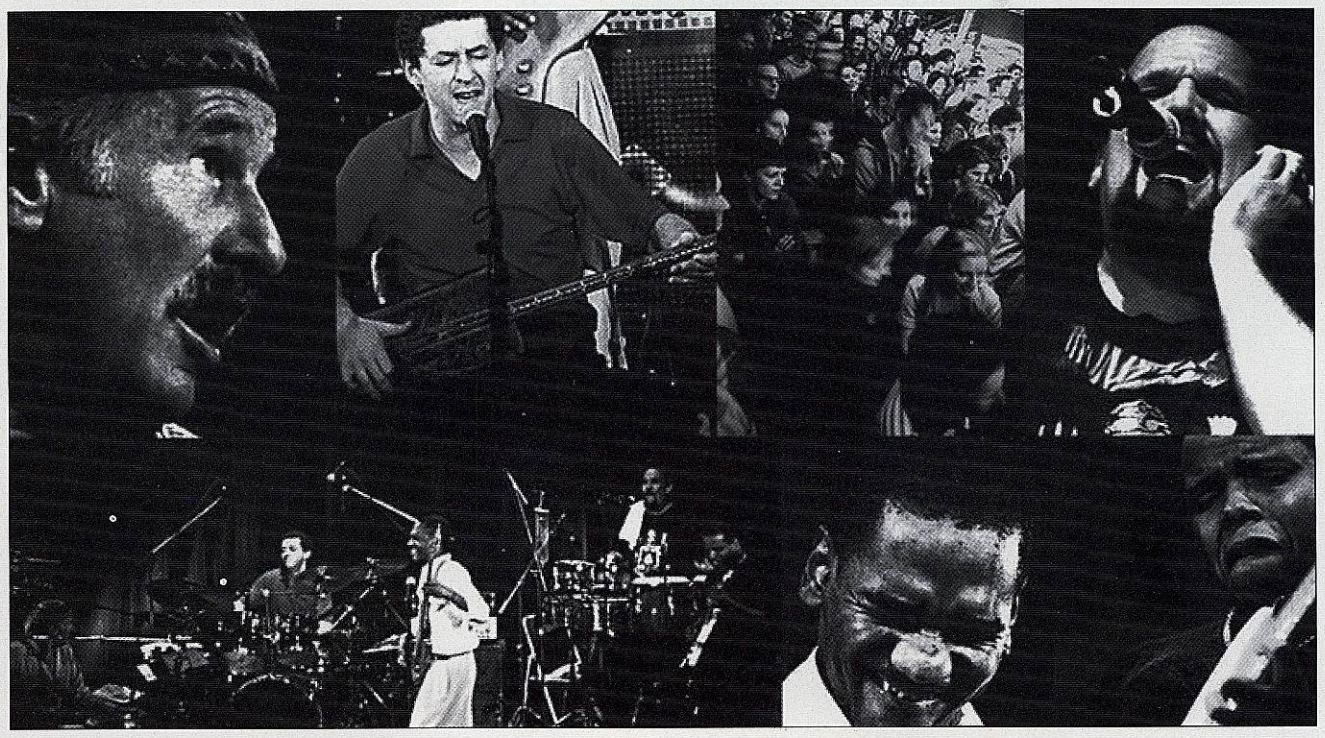

Zawinul Syndicate'ta gitar ve vokaldeki Amit Chatterjee, vokaldeki Sabine Kabongo ve bastaki Etienne M'Bappe yenice isimler. Vurmalı çalgılar ve vokaldeki Manolo Badrena'nın yolu Zawinul ile defalarca kesişmişti. Davuldaki isim Paco Sery ise son dönem Syndicate'ın en kalıcı ismi olarak görünüyor.

Serdar Karabatı

Der Meister yetmiş yaşında. İşinin başında. Çaldı, hep çaldı. Joe Zawinul. JZ. Jazz'ın başında... ve sonunda. Zawinul'u anlamak için kırk yılı aşkın bir geçmişin izlerine bakmak gerek. Cannonball Adderley grubunda Mercy, Mercy, Mercy ile, Miles Davis'in yanında In A Silent Way ile simgeleşmiş, bugün için geçmişte olduğundan daha da şaşırtıcı izler. Bu izler kocaman bir şatoya, Weather Report'a götürüyor bizi. Birçok şeyin yeniden başladığı yere. Şato öylesine ihtişamlı ki, defalarca, bir kere, bir kere daha gezmeyi gerektiriyor.

Şato sahiplerinin masaya titizlikle bıraktığı, gizli köşelere özenle sakladıklarına dokunmak, onları kavramak isteyenler oldu. Dahası, şatodakileri görüp bunların kopyalarını yapmak isteyenler çıktı. Hep olacak. Ne yazık ki kendi yaptığı kopyaları bile döküp kıranlar hem kendilerine hem de jazz'a kötülük ediyorlar. Dokunmayı ve kavramayı bilenler için ise Weather Report şatosu ilham dolu.

Yıllar geçmiş. Şatonun sahibisin, ama artık orada oturmuyorsun. Üstelik söyletiye göre Wayne tüm demir kapıları söküp götürmüş ta ne zaman, koca mandalları da Jaco. Zawinul'un aklı şatoda kaldı uzunca bir süre. Kimin olsa kalırdı. Weather Report muazzam birşeydi çünkü. Belki yaratıcılarının bile farkına varamadıkları bir muammaydı. Zawinul kendisiyle çok uğraştı bu dönemde. Yeni grubunun adını Weather Update olmasına fazla itiraz etmezken bir yandan bir özlemi, öte yandan bir endişeyi, ama nereden bakarsanız bakın bir iddiayı da taşıyordu.

Zawinul bu geçiş döneminde Weather Report materyalinden uzak durmaya özellikle dikkat etti. Geçmişin gölgesinde kalmadan onun kadar parlak bir tavrı yaratmak belki mümkündü; oysa Weather Update bu iddiayı gerçekleştirebilecek anlamda bir grup olamadı. Davulcular ve gitaristler 'drum machine'lerden, 'sample'lardan boşalmakta olan sesler karşısında sindiler. Ne eskiyi taşıyabildi, ne de yeni repertuarla zenginleşebildi Weather Update ve esasen tek kişilik bir gösteri olarak kaldı herkesin gözünde.

The Immigrants ismiyle yayınlanan ilk Zawinul Syndicate albümü synthesizer yoğunluklu katmanların varlığıyla "sentetik" bir sunuştu. Bu kaydın "ruh"u gitarist Scott Henderson'ın grup üyeliği ne yazık ki bugüne taşınmadı.

Kriz atlatılmış gibi duruyor. Zawinul on yıldır yeni bir yolda. Kimileri onu hala tek kişilik dünyasının kapılarını açmadığı için eleştirse de, Zawinul büyük müzik ailesini Syndicate etrafında, binbir renkle donanmış olarak toplamaya devam ediyor. Doğumu Viyana, püriten Avrupa'nın ortası. Yaşamı ise tüm dünyanın. Sahici bir biçimde. Müziği bu sahiciliğin aynasından başka nedir? Huysuz adam yetmiş yaşında, hala işinin başında. Çünkü Zawinul bir tek Zawinul'a yenik düşebilir.

Joe Zawinul (keyb, vo)
Amit Chatterjee (g, vo)
Sabine Kabongo (vo)
Manolo Badrena (perc, vo)
Etienne M'Bappe (b, vo)
Paco Sery (d)

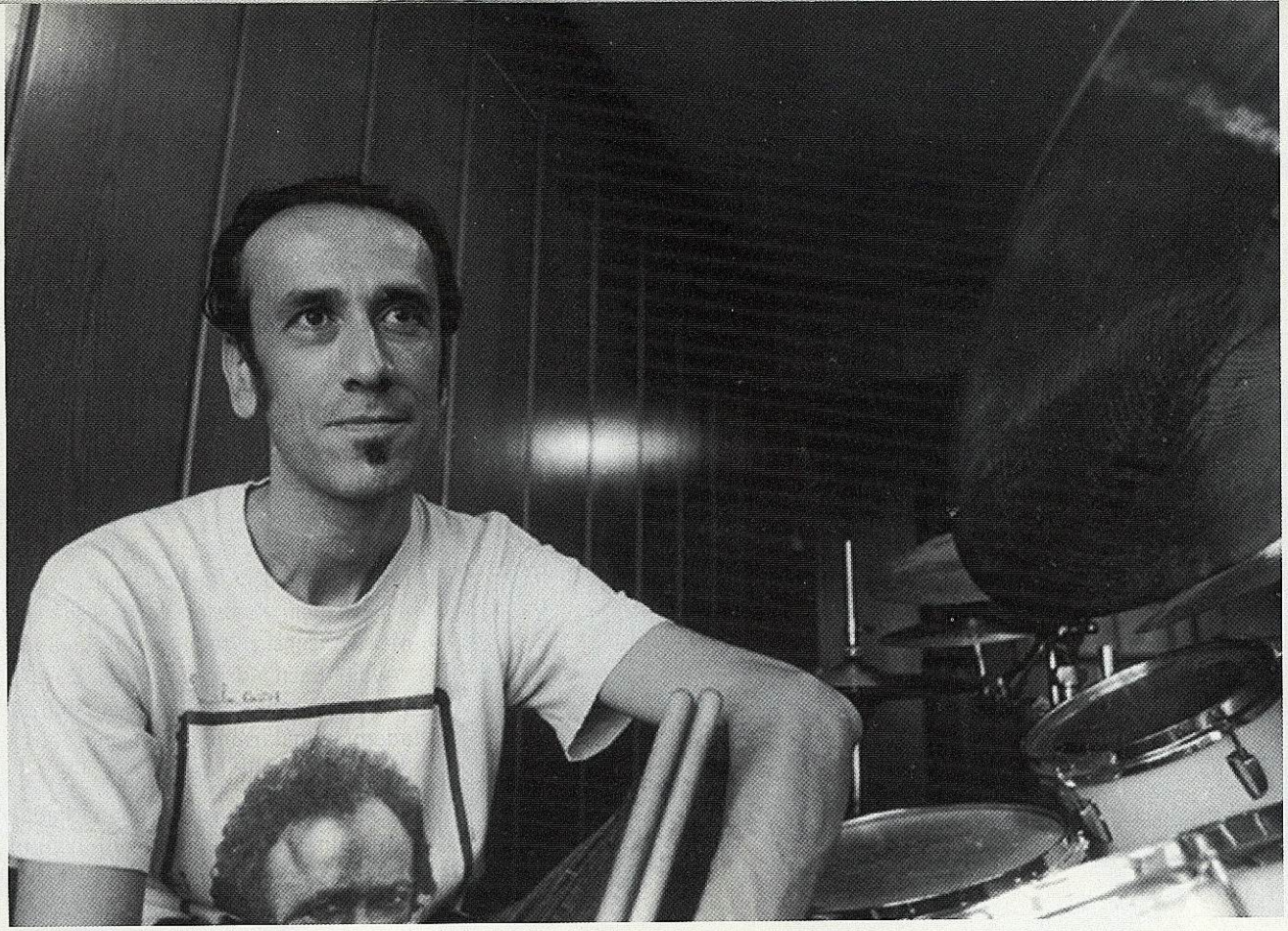

Berke Can Özcan
berkecanozcan@hotmail.com

Şenol Küçükyıldırım Trio ve "Inwards"

Beyoğlu'nun bittiği yer İstanbul'da yaşayan tüm müzisyenler için Tünel'dir, ama işin gerçeğini davulcular bilirler, Tünel, başka bir açıdan görmek isterseniz, duvarları straforlarla kaplı ufak odalarında davulcuların günlerini geçirdikleri eski işhanlarıyla dolu bir semt haline gelmiştir artık.

Bu yazımda, vaktinin büyük bölümünü öğrencileriyle birlikte bahsini ettiğim bu hanlardan birinde (Çakıroğlu İşhanı'nın ikinci katındaki duman kokulu stüdyosunda) geçiren bir müzik adamının, Şenol Küçükyıldırım'ın, 8 Ekim 2002 tarihinde "Akbank Jazz Festivali" kapsamında Babylon'da vereceği konserden, onun kafasının içindeki müzikten ve hayatından bahsedeceğim.

Öncelikle, bu tür yazılarda genel tavır yaklaşık olarak belli olduğundan, Şenol Küçükyıldırım'ın geçmişinden ve kim olduğundan kısaca bahsetmekte fayda var: Müzisyenlerle dolu beş çocuklu bir ailenin en küçüğü olarak İstanbul'da doğdu, üniversite yaşlarına gelince de bir müddet İstanbul Üniversitesi'nde "sanat tarihi" ve İstanbul Devlet Konservatuar'ında "keman" eğitimi aldı. İşte bu dönemlerde, geçmişte babası sayesinde çok küçük yaşlardayken tanıştığı davullar, hatta Küçükyıldırım'ın kendi deyimiyle "davullar ve ziller", hayatının ciddi birer parçası haline gelmeye başladılar. Don Cherry'nin müziğinden fazlasıyla etkilendiğini anladığında da kendini Amerika sokaklarında, çoktan, bulmuştu.

İlk iş olarak "Berklee College of Music"e girdi; Ian Forman, Joe Hunt, Jamey Haddad, Giovanni Hidalgo, Ed Blackwell ve Alan Dawson gibi isimlerle çalışma şansına erişti. Sonraları, "New England Konservatuvarı"nın "Third Stream" bölümünden etkilenerek bu okula başvurdu. George Russel ve Joe Manieri'yle çalışmalar yaptığı okul budur. Bunlara ek olarak, "Harvard Üniversitesi"nde elektronik müzik derslerine dışarıdan davet edilen bir öğrenci olarak katılarak müzikal ve felsefi düşüncelerine sonsuz hayranlık duyduğu Ivan Tchrepnin ve John Cage gibi isimlerle performanslar yapma şansına erişti. New York'ta Burn Nix, Cecil Taylor, Don Cherry ve Raphe Malik'le birlikte çaldı. Boston'da Aydın Esen, Joshua Redman, John Lockwood, Wynton Marsalis, Avishai Cohen, Raqip Hassan, Joe Morris, Nate McBride, Michael Adkins, Jim Hobbes, Timo Shenko, Eric Zinman ve Dave Gross gibi müzisyenlere eşlik etti. Küçükyıldırım'ın bu karmaşık eğitim döneminin arasında bir yerlerde de iki seneliğine "resim" okuduğunu belirtmek isterim. Müzisyen, şimdilerde "Yıldız Teknik Üniversitesi"nin Müzik Toplulukları bölümünde eğitmen olarak görev yapıyor. Ve artık, ağırlıklı olarak yazımın konusunu oluşturacak olan yeni projesinden bahsetme vaktinin geldiğine inanıyorum.

Şenol Küçükyıldırım'ın konserini "Aydın Esen" ve "John Lockwood" gibi iki değerli müzisyen eşliğinde vereceği haberini ilk aldığım an aklımdan kendisiyle bir röportaj yaparak bu röportajı harfi harfine dergide ya-

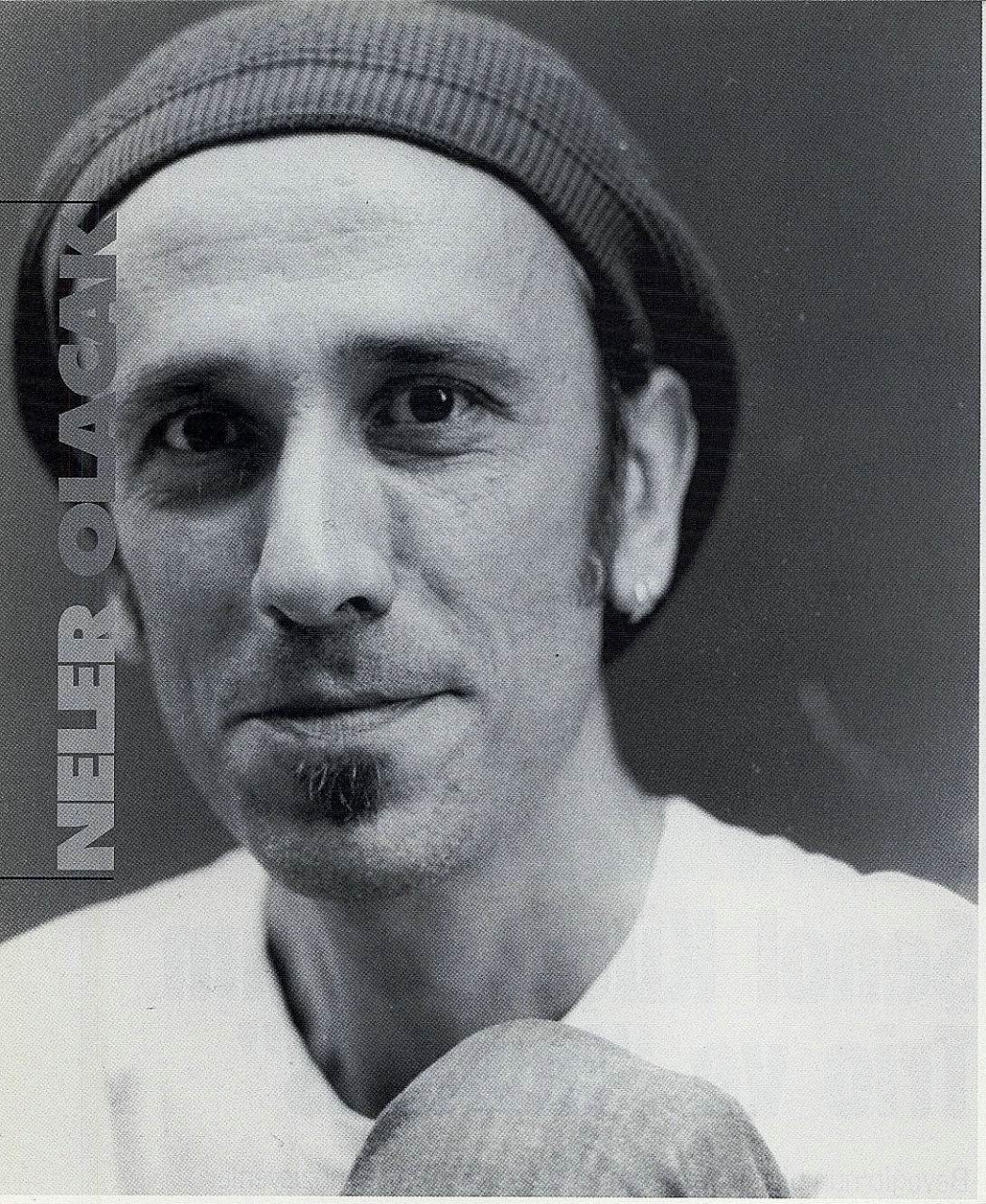

Şenol Küçükyıldırım Trio 8 Ekim 2002 tarihinde "Akbank Jazz Festivali" kapsamında Babylon'da sahne alacak.

yınlamak vardı. Daha sonra aramızdaki tanışıklığı (Tünel'de birbirine komşu stüdyolara sahip olmamızla ilgilidir bu tanışıklık!) göz önünde bulundurarak röportaj fikrinden tamamen vazgeçip birlikte evinde yapacağımız bir sohbetin bu yazıyı yazmam için fazlasıyla yeterli olacağına karar verdim ve kendisinin, kız arkadaşı ve iki küçük kedisiyle birlikte yaşadığı, evine doğru yola koyuldum.

En çok etkilendiği müziklerden biri olduğunu söylediği bir albüm (Keith Jarrett - Eyes of the Heart, ECM, 1979) ve birer kadeh rakı eşliğinde Küçükyıldırım'ın Babylon konserine ismini verecek olan "Inwards" kelimesi ve projenin kendisi üzerine konuşmaya başladık. Oldukça rahat bir adam Şenol Küçükyıldırım. Anlamı, kabaca, "içe yöneliklik" ve hatta "içsellik" olan "Inwards" kelimesinin Küçükyıldırım'ın sözcükleriyle dinlediğim kısa bir konuşmanın ardından, tıpkı milad öncesi devirlerde mağara duvarlarına çivilerle kazınmış resimlerin anlam yüklü gölgelerindeki gibi, bana, bütün müzik olayının gizemini, müziğin ne olduğunu tam olarak kestiremediğimiz bazı güçlerle olan etkileşimini, bize geri dönüşünü, önce içimizden geçişini, beynimizce süzülüşünü, sonra da ellerimizle çaldığımız sazlara dökülüşünü anımsattığını hemen burada söylemem gerek. John Coltrane'nin ölmeden önce yaptığı, gezegenlere ithaf edilmiş, serbest formdaki o son çalışmaların Küçükyıldırım'ın kafasının içinde durmaksızın çalan müziğe ne kadar da yakın olduğu düşüncesine de, işte, yine bu konuşmanın hemen ardından kapıldım.

"Inwards" projesinin hayata geçişi de, tahmininizce, oldukça uzun sürmüş. Küçükyıldırım'ın Boston'dan tanıdığı (zamanında Boston free jazz'ının önemli gruplarından olan "Fringe"nin bir üyesi olmasıyla dikkat çeken) Güney Afrika kökenli basçı "John Lockwood" ve Berklee döneminde (ki bu dönem Can Kozlu, Mahmut Yalay ve Ateş Tezer gibi müzik adamlarının da Berklee'de bulundukları döneme denk gelir) kendisine ikili veya üçlü "session"larda eşlik etmekten sonsuz zevk aldığı piyanist "Aydın Esen" projede Şenol Küçükyıldırım'a çok değerli birer müzik adamı olmalarının da ötesinde birer dost olarak eşlik edecekler.

"Eyes of the Hearth"ı sonuna kadar dinledikten sonra Küçükyıldırım'ın geçmişte "John Lockwood" ve "Michael Adkins" eşliğinde Boston'un barlarından birinde yaptığı hışırtılı ve samimi bir kaseti dinlemeye başladık ve bu noktada, hemen, kendisine konser repertuarının neye benzeyeceğiyle ilgili sorular sormaya başladım. Küçükyıldırım'ın, cevap olarak, konser repertuarının içeriğinden henüz kendisinin de pek emin olmadığını söylediğini duyunca da, aslında, bu repertuar meselesinin süprizlerle dolu bir "trio" niteliğindeki bu grup için çok fazla anlam ifade etmediğini, önemli olanın o gece yakalanacak sesin ta kendisi olduğunu hissettim.

Küçükyıldırım'ın daha hayata geçirmek istediği onlarca konser projesi, albümler, workshop'lar var. Bu yazıda bahsettiğim "Inwards" projesi bir kereye mahsus yapılacak bir konser niteliğinde. Bana kalırsa, müzisyen, gelecekteki projelerine başka yeni isimler koyduğunda yine bu isimler ve isimlerin arkasından duyulacak olan sese karşı fazlasıyla kafa yormamız gerekecek.

Konser gecesi Babylon'da görüşmek dileğiyle.. Dedim ya, gecenin sonunda, eğer müzik hoşunuza giderse, yanına gidip bir kadeh rakıyı kendisiyle müziği ve sesi tartışarak geçirebileceğiniz rahatlıkta bir adam Şenol; hepinize şimdiden iyi seyirler..

Şenol Küçükyıldırım (d)
Aydın Esen (p, keyb)
John Lockwood (b)

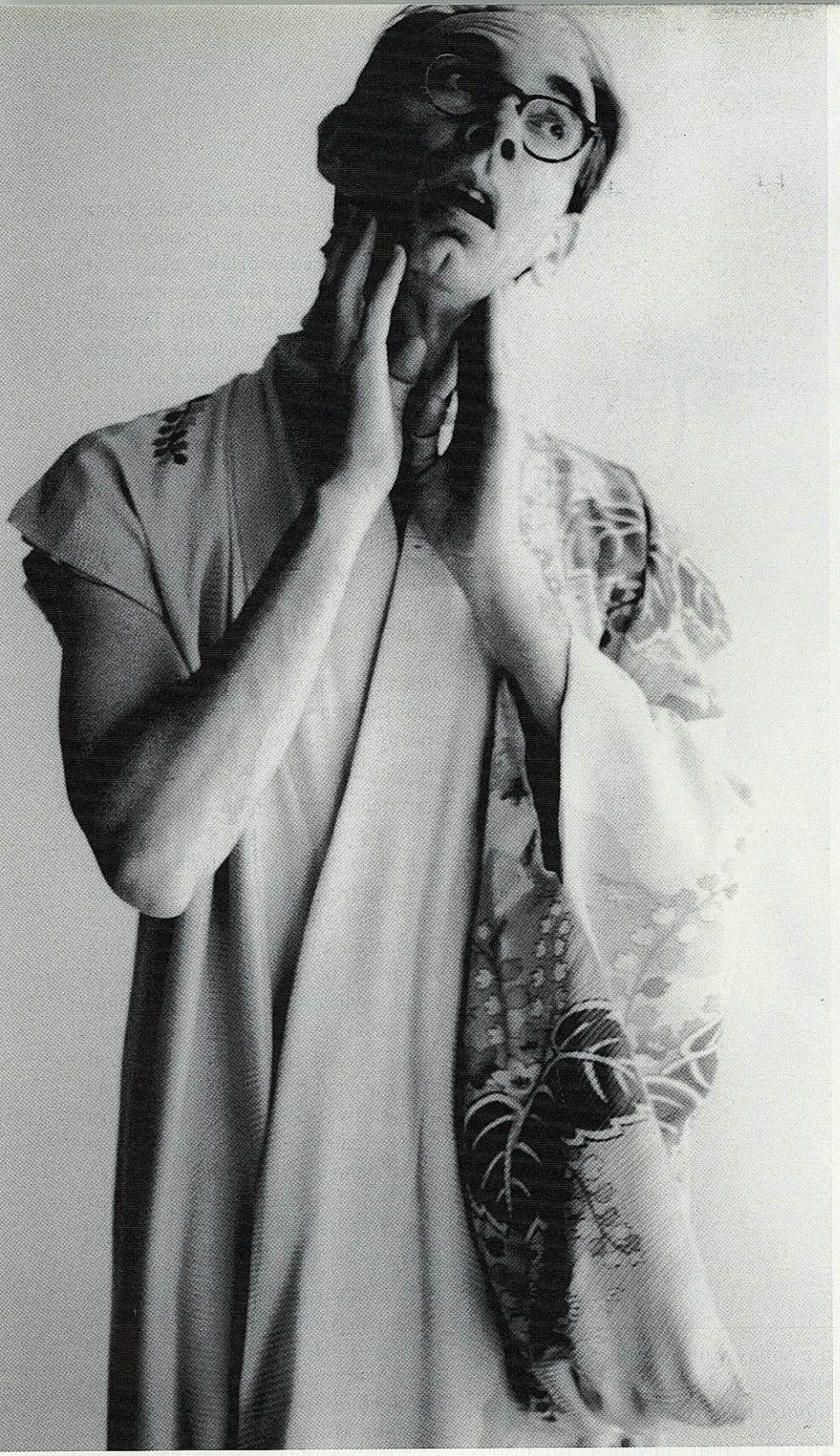

Arto Lindsay
"Beni kategorize etme!"

Arto Lindsay'in müziğini tarif etmek güç olsa da, avangard rock (ya da kimilerine göre art-rock) tarzının samba ve bossa nova ritimleri, zengin Brezilya pop melodileri ve kah İngilizce kah Portekizce derin şarkı sözleriyle bileşkesi diyebiliriz.

Z.Emre Memecan
emre_memecan@hotmail.com

Arto Lindsay'in sondan bir önceki albümü "Prize" hakkında şöyle bir yorum okudum: "Bu çalışma Kuzey ve Güney Amerika'yı öyle yenilikçi bir şekilde birleştiriyor ki muhtemelen David Byrne albümü dinleyip kıskançlıktan yemyeşil oluyordur!". Arada ciddi bir kıskançlık meselesi olduğunu sanmıyorum; tam tersine, David Byrne'in kendisiyle çalışmaları olmuş, Luaka Bop şirketinin gerçekleştirdiği bir çok derleme Brezilya müziği albümlerinde şarkı sözlerinin İngilizce'ye çevrilmesi isini Arto Lindsay üstlenmiş vs. Ancak bu yorum Lindsay'in müziği ve farklılığı hakkında size en azından başlangıç olarak biraz fikir verebilir.

Arto Lindsay'in müziğini tarif etmek güç olsa da, avangard rock (ya da kimilerine göre art-rock) tarzının samba ve bossa nova ritimleri, zengin Brezilya pop melodileri ve kah İngilizce kah Portekizce derin şarkı sözleriyle bileşkesi diyebiliriz (insanoğlu böyle işte, bir şeyi kategorize etmeden anlatmakta güçlük çekiyor!). Onun müzikal açıdan ne yapmaya çalıştığını anlamak için belki ilk önce kişisel geçmişine bakmak lazım. Lindsay 3 yaşına kadar doğduğu yer olan Virginia'da yaşadıktan sonra 18 yaşına kadarki hayatini ebeveynlerinin kilise için misyonerlik yaptığı kuzey doğu Brezilya'da geçmiş. Daha sonra Florida'da edebiyat tahsili görüp, mezuniyeti için de bir şiir kitabi yazmış. Müziği üzerindeki en önemli etkenlerden birinin 1960'li yıllarda Brezilya'dayken bir dinleyici olarak izlediği Tropicalia akımı olduğunu söylüyor. Bu akım Brezilya'da, Kuzey Amerika tarzı rock müzik ile çoğunlukla samba bazlı yerel müziğin sofistike bir kombinasyonu olarak ortaya çıkmış ve ayni zamanda radikal tavrı dolayısıyla da alternatif bir müzik akımı olarak ilgi görmüş.

Profesyonel kariyerine ilk olarak kendilerine "gürültü mimarları" diyen DNA adlı grubun liderliğini yaparak başlamış. Bu grup 1978'de Brian Eno tarafından çıkarılan "No New York" adlı ünlü derleme albüm-

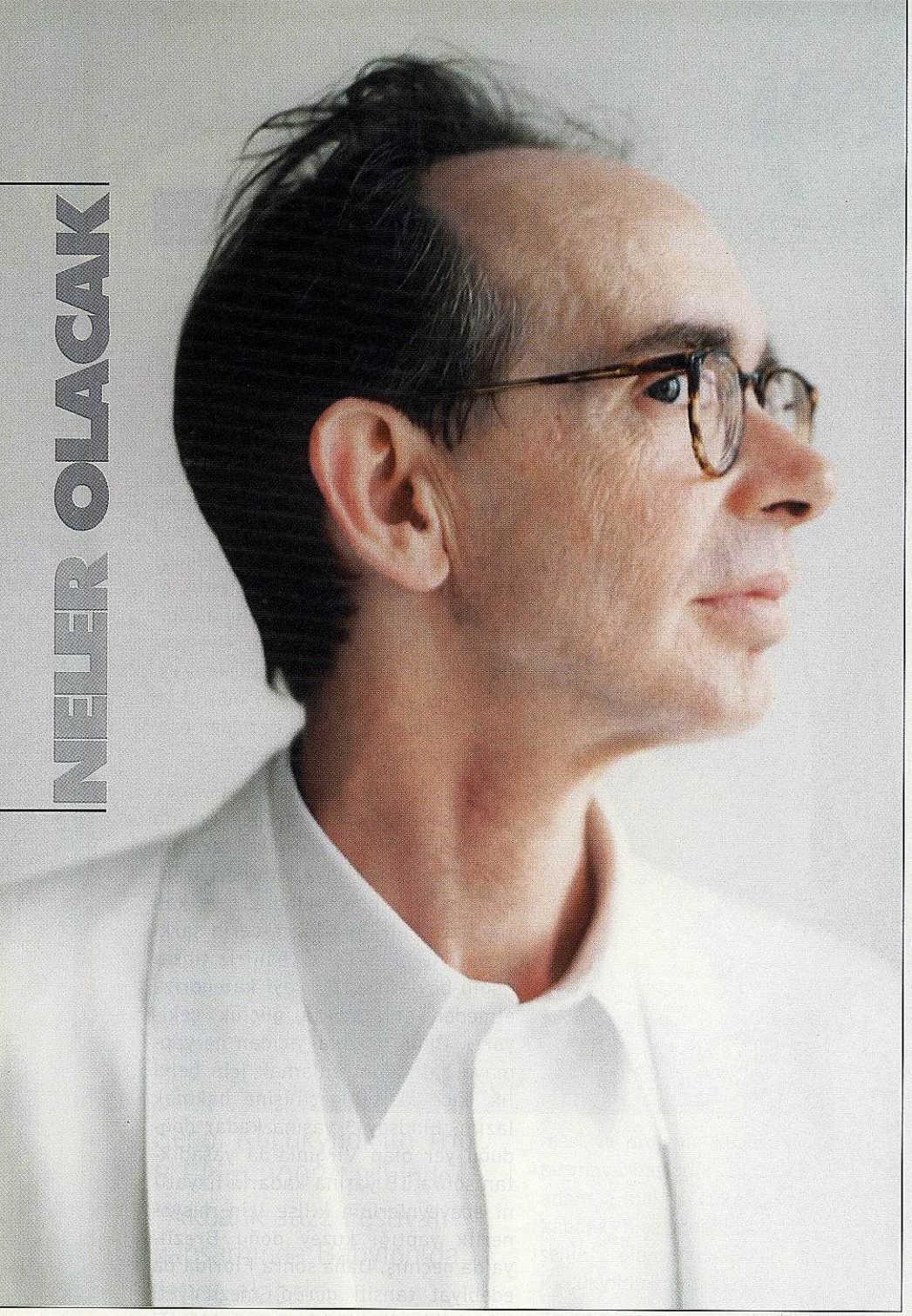

Müziğe yeni başladığımda yıldız olmaya giden en kısa yolun çıkarılabilecek en fazla gürültüden geçtiğini düşünüyordum!

de yer alan alternatif gruplardan biri olmuş ve Lindsay'in adının duyulması da bu albüm sayesinde olmuş. Grubun kulak zarı patlatan çığlıklar ve hoparlörleri deviren gitar soloları içeren müziğinden, okuduğum bir yazıda "muhteşem bir gürültü" diye bahsediliyor! Zaten kendisi de bir söyleşi de şakayla karışık şöyle diyor: "Müziğe yeni başladığımda yıldız olmaya giden en kısa yolun çıkarılabilecek en fazla gürültüden geçtiğini düşünüyordum!"

1980'li yıllar boyunca Ambitious Lovers ve Golden Palominos gibi projelerde yer almış, John Lurie'nin deneysel grubu Lounge Lizards'da çalmış, Peter Scherer ve John Zorn ile birlikte işler yapmış. 0 yıllardaki çalışmalarını "Brezilya pop müziği, R&B, funk ve soul tarzlarını deneysel olarak bir araya getirme çabaları" olarak nitelendiriyor.

1990'li yıllara gelindiğinde ise Arto Lindsay'in üç değişik koldan ilerlediğini görüyoruz. İlk olarak, gençliğinde kendisini etkileyen Caetano Veloso, Vinicius Cantuaria, Gal Costa, Carlinhos Brown gibi Tropicalia yıldızlarına prodüktörlük yapıyor ve, Veloso ve Cantuaria ile ortak bestelere imza atıyor. New York Times'da 1999'da çıkmış bir yazıda bu çalışmalar için "son on küsur yılın en iyi Brezilya pop şarkıları" deniliyor. Lindsay aynı dönemde bir dizi solo albüm de gerçekleştiriyor: "O Corpo Sutil/The Subtle Body" (1995), "Mundo Civilizado" (1996) ve "No-on Chill" (1997) adından en çok söz edilenler. Diğer bir cephede ise, DJ Spooky, DJ Soul Slinger, Sub Dub gibi New York hip-hop, rap piyasasının genç DJ'leriyle, o yıllarda yaptığı solo çalışmalarını kendi tabiriyle "bozup yeniden yapmak" ve böylelikle müziği tekrar tekrar keşfetmek gibi ilginç bir arayış içinde.

Sanatçının son albümü bu yıl Haziran ayında piyasaya çıkan "Invoke". Albümle ilgili Amazon'daki notta "Lindsay bu albümde biraz yumuşamış" deniliyor! Kendisi ise bir röportajında bu albümü daha önceki çalışmalarının bir uzantısı olarak gördüğünü söylüyor ve ekliyor: "İnsanlar ben böyle söyleyince genellikle hayal kırıklığına uğruyorlar ve her seferinde dünyayı yerinden oynatacak büyük bir yenilik bekliyorlar; halbuki ben önceki çalışmalarımı temel alarak onları daha da iyileştirmeye uğraşıyorum. Ana fikir, bana hep esin kaynağı olan Brezilya müziğini yeniliklerle bir araya getirmek" diyor.

Arto Lindsay bütün bunların yanı sıra David Byrne'dan, Bill Friesell'a, Laurie Anderson'dan Marisa Monte'ye kadar bir çok sanatçının albümlerinde prodüktörlük yapmış, Amanda Miller için bale müziği bestelemiş, çeşitli müzik gruplarının direktörlüğünü yapmış, en nihayetinde Madonna'nin da oynadığı "Desperately Seeking Susan" adlı filmde rol almış! Bu durumda siz Arto Lindsay'i nasıl kategorize etmeyi düşünürdünüz? En iyisi 10 Ekim, Perşembe saat 22:00'deki konsere gelin de ne yapacağınıza ondan sonra karar verirsiniz.

Arto Lindsay (vo, g)
Micah Gauch (keyb, sampler, s)
Juninho Costa (g)
Melvin Gibbs (b)

Ankara Caz Derneği bir hedefine daha ulaşıyor.

Ankara "Nihayet" Festivaline Kavuşuyor

Ankara Jazz Festivali 16-24 Kasım 2002 tarihleri arasında gerçekleşecek

Ayşe Tütüncü

Atilla Laszlo

Hava Kuvvetleri Orkestrası

Ankara Caz Derneği 1995 yılında kuruluşundan itibaren gerçekleştirdiği 100'ün üzerinde konser, jazz dünyasının önemli isimlerinin birikimlerini gençlerle paylaştığı atölye çalışmaları seminerler ve çeşitli akımların dinlendiği toplantılar ile Ankara'da jazz hayatını canlı tutmakta. Dernek olarak Ankara'da yıllardır yaptığımız çalışmalarla alt yapısını hazırladığımız Ankara Jazz Festivali'ni Ankaralı jazz severlerle paylaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Uluslararası bir festivalde Ankaralıların dünyayla buluşması, Türk müzisyenlerinin kendini dünyaya tanıtması, Türkiye'ye özgü olanı evrensel ölçütlerle dünyaya sunması için Ankara Jazz Festivali ile önemli bir platform daha oluşacak. Festival bu anlamda ülkemizde jazz'ın gelişmesi için bir boşluğun daha doldurulmasına katkıda bulunacak.

Ankara Jazz Festivali kapsamında konserler, kulüp performansları, atölye çalışmaları, söyleşiler, seminerler, sergi, video ve sinevizyon gösterimleri ile Kasım ayında Ankara'da renkli ve hareketli geceler yaşatmayı hedefliyoruz.

Festivale yurt içinden ve dışından jazz'ın çeşitli akımlarını temsil eden konuklar katılıyor.

1998 yılında Ankaralı'ların hayranlığını kazanmış olan dünyaca ünlü Hollandalı piyanist **Michiel Borstlap** Ankara Jazz Derneği ve Hollanda Büyükelçiliği işbirliği ile Ankara Jazz Festivali kapsamında dört yıl sonra yine jazz severlerle buluşuyor. Avrupa Jazz Yarışmasında en iyi solist ödülünü kazanmış olan Borstlap Hollanda'nın en çok satan jazz albümlerine

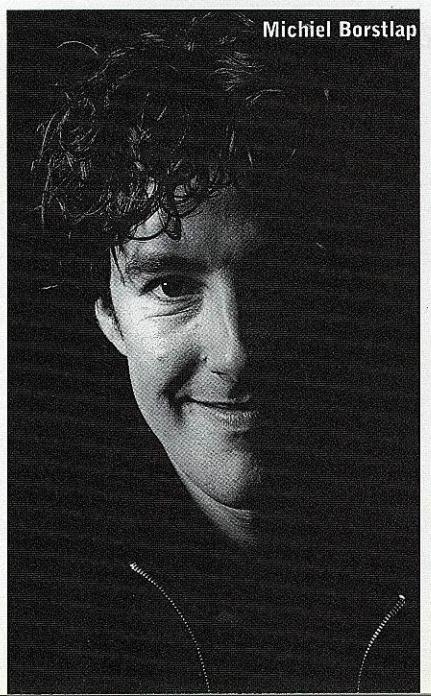
Michiel Borstlap

imza atan bir sanatçı. Böyle bir yeteneği dinleme şansını kaçırmamak gerekir.

Ankara Jazz Festivali'nin konuklarından biri de Macaristan Büyükelçiliği katkılarıyla gelen dünya çapında isim yapmış **Attila László Band.** Attila Laszlo Band dünyaca bilinen beş jazz ustasından oluşan bir grup. Grup festivalde Attila Laszlo'nun bestelerini ve aranjesini yapmış olduğu son albümleri Smart Kid'den örneklerin de yer alacağı müziklerini jazz severlerle paylaşacak.

Festival için gelecek müzisyenlerimiz her yıl olduğu gibi birikimlerini atölye çalışmaları ile genç müzisyenler ile paylaşacaklar. Atölye çalışmlarımız bu yıl da Gordion Academy salonlarında gerçekleştirilecek.

Festivalin kesinleşmiş programını edinmek, dernek ve etkinliklerimiz hakkında ayrıntılı bilgi almak için www.acd.org.tr adresine bakabilir, e-mail listemize kayıt olup düzenli bilgi alabilmek için acd@acd.org.tr adresine mail atabilirsiniz.

16-24 Kasım tarihlerinde festivalle renklenecek Ankara gecelerinde buluşmak dileğiyle.

8. Uluslararası Eskişehir Festivali

12-20 Ekim tarihleri arasında yapılacak

Gittikçe iddialı olan festival İstanbul ve Ankaralı jazz severleri de kente çekeceğe benziyor.

Zuhal Focan
ofocan@prizma.net.tr

Focan Trio

Jazz gitaristi Önder Focan 1950 ve 60'lı yıllarda son derece yaygın olan ve 90'larda bir anlamda yeniden keşfedilen Hammond org, gitar ve davul formatında çalışmalar yapmakta olup ve bu çalışmaların sonucunda da 98 başında Hammond orgcu Sam Yahel ve davulcu Bill Stewart ile birlikte Beneath the Stars (Yıldızların Altında) adlı albümü yaptı. Gitarın rengini çok iyi tınlatan bu format doğrultusunda Focan Hammond Trio'yu da oluşturup, orgun Türkiye'deki en önemli temsilcisi Yavuz Darıdere ve davulcu Okay Aynur ile çalışmalar yaptı.

Önder Focan ayrıca 2001 sonunda Focan Trio ile yaptığı "Standart a la Turc" albümünde jazz standartlarının konseptine uygun popüler müzik kaynaklı parçaların tamamen straight ahead jazz formunda yorumlandığı "Standart a la Turc" adlı albümü yayımladı. Bu iki konsepti birleştirip, yani gitar + org + davul formatındaki bir jazz grubunun Türk popüler kaynaklı parçalarının jazz formatında düzenlenmesi ile oluşan repertuarı seslendirmesi fikri ise, orgda Yavuz Darıdere ve Focan Trio'nun davulcusu Cengiz Baysal ile yaptığı çalışmalarla gerçekleşti.

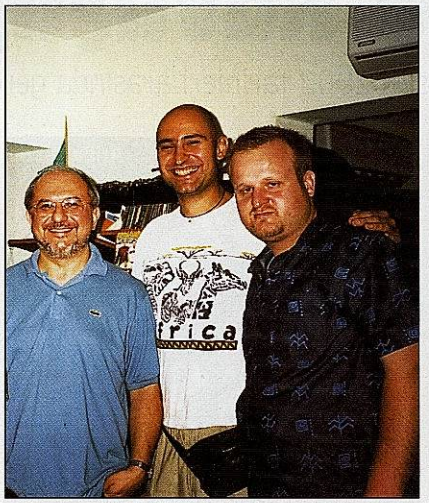

Eskişehir Festivali'nde de bu anlamda repertuarın ana ekseni popüler müzik kökenli Türk parçaları olacak ve bunu org + gitar + davul formatının dinamik sound'u ile seslendirecekler.

Önder Focan (g)
Yavuz Darıdere (g)
Cengiz Baysal (d)

Yavuz Darıdere

6 yaşında org çalmaya başlayan Yavuz Darıdere, İzmir Devlet Konservatuvarı Trompet bölümünde 9 yıl eğitim aldıktan sonra 7 yıl İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda çaldı. Bu denemde jazz'a ilgi duyan Darıdere İstanbul'a geldikten sonra çeitli gruplarda çalmıştır. Sanatçı halen Focan Trio ile müzik çalışmalarına devam etmektedir.

Cengiz Baysal

1970 doğumlu Cengiz Baysal Percussion Institute of Technology L.A.'den 1991'de "Yılın En Çok Gelişen Öğrencisi" olarak mezun oldu. Bu sırada Cem Aksel ve Casey Scheruell'den (Berklee) özel dersler aldı. Önder Focan'ın "Sekiz", "Standard a la Turc" albümleri ile Audio Fact ve Pasaporte Latino gruplarının albümlerinde çaldı. 1999 yılından bu yana Bilgi Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışıyor.

FESTİVALİN JAZZ PROGRAMI

13 Ekim	**Önder Focan Trio,** Önder Focan (g) Yavuz Darıdere (org) Cengiz Baysal (d)	**Hayal Kahvesi**
16 Ekim	**Randy Brecker Quintet feat. Igor Butman (s),**	**Osman Gazi Ün. Spor Salonu**
17 Ekim	**Jason Moran Trio** Tarus Mateen (b) Nasheet Waits (d)	**AÜ AKM Büyük Salon** Jason Moran (p)
19 Ekim	**Mike Stern Band** Mike Stern (g) Bob Franceschini (s) Mike Pope (eb) Lionel Cordew (d)	**Osman Gazi Ün. Spor Salonu**

Randy Brecker Quintet featuring Igor Butman

Randy Brecker yirmi yılı aşkın süredir jazz, R&B ve rock'a biçim vermeye devam ediyor. Trompet ve fluegelhorn icraları, aralarında Bruce Springsteen, Frank Zappa, James Taylor, Chaka Khan, George Benson, Jacko Pastorius'un da bulunduğu çok geniş yelpazedeki sanatçıların yüzlerce albümünü taçlandırdı.

Randy Brecker'ın tarihi, birbirinden çok farklı olduğu kadar geniş kapsamlı da. İlk albümü Score'u 1968'de kaydeden Randy Brecker bu albümde 19 yaşındaki kardeşi Michael'a* tenor saksofonda yer vererek onun da önünü açmıştı.

Kardeşi Michael, Barry Rogers, Billy Cobham** ve John Abercrombie ile yeni ufuklar açan fusion grubu Dreams'i kurmadan önce Horace Silver Quintet ve Art Blakey's Jazz Messengers gruplarında çaldı. Dreams grubu ile 1971'de dağılana kadar çok başarılı ve artık koleksiyon malzemesi sayılan iki albüm yaptı.

1973'de kardeşi Michael Brecker ile Horace Silver ve ardından da Billy Cobham'ın grubuna katıldılar ve 1975'de de kendi gruplarını kurmaya hazırlardı.

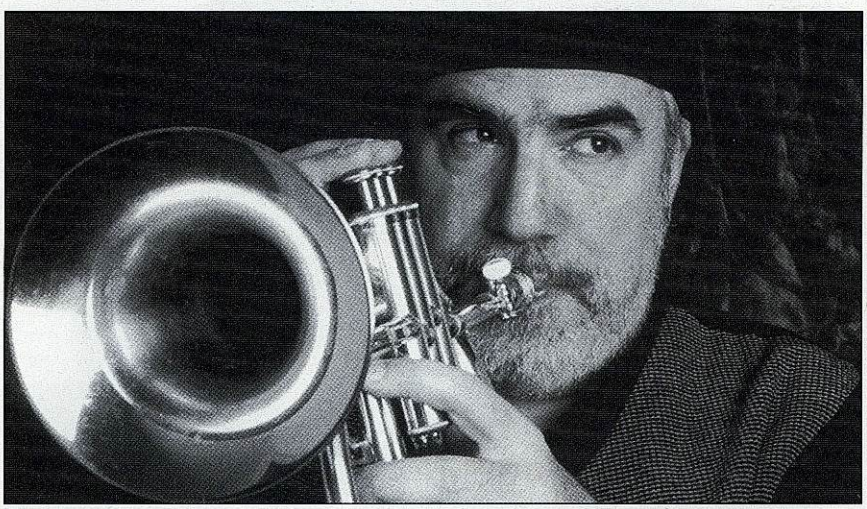

The Brecker Brothers jazz ve pop'ta ölçülemeyen bir etkiyi sağladıkları 1975 ila 1981 arasında dördüyle Grammy'e aday gösterildikleri 6 albüm yaptı. 1982'de dağıldıktan sonra geniş kapsamlı turnelere katılan Randy Brecker ve Michael Brecker 1992 yılında tekrar bir araya geldi ve 1994'de iki Grammy ödülü kazanan Out Of the Loop'u çıkardılar. Pekin ve Şangay'da çalan ilk yabancı jazz grubu olan Brecker Kardeşler'den Randy 1998 yılında çıkardığı Into the Sun albümüyle de Yılın En İyi Jazz Performansı dalında Grammy ödülünü aldı. Ardından Billy Cobham ve Larry Coryell (**) ile turnelere katılan Randy Brecker, şu sıralarda yeni bir albümün hazırlığında.

*Tenor Saksofoncu Michael Brecker, 1996 yılında 2. Uluslararası Eskişehir Festivali'nin konuğuydu

**Davulcu Billy Cobham ve gitarist Larry Coryell 1997 yılında 3. Uluslararası Eskişehir Festivali'nin konuğuydu.

Randy Brecker (tp, flgh)
Igor Butman (s)
Vitaly Solomonov (b)
Anton Baronin (p)
Eduard Zizak (d)

Igor Butman (s)

Igor Butman için "Rusya'nın en iyi jazz müzisyeni" demek yetersiz kalan bir tanım olur. 11 yaşında klarinet çalmaya başlayan Butman, 1976 yılında girdiği müzik okulunun ikinci yılında saksofona geçti. Henüz ülkesindeyken Dave Brubeck, Chick Corea, Pat Metheny, Gary Burton, Louis Bellson ve Grover Washington J.R. ile Amerika ve Avrupa turnelerine çıkan Igor Butman 1987 yılında ABD'ye göç etmesinin ardından, kariyerinde 1993 yılında solo albümü Falling Out'ı bas'ta Eddie Gomez, piyanoda Lyle Mays ve davulda Marvin "Smitty" Smith'in desteğiyle çıkardı ve Downbeat, Jazztimes ve Jazziz dergilerinden övgüler aldı. Çok sayıda jazz müzisyeniyle festivallerde çalan Butman'ın 1997 yılında çıkardığı Nostalgia albümü için eleştirmenler "Butman üstün doğaçlama yeteneklerinin ateşi ve derinliğini her fırsatta gösteriyor" yorumunu yaptı. Haziran 2000'de Putin ve Clinton için verdiği konserden sonra bu iki lider tarafından kendisine "Büyük bir ihtimalle bir Rus olarak yaşayan en büyük jazz saksofoncusu" unvanı verildi. Jazztimes onun için "harika bir sahne hakimiyeti, enstrüman kontrolü ve duyguyla dolu bop sonrası müzisyeni..." diyor.

Jason Moran Trio

Altı yaşındayken klasik müzik eğitimine piyanist olarak başlayan ve ilerleyen yıllarda Thelonius Monk'un müziğiyle jazz'a doğru adım atan Jason Moran 1993 yılında New York'a yerleşti. New York

Times onun için "1960'lardan bu yana jazz'ın ortaya hiçbir yeni yetenek çıkartamadığı iddiasının tek istisnası genç piyanist Jason Moran" derken, Boston Globe'dan Bob Blumenthal ise "27 yaşındaki Jason Moran jazz'ın en karmaşık ve çok yönlü triolarından birinin lideri" tanımını yapıyor. Ünlü soksofoncu Greg Osby onun için "O bize Tanrı'nın bir lütfu. Çoğu diğer genç müzisyen gibi duyduklarının taklidini yapmıyor. Tamamen orijinal. Onu özel yapan şey, alışılmadık harmanı."

Sanatçının 2001 "Black Stars" albümü The New York Times ve The Jazz Times jazz eleştirmenleri tarafından yılın en iyi jazz albümü seçildi. Sanatçının bundan önceki iki albümü de 1999 ve 2000 yıllarında aynı unvana layık bulunmuşlardı. Sanatçının 2002 yılı Modernistic albümünde kullandığı melodiler Türk, İtalyan, Alman, İngiliz ve Çinlilerin yarattığı çeşitli vokal tekniklerinden yararlanılarak geliştirilmiş.

Jason Moran (p)
Tarus Mateen (b)
Nasheet Waits (d)

Juan Martin's Musica Alhambra

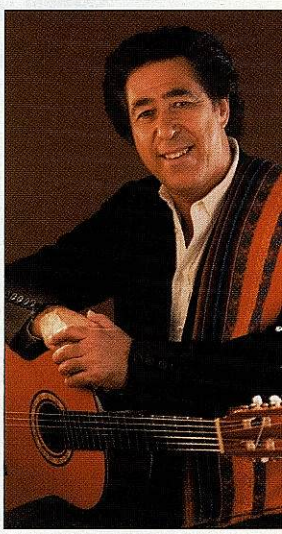

Guitar Player dergisi tarafından dünyanın en iyi üç flamenko gitarcısından biri olarak seçilen İspanyol müziğinin dünyaca ünlü ismi, müzik direktörü ve virtuoz gitarist Juan Martin, Malaga'daki gençlik yıllarında oluşturduğu tamamen kendine özgü bestecilik stiliyle kendine bir yol açmıştır. Aralarında Royal Philarmonic Orchestra'nın da (bu orkestra için ilk flamenko sanatçılı kayıttır) bulunduğu orkestralarla kayıtlara, Miles Davis'in bulunduğu dev sanatçılarla turnelere katılan Juan Martin'in The Andalucian Suites ve Luna Negra'daki bestecilik onun büyük İspanyol bestecileri Tarrega ve Turina ile kıyaslanmasına sebep olmuştur. Flamenko'nun Mağribi köklerine olan ilgisi onun dünya çapında büyük beğeni toplayan vurmalı çalgılar, ud, flüt ve klarinetçilerin de katılımıyla flamenko'nun Mağribi köklerini günümüz anlayışıyla bir araya getiren bir program sunmasını sağlamıştır. Bu

programda, günümüz İspanya'sında unutulmuş fakat Orta Doğu'da hala bilinen 12. yüzyıl Endülüs eserleri ve sanatçının kendi besteleri ile modern "Endülüs" parçalarına yer verilmektedir: Flamenko ve Orta Doğu müziğinin dinamik bir füzyonu! Juan Martin aynı zamanda günümüz İspanyası'nda artık icra edilmeyen 12. ve 13. yüzyıl Andalusi ve Sephardic müziğini de yeniden ortaya çıkartmıştır.

Guardian yazarı Robin Denselow "bu kesinlikle virtuozluk seviyesinde fakat az bir farkla! Juan Martin müziğinde yoğunluk ve duygulara yer açmış fakat onun asıl ustalığı flamenko tarzı içinde beklenmedik doku ve renkleri yaratabilmesinde yatıyor. Müziğinde vahşi gitar fırtınalarının yanısıra, aynı sahneyi paylaştığı diğerlerine de yer açan, onlara saygı duyan, gösterişli ve hipnotize edici etkilere de yer veriyor" diyor.

Juan Martin (g)
Abdul Salam Kheir (ud, vo)
Chris Karan (perc)
Paul Fawcus (flt, clt)
Antonio Aparecida (vo)
Carmen Moncada (dans)
El Tigre (dans)

Festival Nacional Del Cante De Las Minas

Paco Javier Jimeno (g)

1971 Malaga doğumlu Paco Javier Jimeno on iki yaşında gitar çalmaya başlamış ve henüz üç yıl geçmeden de Tablao Fiesta de Malaga'nın kadrolu gitarcısı olmuştu. Kısa sürede Malaga'daki festivallerde çalan gitarcı Camaron, Agujetas, Fosforito ve diğerlerine eşlik etmeye başladı. 1993 yılında ise Congreso de Arte Flamenco de Estepona'nın kadrolu gitarcısı oldu.

David Morales ile birlikte "Fiesta Gitana" grubunun bir üyesi olarak Madrid'de verdikleri konserlerle hem deneyimlerini hem de ününü arttırdı. Association para el Fomento de la Cultura Andaluza "Xeb-Alhamar" tarafından sahnelenen "Xeb-Alhamar" flamenko operasında yer aldı.

Son yıllarda "Festival Nacional del Cante de las Minas"ın kadrolu gitarcısı olmasının yanı sıra, flamenko gitarı konusunda öğretmenlik de yapıyor. Çok sayıda ödülün de sahibi olan Paco Javier Jimeno, Nimes Birinci Uluslar arası Flamenko Gitar ödülünün yanı sıra, 1998 yılında Sevil'deki prestijli El Madronero ödülünü de kazanmıştır.

Mike Stern

Paco Javier Jimeno (g)
Rocio Bazan (vo)
David Morales (dans)
Ana Maria Fargas Munoz (dans)

Mike Stern Band

1953 yılında doğan Mike Stern 12 yaşında B.B. King, Eric Clapton ve Jimi Hendrix gibi idollerini taklit ederek gitar çalmaya başladı. 1971 yılında Berklee College of Music'e giren Mike Stern'in ilgisi odağı rock ve blues'dan jazz'a kaydı. Pat Metheny'nin tavsiyesi ile 1976 yılında tek konserlik eşlik ettiği Blood Sweat & Tears'de iki yıl gitarist olarak yer aldı. Bu gruptaki kariyeri sırasında kariyerinde önemli yer tutacak perküsyoncu Don Alias ve efsanevi bascı Jaco Pastorius ile tanıştı.

Mike Stern 1979 yılında, ayrılan John Scofield'ın yerine Billy Cobham'ın grubuna katıldı. İki yıl sonra Miles Davis'ten davet aldı. Mike Stern, Miles Davis'in grubuyla ilk konserine 1981 yılında çıktı (bu konser albüm olarak da yayınlandı). Mike Stern, Miles Davis ile 1983 yılına kadar birlikte çalıştı ve bu arada Man With the Horn ve Star People albümlerinde birlikte çaldı. 1983-1984 yıllarında Jaco Pastorius ile tur-neye çıktıktan sonra, pek de alışıldık olmadık biçimde Miles Davis'ten tekrar davet aldı ve birlikte turneye çıktılar.

1986 yılında David Sanborn, ardından Steps Ahead (Michael Brecker, Mike Mainieri, Daryll Jones ve Steve Smith) ile birlikte çalıştı. 1986 yılında ilk albümü Upside Downside'ı Jaco Pastorius, David Sanborn, Bob Berg, Mark Egan, Dave Weckl ve Jeff Andrews'ın katılımıyla çıkardı. 1986 – 1988 arasında Michael Brecker'ın grubunun bir üyesi olarak çalışan Mike Stern, ikinci albümü Time In Place'i 1988'de, Jigsaw'ı 1989'da, Odds or Evens'ı 1991'de çıkardı. 1997 yılında John Patitucci, Jack DeJohnette, Don Alias, Michael Brecker ve David Sanborn ile çıkardığı Give and Take albümüne kadar pek çok projede ve turnede yer alan Mike Stern bu arada Guitar Player dergisinin okuyucuları tarafından En İyi Jazz Gitarcısı ödülüne layık bulunurken, 1994 yılı Is What It Is ve 1996 yılı Between The Lines ile iki kere Grammy'e aday gösterildi. Gitarcı meslektaşları Bill Frisel ve John Scofield ile Play isimli albümün ardından en son Voices albümüyle Mike Stern, kendi kuşağının gerçek gitar ustalarından biri olarak kendine yeni yollar açıyor.

Mike Stern (g)
Bob Franceschini (s)
Mike Pop (eb)
Lionel Cordew (d

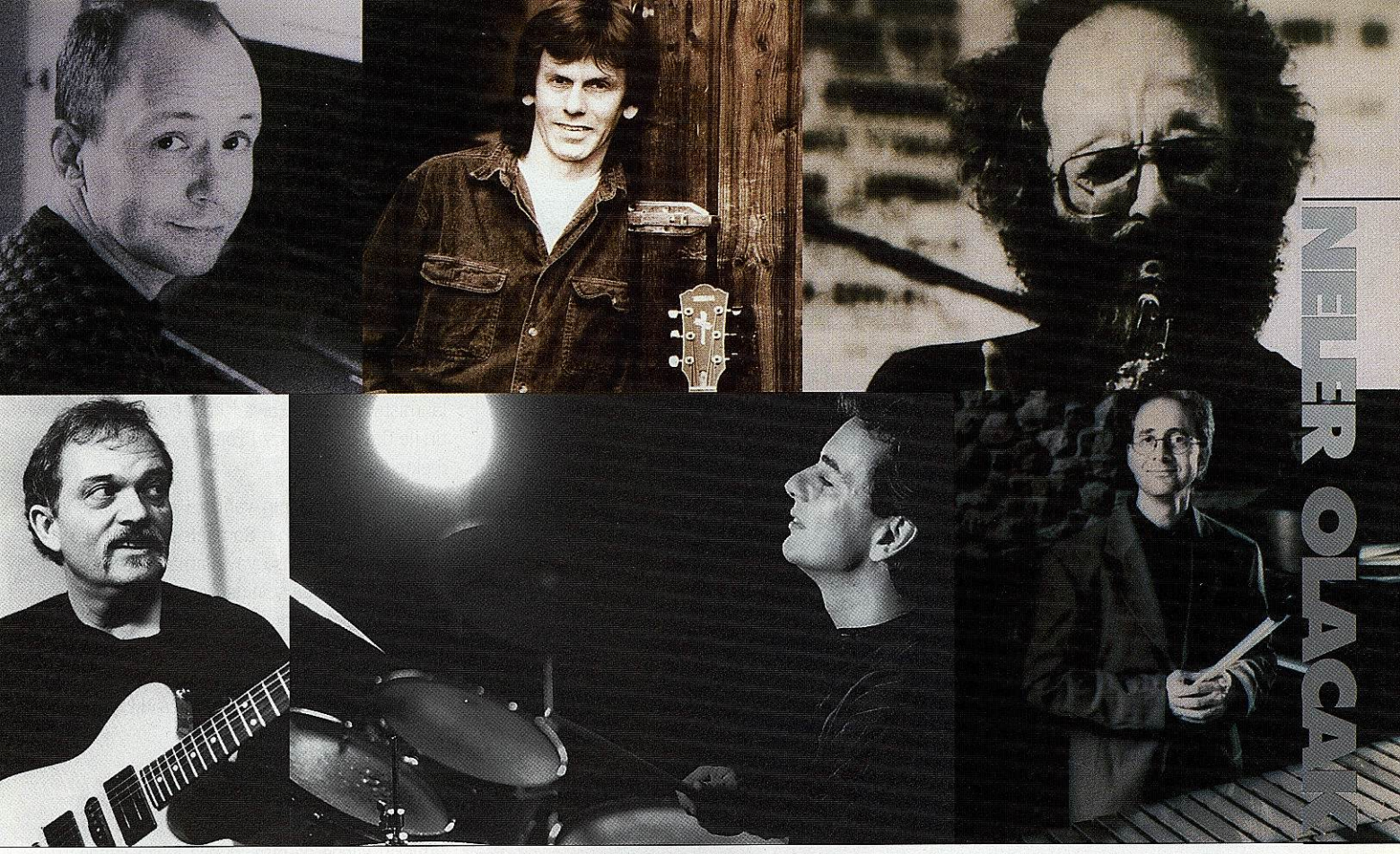

CRR'de Sezon boyu festival

CRR önümüzdeki dönem jazz'da önemli isimleri İstanbul'a davet ediyor.

Z.Emre Memecan
emre_memecan@hotmail.com

John Abercrombie

CRR'nin ağır topu John Abercrombie Trio 22 Ekim'de sahne alacak.

1944 yılında Port Chester (New York)'da doğan John Abercrombie, Greenwich (Connecticut)'ta büyüdü ve 14 yaşında gitar çalmaya başladı. Liseyi bitirdikten sonra, Chuck Berry'i taklit etmeye devam etmek yerine, gitar çalmayı daha ciddiye almaya karar verdi ve Boston'daki Berklee Müzik Okulu'na girdi. Okuldayken başka öğrencilerle birlikte civardaki kulüplerde ve barlarda çaldı.

O sıralarda aldığı bir teklifi değerlendirerek organist Johnny Hammond'la haftalarca süren turnelere çıktı. Yine aynı yıllarda, Dreams adlı gruplarını oluşturmaya çalışan Brecker kardeşlerle tanıştı. Abercrombie'yi gruplarına davet ettiler ve o da grubun Columbia'dan çıkan ilk albümünde yer aldı.

Abercrombie, 1969 yılında, Berklee'den mezuniyetini takiben, müzik piyasasında isim yapmak ümidiyle New York'a gitti. Birkaç yıl içinde New York'un en çok aranan eşlikçilerinden biri oldu ve Gil Evans, Gato Barbieri ve Barry Miles gibi isimlerin kayıtlarında yer aldı. Aynı zamanda da düzenli olarak Chico Hamilton'in grubunda çalıyordu.

Gitarist olarak üne kavuşması ise Billy Cobham'in grubundaki çalışmalarıyla oldu. Bu grup aynı zamanda biraz da Dreams grubunun devamı gibiydi çünkü Brecker kardeşler de Cobham'ın grubundaydılar. Tanındıkça, büyük konser salonlarında ve stadyumlarda Doobie Brothers gibi ünlü rock gruplarının konserlerine de katıldı.

Kısa bir süre sonra Montrueux Jazz Festivali'nde Manfred Eicher ile tanıştı ve ECM için bir albüm yapmaya karar verdiler. Bu kararın sonucu, Abercrombie'ye Jan Hammer ve Jack DeJohnette'in eşlik ettiği "Timeless" adlı albüm oldu ve albüm çok olumlu eleştiriler aldı. Sanatçı daha sonraları DeJohnette ve basçı Dave Holland ile Gateway Trio adı altında kayıtlar yaptı ve 1979 yılında kendi dörtlüsünü kurdu. Grupta Richie Beirach (p), George Mraz (b) ve Peter Donald (d) yer alıyordu. Bu grup birlikte üç albüm gerçekleştirdi: "Arcade", "Abercrombie Quartet" ve " M".

CRR JAZZ PROGRAMI

22 Ekim	**John Abercrombie Trio**
25 Ekim	**Michael Sagmeister - Dave Samuels Duo**
08 Kasım	**J.C.C. Gospel Explosion**
15 Kasım	**Antonio Carlos Jobim Project**
	Helio Alves (p)
	Nilson Matta (b)
	Duduka DaFonseca (d, perc)
	Hendrik Meurkens (vib, har)
22 Kasım	**Martin Schmitt Trio**
30 Kasım	**Mehmet İkiz, Mozaique**
27 Aralık	**Trevor Watts Moire Music Group**

Abercrombie aynı zamanda birçok ECM müzisyeniyle de kayıtlar yaptı. Bunların içinde şüphesiz en önemlileri davulcu Jack DeJohnette ve gitarist Ralph Towner ile yaptıkları. Sonraları ise Mark Johnson (b) ve Peter Erskine (d) ile beraber çok başarılı bulunan konser ve kayıtlar gerçekleştirdi. John Abercrombie 1990'lı yılların başından itibaren ise organist Dan Wall ve davulcu Adam Nussbaum ile bir üçlü oluşturarak "While We're Young", "Speak of the Devil", "Tactics" ve "Open Land" gibi albümlere imza attı.

John Abercrombie'nin jazz standartlarına olan düşkünlüğü, katıldığı jazz kliniklerindeki ve eğitim programlarındaki konuşmacı ve jazz eğitmeni tarafını tamamlıyor. Sanatçı gitarda, gelişen teknolojinin imkanlarını jazz

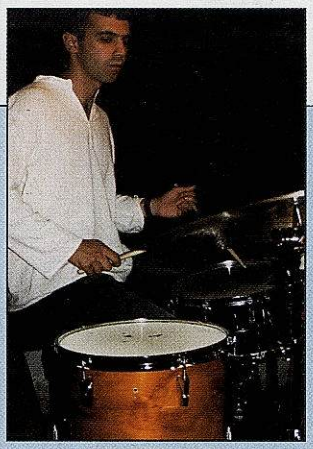

Mehmet İkiz (d) : 1979 yılında İstanbul'da doğdu. 1991'de Lars Dohlon ile çalmaya başladı. 1991-1996 yılları arasında pek çok festivalde konserler verdi. 1995-1998 yılları arası Stockholm Music Conservatory'nın "Afro-American" bölümünde eğitim aldı. Los Angeles Music Academy'den burs kazandı; Tony Inzalaco, Sherman Ferguson ve Joe Porcaro'dan dersler aldı.

İkiz, İsveç, Türkiye, Amerika, Avustralya, Fransa, Meksika, Kıbrıs ve Yunanistan'da konserler verdi. Justo Almario, Eldad Tarmu, David Ornette Cherry, Jon Heard, Sal Marquez, Bernt Rosengren, Gunnar Bergsten, Ralph "Buzzy" Jones, Roberto Miranda, Esiyet Esiyet, Jon Davis, Jon Martin, İlhan Erşahin, Phil Ranelin, Riner Scivally, Javier Vergara, Jonas Kullhammar, Lars Sjösten, Mattias Stahl, Jonas Östholm, İmer Demirer, Tuna Ötenel ve daha pek çok müzisyen ile çaldı.

Gustav Lundgren (g): 1980 yılında Stockholm'de doğdu.Gitar çalmaya 14 yaşında başladı. Per"Rusktrask"Johansson, Johan Hörlen, Karl-Martin Almqvist, David Wilczewski, Fredrik Lindborg, Jonas Kullhammar, Fredrik Nordström, Jonas Östholm, Per-Henrik Wallin, Andreas Öberg, Gustavo Bergalli, Nils Jansson, Carl Bagge, Jens Lindgren, Ola Akerman, Martin Höper, Martin Sjöstedt, Mattias Wellin, Jon Rekdahl, Markus Enochson, Daniel Fredrikson, Jon Persson, Sebastian Vogler, Anna-Karin Cornvik,Emily Fornhammar, Frank Adal ile çaldı. Markus Enochson, Lisa Nilsson, André de Lang, Blacknuss, E-MAN, Koop, Andreas Kleerup ve Kenny Boobian ile kayıtlar gerçekleştirdi.Hultsfred Festivali, Stockholm Jazz Festival'i, Fashing Jazz Club, Glenn Miller Cafe, Sala Marbella, Mosebacke, Jeriko ve Kerem Görsev Jazz Club'da sahne aldı.

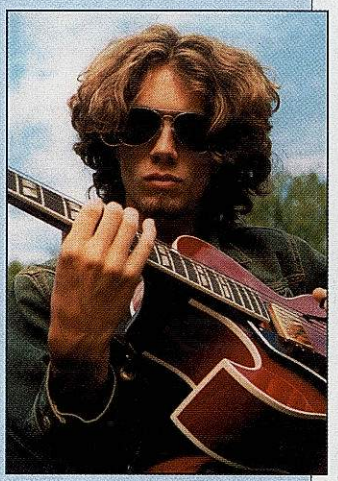

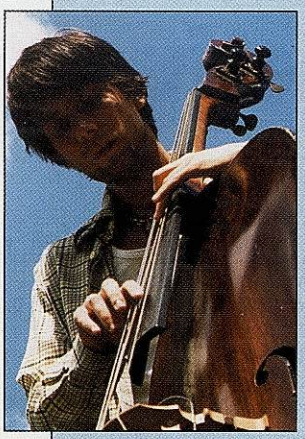

Hampus Lundgren (b) : 1977 yılında Gotland'da doğdu. 15 yaşından bu yana müzik yapıyor. Stockholm Müzik Konservatuar'ı, Fridhems Yüksek Okulu ve Kopenhag Ritm Müzik Konservatuarı'nda eğitim gördü. İsveç ve Danimarka'nın tanınmış müzisyenleri ile konserler verdi ve plak çalışmalarında yer aldı. İsveç'in yeni kuşak başarılı jazz müzisyenleri içerisinde adı geçen Hampus Lundgren, sahnedeki üstün performansının yanı sıra stüdyo çalışmaları için de aranan bir basist.

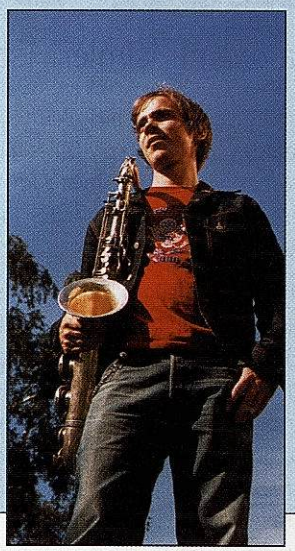

Linus Lindblom (ts): 1977 yılında Kilafors'da doğdu. Henüz 9 yaşında iken saksofon çalmaya başladı.Konservatuarda ve İsveç Kraliyet Yüksek Müzik Okulu'nda eğitim aldı. İsveç ve Avrupa ülkelerindeki jazz kulüpleri ve festivallerinde tanınmış müzisyenler ile çaldı. Türkiye'de 1999 yılında Kerem Görsev Jazz Club'da İsveçli müzisyenler ile bir hafta boyunca sahne aldı. İsveç'te pek çok radyo ve televizyon programlarına katıldı. Konservatuarda halen "Emprovizasyon" dersleri vermekte.

gelenekleriyle beraber sunan çok özel bir tınıya sahip. Charlie Christian ve Django Reinhardt gibi jazz gitarının efsane isimlerinin geleneklerini günümüze taşımanın kendisi için çok önemli olduğunu söylüyor ve ekliyor: "İnsanların beni bir yandan jazz'ın geçmişine doğrudan bir bağı olan, bir yandan da sadece gitarla kısıtlanmaksızın günümüzde müziğin sınırlarını genişleten bir müzisyen olarak algılamalarını arzu ediyorum".

John Abercrombie (g)
Kenny Wheeler (tp)
Marc Copland (d)

Dave Samuels

70'lerin ortalarından beri ödüle doymayan marimba ustası Dave Samuels, dünya çapında dinleyenlerini maletlerine hayran bırakmaktadır. Sanatçı klasik tekniğini ve emprovizasyon tarzını harmanlayarak alanında "vibrafon ve marimbayı çağımızda müziğe taşıyan yenilikçi sanatçı" olarak tanınmaktadır. Samuels; Oscar Peterson, Gerry Mulligan, Chet Baker ve Stan Getz gibi jazz devlerinin yanısıra Frank Zappa, Bruce Hornsby ve Pink Floyd gibi değişik sanatçılarla da konser ve kayıtlarda yer almıştır.

Spyro Gyra'nın sürekli konuk marimbacısı olan sanatçı ayırdedici sound ve tavrı ile enstrümental müziğin popüler topluluklarına da pekçok katkıda bulunmuştur. Bu başarılar ona toplam 5 adet solo proje üretecek krediyi sağlamış, bunların son örneği olan "Tjaderized" Verve etiketiyle yayınlanmıştır. Sanatçı Steve Khan, Dave Valentin ile Caribbean Jazz Project'in başını çekmektedir.

Kayıt ve turnelerinin yanısıra eğitmenliğe de büyük önem veren Samuels pekçok eğitim kitabı ve videosu yayınlamanın yanısıra, pekçok ülkede seminer ve master sınıflar düzenlemektedir. Berklee College of Music'de profesör olan sanatçı "percussive arts society"nin kurucu üyesi ve "association of jazz educators"ın katılımcısıdır.

Mehmet İkiz, Mosaique

Yurt dışında yaşayan genç Türk müzisyenler kuşağı, birbirlerine pek benzemeyen eğilimlerin içinde de olsa, dünya jazz'ı içinde kendine has bir çizgiyi temsil ediyorlar. 3 yaşından beri İsveç'te yaşayan ve henüz 23 yaşında olmasına rağmen, Türk jazz müzisyenleri ile gerçekleştirdiği sayısız çalışma ve performansı ile tanıdığımız davulcu Mehmet İkiz, "mozaique"i İsveçli müzisyen arkadaşları gitarist Gustav Lundgren, saksofoncu Linus Lindblom ve kontrbasçı Hampus Lundgren ile oluşturmuş.

Modern standartlar çerçevesi içinde bir çizgiyi başarıyla uygulayan "mozaique", ilk albümü olan "29 m2"de, yaş ortalamalarından umulmayacak biçimde ağırbaşlı ve alabildiğine sakin bir atmosfer yaratmayı başarmışlar. Çalışmanın genel karakterine rengini çalan tansiyonu düşük ruh hali ve sükunetin hakim olduğu bu atmosferde, sıcak ile soğuk, sert ile yumuşak, açık ile koyu gibi müzikal kontrastlıklar, müzisyenlerin kendinden emin yaklaşımları içinde, vakur bir eda ile dengelenmiş; modern konseptli dünya jazz'ının (albümde hemen her kıtadan lezzetler mevcut) vecibeleri layığı ile yerine getirilmiş.

Grup,albüm tanıtımına İsveç'te verdiği konserler ile başladı, kısa bir süre sonra ülkemizde de dinleme fırsatı bulacağımız bu albüm için tanıtım konserleri 30 Kasım 2002'de Cemal Reşit Konser Salonu'nda ve 10 Aralık 2002 Babylon'da gerçekleşecek. Grubun ayrıca Ankara konserleri ve İstanbul'da work shop çalışmaları da olacak. Tüm jazz severlerin merakla beklemesi tavsiye olunur.

Eddie Palmieri'nin tutkulu müziğine hazırlanın

Raife Polat

Babylon sezonu ferahlamış olarak açtı. Yaz aylarını tadilatla geçiren mekan, yenilenen ses sistemi, farklı bir ışıklandırma ve mimari tasarımla 25 Eylül'de müdavimleriyle buluştu. Eylül ayının ağır topu, önceki yıl İstanbul Jazz Festivali kapsamında yine Babylon'da dinlediğimiz İsveçli müzisyen Mich Gerber'di. Ekim ayının favorileri 11. Akbank jazz Festivali konukları; New Cool Collective, Jimi Tenor Band, Coscia & Travesi Duo, Ernst Reijseger, Timuçin Şahin Trio, Şenol Küçükyıldırım Trio, ICP Orchestra, Arto Lindsay Group, Cleveland Watkiss & The Source ve Patricia Barber. Derginin sayfaları arasında bu konuklar hakkında yazılar bulacağınızdan ayrıntıya girmiyorum.

18-19 Ekim'de Fujifilm Music Weekends kapsamında yaptıkları müziği 'samba doido / çılgın samba' olarak tanımlayan Brezilyalı topluluk Azymuth sahne alacak. 25 Ekim'de ise her ne kadar kendileri yaptıkları müziği tanımlamayı sevmeseler de drum'n'bass türünün en iyi gruplarından Mouse on Mars'ı ağırlayacak Babylon. Erkin Koray (2 Ekim), Laço Tayfa (24 Ekim) ve The Perfect View Happening (29 Ekim) ayın diğer konserleri.

Geçen yıl da jazz'ın önemli isimlerini karşımıza çıkaran Garanti Jazz Yeşili serisinin yeni sezonda ilk konuğu Eddie Palmieri. 7-8 Kasım tarihlerinde sahne alacak olan Afro-Cuban müziğin en önemli temsilcilerinden Eddie Palmieri, tuşlarla dans ederken bizim de yerimizde duramayacağımız ve ona eşlik edeceğimiz kesin.

Harlem doğumlu Eddie Palmieri çocukluğunda aldığı piyano derslerinin meyvelerini erken yaşta toplamaya başladı. İlk kez 11 yaşında sahneye çıkan Palmieri, iki yıl sonra profesyonel kariyerine timbal çalarak adım attı. Ancak ağabeyi Charlie Palmieri'den etkilenerek piyanoda karar kıldı. Tito Rodriguez Orchestra'da geçen yılların ardından 1961'de kendi grubu Conjunto La Perfecta'yı kurdu. İki trombone, flüt, perküsyon, bas, vocal ve tabii piyanodan oluşan bu çılgın latin jazz grubu, "La Perfecta" adlı albümle müzik piyasasına sıkı bir giriş yaptı. Ancak Eddie Palmieri adını tüm dünyaya duyuran albüm -hala en başarılı çalışması kabul edilen- 1975 tarihli "The Sun of Latin Music" oldu. Albüm Palmieri'ye ilk Grammy'sini de getirdi. Günümüze kadar da Grammy'lerin sayısını yediye çıkardı.

65 yaşını sürerken ilk albümüne gönderme yaparak Nisan ayında "La Perfecta II"yu çıkaran Palmieri, Afro-Cuban'ın kendisi için değişmeyen bir temel olduğunu bir kez daha kusursuzca sergiliyor. Afro-Caribbean müzik yapısını jazz'a tercih ettiğini ancak bu albümde ikisinin denkliği üzerine bir kayıt yaptığını söyleyen Eddie Palmieri'yi, Babylon'daki konserinde de muhtemelen "La Perfecta II"dan seçtiği parçalarla dinleyeceğiz. Konserde Palmieri'ye, Brian Lynch (tp), Reynaldo Jorge (tb), Eddy Zervigon (fl), Joe Santiago (b), Johnny Rodriguez (bgo), Jose Claussell (timb), George Delgado (konga) ve Herman Olivera (vo) eşlik edecek. Ve Palmieri'nin hızlı, yoğun, tutkulu, doğaçlamaya açık müziğinin bizi etkisi altına alacak.

Jazz kulüpte dinlenir...

29 Ekimden itibaren İstanbul yepyeni bir jazz kulübüne kavuşuyor...

Kültür ve sanat kenti İstanbul'da pek çok festival ve etkinlik düzenleniyor ama gerçek kulüp anlamında müzik ortamı maalesef Kerem Görsev Jazz Kulüp, Gramofon ve ondan önceki Naima'dan sonra yakalanamadı.

Jazz müzisyenlerinin bazı günler orada burada çaldığı bar veya kulüpler ise süreklilik arzetmediğinden, gerçek jazz dinleyicisinden kopuk kaldı.

Haftanın 6 günü canlı jazz müziği, pazar günleri ise klasik müzik dinleyebileceğiniz bir kulüp Nardis...

Nardis, Miles Davis'in bestelerinden birinin adı. Bill Evans Trio'nun imza parçası, trio programlarını her zaman Nardis ile bitirirdi.

Kulüp genel anlamda bir jazz kulübü olduğundan, standarttan modern jazz'a, günümüzün elektronik etkili müzikleri ile birlikte, etnik arayışlara da yer verilecektir. Ayrıca jazz'a komşu, nitelikli müzik türlerinin Türkiye'deki önemli temsilcileri de belirli dönemlerde sahne alacaktır.

Nardis'de hergün bir grup konseri olacak, ayrıca yerli ve yabancı müzisyenlerin dönüşümlü olarak performans yapabilecekleri uluslararası bir kulüp olacak.

Bu mekanda 100 kişi masalarda rahat oturabilecek, sigara içilen ve içilmeyen bölümlerde, NEFAN tarafından kurulan ses, LUMINA tarafından kurulan ışık düzeniyle, rahatsız olmadan keyifle müzik dinlenebilecek. Bunun yanında kulübün en büyük avantajı park ve trafik sorununun da bulunmaması.

Dergimizin baskıya hazırlandığı sırada, açılışı 29 Ekim'e yetiştirilmeye çalışılan kulüpte tadilat işleri sürmekteydi. Kulüple ilgili bilgiyi **0532-2445778** no.lu telefondan öğrenebilirsiniz.

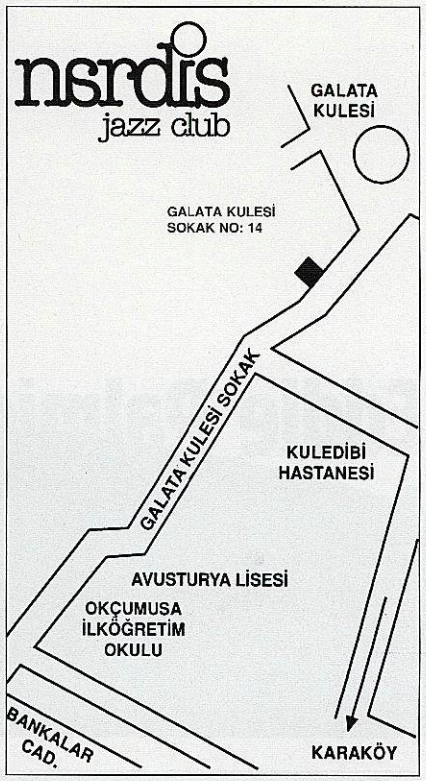

Hyatt Regency'de R & B geceleri başlıyor!

Amerikalı Rhythm & Blues grubu Slide, Ekim ayından itibaren Hyatt Regency İstanbul Oteli'ndeki Gossip'te sahne alacak.

Slide, John Carswell (keyb), Everett Gray (g), Russ Kammerer (perc)'dan oluşuyor. San Franciscolu **John Carswell**, Sly Stone, T-Bone Walker, Seals and Croft, George McClinton ve Funcadelic ile sahne aldı. B.B.King, Elvin Bishop, Robert Cray ve Albert Collins gibi dev isimlerin konserlerinde ön grup olarak sahne alan Carswell'in 3 solo CD'si bulunuyor. Austin Taxaslı **Everett Gray**, kısa adıyla Ev, Solomon Burke ve Grant Green gibi isimlerle de çaldı. Şu anda kendi solo albümünün çalışmalarına devam ediyor. 60'lı yıllarda MGM Records ile Locomotive isimli albümünü yayımlayan **Russ Kammerer**, 6 yıl boyunca Grammy ödüllü Oleta Adams ile çalıştı. Marilee Rush ile Angel of the Morning turnesine çıkan Russ, son olarak Northwest'in The Fabulous Wailers parçası için çaldı ve son albümlerinde onlara destek verdi.

Hyatt Regency Oteli, Gossip Bar; 0212-3681036

EFES PİLSEN BLUES FESTIVAL

EFES PİLSEN BLUES FESTIVAL 13

1990 yılında Clarence Gatemouth Brown'un başı çektiği bir festival ile İstanbul'da başlayan Efes Pilsen Blues Festival, gördüğü ile ile Türkiye ve Rusya turnesine dönüştü. Geçtiğimiz 13 yıldır Lucky Peterson, Joe Louis Walker, Son Seals ve Bobby Rush gibi birçok yıldızı ağırlayan festival, 3 Amerikalı grubun sahne alacağı dört saatlik bir blues maratonu olarak izleyicileri canlı performanslar eşliğinde blues müziği ile buluşturacak.

ANKARA	**11 – 12 Ekim 2002**	**Hilton Oteli**	19:30
TRABZON	**14 Ekim 2002**	**Grand Zorlu Oteli**	19:30
SAMSUN	**16 Ekim 2002**	**Büyük Samsun Oteli**	19:30
İSTANBUL	**18 – 19 Ekim 2002**	**Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı**	19:30
BURSA	**21 Ekim 2002**	**Almira Oteli**	19:30
ESKİŞEHİR	**22 Ekim 2002**	**Hayal Kahvesi**	19:30
KONYA	**24 Ekim 2002**	**Hilton Oteli**	19:30
ADANA	**25 Ekim 2002**	**Hilton Oteli**	19:30
KIBRIS/GİRNE	**28 Ekim 2002**	**Jasmine Court Oteli**	19:30
ANTALYA	**30 Ekim 2002**	**Talya Convention Center**	19:30
İZMİR	**1 – 2 Kasım 2002**	**Hilton Oteli**	19:30
MOSKOVA	**5 – 6 – 7 Kasım 2002**	**Druzsba**	19:30
ROSTOV	**9 Kasım 2002**	**ZCK "Sport – Don"**	19:30
ST. PETERSBURG	**12 Kasım 2002**	**Jubileiy**	19:30

Louisiana Red

Louisiana Red sadece blues müziği yapmıyor, gitarı ve şarkılarıyla aynı zamanda müziği yaşayan bir insan.

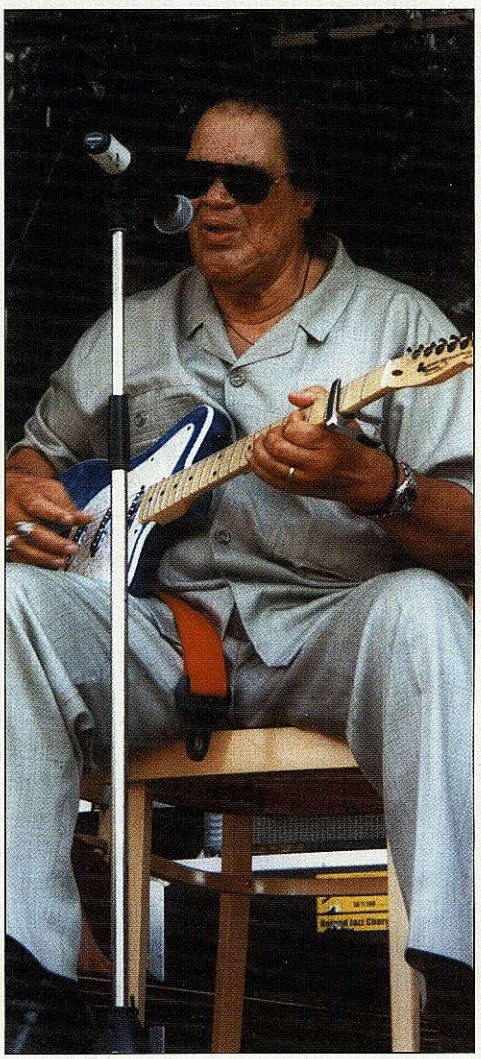

Günümüzde A.B.D ve Avrupa'da yapılan blues müziği, çeşitliliği ve müzisyenleri ile tanımlanmaktadır. Ancak yıllar geçtikçe müziği şekillendiren ve geliştirenlerin sayısı giderek azalıyor.

Bu nedenle Louisiana Red gibi bir müzisyenin hala işinin başında olması bu müziğin takipçileri için bir sevinç ve umut kaynağı olmalı.

Louisiana Red sadece blues müziği yapmıyor, gitarı ve şarkılarıyla aynı zamanda müziği yaşayan bir insan. Muddy Waters, Lightnin' Hopkins ve Arthur Crudup gibi müzisyenlerden etkilenen Red kendi sesini, kendi tarzını ve kendini ifade etme biçimini uzun zaman önce keşfetmiş bir insan.

Red performanslarında, şarkıları sadece kendini ifade etmek için bir platform olarak kullanır. Tarzı, kökenleri ilk Delta Blues müzisyenlerinden gelen ve kaybolmaya yüz tutmuş bir gelenek olan spontane müzik yaratmaya dayanır.

1932'de Alabama'nın Bessama kasabasında, Iverson Minter olarak dünyaya gelir. 1949'da Chess için albüm kayıtlarına başlayan Red hemen ardından askere alınır. Çıkışında ise müziğe geri döner. 1950'lı yılların sonlarına doğru Red adını duyurmuş ve John Lee Hooker gibi ustalarla çalışmaya başlamıştır. Red o tarihe kadarki en büyük konserini 1975'te Montreux'ta bir festivalde verir.

50 yıllık müzik kariyerinde Louisiana Red, akla gelebilecek tüm büyük blues müzisyenleri ile beraber çalışmıştır. Bunların en hatırda kalanları B.B King ve Muddy Waters ile gerçekleştirdiği doğaçlama performanslardır.

1981 yılında Louisiana Red Amerika'dan ayrılıp Almanya'ya yerleşir. Ancak kıta değiştirmesi eleştirmenlerin her albümünü birer başyapıt olarak kabul etmesine engel olmaz. Başarıları ise ona 1983'te **En İyi Geleneksel Sanatçı** dalında **W.C. Handy Ödülü** kazandırır.

26 yıl sonra, 1997'de Amerika'yı tekrar turlamak üzere geri dönen Louisiana Red büyük bir ilgi ile karşılanır. Turnelerine halen devam etmektedir.

Lil' Ed & The Blues Imperials

İnanılmaz hızdaki slide gitar sololarından, blues'un en derin noktalarında seyahat eden müziği ve kısacık boyu ile Lil' Ed ve onunla birlikte yollarda yoğrulmuş grubu The Blues Imperials sahneye her çıktıklarında ortalığı kasıp kavurur.

Grubun inanılmaz performansı ve sıkı turne programı Lil' Ed ve The Blues Imperials'ı her dakika daha da enerjik kılıyor...

Enerjik müzikleri, Lil' Ed'in uçarcasına zıplamaları, izleyenler arasında yaptığı ördek yürüyüşü ve sahnede dizlerinin üzerinde kaması, **The Boston Globe** gazetesine göre onları *"dünyanın en eğlenceli sahne performansına sahip grup"* ilan etmesine yetti. **Guitar Player** dergisi *"Arkasında bulunan enerjik grubu ile Lil' Ed, rock, jazz ve fusion müziğinden tamamen bağımsız boogie blues yapan nadir insanlardan"* diyor. Philadelphia Daily News gazetesi ise Lil' Ed'i "En enerjik müziğe ve en eğlenceli sahne performansına sahip blues üstadı" olarak tanımlıyor. Araba yıkamacılığı ile çalışma hayatına başlayan Lil' Ed, günümüzde dünya çapında binlerce müzik severi etkileyen bir blues efsanesi.

Chicago şehrinin Batı Yakası'nda dünyaya gelen Ed, blues müziği ile yoğrularak büyüdü. İlk olarak gitar, ardından davul ve bas gitar çalmaya başladığında henüz 12 yaşındaydı. Ed, blues müziği ile kan bağı olduğuna inanıyor. Küçük yaşlarda o ve kardeşi Pookie, blues üstadı amcaları J.B. Hutto'dan ders aldılar ve destek gördüler. Ed ve Pookie amcalarından öğrendikleri ile gençlik yıllarını beraber müzik yaparak geçirirler. 1975 yılına geldiklerinde The Blues Imperials'ın ilk tohumları atılmaya başlanır. İlk konserlerini Chicago'nun Batı Yakası'nda Big Duke's Blue Flame adlı yerde verirler. Bunu takip eden bir kaç yıl boyunca grup şehirdeki her kulüpte kaliteli blues müzikleri çaldı ve sonunda Alligator Records'un ilgisini çekmeyi başardılar.

Alligator Records Ed'i, çıkaracakları toplama bir albüm için bir kaç şarkı kaydetmeye davet eder. Daha önce stüdyo deneyimi bulunmayan grup canlı çalacakmışçasına hazırlık yapar. Sadece iki şarkı kaydettikten sonra grup tüm şirket çalışanlarını ayağa kaldırır. İki şarkı daha çalındığında ise grup kendilerine ait bir albüm çıkarmalarına olanak veren kontratı ellerinde sallayarak stüdyoya girerler. İlk oturuşta 3 saat boyunca tekrarsız 30 şarkı kaydederler. Buradan seçilen 12 parça grubun 1986 tarihli ilk albümü; **Roughhousin'**i oluşturur.

Amerikan basını grubu kısa sürede keşfeder ve Lil' Ed & The Blues Imperials kendilerini küçük kulüplerden konser salonlarına ve buradan da festival sahnelerinde bulurlar. Lil' Ed ve grubunun Roughhousin'i takip eden albümleri **Chicken, Gravy & Biscuits** ve **What You See is What You Get** onları büyük kitlelere ulaştırdı. Avustralya ve Avrupa'da turneler gerçekleştirdikten sonra Alligator Records'un 20. Yıl kutlamaları çerçevesinde düzenlenen turneye Koko Taylor, Elvin Bishop, Lonnie Brooks ve Katie Webster gibi büyük isimlerle katıldılar.

Albüm çalışmaları ve turnelerin sıklığından yıpranan Lil' Ed grubu bir süreliğine dağıtır, ancak 1998'de grubu toparlar ve blues severlere tekrardan dünyanın en eğlenceli sahne performansına sahip grup olduklarını 1999'de Chicago Blues Festivali'nde 100.000 kişilik bir kalabalık önünde kanıtlarlar. Grubun inanılmaz performansı ve sıkı turne programı Lil' Ed ve The Blues Imperials'ı her dakika daha da enerjik kılıyor...

C.J. Chenier

1987 yılına kadar uzanan solo kariyeri ve bu tarihten evvel çıkardığı beş albüm ile C.J. Chenier kendi müzik türünün en iyi şarkıcısı, müzisyeni ve canlı performans ustası olarak kabul edilir.

The Boston Globe gazetesine göre *"C.J. Chenier'in akordeonu çalması James Brown kadar enerjik, heyecanlı ve bu sayede çağdaş müziğin en iyi örneklerini üretebiliyor."* Living Blues dergisi; C.J. Chenier'i *"yaşayan en iyi zydeco şarkıcısı ve akordeon ustası"* olarak tanımlıyor. Billboard ise ona *"zydeco tahtının tek varisi"* adını takmış. Chicago Reader'a göre *"C.J. Chenier; R&B, soul ve funk gibi çağdaş müzik akımlarını harmanlayarak zydeco'nun geleceğini belirleyen kişi."*

C.J.'in müziği, zydeco üstadı babası Clifton Chenier'ın geleneklerine her zaman yakın kalsa da hiçbir zaman müziğini yeni boyutlara taşımaktan çekinmedi. C.J. *"Kendimi sınırlamayacağım"* diyor ve neden böyle dediği açık.

Louisiana'dan bir hayli uzakta, Texas'ta doğup büyüyen C.J., babasının müziğini o yıllarda fark etmiş olsa da kendi etkileşimlerini hiçbir zaman göz ardı etmedi. James Brown ve Funkadelic, John Coltrane ve Miles Davis en sevdiği müzisyenlerdi. Saksofon çalmayı erkenden öğrenen C.J., gençlik yıllarında Port Arthur'da bulunan müzik gruplarıyla çalışmaya başladı. Müzik eğitimi aldığı yıllarda bir jazz ve funk müzisyeni olmanın hayallerini kurdu.

21. yaş gününden bir hafta evvel babası C.J.'e, saksofonunu alıp Red Hot Louisiana Band'e katılmasını teklif eder. *"O zamanlar grubun çaldığı hiçbir şarkıyı bilmiyordum ancak gruptakiler bana yardım etti ve yetiştirdi. Birgün bu müzik beni çarptı ve o an yapmak istediğimin bu olduğunu anladım"* diyor.

C.J.'in babasıyla aynı grupta çalması çok sürmedi çünkü Clifton kısa bir süre sonra şeker hastalığına yenik düştü. C.J. babasının akordeonu ile birlikte Red Hot Louisiana Band'in de mirasçısı oldu. Bu tarihten sonra C.J. babasının müziği üzerinde çalışmaya başladı ve gençliğinde etkilendiği müzik türlerini zydeco ile harmanlamaya başladı.

Red Hot Louisiana Band'i devraldıktan sonra C.J.'in yukarı çıkışı başladı. Kısa sürede çıkardığı üç solo albüm ve yüzlerce canlı performans bunun başlangıcı oldu. New Orleans Jazz & Heritage Festival, San Diego's Street Scene ve Milwaukee's Summerfest gibi önemli festivallerde çalmasıyla grup müzikseverlerin, eleştirmenlerin ve başka müzisyenlerin de ilgisini çekmeyi başardı.

Zamanında babasıyla çalışan Alligator Records, 1994 yılında oğlu C.J.'i de kendine bağladı. C.J.'in Alligator Records'dan çıkan ilk albümü Too Much Fun herkesi heyecanlandırdı. Living Blues dergisi albümü 1995 yılının en iyi Zydeco albümü ilan etti. 1996 ise, C.J.'in dünya çapında tanınmasını sağlayan yıl oldu. New Orleans Jazz & Heritage Festival'inde grubuyla birlikte inanılmaz bir performans sergileyen C.J. hak ettiği yere gelmeyi başardı.

Chenier'in bir sonraki albümü The Big Squeeze, zengin dans ritimleri, güçlü ve melodik vokalleri ile yine ilgi odağı olmayı başardı. The Boston Herald ve Request gibi yayınlarda övgüler alan C.J., bu albümle 1997 Living Blues Eleştirmenleri Ödülünü almayı başardı.

Chenier ve The Red Hot Louisiana Band son albümleri Step It Up ile tüm dünyayı kasıp kavurmayı, bağımlılık yaratıcı eğlenceli müzikleri ile yine herkesi dans ettirmeyi başaracak.

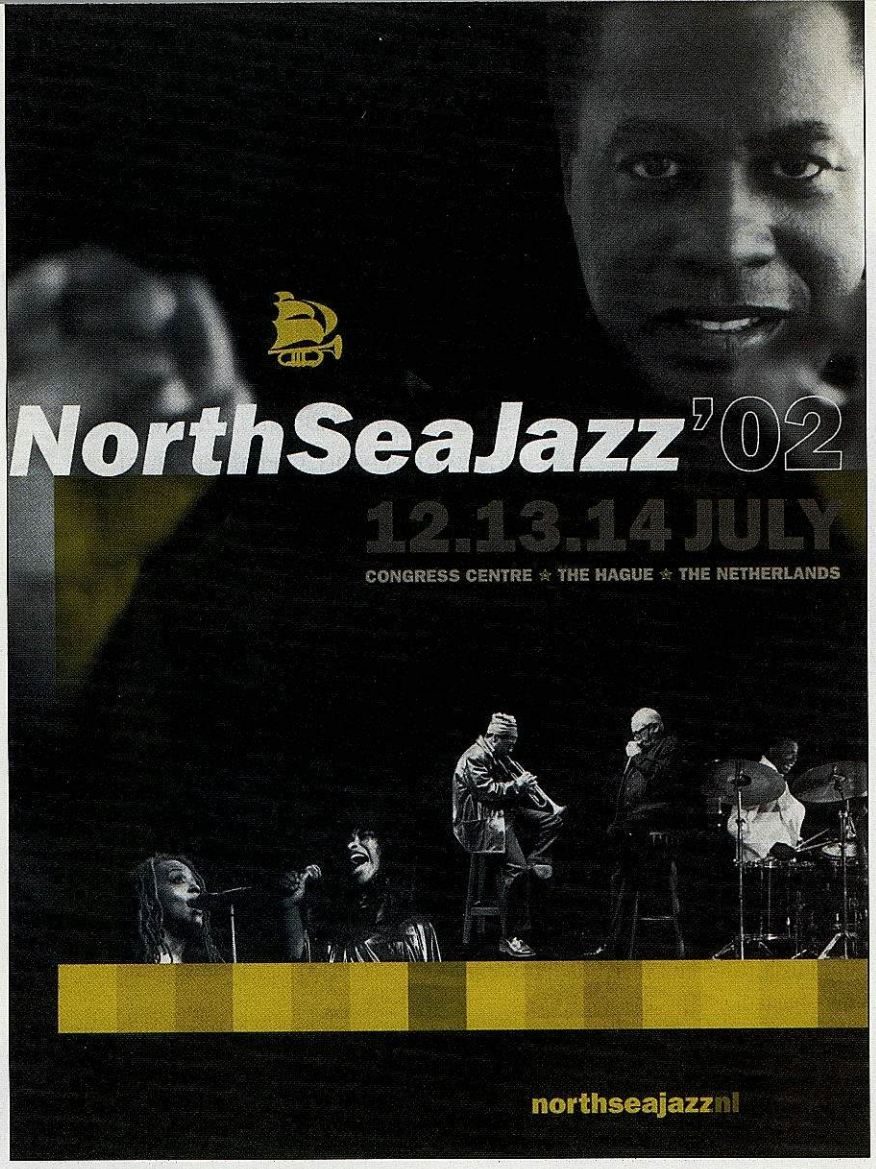

Northsea Jazz Festivali

Çeşitlilik yine ön plandaydı

Hollanda'nın La Hey şehrinde bu yıl 27ncisi düzenlenen Northsea Jazz Festivali'nde kalabalık bir seyirci kitlesi (üç günde toplam 70.000 kişi), günümüz jazz müziğinin çeşitliliğini temsil eden binden fazla müzisyeni dinleme imkanına sahip oldu. Yine her yıl olduğu gibi, konserlerin eşzamanlı olarak ondört farklı sahnede gerçekleşmesinden dolayı jazz severler hangi sanatçıyı izleyeceklerine dair seçim yapmakta zorlandılar.

Metin Paksoy

Son yıllarda jazz festivallerinde alışageldiğimiz üzere, jazz müziğinin birçok değişik tarzını Northsea'de bu yıl da dinlemek mümkündü. İlk gece "XXL" adı altında Big Band'lere ayrılan "Dakterras" sahnesinde konser veren Mingus Big Band'in elemanları, zengin müzik dünyası ve politik görüşleriyle ünlenmiş olan efsanevi basçı Charles Mingus'un müziğini tazeliğiden ve enerjisinden hiçbirşey kaybettirmeden başarıyla çaldılar. Bu konserin hemen ardından Big Band'i ile sahneye çıkan Carla Bley ise politik gündemi günümüze taşıyarak ABD milli marşı "Star-Spangled Banner"ın uzun ve ironik bir düzenlemesini seslendirdi. Carla Bley böylece, geçtiğimiz yıl içinde iyice alevlenen Amerikan milliyetçiliğine kendi yorumunu getiriyordu. Bley'in, parçayı çalmadan önce yaptığı anonsta "bu yorum grubun tüm üyelerinin görüşlerini yansıtmamaktadır" demesi konunun hassasiyetine parmak basıyordu.

Dünyanın çeşitli bölgelerinin müzik kültürlerini temsil eden birçok müzisyen de festivalde yer aldı: Youssou N'Dour, Dhafer Youssef, Claudia Acuna gibi sanatçıların yanısıra, festivalin son gününde bir grup Brezilyalı müzisyen "Brasil Electrico" programı altında buluştu. Joe Zawinul'un "The Zawinul Syndicate" grubu, her zamanki gibi dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen müzisyenlerden oluşuyordu. Arjantin'li ünlü besteci Astor Piazzola'nın müziği ise Fransız akordiyoncu Richard Galliano'nun verdiği "Piazzola Forever" konseri ile festivalde başarı ile seslendirildi.

Festivalde "Soul" tarzını temsil eden sanatçılar arasında Chaka Khan gibi emektar ismlerin yanısıra Bilal gibi genç nesil temsilcilerinin varlığı dikkati çekiyordu. "Fusion" tarzının ünlü isimleri de festivale renk kattılar: David Sanborn, Al Jarreau, Candy Dulfer, Stanley Clarke, Al Di Meola, Bela Fleck, Marcus Miller ve Yellowjackets bunlardan bazılarıydı. Günümüzün dans müziklerinden etkilenen sanatçıları da unutmamak gerek: Bugge Wesseltoft, Gilles Peterson, St Germain ve benzerleri.

Festivale katılan çok sayıda Avrupalı jazz sanatçısı arasında Hollanda'dan Willem Breuker Kollektief, bu yıl ülkemizi de ziyaret eden İsveç'li üçlü E.S.T., Vienna Art Orchestra ve Fransız Jean-Michel Pilc üçlüsü "eski dünya"nın yeni fikirlerle dolu gruplarına sadece birkaç örnekti. Festiva-

lin ilk günü kendilerine ayrılan sahnede "La Vita E Bella" adlı program altında çalan İtalyan müzisyenler ise, Avrupanın bir tek ülkesinden bile ne denli zengin müzikler çıkabileceğinin kanıtıydılar. Bunların arasında klarinetçi Gianluigi Trovesi gibi emektar sanatçıların yanısıra, saksofoncu Rosario Giuliani ve trompetçi Paolo Fresu gibi genç sanatçıları da izlemek bu zenginliğin önümüzdeki yıllarda da devam edeceğinin müjdesini veriyordu.

Festivale katılan Amerikalı müzisyenler arasında da çeşitlilik göze çarpıyordu: "Celebrating Benny Carter" adlı konserde jazz tarihinin emektar isimleri buluştu: Clarke Terry, Johnny Griffin ve Belçikalı Toots Thielemans bunların arasındaydı. Thielemans ayrıca, piyanist Kenny Werner ve gitarist Oscar Castro-Neves ile 80 yaşını güzel bir konserle kutladı. İlerlemiş yaşına rağmen gücünden hiç birşey kaybetmemiş olan davulcu Roy Haynes, saksofoncu Kenny Garrett ve trompetçi Nicholas Payton gibi genç müzisyenlerden oluşan grubuyla Charlie Parker'ın müziğini "bebop" tarzının gerektirdiği enerji ile başarılı bir şekilde yorumladı. Son yıllarda Mississipi Delta'sının folklöründen etkilenerek yaptığı çalışmalarla başarı kazanan şarkıcı Cassandra Wilson ise Amerika'nın bu çok özel kültürünü jazz severlerle paylaştı.

Festivale katılan belli başlı sanatçılar arasında Elvin Jones'un Jazz Machine grubu, McCoy Tyner ve Bobby Hutcherson'un dörtlüsü, Herbie Hancock, Roy Hargrove ve Michael Brecker'in katıldığı "Directions ın Music" projesi özellikle dikkate değerdi. John Scofield, Joe Lovano, Dave Holland ve Al Foster'dan kurulu dörtlü daha çok toplama bir "yıldızlar grubu" görünümü arzediyordu. Buna karşılık, saksofoncu Chris Potter, piyanist Kevin Hays, basçı Scott Colley ve davulcu Bill Stewart'tan oluşan dörtlüsü ile festivalin en başarılı konserlerinden birini verdi.

Çok Özel Bir Konuk: Wayne Shorter

Northsea'nin bu yılki özel konuğu saksofoncu ve besteci Wayne Shorter idi. Festivalin üç gününde farklı projelerle üç ayrı konser veren Shorter, geçtiğimiz son birkaç yıl içinde özel hayatında yaşadığı zorlukların üstesinden gelmiş olduğunun işaretlerini veriyordu.

Festivalin ilk gününde Shorter, sahneyi atmışlı yıllarda Miles Davis grubunda birlikte çaldığı eski dostu piyanist Herbie Hancock ile paylaştı. İkili, birkaç yıl önce Verve firması tarafından yayınlanan "1+1" adlı albümlerinden parçalar yorumladılar. Konserin en önemli özelliği, albüme kıyasla iki müzisyen arasındaki iletişimin çok daha dinamik olması ve parçaların genellikle daha soyut bir yaklaşımla çalınmasıydı. Buna en iyi örneklerden biri Shorter'ın "Footprints" adlı bestesinde görülüyordu: parçanın melodisini ve ostinato bas eşliğini, bir kez olsun bile tamamı ile çalmamalarına karşın parçanın karakterine sadık kalan ikili, çağrışım yolu ile birbirine bağlanan özgün müzikal cümlelerin akışını takip ederek "açık form" yorumunun en iyi örneklerinden birini sundular. Bu yaklaşım, iki müzisyenin zengin müzik birikimlerini ve sınırsız hayal güçlerini de açıkça ortaya koyuyordu.

Festivalin ikinci gününde Shorter çok farklı bir kadro ile yine çok başarılı bir konser verdi. Piyanist Danilo Perez, basçı Christian McBride ve davulcu Brian Blade'den oluşan dörtlüsü ile Shorter, çoğunlukla kendi bestelerinden oluşan bir repertuarı büyük bir enerji ve yaratıcılıkla yorumladı. Yer yer atmışlı yıllarda yaptığı çalışmaları anımsatan çalışı ile gençliğine geri dönmüş izlenimi veren Shorter'a grubun diğer elemanları da büyük destek verdiler. Shorter'ın zengin müzik dünyasının bu özel boyutunun artık geçmişte kaldığını düşünenlere efsanevi saksofoncuyu konserde seyretmelerini, ya da bu yıl yayınlanan ve genelde çok olumlu eleştiriler alan "Footprints" albümünü dinlemelerini tavsiye ederim.

Shorter, festivaldeki son konserini dörtlü+büyük orkestra formülü üzerine kurmuştu. Festivalin ikinci gününde çok başarılı bir konser veren dörtlüsünü temel alan Shorter, (rahatsızlanan McBride'ın yerine Scott Colley'nin geçmesi ile) bu gruba "Prima La Musica" orkestrasının zengin tınılarını da katarak uzun süitler şeklinde düzenlenen eserler yorumladı. Orkestranın çaldığı zengin düzenlemelerle dörtlü üyelerinin soloları arasında paylaşılan konserde göze batan bir eksik, orkestra ile dörtlü arasında belli bir kopukluk olmasıydı. Parçalar çoğunlukla orkestranın düzenlemeleri ile başlıyor, dörtlünün soloları ile devam ediyor, sonra yine orkestra ile son buluyordu. Bu formülde biraz daha çeşitlilik olsa belki sahnede bulunan müzikal otramın daha da doyurucu bir şekilde kullanılması mümkün olabilirdi. Bu şekliyle konser, potanisyelini tam olarak kullanamayan bir deneme olarak kaldı.

Ayşe Tütüncü Perküsyon Grubu: "East Meets Jazz"

Northsea Festivalinin bu yıl Türkiye açısından en önemli özelliği, bir Türk grubunun da sahnede yer almasıydı: Ayşe Tütüncü ve Perküsyon Grubu festivalde çok başarılı bir konser verdiler. Piyanoda Ayşe Tütüncü; klarinet, bas klarinet ve flütte Oğuz Büyükberber; vurmalı çalgılar ve vokallerde Ümit Kıvanç, Saruhan Erim, Serdar Gönenç ve Timuçin Gürer; davulda Cengiz Baysal'dan oluşan grup, organizatörlerin "East Meets Jazz" adını verdikleri program çerçevesinde sahneye çıktı. Repertuarlarını, Tükiye'de yayınlanan ilk albümlerinde kaydettikleri parçalardan oluşturan grubu çok kalabalık bir seyirci kitlesi ilgi ve beğeni ile izledi.

Parçaların yorumlarında, doğaçlama ile düzenlemenin esnek bir birleşimini kullanan grup üyeleri arasındaki iletişim, konserin ayrıca ilginç bir görsel boyut kazanmasını sağlıyordu. Başlangıçta heyecanlı oldukları gözlenen müzisyenler, konser ilerledikçe rahatladılar. Özgün besteler, Carla Bley tangoları, eski dönem Türk şarkıları ve klasik müzik bestelerinin harmanlanmış, yer yer içiçe geçmiş yorumlarından oluşan repertuarda aynı zamanda anlık esinlenmelerle farklı yönlere gidiş-gelişlere sık sık rastlamak mümkün.

Bu bağlamda, konserin en başarılı yorumlarından biri olan Debussy'nin ragtime etkileri taşıyan "Golliwog's Cakewalk" adlı bestesini sunarken Ayşe Tütüncü'nün yaptığı espri büyük ölçüde gerçeği yansıtıyordu: "We start with the Cakewalk, then somewhere in the middle... we walk away!" Gerçekten de Northsea'de Ayşe Tütüncü ve Grubu, Debussy'den başlayıp bir ara "Dr. Zhivago"ya kadar uzanan sürpizlerle dolu bir yorum ile mizahın grup içinde önemli bir yeri olduğunu ortaya koyuyordu. Konserin son parçası olarak çalınan "Kapılar" adlı bestenin içerdiği "kapılar açılsın" sözleri, değişik anlamlarda algılanabilecek bir mesaj içeriyordu. Bunlardan en önemlisi belki şöyle özetlenebilir: farklı olana açık olmak ve önyargılardan arınmak. Ayşe Tütüncü ve Perküsyon Grubu'nun müziğinde bu mesajı açıkça duymak mümkündü. Konserin sonunda grup, salonu dolduran seyirciler tarafından ayakta coşkuyla alkışlandı.

Ayşe Tütüncü ve grubunu yürekten kutlar, önümüzdeki yıllarda Türkiye'nin bu tür festivallerde aynı başarıyla daha düzenli olarak temsil edilmesini dilerim.

New Cool Collective
Modern Jazz'ın yeni 'Cool'ları...

New Cool Collective'in perküsyonlarının ritmi sıcak, üflemelilerinin tonu kışkırtıcı, albüm performansları kadar canlı performansları da etkileyici ve başarılı.

Elçin Takavcı
elcint@newyork.com

New Cool Collective Ensemble sekiz Amsterdamlı profesyonel jazz müzisyeninden oluşuyor. Bu müzisyenlerin bir diğer ortak özellikleri multi-enstrümantalist olmaları yani grup içinde birden fazla enstrüman çalmaları. Grubun beyni ve kurucularından Benjamin Herman alto saksofon ve flütde, David Rockefeller trompet ve trombonda, Maarten Ornstein saksofonda, Anton Goudsmit gitarda, Stefan Schmid keyboarda, Lesly Lopez bas gitarda, Stefan Kruger davulda Frank von Dok ve Jos de Haas perküsyonda New Cool Collectiv'i grup yaptıkları müziği "modern enstrümantal jazz" olarak adlandırıyorlar. Bana kalırsa ad koymada en kolay yolu seçmişler çünkü gerçekten de müzikleri latinden Africana, soul'dan hip-hop'a groove'dan hard bop'a, acid jazz'dan funk'a kadar çok geniş bir yelpazeyi kapsıyor. Müziklerinin adı ne olursa olsun gerçekten çok eğlendirici ve kıpır kıpır bir müzik yaptıkları kesin. New Cool Collective bütün dünyaya Hollanda'da soul-jazz'ın yeniden doğduğunu kanıtladı. 1960 ve 70'lerin ruhunu ve 2000'lerin ritmini birarada ustaca harmanlayan grup; eğer jazz'ın dans etmek için en son materyallerden olduğunu düşünenlerdenseniz fikrinizi tamamen değiştirecek.

NCC 1994 yılında Benjamin Herman önderliğinde kuruldu ve ilk canlı performanslarını Avrupa'nın en önemli jazz festivallerinden biri olarak sayılan 'SeaNorth Jazz Festival 1996 ile yaptı. Grup bu performansla bütün Avrupa ve Amerikalı jazz severlerin beğenilerini topladı ve bir yıl sonra çıkan ilk albümleri ile jazz listelerinde bütün dünyada önemli başarılar elde etti.

Özellikle Avrupa'nın en iyi modern jazz gruplarından biri olarak görülen New Cool Collective'in şimdiye kadar yayınlanan üç albümünden en sonuncusu olan 'More' adı gibi jazz'dan daha fazlasını isteyenler için iyi bir seçim.

New Cool Collective'in perküsyonlarının ritmi sıcak, üflemelilerinin tonu kışkırtıcı, albüm performansları kadar canlı performansları da etkileyici ve başarılı.

Grup her ne kadar Avrupalı olsa da müzikleri dünyanın heryerinden insanı dans ettirebilecek kadar heycanlı, eğlenceli ve kaliteli.

Akbank Jazz Festivali'nin en renkli gruplarından biri olan New Cool Collective jazz'ın ve ritmin sınırlarını sonuna kadar cesurca zorluyor. Özellikle Afrikan tumbaların ve perküsyonların kanınızı kaynatan ritmiyle dans edeceğinizi, saksofonların ve diğer üflemelilerin tatlı tonuyla kendinizden geçeceğinizi garanti ederim. New Cool Collective festivalin kaçırılmaması gereken performanslarından biri olacak.

Toronto Downtown Jazz Festivali

Geçtiğimiz 21 - 30 Haziran günleri arasında 44 mekanda, 16 ülkeden 1500'in üzerinde müzisyenin katıldığı, öğle saatlerinden ertesi gün sabahına kadar süren dopdolu programıyla du Maurier Toronto Downtown Jazz Festivali'nin 16'ncısı düzenlendi.

Ozan Boz
ozan@contactturkey.com

İsim sponsoru du Maurier firmasının yanısıra birçok sponsor firma ve Toronto Downtown Jazz Society'nin işbirliğiyle hazırlanan festivalin sanat yönetmenliğini kendisi de önemli bir jazz müzisyeni olan Jim Galloway yapıyor. Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'nın önde gelen jazz müzisyenlerini dinleme fırsatı veren festivale katılımın yüksek oldugu bölgelerin en başında Güney Amerika ülkeleri geliyor. Avrupa'dan farklı olarak anılmayı hakedecek kadar yüksek katılımın olduğu bir diğer bölge ise İskandinav ülkeleri. Festivalin merkezi şehrin belediye binasının önünde bulunan ve adını 60'lı yıllarda belediye başkanlığı yapmış Nathan Phillips'den alan meydana kurula iki konser sahnesi. Dolayısıyla bu sahnelerde dinleyici ile buluşan müzisyenler genelde festivalin ağır topları diyebiliriz. Bu yıl ana sahnede ve diğer bazı kulüplerde dinleme fırsatı bulduğumuz müzisyenlerden bazıları şöyle: Dave Brubeck, Dave Holland Quintet, Pat Martino ve Joey DeFrancesco, Arthur Sandoval, John Scofield, Jane Bunnett, Dr. John, Ernestine Anderson, Cedar Walton ve Legends of The Bandstand, Dave Young Quintet, Mayhard Ferguson, Los Hombres Calientes, Count Basie Orchestra, Matthias Lupri, Rick Margitza, Gianluigi Trovesi, Gianni Coscia, Bob Mover, Rob McConnell Tentet, Dick Hyman, Ab Baars, Barry Elmes Quintet.

Jane Bunnett

Dave Brubeck deyince hemen herkesin aklına ilk gelen, 50'li ve 60'lı yıllarda saksofonist Paul Desmond'ün de yer aldığı dörtlüsüyle kaydettiği, dünyanın ilk milyonun üzerinde satan jazz parçası ünvanına sahip "Take Five" olmuştur. Dörtlünün 1959 yılında kaydettiği Time Out albümünde davulcu Joe Morello'nun solosuna uygun bir zemin hazırlamak üzere yazılmış Paul Desmond imzalı parçanın başarısı Dave Brubeck ve Paul Des-

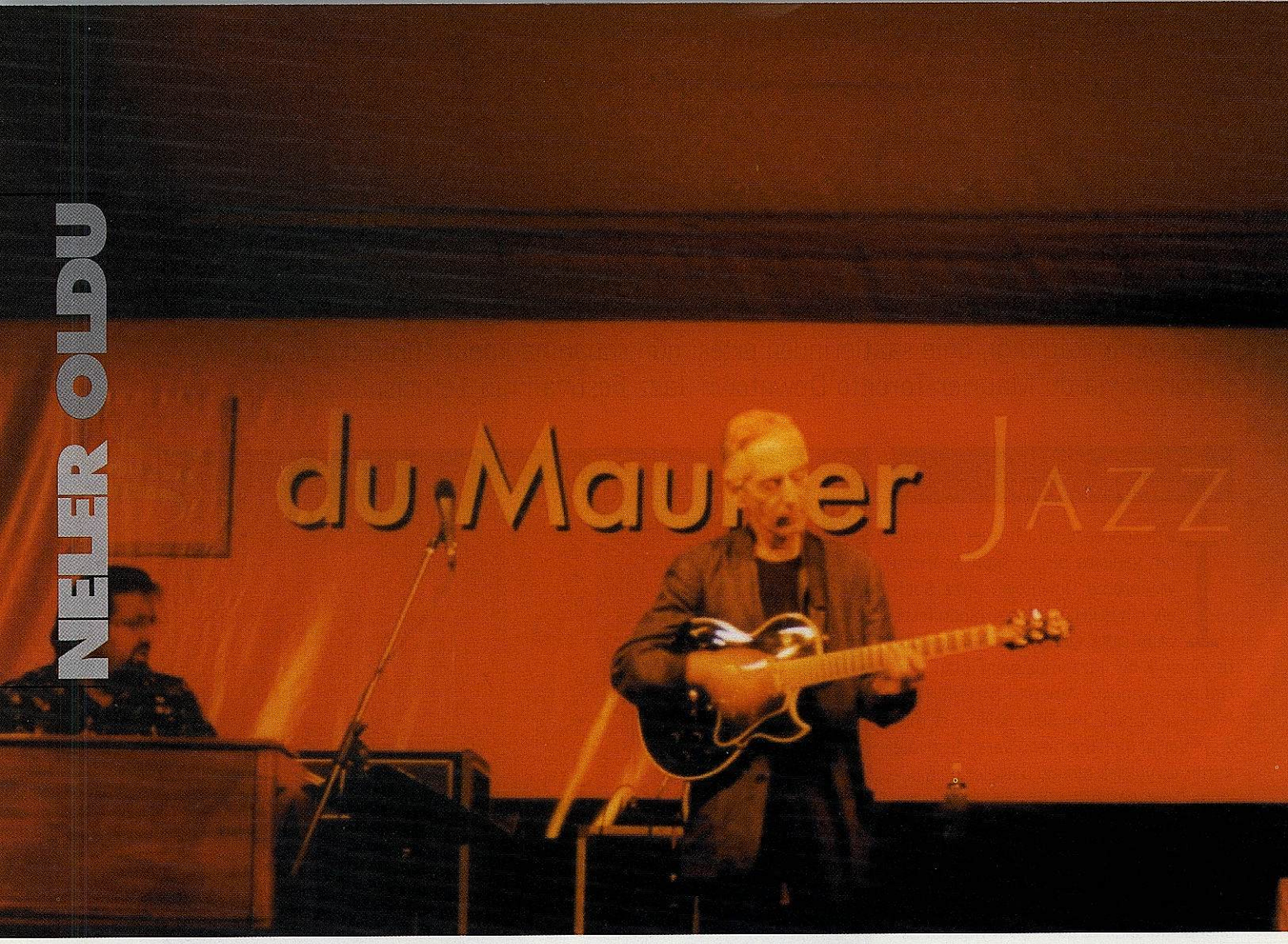

Pat Martino, jazz gitarın bugünkü seviyesine gelmesinde katkısı olan müzisyenler listesinin en başlarında yeralıyor. Gitarın jazz'da bir solo enstrüman olarak kendini ispatladığı yılların hemen ardından, gitarı üflemeli enstrümanlar gibi çalabilmek için gitarın fiziksel yapısından bağımsız çalma teknikleri ortaya çıkmıştı.

mond'un aksak ritimli bir parçadan bekleyebilecekleri başarının çok üstündeydi. 17 yıl boyunca başarılı birçok çalışmaya imza atan dörtlü, günümüze kadar dünyanın her köşesinden büyük dinleyici kitlelerine ulaşmıştır. Festivalde Bobby Militello (s, fl), Michael Moore (b) ve Randy Jones (d) ile sahne alan Brubeck yeni albümü The Crossing'den parçalar ile eski parçalarından oluşan bir program sundu. 60'lı yıllardaki en belirgin özellikleri olan vurmalı tarzdaki akorları ve aksak ritimlerin nispeten yerini daha yumuşak bir tarza bırakmış olduğunu gördüğümüz konserde 82 yaşındaki Brubeck, değişimin jazz'ın vazgeçilmez bir unsuru olduğunu dinleyenlerine gösterdi. The Crossing parçasındaki uzun solosu ile geçen 50 yılın hikayesini anlatmaya çalışan sanatçı Travelling Blues parçasında saksofoncu Militello'nun vahşi tonu ve saldırgan cümlelerine zemin hazırlarken beyaz saçların anlamını da tekrar yazıyordu adeta.

Dave Holland Quintet

Dave Holland Quintet sahneyi aynı gece bir başka beşli ile paylaştı. David "Fathead" Newman (s), Cedar Walton (p), Curtis Fuller (tb), Louis Hayes (d) ve Earl May'den (d) oluşan Legends of The Bandstand geceye ilk sahne alan ekipti. Bu ekip jazz dünyasının Kim Kimdir'leriyle çalışmış oldukça deneyimli müzisyenlerin bir araya gelmesiyle oluşmuş. Birkaç örnek vermek gerekirse, Curtis Fuller geçmişte John Coltrane, Count Basie ve Lionel Hampton ile çalışmış; Louis Hayes, Horace Silver, Oscar Peterson, Sonny Rollins ve Cannonball Adderly ile; Earl May, Miles Davis ve Dizzy Gillespie ile çalışmış; liste daha uzayıp gidiyor. Dinleyicinin böyle bir ekibin konserinden ne beklediyse aldığından eminim. Sanki dışarıdaki fırtına ile yarışıyorlardı içeride, son elli yıldır hiç ritim kaçırmadığını haykırır gibi her bir vuruşu tek tek hissettiren ritim ekibini tamamlayan soloculaların enstrümanlarından çıkabilecek en tok seslerle çaldıkları post-bebop cümleleriyle dinleyenlere bu nameleri ilk duydukları anı dolu dolu yaşattılar.

Ardından günümüzün yıldız sanatçı merkezli müzik dünyasında ayakta durmayı başarabilen birkaç gruptan biri olan Dave Holland Quintet sahne aldı. Dave Holland'ın yanısıra Chris Potter (s), Robin Eubanks (tb), Steve Nelson (vib), Billy Kilson'dan (d) oluşan ekip ana armoni enstrümanının piyano olmadığı başarılı gruplardan. Müzik kariyerine Londra'da başlayan Holland, 1958 yılında Miles Davis'in daveti üzerine New York'a gelmiş. Kısa sürede John McLaughlin, Kenny Wheeler, John Surman gibi isimleri çalıştığı kişiler listesine alan Holland, son ekibiyle günümüzün çağdaş yenilikçi jazz sahnesinde önde gelen isimlerden. Konser, vibrafoncu Steve Nelson'un enstrümanının sınırlı sayıda ses üretebilmesini bir avantaj olarak kullanarak yarattığı

gevşek fakat zengin armonili zeminin diğer soloculara sağladığı sonsuz imkanları duyabilmek açısından çok önemliydi. Dave Holland'ın düzenlemeleri ve benzersiz ritmik satırlarının hayat verdiği Chris Potter, saksofonundan çıkan notalar ve sesin kalitesiyle aldığı ara alkışlarda nefes almayı düşünmüyor, adeta farklı bir boyutla temasa geçmiş gibi heyecanla duygularını anlatmaya çalışıyordu.

Pat Martino, jazz gitarın bugünkü seviyesine gelmesinde katkısı olan müzisyenler listesinin en başlarında yeralıyor. Gitarın jazz'da bir solo enstrüman olarak kendini ispatladığı yılların hemen ardından, gitarı üflemeli enstrümanlar gibi çalabilmek için gitarın fiziksel yapısından bağımsız çalma teknikleri ortaya çıkmıştı. Martino daha sonraları gitarın fiziksel ve simetrik yapısından yararlanarak çalmayı ön plana çıkaran tekniklerle enstrümanın gelişimine büyük katkılarda bulunmuştur. Gitarla ilgilenenlerin Pat Martino'nun internet sitesinde bulabilecekleri "diminished" ve "augmented" yapılarla ilgili tekniklerini incelemelerini öneririm. Gitar çalmaya 12 yaşında başlayan Martino'yu ilk etkileyen isim Wes Montgomery. Otuzlu yaşlarında ciddi bir beyin travması geçiren ve bildiği herşeyi unutan Martino, durumunun ölümcül olduğu söylenen zorlu bir süreçten geçer. Tüm eski kayıtlarını ayrıntılarıyla inceleyerek ve bir takım bilgisayar programlarının da yardımıyla eski benliğini büyük bir irade göstererek geri kazanan müzisyen, o günlerde yaşadığı boşluk hissini hala hatırladığını belirtiyor. Daha sonra ona yeni ufuklar açacak elektronik enstrümanlara ve gitar synthesizer'lara olan ilgisi bu dönemlerde başlamış. Hard-bop, funk, soul-jazz gibi pek çok türde sağlam temelleri olan gitaristin müzik hayatında Organ Trio her zaman önemli bir yer tutmuş. 50'li ve 60'lı yıllarda Jimmy Smith'in Hammond orgunun kullanımını ön plana çıkararak yaptığı devrimin günümüzde en güçlü temsilcisi Joey DeFrancesco ile oluşturdukları Hammond Trio, bundan önceki birçokları gibi kolay kolay unutulmayacağa benziyor. DeFrancesco bu konuda oldukça büyük bir deneyime sahip. Daha önce benzer çalışmalar yaptığı John McLaughlin, John Scofield gibi isimler Martino tarafından titizlikle seçildiğinin işareti. Ekip, Hammond Trio hayranlarının uzun süredir özlemini çektiği sesi festivale taşıdı. Pat Martino'nun hard-bop ve funk etkileşimli dinamik tarzı ile Joey DeFrancesco'nun Jimmy Smith tarzı soul-jazz tarzına kendi eklediği funk etkileriyle yoğrulan müziği dinleyenler Hammond Trio'nun en güzel örneklerinden birini dinlemekte olduğuklarının farkındaydılar. New York'un gözde mekanlarından birinde canlı kaydedilen "Live At Yoshi's" albümlerinin de bir nevi tanıtım turu olan konserde Martino'nun insan fiziğinin engel teşkil ettiği tekniklerini kolaylıkla uyguladığı ve bunun kendisine sağladığı farklı seslerden sonuna kadar yararlandığını gören dinleyicinin ara alkışları neredeyse hiç kesilmedi. Konserden sonra kısa bir sohbet etme fırsatı bulduğum Pat Martino çok keyifli görünüyordu, fakat dışarıda bekleyen hayranlarının oluşturduğu uzun kuyruğu görünce daha sonra telefon ile sohbetimize devam etme sözü verdi. Eğer Pat Martino'ya sorunuz varsa lütfen yukarıdaki e-mail adresime çekinmeden yazın, elimden geldiğince sorularınıza yer vermeye çalışacağım.

Jane Bunnett

Jane Bunnett, Kanada'da Küba Jazz'ı denince akla gelen ilk isimlerden. Yaklaşık 20 yıllık avant-garde jazz çalışmalarının ardından şu anda neredeyse tüm zamanını Küba müziği ve jazz'ın bağlarını araştırmakla ve bir yandan da üretmekle geçiren soprano saksofoncu ve flütçü Jane Bunnette, festival kapsamındaki Louisiana Weekend etkinliğinde sahne aldı. Ünü ve çalışmaları çoktan Kanada sınırlarını aşmış Bunnette'in başarısı aldığı Juno ve Ulusal Jazz ödülleriyle hakettiği yere ulaşmış durumda. Bunnette, düzenlemelerini grup üyelerinin kendi yeteneklerini gönüllerince sergileyebilecekleri şekilde yazıyor. Kendisi sahnede son derece aktif ve hareketli olan müzisyenin melodik soloları, enstrümanından çıkardığı sesler ve ritimler de aynı şekilde enerji dolu. Festivale katıdığı ekibi eşi Larry Cramer (tp), Roberto Occhipinti (b), David Virelles (p), Francisco Mela (d), Vladimir Ibarra (per) ve Lazaro Bandera'den (per) oluşuyor. Bunnette'nin son albümü "Alma de Santiago"daki ekibi festivaldekinden oldukça geniş. Albümde yer alan ekip bir vokal grubu, bir saksofon dörtlüsü ve 38 parçalı vurmalı çalgılar grubundan oluşuyor.

John Scofield günümüzünde elektrik gitarın en sık anılan isimlerinden biri. Bugün elektrik gitardan söz edip Scofield'ı anmamak neredeyse imkansız. Gitar tonunu veya çaldığı tarzı beğenmeyenler bile ritmik ve armonik yaklaşımında kendileri için yeni birşeyler buluyorlar. Minör aralıkları kullanış şekli ve kendine has akor dizileriyle sadece gitaristlerin değil başta piyanistler olmak üzere diğer bütün enstrümanistlerin de ilgisini çeken tarzı onun Thelonious Monk ile birlikte anılmasını sağlıyor. Temelleri rock ve blues müziklerinde bulunan gitarist 1969 yılında tam da rock ve jazz'ın kaynaşmaya başladığı dönemde jazz ile ilgilenmeye başlıyor. Wes Montgomery, Jim Hall ve Pat Martino onu ilk etkileyenler arasında. Kısa sürede jazz ve rock'ın kaynaştığı fusion ortamında kendi sesini bulan müzisyen Miles Davis ile çaldığı yıllarda çoktan tarzı ve çizgisi ile büyük dinleyici kitleleri tarafından kabul görmüştü. Birlikte çalıştığı isimler de jazz'ın yenilikçi isimleri; bunlardan bazıları şunlar: Charles Mingus, Herbie Hancock, Chick Corea, Joe Henderson, Billy Cobham, Gerry Mulligan, McCoy Tyner, Jim Hall ve Gary Burton. Festivalin son iki günü Louisiana Weekend adı altında düzenlenen sekiz ücretsiz konserden birinde sahne alan John Scofield'ın yeni albümü Uberjam'de yer alan ekibi Avi Bortnick (g, synthesizers, samples), Jesse Murphy (b) ve Adam Deitch'den (d, drum machine) oluşuyor. Konserde dinlediğimiz müzik birçok unsuru içinde barındıran zengin bir yapıdaydı. Jazz, funk, rock ve hip-hop tarzlarının ustaca yoğrulmasından oluşan müzik, sağlam ritmik yapısı yanısıra ve Scofield'a sololarında serbestlik veren sabit armonik altyapıya sahip. Akıllıca yazılmış zengin armonilerden oluşan geçişlerle monotonluğa hiç meydan vermeyen, enerji dolu seslerin kıvamında ve yerinde kaynaştırılmasıyla ortaya çıkmış baştan sona dinamik bir müzik. John Scofield, bir önceki albümü Bump'da genç müzisyenler ve elektroniğin yeni imkanlarıyla başladığı heyecan verici macerasında yeni albümü Uberjam'de ileri doğru oldukça büyük bir adım atmış durumda. Konser sonrası John Scofield ve ekibi ile yaptığımız sohbette gitarist Avi Bortnick'in yarı Türk olduğunu, annesinin Türkiye'de doğup büyüdüğünü ve şu anda Türk-Amerikan Derneği'nde aktif görevde olduğunu öğrendik. Hiç görmediğim ikinci vatanım diye bahsettiği Türkiye hakkında annesinden çok güzel şeyler duyduğunu ve ilk fırsatta ziyaret etmek istediğini söylüyor ve eğer bir de konser vesilesiyle olursa daha da güzel olur diye ekliyor.

Erdoğan Ağca Umbria Jazz Festivali Sahnesindeydi

Zuhal Focan

70'li yıllarda kurduğu blues/jazz rock triosu ve `jam-session grupları ile birçok kimsenin anımsadığı Ali Erdoğan Ağca, jazz dünyasında yeniden doğuyor. Jazz kompozisyon ve performans dallarında diploma almak üzere Boston Massachusetts'deki ünlü Berklee College of Music'e kabul edilen Ali Erdoğan Ağca, Ocak 2003'teki 'full time' eğitiminden önce, Berklee'nin Perugia İtalya'daki iki haftalık jazz kliniğine katıldı.

Çeşitli ülkelerden gelen 200'den fazla Avrupalı'nın yer aldığı jazz kliniğinde, Ali Erdoğan yegane Türk idi. Klinik, ünlü Umbria Jazz Festivali ile eşzamanlı olarak (İstanbul Jazz Festivalinden hemen sonra) Temmuz ayında gerçekleşti. Müfredatı jazz teorisi, grup çalışmaları ve performans faaliyeti gibi konulardan oluşan klinik, haftanın altı günü, günde sekiz saat olmak üzere etkinliğini sürdürdü.

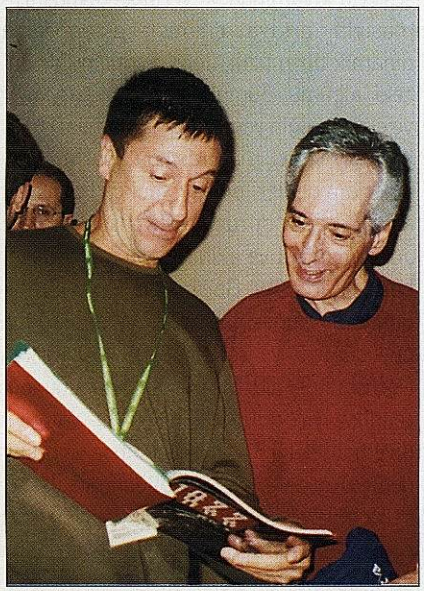

Berklee Jazz Kliniğinde Pat Martino, Ustalık Dersleri Verdi

Umbria Jazz kliniği, her yıl jazz dünyasında belirgin bir konuma sahip ünlü bir müzisyeni, özel bir eğitimciyi ağırlıyor. Bu yılki özel eğitimci Amerikalı ünlü gitarist Pat Martino idi.

Ali Erdoğan Ağca, Pat Martino'nun 5 günlük jazz gitar workshop'una katılmaya hak kazanma ayrıcalığını da elde etti.

Eşsiz şiirsel tarzını anlattığı ve gitar ve müziğe dair çok özel felsefesiyle katılımcıları esinlendirdiği ustalık derslerinde, Martino, gitarı için şunları söyledi: "Gitarım oyuncağım gibidir. Çocukluğumdan beri en sevdiğim oyuncağım gitarım olmuştur. Onunla olan bu ilişkiyi asla kaybetmemem gerekir. Diğer taraftan, müzik benim işimdir. Bu işi devam ettirmek için hergün uygulamalar yapmam gerekiyor. Bazen mutfak için alışveriş yapmaya bile vakit olmaz".

Erdoğan Ağca, çevirdiği Les Paul-Pat Martino hakkındaki makaleye yer veren JAZZ dergisinin 1999 ilkbahar sayısını götürmüştü. Pat, derginin bu yazıya yer vermesine ve Türkiye'de yayınlanan derginin kalitesine hayran oldu. 2003 İstanbul Jazz Festivaline onun da katılmasını umuyoruz.

Live at Yoshi's albümündeki All Blues adlı parçasıyla geçen yılın en iyi blues gitaristi de seçilen Pat Martino, quarteti ile birlikte Umbria Jazz festivali sahnesinde her gece yer aldı.

Workshop'a katılanları aydınlatan bir yöntemi açıklaması ise (gitar klavyesine olan yatay/dikey yaklaşım) çoğu katılımcıyı etkiledi. Gitarda piyanodan daha fazla oktav mevcut olduğunu açık bir örnekle gösteren Martino, bir katılımcıyı piyanoya davet etti ve en pes notadan en tize doğru kromatik yürüyüş yapmasını istedi. Yürüyüşü gitarı ile aynı anda takip eden Martino'nun, piyano en tiz notayı bastığında henüz 12. pozisyona dahi gelmediğini gören öğrenciler, bu yeni bilginin motivasyonuyla gece yapılan sessionlarda müzik kalitesini yükselterek, efsane gitariste atıfta bulundular.

Ali Erdoğan Ağca, Pat Martino için diyor ki: "Pat Martino'yu sahne üzerinde görmeden müziğini duymak, kopup geldiği vadiyi görmeden yüzünüze çarpan rüzgarı hissetmek gibi. Kendisini tanıdıktan sonra müziğini dinlerken daha büyük keyif almaya başladım".

Time Warp: One World Over

Chick Corea'dan Yeni Bir Dünya Görüşü

Albüm, yeni evli bir çiftin ilk bebeklerinin doğumunu kutladıkları bir atmosferde, bir çeşit "intro" niteliğindeki "One World Over (Prologue)" ile açılıyor.

Berke Can Özcan
berkecanozcan@hotmail.com

Yapılmış tüm müziklerin birer hikaye anlattığına inanırım, ama bazıları, diğerlerine göre, anlatmakta oldukları hikayenin çevresinde gezinmekte biraz daha tutarlıdırlar. Bahsetmek istediğim şey şu: Belirli bir metin (bir hikaye), ve metni aşağı doğru takip ederek dinlediğinizde okumakta olduğunuz satırların altını çizen bir müzik! İşte, Chick Corea Quartet'in (Bob Berg - saksofon, John Patitucci - Bas, Gary Novak - Davul) "Time Warp"ı da bu nitelikte bir albüm. "Portre" köşesinin sayfalarında bir sanatçının hayata geçirdiği tek bir projeyi başından tutup sonuna kadar, keyifle, inceliyorum. Bu sefer albümdeki parçaların havalarını yansıtabilmek açısından Corea'nın (önceleri müziğine uygun bir hikaye bulabilmek için literatürdeki yüzlerce yazının üzerinden geçip sonra, ani bir kararla, kendi kalemini denemeye karar vererek yazdığı) hikayeden, Arndok'un hikayesinden, yararlanacağım.

Albüm, yeni evli bir çiftin ilk bebeklerinin doğumunu kutladıkları bir atmosferde, bir çeşit "intro" niteliğindeki "One World Over (Prologue)" ile açılıyor. Bu parçanın "Time Warp" adını taşıyan parçaya bağlanmasıyla birlikte, albümün içinden çıkan kitapçığa basılmış hikaye, ağır ağır, müzik setimden çıkan sesle buluşmaya başlıyor. "Zaman Çarpıklığı" anlamına gelen "Time Warp"un, ancak, hikayenin tümünü okuduktan sonra algılanabilecek bir kavram olduğunu şimdiden söylemekte fayda var. Hikaye şöyle devam eder, Danny ve Deborah'ın gözleri sevinçle parıldamaktadır. Bir şekilde, ortak istekleri (üçüncü parça olan "The Wish" bu cümlenin içinden sesini duyurmaya başlar) Tanrı tarafından kendilerine sunulmuştur. Şimdiyse bir isim gerekmektedir: İsimler, isimler.. Danny, seslice düşünmeye başlar: John, Harold, David, William, Phillip, Sean, Joseph, Arndok, Steven, Gary.. ARNDOK??!! Bir terslik vardır, genç baba daha önce Arndok'a benzeyen bir kelimeye, kesinlikle, rastlamamıştır. Böyle bir isimle hafızasının bahçelerinde karşılaşan Danny, artık, biraz tedirgin ve biraz da heyecanlıdır.

Sssssppppt!! - Yumuşak ve kesin bir ses işitir.

Zamanda bir çarpıklık gerçekleşir. Sadece bebeğine isim aramakta olan genç adam kendini, şafak vaktinde, çimlerle kaplı bir tepenin üzerinden aşağıdaki büyük şehir manzarasına bakarken buluverir. Arazinin (Bob Berg'in "The Wish" için bir kadans ve sıradaki parça için de bir "intro" niteliği taşıyan saksofon solosu, ardından, Gary Novak'ın davullarının ve zillerinin üzerinde gezinen sopalarının oluşturduğu doku, beşinci parça olan "The Terrain" için adına yakışır bir "Bölgeye Bakış" sahnesi canlandırıyor!) morumsu bir parlaklığı vardır. Danny, yanıbaşında durmakta olan parlak ve düz kayanın farkına varır, kayanın üzerine şu sözler ustalıkla kazınmıştır:

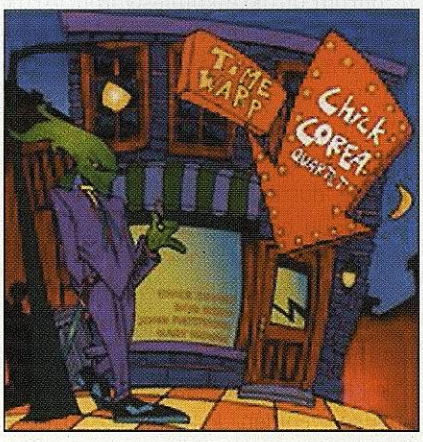

[Arndok'un Mezarı: / Burada bir zamanların büyüğü Arndok'un bedeni yatmaktadır. / Bu anıt iyiler tarafından dikildi, tüm iyi ve kötü kaderimizi sonsuza dek anımsatması için. / Diğer dünyaların insanları da bu keşiften faydalansınlar. / Arndok'un öyküsü herkes için ders verici olsun. / Sonsuza dek sakınılacak hatalar ve kendisine sıkıcasına sarılanacak gerçekler için...] (Mezar taşına kazınanları yazıp bitirmişken: "Arndok's Grave" ve "Discovery" isimli parçaların, anıtın karşısında şaşkın bakışlar eşliğinde dikilmekte olan, Danny'nin kulaklarını tırmaladığı hissine kapılıyorum).

Kitabe, aslen, Danny'nin hiç bilmediği şekillerden oluşan bir alfabeyle yazılmıştır ve bu ilginç detay Danny'nin dikkatini koca taşın tümünü okuyabildikten sonra çeker. Olan biteni idrak etmeye çalıştığı sıralarda, birden, düşünceleri gerçek dünyada bıraktığı bebeğine yeniden takılıverir. Ailesinin bu kısa süreli kayboluşunun ardından paniklenebileceğinidüşünür, sakinleşmeyi bekler; dikkatini evine, mistik yolculuğunun öncesinde evde yapmakta olduğu şeylere yoğunlaştırmaya çalışır, en son isimler düşünmekte olduğu aklına gelir: Collin, Frederick, James,Melvin.. Derken, Sssssssppppt!! Aynı sesin ardından sandalyesinde oturuyor olarak bulur

Chick Corea'nın "hikaye içinde hikaye" düşüncesiyle kaleme aldığı bu garip yazı ilk okuyuşumda, işaret etmekte olduğu tüm anlamlar, barındırdığı gizem ve yer yer kendisini okutan yer yer müziğinin sesini duyuran gidiş-gelişleriyle, beni şaşırtmıştı;

kendini, sanki bu büyülü deneyimi yaşamamıştır. İçinde huzurlu bir uyku uyuyacağını sandığı geceyi bekler, gözlerinin kapanmasının ardından da değişik isimler düşlemeye başlar: Kevin, Paul, Neville, Ronald Andrew... Sssssppppt!! Gözlerini açar, uyku sessizliğine bürünmüş olan Deborah'ın yanında uzanmakta olduğunu görür, odadan çıkar, merdivenleri iner ve daktilosunun başına oturur. Amatör bir yazar olan Danny'nin kaydadeğer bir fikir edindiğinde yeni hikayesinin ilk sözcüklerini yazmak için geldiği yer hep bu daktilonun başıdır. Sonra kafasının içinde dönenler parmak uçlarından kağıda dökülmeye başlar:

[Zworndal'ın halkı ümitsizdi. Sevgili liderleri, Artfull Lovving, aralarından ayrılmıştı. Yeni liderin belirsizliği yüzünden kavgalar çıkmaya başlamıştı. "Nutlude" partisinin adamları Lovving'in inşaa ettiği güzellikleri yıkmaya başlamıştı. "Herşey Herkese Aittir" cümlesi yeni bir ideoloji olarak benimsenmişti. Çatlaklarda (The Crevices: Aynı zamanda topluluğun bir bölümünü simgelediğinden bir metafor olarak kullanılıyor, albüm kapağının arkasındaki duvara çivilenmiş "Tonite at the Crevices!" tabelası da hikayenin ancak bu bölümünü okuduktan sonra anlam kazanıyor) gizlenenlerin çevredeki yağmalama ve tahribatları bu yeni ideolojiden doğan birer bahane şeklini almıştı. Derken, çatlakların arasından Arndok çıkıverdi. Sahip olduğu büyücülük kitapları dükkanını yeni bir teşkilatın toplantılarını yapmak için kullandı ve sonunda teşkilatın lideri olmayı başardı. Felsefe öğretmeni olmasının getirisi olarak, Arndok, iyiler cemiyetinde de önemli bir mevkii edindi. Sonunda bir Mesih konumuna geldi. Sanki, varolan tüm dünyaların en yüze tanrılarıyla arasında bir bağ vardı. İnsanlara birçok söz verdi: Daha kolay birer yaşantı, güzel vücutlar, günlük yaşantının stresini yokedecek büyülü ilaçlar, daha fazla et! Konuşabiliyordu! Diğerleri de niyetliydi O'nu dinlemeye. Herkes hemfikirdi: Arndok tüm soruların cevabıydı. Ne görkemli bir tören! Ve sonra, Arndok, halkın ve toprakların ırzına geçmeye başladı, hem ahlaki hem de fiziksel olarak. Gökyüzü artık kirlenmişti, durum gittikçe kötüleşiyordu. Artık Zworndal'ın günlük yaşantısında zalimlik ve delilikten geçilmiyordu. Fakat, kaderin de etkisiyle, Arndok birgün bir muz kabuğuna bastı ve "İtaatkarlık bıçağı" adını verdiği silahının üzerine düştü, ve tabii, keskin bıçak Arndok'un büyük gövdesini ikiye ayırdı. İşte, bir saltanatın sonu! "Nutlude" iktidarının geri kalanı ve çatlaklardakiler artık öylesine dağınıktılar ki halkın rahatını bozacak yeni fikirler bulacak kadar yaratıcı olamadılar. Şehrin huzuru yeniden kendini göstermeye başladı. Yerel müzisyenler ve şairler, yavaş yavaş, Arndok'un dehşet verici saltanatı hakkında şarkılar ve şiirler yazmaya başladılar. Sonra da, Arndok'un anıtı yapıldı ve barış dolu bir hayata dönüşün kutlamaları, büyük şehrin kuzeyinde, manzarasını heybetli anıtın oluşturduğu "Hakikat Tepesi"nde, kesintisiz olarak bir ay boyunca yapıldı. Yeni hayat, (sondan bir önceki parça olan "New Life" bütün ihtişamıyla bir kurtuluşun sesini duyurmaktadır) gerçek bir hayattı.]

Danny hikayesini bitirdikten sonra yazdıklarının kendi hayal gücünden fırlayan satırlar olmadığını, yazdıklarını bizzat yaşadığını hissetmeye başlar. Bu küçük keşif merakını yeniden ateşler. Merdivenleri çıkarken, ardında sıradışı bir hikayeyi kağıda döküp bırakmış olmanın verdiği huzurla, bebeği için isimler düşünmeye kaldığı yerden devam eder: Austin, Clive, Andrew, Derek, Billy, Mark, Peter, Stramlitz, Martin, Dale, STRAMLITZ!!?? - Sssssppppt!!

Chick Corea'nın "hikaye içinde hikaye" düşüncesiyle kaleme aldığı bu garip yazı ilk okuyuşumda, işaret etmekte olduğu tüm anlamlar, barındırdığı gizem ve yer yer kendisini okutan yer yer müziğinin sesini duyuran gidiş-gelişleriyle, beni şaşırtmıştı; şaşkınlığımın ardından da kısa bir hikaye içerisinde bu kadar çok özel isimle ilk kez karşılaştığım, çocukluğumun keyifli masalı, "Rumpelstilskin"i hatırlayıverdim. Hikayeyi, albüme sahip olanların kendi yorumuna bırakmayı tercih ettiğim bir şiir izliyor. Tabii, bu şiiri son dönem Zworndal şairlerinin kaleme almış olduklarını tahmin etmekten başka şansımız da, sanırım, kalmıyor.

Yazımı bitirmeden değinmek istediğim son bir detay var. Albüm, tıpkı başladığı gibi, "One World Over" parçasıyla bitiyor. Bu finalin, yazımın başındaki gibi, huzuru mu yoksa "Stramlitz"le başlayan yeni bir macerayı mı işaret ettiğini tam olarak kestiremiyorum.

Belki de bu tarz bir ironi Corea'nın hedeflediği bir şeydi.

İşte yine kabına sığmayan bir müzik ve şaşırtıcı bir hikaye..

Bir sonraki sayıda görüşmek üzere..

İlginç yaklaşımları, sizi bu yazıyı bir solukta okumaya sürükleyecek.

CEM AKSEL Şaşırtıyor...

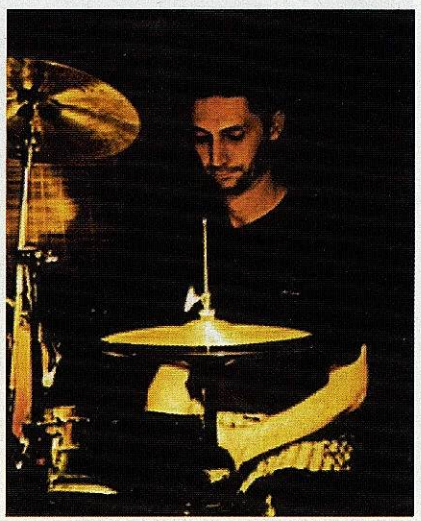

"Davulun ifade gücü biraz kısırdır. Piyano gibi armonileri çalabileceğin bir enstrüman değil. Daha çok eşlik enstrümanıdır. Diğer müzisyenlere doğru tepkiler vermesi önemli bence. Bir solo davulu ben en fazla 10 dakika çekerim. Ne kadar güzel olsa da bir süre sonra çekilmez bir duruma dönüşebilir". Cem Aksel' den bunları duymak önce insanı güldürüyor, sonra acaba şaşırmak daha uygun bir tepki mi olur diye düşündürüyor, insanı allak bullak eden yaklaşımları var.

Filiz Küçük
filizkucuk@yahoo.com

Beraber çalışmayı hayal ettiğiniz müzisyenler var mı ?

Ben İmer Demirer ile çalışmayı hayal ederim. Gitarcı Ercüment Ateş ve bir de Genco Arı var 19 yaşında bir piyanist, çok iyi, beni çok etkiledi. Can Çankaya var, o gerçi trompet çok iyi çalıyor, ama ben onun piyano çalışını da çok seviyorum. Yabancıları dinliyorum CD'lerden. Çok etkileniyorum, şunla çalsam diyorum, ama beraber çaldığın zaman aynı sonuç çıkmayabilir. Mesela Bill Evans hastasıyım onunla çalışmak isterdim, ama öldü 1980 yılında. Gerçi onun plaklarını koyar çalardım, küçükken. Sonuçta beraber çalmış sayılırım yani. Keith Jarrett'la çalsam güzel bir deneyim olurdu. Ama dediğim gibi beraber çalışıp hiç keyif de alamayabilirsin. İmer Demirer ile çalıştım, Ercümet Ateş ile çalıştım ve çok keyif aldım. Hepsinin bir arada olduğu bir proje olsa da keşke çalsak. Yaparız belki, daha vaktimiz var.

Yıllar önce kurduğunuz hayalleri gerçekleştirebildiniz mi ?

Aslında hayallerim sürekli değişiyor. Şu anda başladığımdaki hayallerimi, çocukluğumdaki hayallerimi hatırlamakta bile zorluk çekiyorum. Bir çoğunu zaman içinde gerçekleştirip, başka hayallerin peşinde koşuyorum. Mesela şu anda benim en büyük hayalim gitar çalmak. Biraz gitar çalıyorum ama gitarı geliştirmek istiyorum. Bir gitar albümü yapmak, jazz albümü. Biraz ders almam lazım ama. Aslında davulla beraber başladım gitar çalmaya, ama hobi gibi, geri plandaydı. Benim gitarcılığımı çok seven gitarcı arkadaşlarım da vardır, ama albüm yapacak bir durum olmadı. Hobi olduğu için herhangi bir gruba gitarcı olarak girmem mümkün değil.

Şimdiki hayalleriniz nelerdir ?

Hepsi de müzikle ilgili olmak zorunda değil, değil mi? Mesela Boğazda bir evim olsa, havuz olsa, orada arkadaşlarımla toplanıp prova yapsak, belki de mangal yaparız prova yapacağımıza. Her davulcunun hayali bence ses yalıtılmış bir odam olsun da sabahlara kadar çalışabileyim. Keşke 20 yaşında yapabilsek böyle şeyleri, ama çok pahalı bir şey. Bir de şansla ilgili. Çok para harcıyorsun yine de olmayabiliyor apartmanda.

Bir davulla ilk kez kaç yaşındayken karşılaştınız?

İlkokulda falandı herhalde. Bizim Gürol var başçı, o şöyle der: küçük bir çocuğu sahneye bırakırsan direkt davula doğru yönelir. Görsel çekiciliğinden mi artık bilemiyorum. Ben de öyle hayal meyal şeyler hatırlıyorum. Aileyle gazinoya gitmiştik, bir grup çalıyordu, ben sürekli davulcuya baktığımı hatırlıyorum. Bizim evde bir müzik dolabı vardı. Eski plaklar falan vardı. 60'lı yıllarda, ben daha çocuğum, ilkokuldan evvel, orada davul sololarının olduğu bir plak olduğunu hatırlıyorum, dinlediğimi ve çok hoşuma gittiğini hatırlıyorum. Annem beni Okay Temiz' in konserine götürmüştü. Ben küçüktüm, tek başıma Bostancı'dan Taksim'e gidemeyecek yaştaydım. Çok etkileyici olduğunu hatırlıyorum. Şimdi beraber çalıyoruz.

"Şu anda o yaşlarda olsaydım şunu yapardım" diyebileceğin bir şey oldu mu?

76-77 yılında başladım ben. O zamanki dönem şimdiki gibi değildi. Mesela ne internet var, ne televizyon var. Tek kanal vardı. Biz çevreye kapalıydık. Plak edinemezdik. Birkaç plakçı dışında yurtdışından plak getiren olmazdı, bunların da yasal dayanağı yoktu. Bir çalışma metodu kitabı bulabilmek imkansız gibi bir şeydi. Yabancı enstrümanın Türkiye'ye giriş tarihi 1985 falandır. Yabancı, kaliteli enstrüman bulmak bile imkansız gibiydi. Bir iletişim kopukluğu vardı. o zamanlar benim tüm yaptığım radyo dinlemekti. Bir makara bant vardı, bütün programı kayderdim. Beğendiklerim kalırdı, beğenmediklerimi silerdim. Radyodan çok fazla şey öğrendim. Hülya Tunçağ, Erol Pekcan'ın programlarını dinlerdim. Bu sayede çok ciddi bir bilgi birikimim oldu. Şu anda o yaşlarda olsaydım, bütün paramı ses yalıtımına harcayıp hergün çalışırdım. Gençliği harcamazdım. 20 yaşımızda elde etmemiz gereken teknik seviyeyi çok geç elde ettik. 35 yaşından sonra, arada 15 sene fark var. Biz hiçbir şey görmeden büyüdük. Şimdi Amerikalılar çalma tekniklerini anlatan video kasetler yapmışlar. Her enstrüman için en az 150 tane var bunlardan. Gidip Beyoğlu Tünel'den alıp seyrediyorsun. Bizim zamanımızda jazz'ın sosyal ortamı yoktu. Şimdi jazz dinleyebileceğimiz bir sürü yer var. Bir konser olduğu zaman ya da bir cafe açıldığı zaman jazz ile ilgilenen insanlar bir araya geliyor ve birbirlerini destekliyorlar. Şimdiki kuşaktan daha fazla adam çıkacağı kesin. Kesinlikle daha iyiye gidiyor.

Her müzisyenin enstrümanı kişiliğini yansıtır mı ?

Bunu hiç düşünmedim. Ama ben mesela jazz çalarken kendimi davulcu olarak değil de, piyanist olarak hayal ediyorum. Müzik dinlerken de illa davulcu dinlemem. Mesela bir piyanistsen, Keith Jarrett'ı dinlerken onu bir piyanist olarak değerlendiremezsin ki. O Keith Jarrett. Keith Jarrett piyano çalarken ona piyano demiyorum artık, piyano Keith Jarrett'laşıyor. Piyanonun sesi değişiyor o çalınca. Halbuki piyano aynı piyano. Nasıl bir hayal gücü anlamıyorum. Aynı şey davul da da var. Alben Klievaudune diye Norveçli bir davulcu var, çok severim. Bunlar bir festival için konsere geldiler. Bir kulübe gidilecek, jam-session yapılacak. Biz de oranın kulüp orkestrasıyız. Benim davulum orada duruyor. Adamı plaklardan dinliyoruz. Kendine ait bir soundu var. Geçti çaldı, biz inanamadık. Benim kendi davulumdan adamın kendi sesi çıkıyordu. 3 metre uzaklıktan duyduk. Plak, mikrofon olsa anlarsın. Çıplak duyunca anlıyorsun ki ortada başka bir hayal gücü var. Jack deJohnette buna imajinasyon diyor. O sesi öyle hayal ettiğin için öyle çıkıyor. Frekans olarak aslında aynı sestir de o. Bir enerji yayılıyor. Tarif etmek çok zor. Aslında bir sürü iyi müzisyen, bir sürü enstrüman çalar. Keith Jarrett

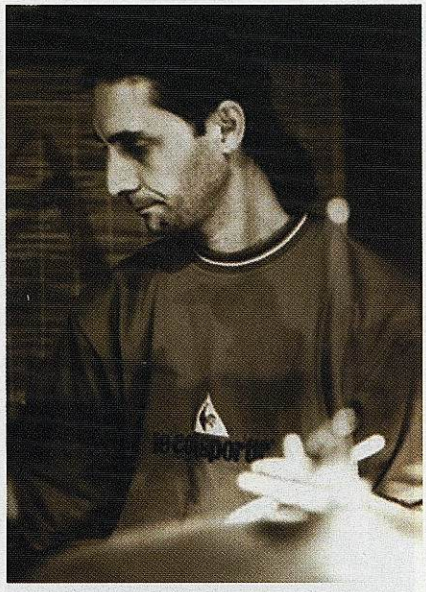

"Tatmin olamayacağımızı bile bile neden durmadan yaratmaya uğraşırız?" Pasolini. "Önemli olan daha önce rastlanmamış bir dünyayı, bir mekanı ortaya koymak."

çok iyi davul çalar mesela, Jack deJohnette de çok iyi piyano çalar. Bir sound-check yapmışlar bu şekilde ve yine piyano triosu çalmışlar. Sound-checke giden arkadaşlar anlattı. Eminim o da apayrı bir müziktir. Dolayısıyla yansıtmak istediğiniz şey önemli. Bunu her türlü enstrümanla yapabilirsiniz. Ama davul biraz daha kısır geliyor bana. Piyano gibi armonileri çalabileceğin bir şey değil. Davulun ifade gücü biraz kısırdır. Daha çok eşlik enstrümanıdır. Diğer müzisyenlere doğru tepkiler vermesi önemli bence. Bir solo davulu ben en fazla 10 dakika çekerim. Ne kadar güzel olsa da bir süre sonra çekilmez bir duruma dönüşebilir. Ama piyanoda öyle değil. Geçen gün, Keith Jarrett, 40 dakika bir parça çalıyor. Ağzım açık dinledim. Onun yakaladığı ifade gücünü davulla yakalamak mümkün değil. Ama uğraşan adamlar var. Davulla neredeyse melodi çalmaya kadar giden, araştırmacı adamlar var. Bence davul diğer enstrümanlarla birleştiği zaman keyifli olan bir enstrüman. Yanında güzel bir başçı olmadığı zaman davul bir şeye benzemez. Bu fikirler hep değişiyor. 5 sene evvel böyle düşünmezdim.

Diğer sanat dallarıyla aranız nasıl?

Ben sinemaya meraklıyım. Sadece izleyici olarak değil de tekniğiyle de ilgileniyorum biraz. Kitaplar okuyorum, filmler seyrediyorum. Mesela benim başucu kitabım Alfred Hitchcock ile François Truffaut sohbetleri. Defalarca okudum. Hitchcock' un sinemaya yaklaşımı çok enteresan. Adamın müzikle de alakası var. Sinemayı anlatırken müzikten örnekler veriyor. Bir filmin final bölümünü anlatırken, müzisyenlerin coda dedikleri bölüm olmalıydı bu, gibi örnekler veriyor. Bu çok ilginç geldi bana.

Türkiye'de istediğiniz müziği yapma olanağınız var mı?

Fazla bir şey talep etmiyorsan var tabi. Ben şu kadar para isterim çalmak için dersen zorlanırsın. Aslında ihtiyacın olan tek şey senin gibi karşılıksız bu işi yapacak 3-5 müzisyen. Onlarla toplanıp, biz bu gece çalacağız derseniz bir sürü kulüp var. Para da almayacaksan kapısını açar. Ama, hem istediğin müziği yapacaksın hem de yaşayacaksın dediğin noktada da işler maalesef zorlaşıyor.

Cem Aksel, Cem Aksel olmasaydı Cem Aksel 'i dinler ve beğenir miydi?

Müziğin tamamı bir bütün, dolayısıyla davulcuyu ayırt edip dinlemiyorum. Özellikle jazz ise söz konusu olan, solisti dinliyorum. Onu ve parçayı beğenirsem ki bir bütün olarak dinliyorum, dolayısıyla içindeki davulcuyu da beğeniyorum. Kendim içinde olduğum zaman böyle bir müziği beğeniyorsam, kendimi de beğenmiş oluyorum. Ama müziği sevmemişsem ve çalan bensem kendimi de beğenmiyorum. Bu dünyanın en önemli davulcuları için de geçerli. Jack deJohnette dedik, onun çok beğendiğim ya da hiç beğenmediğim parçaları var. Ama davulcu olarak istediğim noktada olduğumu söyleyemem tabi ki. Ama çok çalışıp gitarcı olarak kendimi beğeneceğim. Bir müzik dinleyicisi farklı müzisyen farklı. Müzisyen olunca ille de müzik dinlemek zorunda değilsiniz. Müzik dinlemek bambaşka bir şey. Çok iyi müzisyen olup müzik dinlemeyen adamlar da var. Belki de tamamıyla özgün çalanlar müzik dinlemeyenlerin arasından çıkıyor, etkilenmiyorlar çünkü. Müzik dinleyicisinin işi pasif aslında. CD'yi alıyorsun, dinliyorsun, kendine göre yorumluyorsun. Senin kafandakiyle uyuşuyorsa seviyorsun ya da sevmiyorsun. Müzik çalarken öyle birşey değil. Kafada kurguladığın, ortada varolmayan bir yere doğru ulaşmaya çalışıyorsun. Dolayısıyla çoğu zaman o hayallerine ulaşamaman da mümkün. Müzisyenlerin mutsuzluğu da buradan geliyor. Deha ama intihar ediyor, belki de bu yüzdendir. Şöyle bir örnek vereyim sinemayla ilgili, Passolini diye bir yönetmen vardır, bir filmdeki hikayede, kilisenin duvarlarına resim yapan bir ressamı kendisi oynar. Film boyunca resmi bitirmeye çalışır. Filmin sonunda resim bitirir, resme bakar ve son cümlesi şudur: "Tatmin olamayacağımızı bile bile neden durmadan yaratmaya uğraşırız". Böyle bir tatminsizlik var. Hayaline ulaşamıyorsun her zaman. Aslında müzisyenlerin çoğu dinledikleri müzisyenleri check etmek için müzik dinliyor. Buna da müzik dinlemek denmez. Bu mesleki bir hastalık. Müzik dinleyicisini böyle bir tarafı yok. Ama ben oturup müzik dinlemeyi başarabiliyorum. İki tarafımı ayrı tutabiliyorum. Bunun için uğraşıyorum. Müzik dinlediğim zamanlarda ben davulcuymuşum umurumda değil.

Çeşitli türlerde müzik yapmanızın nedeni var mı?

Ben aslında tamamıyla jazz müziğiyle ilgilenmek isterdim. Jazz'ın kendisiyle, yan olmayan türleriyle. Yine bir filmde duymuştum, jazz için, Amerika'nın dünyaya yaydığı tek sanat formu diyorlardı. Sanat formu, enteresan, üzerinde konuşulabilir. Zaten müzik türleri bence müzik şirketlerinin satış için, bir kılıfa sokma çabasından başka bir şey değil. Hiçbir tanıma sokulamayacak kadar kendine has bir müzik yapıyorsan, satış beklemeyeceksin. Bir prodüktör dinleyecek, iyi de biz bunu satamayız ki, hangi reyona koyacağız diyecek. Ama artık onun da yolunu bulduular, hiçbir sınıfa sokulamayan müzikleri de alıp, önüne bir kuyruk uyduruluyor, bilmem ne jazz diye sunuluyor. Aklı başında müzik dinleyicileri bunları yemez.

> Ben mesela jazz çalarken kendimi davulcu olarak değil de, piyanist olarak hayal ediyorum. Müzik dinlerken de illa davulcu dinlemem.

Bir müzisyenin kendine özel bir tarz oluşturması nasıl bir aşama gerektirir?

Bir müzisyenin kendine özel bir tarz oluşturması iyi bir şey mi önce bunu konuşmak gerekir. Orhan Pamuk Benim Adım Kırmızı romanında, tarzın aslında insan hatası olduğunu söylüyor. İnsanın beceremediği şeyler için bu benim tarzım dediğini savunuyor. Bu ciddi bir sanat tartışması aslında. Önemli olan daha önce rastlanmamış bir dünyayı, bir mekanı ortaya koymak. Daha önce duyulmamış bir enerji biçimini ortaya koyuyorsan sen birşey yaratıyorsun demektir. Ben bunun çalışarak olabileceğine inanmıyorum. Ya bu doğuştan gelen birşey, ya bizim bilmediğimiz evrensel bir durum, dahi denilen kişilere verilen bir özellik. Mesela, çok zekisin, dünyadaki tüm müzikleri dinliyorsun, daha önce yapılmış olanların dışında bir şey yapabilirsin, ama zekanla, yeteneğinle değil. Kendine özel tarz demek, bağımsız, sadece sana ait, hatta taklit edilemeyen birşey yapman demek. Bence bu bir deha işi.

Kullandığınız davulu neye göre seçiyorsunuz?

Davulun sesini de değiştiren ve etkileyen beraber çaldığın müzisyenler aslında. Diyelim 4 kişi sahnede müzik çalıyorsun, diğer 3 kişi davul ile iyi bir uyum kurulabiliyorsa davulun sesi değişik geliyor. Ama özellikle sevdiğim davul yok. Aynı davulu çok gergin akort edip çalmak ya da aynı davulu çok bol akort edip çalmayı seviyorum.

Sizin müziğinizi dinlemek isteyenler sizi nerelerde bulabilirler?

Bütün kış, Jazz Cafe' de Bülent Ortaçgil ile çalıyorduk, ama kış sezonu kapandı. Diğer jazz guruplarıyla da Jazz Cafe'de çalıyoruz. Genellikle Jazz Cafe' deyim, orada dinleyebilirler.

Bildiklerinizi birileriyle paylaşma, aktarma isteği duyuyor musunuz? Bunun için neler yapıyorsunuz?

Eskiden beri hocalık yapıyorum ve hocalık yapmayı da çok seviyorum. Özel ders veriyorum ve çeşitli dershanelerde ders yapıyorum. İzmit' de belediye konservatuarı var, haftada bir oraya gidiyorum. Ayrıca internet sitesine dershane diye bir bölüm hazırladım. Vaktim olursa geliştirmek istiyorum. Bizim zamanımızda insanlarda kompleks vardı, bilgi saklarlardı. Zaten çok az adam vardı, onlarda bildiklerini kendilerine saklarlardı. Halbuki neyi saklıyorsun, sanki sen mi keşfettin. Davulla ilgili konuşmayı ve bildiklerimi paylaşmayı seviyorum.

Mick Goodrick

Cem Tuncer
cemtunced@yahoo.com

Selam!

Bu sayıda Mick Goodrick'in 1993 yılında yaptığı Rare Birds adlı albümünden seçtiğim On Green Dolphin Street parçasının solo traskripsiyonu var.Bu standard solo etütleri için ideal.Goodrick çok akıcı,melodik,teknik ve inside bir solo çalmış.Analiz edildiğinde görüleceği gibi her nota çok anlamlı (kitap gibi) melodik cümleleme için çok güzel bir örnek.Mutlaka çalın çok hoş numaralar var!

Görüşmek üzere hoşçakalın...

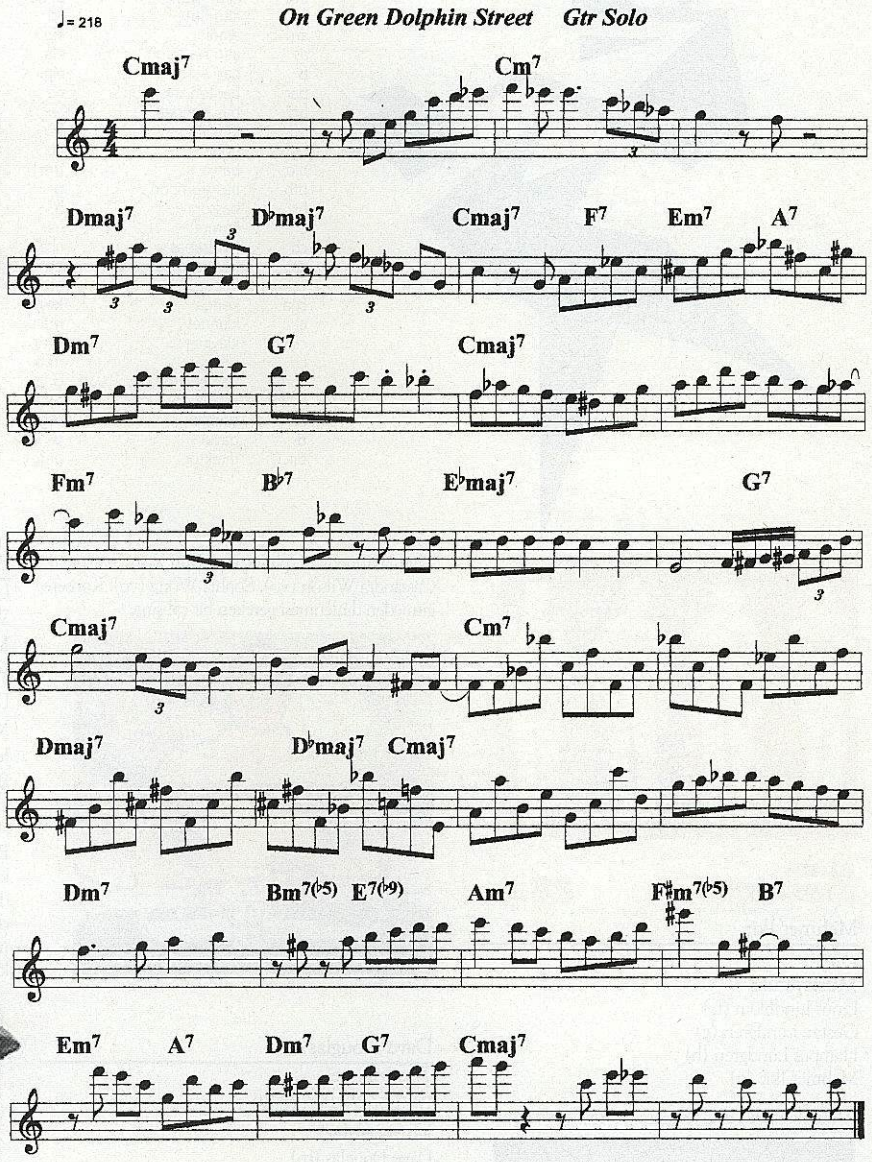

ULUSLARARASI KULLANILAN KISALTMALAR

acc	akordiyon	**el** db	elektrik double-bas	picc	piccolo
afl	alto flüt	eh	english horn	prg	programming
arr	aranjör	elb	elektrik bas	**r**	reeds
as	alto saksofon	elg	elektrik gitar	**sax**	saksofon
b	bas	elp	elektrik piyano	si	sitar
bar	bariton saksofon	els	elektrik sitar	sou	sousaphone
bcl	bas klarinet	eu	euphonium	ss	soprano saksofon
bfl	bas flüt	**fl**	flüt	str	strings
bgo	bongo	flh	flügel horn	synth	synthesizer
bjo	banjo	frh	french horn	**ta**	tabla
btb	bas trombon	**g**	gitar	tam	tambourine
bs	bassoon	**h**	horn	tb	trombon
c	kornet	har	harpsichord	timb	timbales
cb	kontrabas	hca	harmonika	tp	trompet
cbs	kontrabassoon	ho	hammond org	ts	tenor saksofon
cel	keleste	hp	harp	tu	tuba
cga	konga	**keyb**	keyboards	**v**	violin
cl	klarinet	**man**	mandolin	va	viola
clav	klavinet	mell	mellafon	vb	vibrafon
co	kougar	mrb	marimba	vc	cello
comp	kompözitör	**o**	obua	vo	vokal
cond	kondaktör	orch	orkestra	vtb	valve trombon
cy	simbal	org	org	**wbd**	washboard
d	davul	**p**	piyano	wdwd	woodwinds
dir	direktör	perc	perküsyon	**xyl**	xylophone

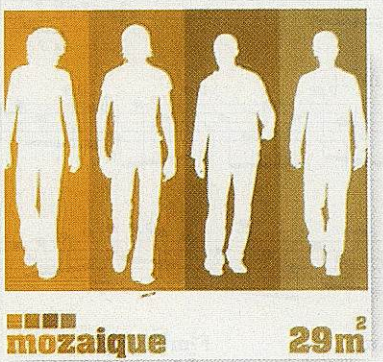

Mehmet İkiz
29m2
Müzisyenler
Linus Lindblom (ts)
Gustav Lundgren (g)
Hampus Lundgren (b)
Mehmet İkiz (d)

Albümle ilgili geniş yazı için 86. sayfaya bakınız.

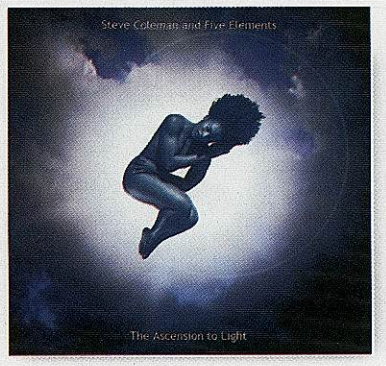

Steve Coleman
The Ascension to Light
BMC 74321742192 (2001)
Müzisyenler
Steve Coleman (as)
Gary Thomas (ts)
Ralph Alessi (tp)

Bu yıl Akbank Jazz Festivali'nin en önemli müzisyenlerinden biri olan Steve Coleman ve Five Elements muhtemelen bu son çalışmalarını da öne çıkaracaklar. Albümde yer alan diğer müzisyenler; Shane Endsley (tp), Vijay Iyer (p), David Gilmore (g), Anthony Tidd (b), Sean Rickman (d), Gregorie Maret (har), Thomas Goodwin (philosphy), Min Xiao-Fen (pipa), Cassandra Wilson (vo), Sophia Wong (vo). Konsere gitmeden dinlenmesi gereken bir çalışma.

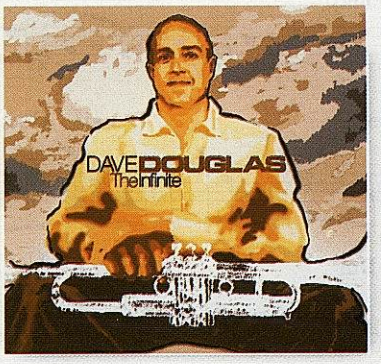

Dave Douglas
The Infinite
BMC 639182 (2002)
Müzisyenler
Dave Douglas (tp)
Chris Potter (ts, bclt)
Uri Caine (Fender Rho)
James Genus (b)
Clarence Penn (d)

Yıllardır Amerikan DownBeat dergisinin yılın sanatçısı, trompetçisi, bestecisi seçtiği Dave Douglas Akbank Jazz olmasa Türkiye'ye albümleri bile giremeyecek jazz sanatçılarından sadece birisi tabiki. Bırakın kendisinin festivale gelmesini, kaç tane önemli çalışması var ama The Infinite, bize ithal edilen ilk çalışması. 9 parçanın yer aldığı albümü mutlaka dinlemeniz gerekenlerden.

Brad Mehldau
Largo
Warner Bros. 48114 (2002)
Müzisyenler
Brad Mehldau (p)
Derek Oles (b)
Matt Chamberlain (d)
Joseph Meyer (frnh)
William Reichenbach (tb)

Alışık olduğumuz triosunun dışında bir çalışmayla Brad Mehldau karşınızda bu kez. Davulun önde kaydedildiği çalışmada Brad Mehldau nedense duyulmak istemiyor gibi. Repertuar da alışık olduğumuzun dışında; avant-jazz pop, eletronica improv, jazz piyano ve drum 'n' bass birlikteliği, jazz kavramına bir başka boyut ekleniyor gibi.

Mike Stern
Voices
Atlantic 83483-2 (2001)
Müzisyenler
Mike Stern (g)
Jim Beard (keyb)
Michael Brecker (s)
Chris Minh Doky (b)
Vinnie Colaiuta (d)

Günümüzün en önemli jazz gitaristlerinden biri olan Mike Stern bu albümünde daha önceki çalışmalarının dışında bir renkle dinleyicilerinin karşısına çıkıyor. Bu kez parçalarında vokal ve değişik enstrümantasyonlar kullanarak bir anlamda Pat Metheny Group çizgisinde bir müzik ortaya koymakta. Gerek besteler gerekse gitar işçiliği yine

kendi imza tonu ve uslubunu taşıyor. Soloları yine her zamanki modern arayışlar içerirken akıcı, duygusal olarak yüklü olmasına rağmen aynı zamanda teknik ve müzikal içeriği de azımsanamayacak derecede. Mike Stern ve modern jazz gitar hayranlarını kaçırmak istemeyeceği bir albüm.
Albümde ayrıca yer alan sanatçılar; Richard Bona (vo, b), Dennis Chambers (d), Bob Franceschini (s), Lincoln Goines (b), Philip Hamilton (vo), Jon Herington (g), Elizabeth Kontomanou (vo), Arto Tunçboyacıyan (vo, per).

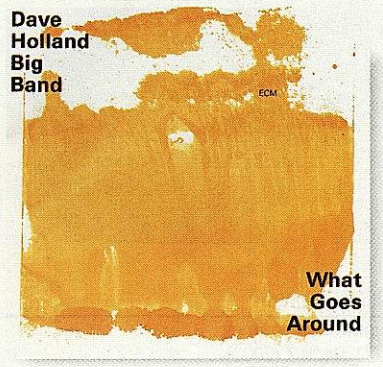

Dave Holland Big Band
What Goes Around
ECM 014002 (2002)
Müzisyenler
Antonio Hart (as, flt)
Mark Gross (as)
Chris Potter (ts)
Gary Smulyan (bs)
Robin Eubanks (tb)

80'li yıllardan bu yana Dave Holland'ı zaman zaman kendi projelerinde dinlemek keyfini ulaşmaktayız. Bu projelerin özelliği beste ve düzenlemelerinin ötesinde piyanosuz ritim section'ı ve yoğun bir nefesli kadrosunun içermesidir. Bu albümünde Dave Holland "büyük kombo"nun da ötesine geçip "küçük bir big band" oluşturmuş. Oldukça önemli müzisyenlerden oluşan grupta ayrıca Andre Hayward (tb), Josh Roseman (tb), Earl Gardner (tp, flg), Alex Sipiagin (tp), Duane Eubanks (tp, flg), Steve Nelson (vib), Dave Holland (b), Billy Kilson (d) de yer alıyorlar.

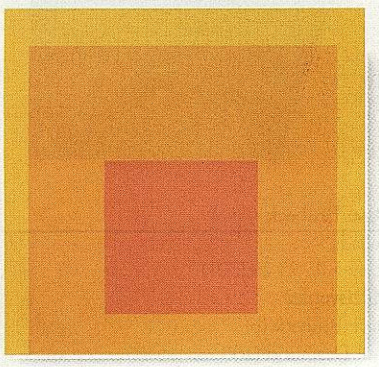

Sam Yahel
Yaya3
Loma 48277-2 (2002)
Müzisyenler
Sam Yahel (Ham.B3)
Joshua Redman (s)
Brian Blade (d)

60'lı yıllarda doğup Manhatten'ın New School ve New Jersey'in Patterson kolejinde jazz eğitimi alan müzisyenler günümüzde oldukça önemli isimler yapıp jazz dünyasında yer edildiler. Bunların bir kısmı ticari başarılar kazanırken bir kısmı da New York'un küçük kapasiteli jazz mekanlarında sürekli yer alarak belli bir dinleyici grubu oluşturdular. Orgcu Sam Yahel uzun süredir Small's adlı küçük New York kulübünde sürekli çalmakta, Joshua Redman ve Bill Stewart, Brian Blade gibi eski okul arkadaşları da burada kendisine sıkça katılmaktadır. Yine bir Small's etkinliğinde sahne alıp oldukça ilgi toplayan üçlü, bu çalışmadan aldıkları keyfi daha sonra da sürdürüp, özellikle Sam Yahel'in öncülüğünü yaptığı Yaya3 adlı projeyi oluşturdular. Gruptaki tüm elemanların bestelerinden oluşan repertuarla bir anlamda geleneksel, bir anlamda modern çizgisi ile oldukça ilgi çeken bir çalışma.

Sidsel Endresen & Bugge Wesseltoft
Out Here – In There
Jazzland 73682 (2002)
Müzisyenler
Sidsel Endresen (vo)
Bugge Wesseltoft (prog)

Norveçli müzisyenler, kuzeyin yeni sesleri "jazzland" etiketiyle çok keyifli bir çalışmayla piyasadalar. Bugge Wesseltoft'u dinlemeyen kaldı mı İstanbul'da bilmiyoruz ama Sidsel Endresen ile yaptıkları bu çalışma da diğerleri kadar ses getireceğe benzer.

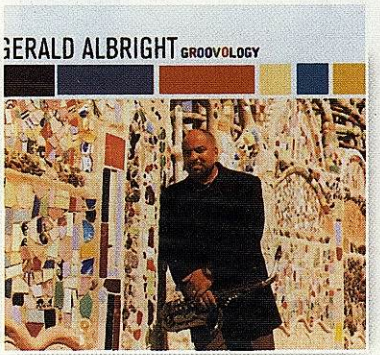

Gerald Albright
Groovology
GRP 589655-2 (2002)
Müzisyenler
Gerald Albright (s)
Chuckii Booker (keyb)
Paul Jackson Jr. (g)
Ricky Lawson (d)

Dee Dee Bridgewater
This Is New
Verve 68842 (2002)
Müzisyenler
Dee Dee Bridgewater (vo)
Nicholas Folmer (tp)
Thierry Eliez (p, Ham.B)
Ira Coleman (b)
Andre Ceccarelli (d)

Dee Dee Bridgewater'ın 2001'in sonlarında kaydedip, İstanbul'da konserini bile yaptığı bu CD nihayet elimize geçti. Alman besteci Kurt Weill (1900-1950)'ın müziklerini seslendirdiği bu CD, onun müziğine adanan enstrümental çalışmalardan sonra ilk vokalli çalışma sayılabilir. Albümde ayrıca Louis Winsberg (g), Denis Leloup (tb), Daniele Scannapieco (as, flt), Minino Garay (perc), Antonio Hart (as), Juan Jose Mosalini (bandaneon)da yer alıyorlar.

Anouar Brahem
Le Pas Du Chat Noir
ECM 016373-2 (2002)

•PAUSE MUSIC & HOME ELECTRONICS
•MÜZİK VE GÖRÜNTÜ SİSTEMLERİ
•EV SİNEMA SİSTEMLERİ
•CD, DVD, KULAKLIK, CD RAFLARI

PAUSE
Music & Home Electronics

IŞIKALPER MÜZİK YAPIM VE ELEKTRONİK SİSTEMLERİ PAZARLAMA TURİZM SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ
ŞAKAYIK SOK. NO:40/1 NİŞANTAŞI
TEL: 212 291 53 43 FAX: 212 291 53 26
e-mail: info@pause-music.com

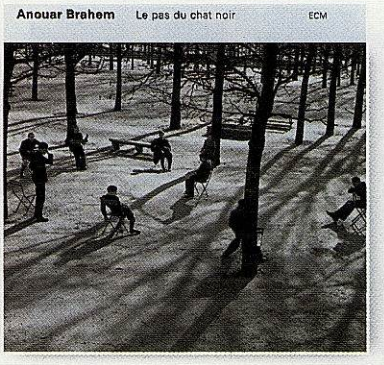

Müzisyenler
Anouar Brahem (ud)
François Counturier (p)
Jean-Louis Matinier (acc)

Ud, piyano ve akordeon trio'nun birlikteliği, bestelerin de başarısıyla birlikte ancak bu kadar güzel tınlayabilir. 12 parçanın yer aldığı albümdeki tüm parçaların bestesi Anouar Brahem'e ait.

Cecilie Norby
First Conversation
Blue Note 5406222 (2002)
Müzisyenler
Cecilie Norby (vo)
Lars Danielsson (b, cello)
Carsten Dahl (p)
Jon Christensen (tp)

Danimarkalı jazz vokalisti Cecilie Norby'nin yeni kaydı. Kendi bestelerinin de yer aldığı bu çalışmada 12 parça var. Never Let Me Go gibi standartlara da yer verilmiş. Albümde ayrıca Per Jorgensen (tp), Xavier Desandre-Navarre (per), Jacob Fischer (g), Ulf Wakenius (g), Jesper Nordenström (p), Anders Kjellberg (d), Tore Brunborg (s), Lars Nilsson (samples) da yer alıyorlar. Vokal sever okurlarımızın hoşlanacağını düşünüyoruz.

Ketil Bjornstad
New Life
Universal 0172652 (2002)
Müzisyenler
Ketil Bjornstad (p)

Sanatçının ilk kayıtlarını yaptığı Oslo'daki stüdyonun kapanması üzerine duyduğu üzüntü etkisiyle yapılmış solo çalışma. Eski bestelerinden oluşan 12 adet parçanın yeni yorumları, sanatçıyı izleyen, kuzey piyano tarzını sevenlere öneriyoruz.

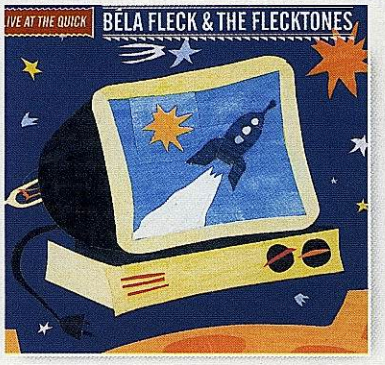

Bela Fleck & The Fleckstones
Live at The Quick
Columbia 507614-2 (2002)
Müzisyenler
Bela Fleck (banjo)
Jeff Coffin (as)
Paul Hanson (ts)
Paul McCandless (ss)
Future Man (synt)
Victor Lamonte Wooten (b)

2000 yılının yazında Bela Fleck'in yaptığı konserler sırasında çeşitli müzisyenin katılımıyla zenginleşmiş Bela Feck & The Fleckstones sound'u. Kayıtların DVD ve video kayıtlarını da piyasaya sürmüşler ayrıca. Banjo haricinde tabla'lar, bassoon'lar, steel pan'lar, obua'lar yani, jazz'da çok az kullanılan ne kadar enstrüman varsa hepsinin de sesini aynı müzikte duyabileceğiniz çok keyifli bir çalışma.

Jane Monheit
In the Sun
Columbia (2002)
Müzisyenler
Jane Monheit (vo)
Tom Harrell (tp)
Alan Broadbent (g)
Ron Carter (b)
Kenny Washington (d)

Amerikalı şarkıcı Jane Monheit tamamen jazz standartlarından oluşan bir albümle piyasada. Bu yıl İstanbul Jazz Festivali'nin de konuğu olan sanatçı yeni CD'sinin turnesindeydi. Vokal jazz'dan hoşlanan okurlarımızın ilgisini çekebilir.

Nils Landgren
Sentimental Journey
ACT 9409-2 (2002)
Müzisyenler
Nils Landgren (vo, tb)
Anders Widmark (p)
Lars Danielsson (b)
Wolfgang Haffner (d)
Fleshquartet

Tromboncu Nils Landgren'in sadece ballad'lardan oluşan çalışması. Speak Low, This Masquerade, Nature Boy, In a Sentimental Mood, My Foolish Heart, Sentimental Journey bu parçalardan bazıları. Albümde ayrıca Rigmar Gustafsson (vo), Viktoria Tolstoy (vo), Esbjörn Svennson (Fender Rhodes) da konuk olarak yer alıyorlar.

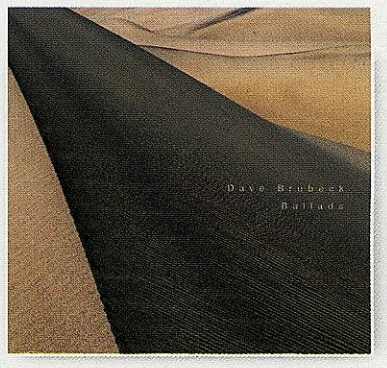

Dave Brubeck
Ballads
Sony 501795 2 (2001)
Müzisyenler
Dave Brubeck (p)
Paul Desmond (as)
Eugene Wright (b)
Joe Morello (d)
Louis Armstrong (vo)
Bill Smith (clt)

Dave Brubeck'in Columbia'dan yapmış olduğu kayıtlar arasından yapılanlardan seçilmiş ballad'lardan oluşan yeniden basım.

Weather Report

The Best Of

Columbia 507659 2 (2002)

Müzisyenler

Wayne Shorter (ts)
Joe Zawinul (keyb, p)
Jaco Pastorious (b)
Alejandro Acuna (d)

Müzikseverlerin bıkıp usanmadan dinledikleri gruplarından başında gelir Weather Report. Firmalar da dönem dönem piyasada kalmayan kayıtların yeni ambalajlı hallerini çıkarırlar. Jazz'ı yeni keşfedip, gelişim sürecini bilmek isteyenlere ve artık çalmaktan CD'lerini

yıpratanlara öneriyoruz.

Miles Davis

Blue Moods

Sony 50179321 (2001)

Müzisyenler

Miles Davis (tp)
Robert Irving III (synth)
John Scofield (g)
Darryl Jones (b)
Al Foster (d)

Miles Davis'in çeşitli tarihlerde Columbia'dan yapmış olduğu kayıtlarının, biraz da ticari amaçla toplandığı bir albüm. Ama elinde hiç Miles kaydı olmayanlar için de fena olmayacak bir toplama. Albümde ayrıca Cannonball Adderley (s), Paul Chambers (b), Philiy Joe Jones (d), Wayen Shorter (ts), Herbie Hancock (p), Ron Carter (b), Tony Williams (d), Gil Evans' Orchestra, Lee Konitz (as), Jimmy Cobb (d), John Coltrane (ts), Bill Evans (p) da yer alıyorlar.

Miles Davis

The Best Of

Columbia 509590 2 (2002)

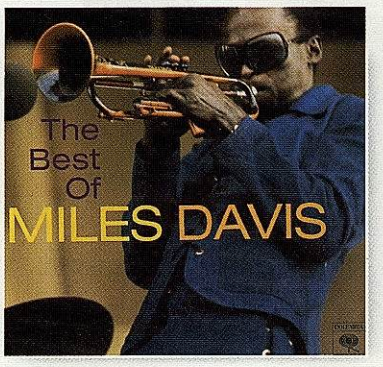

Müzisyenler

Miles Davis (p)
Hank Mobley (ts)
John Coltrane (ts)
Wynton Kelly (p)
Paul Chambers (b)
Jimmy Cobb (d)

Miles Davis'in yine çeşitli yıllarda yapmış olduğu Columbia kayıtlarının seçilmiş olanlarının yeniden basımı. Parçalar; Someday My Prince Will Come, Round Midnight, Kind Of Blue Seven, Steps To Heaven, Milestones, Porgy and Bess, Miles Ahead, E:S.P., In A Silent Way, Bitches Brew, You're Under Arrest gibi döneme imza atmış kayıtlardan seçilmiş. Jazz dinlemeye yeni başlamış olanlara öneriyoruz.

Ruben Blades

Mondo

Columbia 498719 2 (2002)

Müzisyenler

Ruben Blades (g, vo)
Ricardo Ramirez (vi)
Edin Solis (g)
Carlos Vargas (per)
Walter Flores (p)
Lalo Rojas (ss, flt, g)

Latin America müziklerinden hoşlananları mutlu edebilecek bir çalışma. Yukarıya adlarını yazmadık ama De Boca en Boca adlı vokal grubunun katkısı albüme çok fazla.

David Binney

Balance

ACT 9411-2 (2002)

Müzisyenler

David Binney (as, ts)
Wayne Krantz (g)
Uri Caine (p, synth)
Tim Lefebvre (b)

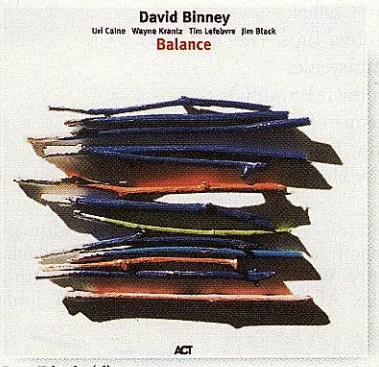

Jim Black (d)

Müziğinde son dönem çok "elektrik" dinlediğini ve etkilendiği söylüyor saksofoncu Binney. Gençliğinde dinlediği George Duke, Stanley Clarke, Jan Hammer, Wayne Shorter, Weather Report, Lenny White onu en çok etkileyen sanatçılar. Akustik ya da elektrik her türlüsünü de

çalmaktan hoşlanan sanatçının bu kaydı South'dan sonra bizde piyasaya çıkan ikinci ACT albümü.

Grant Green

Green Street

Blue Note 540032 26 (2002)

Müzisyenler

Grant Green (g)
Ben Tucker (b)
Dave Bailey (d)

Jazz'ın kadri en az bilinmiş gitaristlerinden birisidir. Son dönemde şöhreti, yeniden yayınlanan albümleriyle, sağlığındaki şöhretin maalesef önüne geçmiş durumdadır. Oldukça keyifli bir tonu, sürükleyici uslubuyla daha önceki piyasaya çıkmış albümlerindeki göreceli kalabalık kadrolara karşın gitar, bas ve davuldan oluşan "gitar trio" sound'uyla

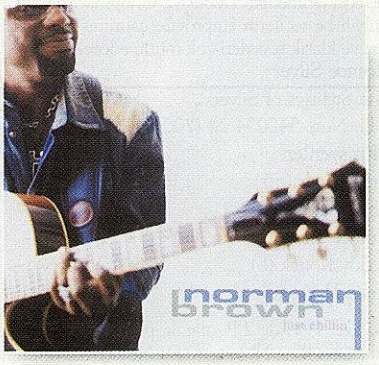

oldukça keyifli ve Grant Green'in gitarını tekrar keşfetmek için güzel bir albüm.

Norman Brown

Just Chillin'
Warner Bros. 47995-2 (2002)
Müzisyenler
Norman Brown (g)
Herman Jackson (keyb)
Tony Maiden (g)
Jerry Hey (flgh)

Gitarist Norman Brown'ın bu son çalışması smooth jazz sevenlere önereceğimiz bir albüm. Larry Williams (s), Bill Reichenbach (tb), Alex Al (b), Paul Brwon (prog), Lil' John

Roberts (d), Lenny Castro (per) albümde yer alan diğer sanatçılardan bazıları.

Chucho Valdes

Fantasia Cubana
Blue Note 57189 21 (2002)
Müzisyenler
Chucho Valdes (p)

Chucho Valdes'in solo çalışması. Repertuar ise

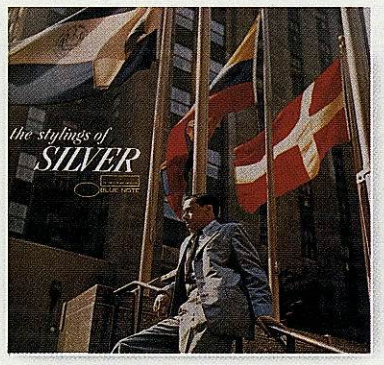

hiç beklenmedik; Debussy, Chopin, Ravel ve Kübalı bestecilerin emprovize çalınmış parçaları. Jazz ve klasik severleri çok mutlu edecek.

Horace Silver

The Stylings of Silver
Blue Note 540034 24 (2002)
Müzisyenler
Art Farmer (tp)
Hank Mobley (ts)
Horace Silver (p)
Teddy Kotick (b)
Louis Hayes (d)

İlk kez 1957'de LP olarak piyasaya çıkan bu çalışmayı Blue Note tertemiz bir kayıtla, orijinal LP kapak yazısıyla (Nat Hantoff'un kaleminden) arşivciler için hazırlamış.

Vinicius Cantuaria

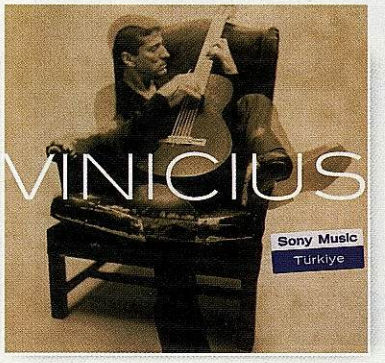

Vinicius
Columbia 508158 2 (2001)
Müzisyenler
Vinicius Cantuaria (vo, g, per)

Brezilyalı sanatçı Vinicius Cantuaria oldukça geniş destekli bir çalışmayla sesini duyuruyor. Konuk dostları arasında Caetano Veloso (vo), David Byrne (vo, g), Bill Frisell (g), Marc Ribot (g), Brad Mehldau (p), Marc Johnson (b), Joey Baron (d),

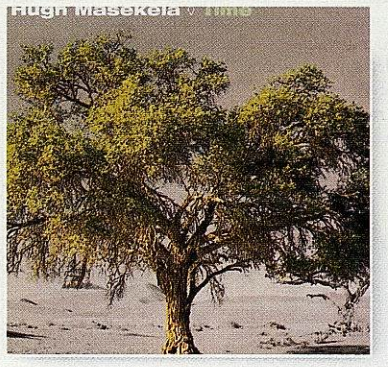

Paulo Braga (d, per), Jenny Scheinman (vi) yer alıyorlar.

Hugh Masekela

Time
Sony 508295 2 (2002)
Müzisyenler
Hugh Masekela (vo)

Afrikalı şarkıcının son çalışması oldukça kalabalık bir müzisyen kadrosuyla yapılmış, sanatçı ayrıca 2002 BBC Radyo Jazz Ödülünü de alarak, yılın uluslararası sanatçısı seçilmiş. 11

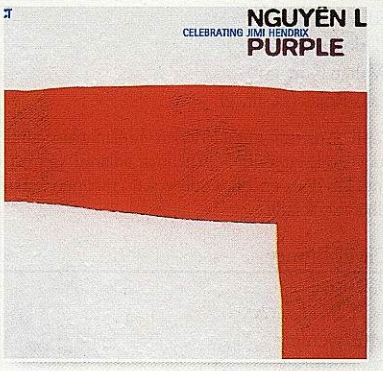

parçanın yer aldığı albümde repertuar orijinallerden seçilmiş.

Nguyen Le

Purple
ACT 9410-2 (2002)
Müzisyenler
Nguyen Le (g)
Michel Alibo (eb)
Terri Lyne Carrington (d, vo)

Nguyen Le, sanıyorum önümüzdeki sezona İstanbul'da olacak, hem de bu projesiyle umarım. Bu proje rock'un ilahlarından Jimi Hendrix için yapılmış. Onun efsaneleşmiş parçalarından yola çıkılarak, jazz yorumuyla ifade edilmiş. Tüm jazz gitar ve Jimi Hendrix severlere öneriyoruz. Albümde ayrıca konuk olarak Aida Khann (vo), Corin Curschellas

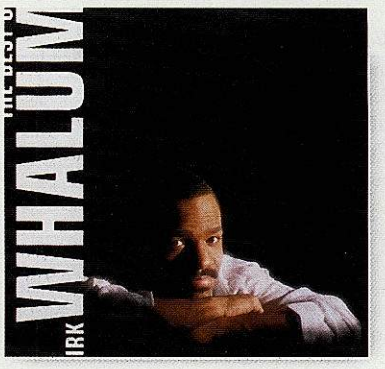

(vo), Meshell Ndegeocello (eb), Karim Ziad (per), Bojan Zulfikarpasic (p) yer alıyorlar.

Kirk Whalum

The Best Of
Columbia 507610 2 (2002)
Müzisyenler
Kirk Whalum (s)
Bob James (keyb)
Gary King (b)
Steve Khan (g)
Herman Matthews (d)

Smooth jazz severlere yeni bir toplama albüm tanıtıyoruz. Columbia etiketiyle pek çok kayda imza atmış sanatçıları biraraya getiren bir

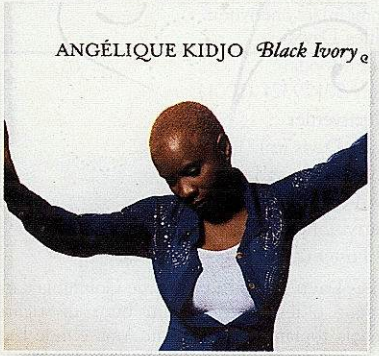

çalışma. Kirk Whalum'un önderliğinde yapılmış en güzel örnekler, türünden hoşlananları mutlu edecek.

Angelique Kidjo

Black Ivory Soul
Columbia 506069 2 (2002)
Müzisyenler
Angelique Kidjo (vo)

Afrikalı vokalist Anjelique Kidjo'nun kalabalık

kadrolu yeni çalışması. Türünden hoşlananlara öneriyoruz.

Malia

Yellow Daffodils
Epic 11404 (2002)

Müzisyenler

Malia (vo)
Manu Codja (g)
Marc Herbetta (d)
Marcello Giullianni (b)
Andre Manoukian (p)

Erik Truffaz trionun kadrosu ile Malia söylüyor dersek albümün kapsamı ortaya çıkar sanıyorum. Hatta açış parçasındaki Erik Truffaz'ın

trompet solosu sizi albümün içine çekiveriyor. Seveceksiniz.

The Jazz Chillout

V1.0
Blue Note 539466 23 (2002)

EMI ve Blue Note sanatçılarında oluşan bir kadro ile yapılmış kolay dinlenilen jazz sınıfına sokabileceğimiz 2 CD'den oluşan toplama çalışma. Albümde dinleyebileceğiniz sanatçılar arasında yer alanlar; Charlie Hunter ve Norah Jones, Stanley Turretine, Cassandra Wilson, Ronny Jordan, Karl Denson, Lonnie Smith, Guru's Jazzmatazz, Grant Green, Erik Truffaz, Patricia Barber, Jason Moran, Marc Jordan, Medeski&Martin&Wood, Marc Moulin, Rodney Jones, Donald Byrd, Soulive, Lou Donaldson, US3, Julie London, Greg Osby, Jim Hall & Andrew Hill ve Don Byron. Albümlerde toplam 23 parça yer alıyor.

Verve

Unmixed
Verve 589620-2 (2002)

Bu kez de Verve sanatçılarında oluşan bir kadro ile

yapılmış yine kolay dinlenebilen jazz sınıfından toplama bir albüm. Verve daha önceki sayımızda tanıttığımız bu seriden, daha günümüz jazz'ına örnek sayabileceğimiz bir de Verve/Remixed kaydı yapmıştı. Bu yeni kayıttaki sanatçılar; Willie Bobo, Carmen McRae, Dinah Washington, Nina Simone, Shirley Horn, Billie Holiday, Ella Fitzgerald, Astrud

Gilberto, Sarah Vaughan, Tony Scott.

East 2 West

Global Depatures from Istanbul
Doublemoon 0016 (2002)

Müzisyenler

Mercan Dede, Brooklyn Funk Essentials, Laço Tayfa, Aziza A., Wax Poetic, Sultana, Orientation, Burhan Öçal, Jamaladeen Tacuma, Natasha Atlas, Baba Zula, Craig Harris, Barboros Erköse, İlhan Erşahin, Aydın Esen, İstanbul Blues Kumpanyası, Hüsnü Şenlendirici.

Albüm, Doublemoon etiketiyle şimdiye kadar yayımlanmış olan 13 albümden müzikal doku

bütünlüğü hedeflenerek seçilen parçalardan oluşuyor. Albümün sonunda bir de video klip var.

9.İstanbul Jazz

Festival
Universal 069158-2 (2002)

9.Uluslararası İstanbul Jazz festivalinin artık her yıl yapılan özel albümlerinden bu üçüncüsü. Festivale katılan sanatçı ve projelerden albümde birer parçası olanlar; Charlie Haden, Mari Boine, Streo MC's, Marianne Faithfull, Miles Davis, Christian McBride, Roy Haynes, Charlie Parker,

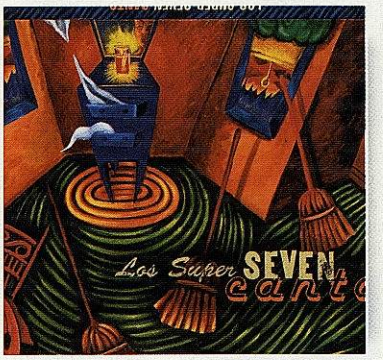

Kerem Görsev, Claudia Acuna, Nicholas Payton, US3.

Los Super

Seven Canto
Columbia 502478 2 (2001)

Müzisyenler

Raul Malo (vo)
David Hidalgo (per, g, vo)
Alberto Salas (p)
Will Dog Abers (b)
Cougar Estrada (d, per)
David Hidalgo Jr. (per)

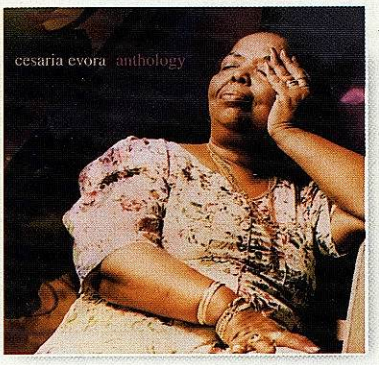

Latin müzikseverlere önereceğimiz bir çalışma.

Cesaria Evora

Anthology
BMG 945232 (2002)

Koko Taylor

Blues Classics
RH Pozitif 428 (2002)

13 yıldır Türkiye'ye bir blues festivali armağan eden Efes Pilsen bu kez de sponsorluğunu yaptığı CD'lerle bu işin kalıcı olmasını sağlamış ve bir blues arşivi oluşturmayı hedeflemiş. Bu serinin ilk 2 albümü olan Albert Collins ve Koko Taylor'ın yayınlanmış albümlerinden seçilmiş "best of" derlemele-

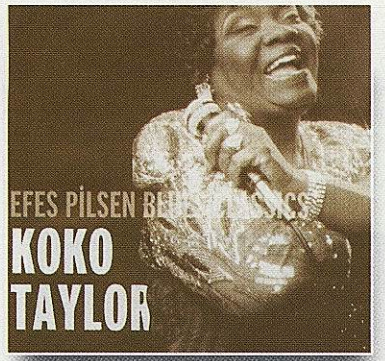

rini müzikseverler piyasada bulabilecekler. Koko Taylor, tüm dünyada blues müziğinin en çarpıcı, en coşkulu kadın yorumcusu olarak tanınmaktadır. Sanatçı bir kez Grammy ve 21 kez de blues'un en önemli ödüllerinden olan

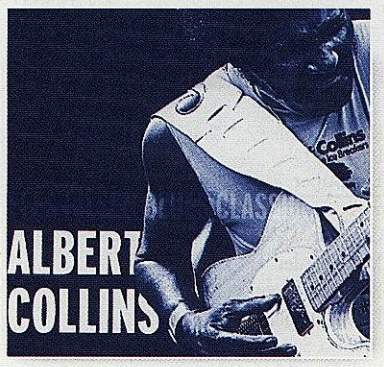

W.C.Handy ödülünü kazandı.

Albert Collins

Blues Classics
PH Pozitif 527 (2002)

Eric Clapton'dan David Bowie'ye müzik dünyasının önde gelen hemen hemen tüm sanatçılarına eşlik eden Albert Collins çok sayıda film ve klipte oynadı. Blues ödülleri aldı. "Buz Adam" ve "Jilet" lakabıyla tanınan sanatçı 1993

yılında 63 yaşında iken öldü.

Akın Eldes

Kafi
Pb Müzik 651 (2002)
Müzisyenler
Akın Eldes (g)
Patrick Chartol (b)
Gürol Ağırbaş (b)
Cem Aksel (d)
Türkiye?nin en iyi elektrik gitarcılarından bir olan Akın Eldes değişik gruplarda side-man olarak yaptığı çalışmalardan sonra bu kez de kendi projesiyle, enstrümantal elektrik gitar müziğiyle karşımızda. Tamamen kendi bestelerinden oluşan repertuarı, büyük ustalıkla gerçekleştirdiği performansı ve üst düzey müzisyen arkadaşlarının katkılarıyla oldukça keyifli ve sıradışı bir albüm oluşturmuş.

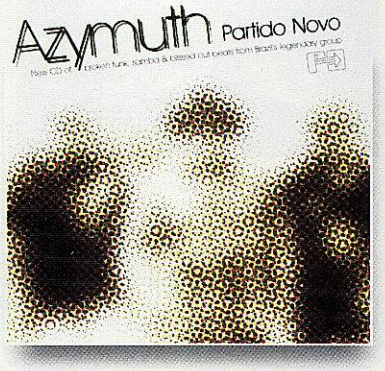

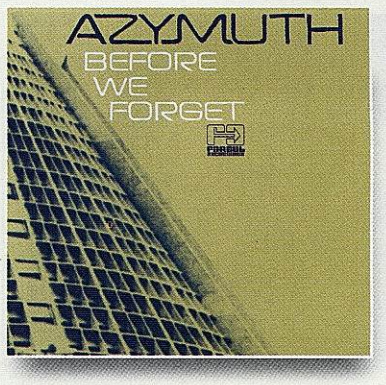

Azymuth

Before We Forget
Faro 046 (2002)
Müzisyenler
Ivan Conti (d)
Alex Malhairos (b)
Hose Roberto Berthrami (Rhodes)

Volkan Hürsever

Körleme'nin yirmisekizincisini Volkan Hürsever'le Bilgi Üniversitesi'nde yaptık..

Serdar Karabatı www.bumu.net | bumu@bumu.net

Ben Allison & Medicine Wheel
Riding the Nuclear Tiger | Palmetto 2001
Harlem River Line (Michael Blake)
Ben Allison (b), Michael Blake (ts, ss), Ted Nash (ts, as, ss, bcl), Ron Horton (tp, flh), Frank Kimbrough (p), Tomas Ulrich (vc), Jeff Ballard (d)

İsmen tanıdığımı söyleyemem, ama kontrbasçı olarak benim aklıma burada Ron Carter geldi. Carter'ın tek tel üzerinde yaptığı bir takım şeyler vardır, ona benziyor çalışı. Carter'ı taklit eden biri olabilir. Kayıt çok eski durmuyor, 1990'ların ikinci yarısı gibi. New York kaydı olduğu çok açık. Çaldıkları bir kompozisyon. Ama Ron Carter olmasa gerek. Kimdir?

[Albüm kitapçığını uzatıyorum]

Mümkün değil. Hiç duymadım. Bu müzikleri New York'ta Blue Note'ta falan dinleyemezsin, bu tür topluluklar Village'deki kulüplerde, alt katlarda bütün müzisyenlerin jam session'a gittiği, izbe yerlerde çalarlar. Müzik için müzik yapanlar insanlar. Burada çalınanlar bir hayat tarzının göstergesi. New York'ta bu müzisyenler gibi yaşamadan, bu adamlarla oturup yemek yeyip, içmeden, bunlarla muhabbet etmeden bu müziği çalmak bence zor.

New York Jazz Collective
I Don't Know This World Without Don Cherry | Naxos 1997
El Nino (Michael Formanek)
Marty Ehrlich (cl, bcl, fl, as), Bakida Carroll (tp, flh), Frank Lacy (tb), Michael Formanek (b), Mike Nock (p), Steve Johns (d)

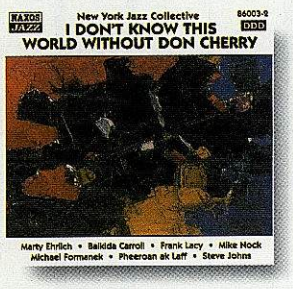

Bu da bir kompozisyon. İsim olarak yakalayabileceğim bir şey duymadım. Bu da yeni kayıt, ama önceki gibi 2001 değil mesela.

Üç, beş yılda ne farkediyor sence?

Beş yıl önceki BMW nasılsa Amerika'da jazz da öyle. Buradaki müzisyenler biraz daha ciddi müzisyenler. Ciddi derken, Ben Allison'dakiler genç olabilir, bu kayıttakiler ise baba müzisyenler, belli. Her yerde dinleyemezsin bunları. Basçı kimdir?

Michael Formanek. Beste basçının.

Benim bildiğim, daha doğrusu benim tarz dinlediğim baçılardan değil. Ben daha çok Ray Brown, Ron Carter, George Mraz dinlerim. Bu da gayet ciddi bir beste, yine New York'tayız. Zor besteler bunlar. Jazz standardı çalmadıkları için tanıyamıyorum sanırım.

Charlie Haden & Kenny Barron
Night and the City | Verve 1998
You Don't Know What Love is (Gene de Paul/Don Raye)
Charlie Haden (b), Kenny Barron (p)

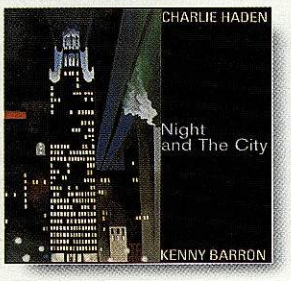

You Don't Know What Love is. Canlı kayıt, kulüpte kaydedilmiş. Basçı Charlie Haden, piyanist de Kenny Barron olmalı. Şu müziği duo çalmak çok zor. Haden seviyor duo çalmayı, son bir kaç albümdür bununla uğraşıyor, iyi bir şey yakaladı. Performanstan uzak, müzikal şeyler. Kenny Barron da inanılmaz doğru bir seçim. Kenny Barron burada yumuşak, dingin çalıyor ama esasında az önce dinlediğimiz albümlerdeki gibi de çalabilir. Duoda piyanist için önemli olan akıllı akorlar basması. Barron gibi iddialı bi piyanist önünde basçı varken nasıl sakin çalabiliyor! Başka zaman olsa arkadan piyanoyu parçalar, sen önde solo çalamazsın. Bu Haden'in duoları, Grammy kazanan Nocturne müzikte demokrasinin, ortak çalışmanın, saygının göstergesi. Sadece aşırı güzel bir müzik olarak düşünmeyelim. Müziği hazmetmiş olmak, enstrümanını iyi çalmakla ilgili. Ben de duo albüm yapmak istiyorum, eski film müziklerini, Misty, Smoke Gets In Your Eyes'ı kaydetmek... Ama arşe kullanayım istiyorum. Duo viyolonsel ile düşünülebilir; jazz parçalarını klasik konseptte yorumlayacağım bir çalışma olarak.

Joe Zawinul
Zawinul | Atlantic 1971
Doctor Honoris Causa (Joe Zawinul)
Joe Zawinul & Herbie Hancock (elp), George Davis (fl), Woody Shaw (tp), Earl Turbinton (ss), Miroslav Vitous & Walter Booker (b), Joe Chambers, Billy Hart & David Lee (perc)

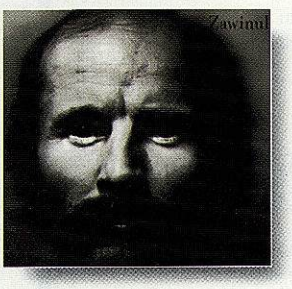

1970'lerin başları ya da ortası. Karanlık jazz. Benim pek dinlemediğim müzikler. Basçı tarz olarak Jaco'nun akustik versiyonu gibi. Elektrik piyanoda Herbie Hancock olabilir. [Gülerek] Kabul et, bu sefer iyice zor sorular sordun! Albüm kimin?

[Albüm kitapçığını uzatıyorum]

Miroslav'ı belki bilmem gerekirdi, ama yine de burada duyduklarımdan Miroslav demezdim. Bunlar deli müzikleri, bunu çalmayı bırak, yazması... Çok fazla Joe Zawinul dinlemedim, evde de kaydı yoktur iki bin CD içinde. Bunlara sıra gelmedi benim müzikal hayatımda, standardlara, bir şeyler öğrenebileceğim müziklere yöneliyorum daha çok. Ricky Ford İstanbul Jazz Collective ile bu kadar uçuk olmasa da benzer şeyler çaldım; gerçi orada bazı groovelar vardı onları yakalayıp üzerine çalıyordun. Hoşuma gitti çalmak böyle bir konsept altında, ama şu dinlediğimiz başka zorlukları olan müzikler.

Bu sayıdaki bulmacayı doğru olarak yanıtlayanlara CD! İsim, adres ve telefonlarınızı yazmayı e-maillarınızıu n u t m a y ı n !

Jazz/Bulmaca
Matbaacılar Sitesi
No. 115 Bağcılar
34560 / İstanbul

Serdar Karabatı *www.bumu.net*

Soldan sağa:

1-Re notasının harf karşılığı/Özellikle 70'lerde popüler olmuş Donald Fagen, Walter Becker liderliğindeki sıradışı pop grubu (iki kelime).
2-Bir Jimmy Heath bestesi/Louisana bölgesine yerleşmiş Fransız veya İspanyol kökenlilerle karışmış Afrika göçmeni Amerikalılara ve müziklerine verilen isim/_____ Love Supreme (Coltrane).
3-New Age döneminin önemli synthesizercılarındandır. Konserlerindeki şovlarıyla ses getirmiştir: Jean-Michel _____/Bir piyanist: Eliane _____.
4-Bir Gershwin eseri: _____ American in Paris/Do notasının harf karşılığı/Eski jazz kayıtlarından alıntıları rap ile birleştirerek ses getirmiş, geçen yaz İstanbul Venue'de de sahneye çıkmış bir grup/Klasik Mingus albümlerinden: Mingus _____ Um/Wayne Horvitz'in bir grubu: 4 Plus ____ Ensemble/Julius Hemphill'in Raw Materials & Residuals (Black Saint, 1977) albümündeki açılış parçası.
5-_____ Can't Get Started (Duke/Gershwin)/David Binney, Adam Rogers, Ben Perowsky, David Gilmore, Fima Ephron'dan oluşan grup: _____ Tribe/Bir Aşık Veysel klasiği: Uzun _____ Bir Yoldayım/_____ Get A Kick Out Of You (Porter).
6-Güzel ve önemli bir Ivan Lins bestesi: _____ Pais/Prelude to _____ Kiss (Ellington)/ Night _____ Day (Porter)/Özgün çizgisiyle ekol olmuş bir müzik yapım firması.
7- Joe Zawinul'un Akbank Caz Festivali'nde sahneye çıkacak olan grubu: Zawinul _____/Mi notasının harf karşılığı.
8-Bir Either/Orchestra albümü: Dial _____ (Accurate, 1995)/Özellikle Eyewitness projesi ve stüdyo kayıtları ile tanınan gitarist.
9-Bir tromboncu: Steve _____/Bir Herbie Hancock albümü: _____-Child/_____ Don't Mean A Thing (Ellington).
10-La notasının harf karşılığı/Bir Gershwin klasiği: Porgy and _____/Cazın zaman zaman epey sıkıfıkı olduğu müziklerinden birinin (eski) başkenti/Bir Chick Corea bestesi: _____ Mystery.

Yukarıdan Aşağıya:

1-Notasyonda başa dönüşü anlatan Da Capo terimi yerine kullanılan kısaltma/Dünya müziği alanında önemli bir müzisyen: _____ Uttal/Yakın tarihli bir ekol: _____-Base/Klüp performansında seans anlamında kullanılan terim/Pat Metheny albümü: _____ Map of the World (WEA, 1999).
2-70 sonlarından itibaren gündemde kalmayı başarmış bir elektrik basçı: _____ Clarke/Bas tonları iyi yansıtmakta kullanılan speaker türüne verilen isim: _____-woofer (İngilizce).
3-Klasik bir Orta Asya çalgısı/Büyük orkestra geleneğinin öncü isimlerinden: _____ Basie/Bir nota.
4-Mi notasının harf karşılığı/70lerden klasik bir pop-caz grubu.
5-Emily Remler'ın baş harfleri/Esbjörn Svensson Trio'nun kısaltması/ The Lady is _____ Tramp (Hart/Rodgers)/20. yüzyılın önemli kompozitörlerindendir: Charles _____.
6-Hard-bop'ın önemli trompetçilerinden: _____ Morgan/ Bir Ray Drummond albümü: 1-2-_____-4 (Arabesque, 1999)//Günümüz Türk bestecilerinden: Kamran _____/_____ P. C. (Coltrane).
7-Pat Metheny Group'un First Circle (ECM, 1984) isimli albümünden bir parça: _____, You Learn/John McLaughlin ve Aydın Esen ile çalışmalarıyla da bilinen elektrik basçı: _____ Eckhardt.
8-Bir Deep Purple klasiği: (tersi) _____ in Time/Yerel müzikleri barındıran popüler stilleri tanımlarken kullanılan terim (İngilizce).
9-Take the "_____" Train (Ellington)/Tied and Tickled Trio'nun 2000 kaydı: _____ EA2/Bir zamanlar İstanbul'un gözde caz mekanlarından biri olmuş barın adı/Try _____ Little Tenderness (Ellington)/Blue _____ Green (Evans/Davis).
10-Brezilya şarkıcı geleneğinin önemli halkalarındandır: Milton _____.

Geçen sayıdaki bulmacayı doğru olarak çözümleyip, CD kazanan şanslı okuyucularımız:

Burç Yazıcıoğlu /İstanbul-Yenilevent
Erman H. Kavukçu / İstanbul-Bayrampaşa
Beran Paçacı / Ankara-Çayyolu
Özkan Sağlıksunar / İstanbul-Kadıköy
Cenk Aydın / Ankara-Yenimahalle
Güneş Erkan / Ankara

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	M	I	K	K	E	L	B	O	R	G
2	E	S	G	I	L	E	S	I	E	O
3	S	T	I	L	L	W	A	R	M	D
4	S	O	L	L	I	R	H	T	L	P
5	E	N	M	E	S	A	I	L	E	A
6	N	E	E	R	G	G	B	U	R	N
7	G	I	L	L	E	S	B	I	E	J
8	E	F	L	A	T	H	O	G	S	O
9	R	E	E	T	I	H	L	I	O	N
10	S	W	E	E	T	H	E	A	R	I

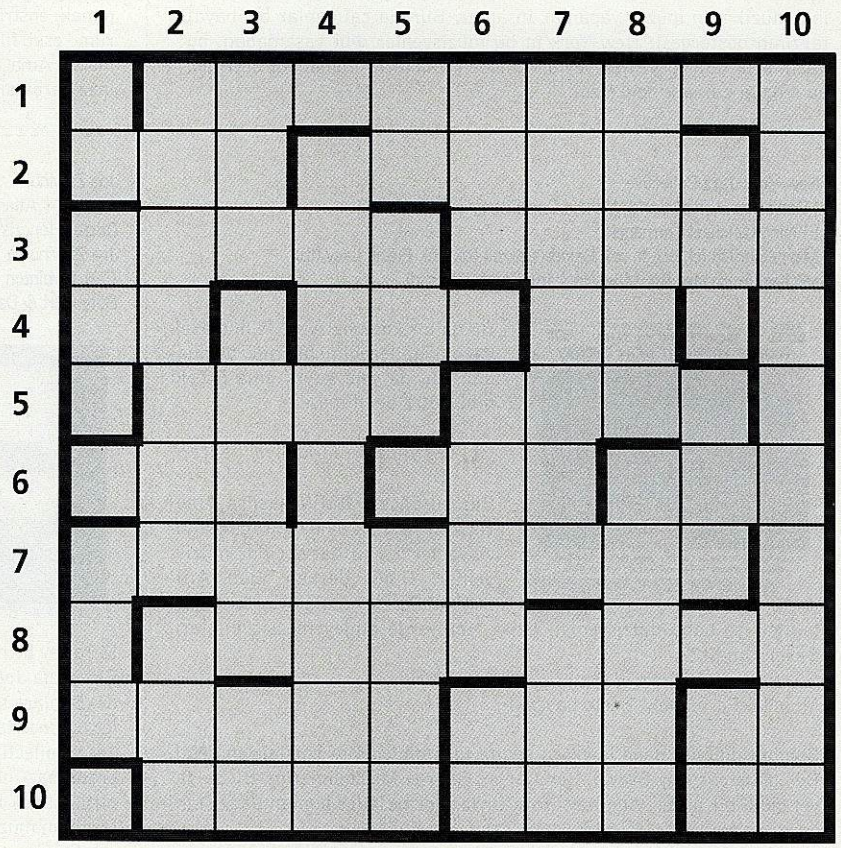

on-line jazz:
on-line sipariş

JAZZ KOLEKSİYONU
10 KİTAP + 10 CD

BILLIE HOLLIDAY

CHARLIE PARKER

COUNT BASIE

DIZZY GILLESPIE

ELLA FITZGERALD

DUKE ELLINGTON

LOUIS ARMSTRONG

MILES DAVIS &
FREDDIE HUBBARD

SARAH VAUGHAN

STEPHANE GRAPELLI

**Hayatları, müzikleri ve dönemleri ile Jazz'ın efsane isimleri...
Şimdi bu koleksiyon boyut.com.tr sanal mağazasında sürpriz hediyeler ve müthiş fiyat avantajları ile...**

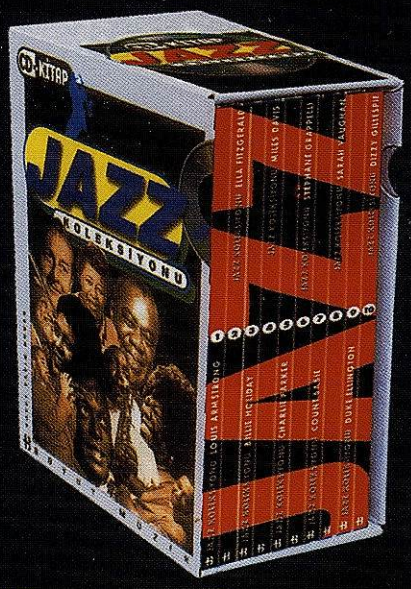

boyut.com.tr

BOYUT YAYIN GRUBU

boyut.com.tr adresinden yapacağınız tüm alışverişler %100 güvenlidir.
Kredi kartı numarası gibi tüm kişisel bilgileriniz 128 Bit SSL ve SET şifreleme ile transfer edilir ve yalnızca banka tarafından görülür.

MasterCard VISA BONUS CARD

Boyundan büyük ses!

Entegre standıyla birlikte sadece 250 mm boyundaki Sib,

şaşırtıcı teknik detaylarıyla adeta cüce görünümlü bir DEV.

Ona eşlik eden Cub ile,

abartısız, dengeli, natürel, boyundan büyük bir ses.

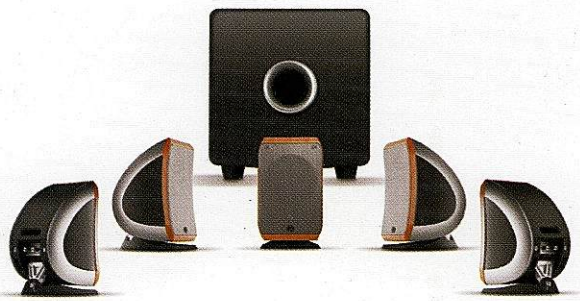

Sib

- 90 dB ses seviyesi
- 75 W müzik gücü
- 110 mm mid-bas / 19 mm tiz ünite (EV Yapımı!)
- Dış mekan, sauna, yüzme havuzu gibi nemli ortamlarda kullanılabilme özelliği
- TV yanına yerleştirilebilir

Cub

- 30 cm kenarlı küp şekil (+3cm ayaklar)
- 40 mm bobinli 200 mm bas ünite
- 150 W müzik gücü üretebilen dahili ampli
- 35 Hz seviyelerine inen bas performansı
- Ses çıkışı yanında frekans ve faz değiştirme ayarları
- *İki tip sinyal girişi; hem müzik hem sinema sistemlerine kolay bağlantı için.*

Hi-End Audio & Home Theater
LOTUS

Tepecik Yolu, Alkent Parkshops F: 2-3 Etiler 80630 İstanbul - Tel: 0212 257 26 96 - 0212 257 70 00 Fax: 0212 257 26 97

www.lotushifi.com